

**COLEGIUL „ȘTEFAN ODOBLEJA”
CRAIOVA, JUDEȚUL DOLJ**

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE



**ISSN 2501-3297
ISSN-L 2501-3297**



**COLEGIUL „ȘTEFAN ODOBLEJA”
CRAIOVA, JUDEȚUL DOLJ**

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE



Nr. 9/2024

**ISSN 2501-3297
ISSN-L 2501-3297**

Revista
MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII
OCUPAȚIONALE

Nr. 9/2024

Coordonatori revistă:

prof. Giurcă Ramona Aurelia, *Director Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Radu Nicolae, *Director adjunct Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. drd. Ciulu Simona, *Inspector pentru învățământul profesional și tehnic, ISJ Dolj*

prof. Bălășoiu Doinița, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Goiceanu Dorina, *Colegiul Național „Frații Buzești” Craiova, Dolj*

prof. Goiceanu Sandu, *Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Velovan” Craiova, Dolj*

prof. Ceucă-Diaconescu Monica, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Cealîcu Isabela Elisa, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Meetescu Nicoleta, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Predatu Liliana Carmen, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

ISSN 2501-3297
ISSN-L 2501-3297

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DOLJ
CASA CORPULUI DIDACTIC DOLJ
AKDENIZ UNIVERSITY ANTALYA TURCIA
PREVIFORM, PORTUGALIA
APSHSTDC - ASSOCIAÇÃO PORTUGUESA DE SAÚDE,
HIG. E SEG.TRABALHO, DESENV. E COOP. INTERNACIONAL – ONGD
INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ DOLJ
SC MISO SRL CRAIOVA
PROMAS ROMÂNIA**

COLEGIUL „ȘTEFAN ODOBLEJA” CRAIOVA, JUDEȚUL DOLJ

CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ

„SĂNĂTATE ȘI SECURITATE LA LOCUL DE MUNCĂ”

Ediția a IX-a

22 FEBRUARIE 2024

PARTENERI STRĂINI

Victor Santos Jorge	APSHSTDC - Associação Portuguesa de Saúde, Hig. e Seg.Trabalho, Desenv. e Coop. Internacional-ONGD
Adélia Prata	APSHSTDC - Associação Portuguesa de Saúde, Hig. e Seg.Trabalho, Desenv. e Coop. Internacional-ONGD
Zuhal Demir	Akdeniz University Antalya Turcia
Rui Viêto	PreviForm Portugal

CRAIOVA

Comitetul de organizare

prof. Roxana-Mihaela JIANU, *Casa Corpului Didactic Dolj*

ing. Mohora Cătălin Tiberius, *Inspectoratul Teritorial de Muncă Dolj*

insp. Pufulete Corina, *Inspectoratul Teritorial de Muncă Dolj*

dr. ing. Bălteanu Mihnea, *SC MISO SRL Craiova*

dr. ec. Riza Ionuț, *SC MISO SRL Craiova*

prof. Giurcă Ramona Aurelia, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Radu Nicolae, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. drd. Ciulu Simona, *Inspectoratul Școlar Județean Dolj*

prof. Jenaru Răzvan Mircea, *Casa Corpului Didactic Dolj*

prof. Goiceanu Dorina, *Colegiul Național „Frații Buzești” Craiova, Dolj*

prof. Goiceanu Sandu, *Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Velovan” Craiova, Dolj*

prof. Bălășoiu Doinița, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Cealîcu Isabela Elisa, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Ceucă-Diaconescu Monica, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Meetescu Nicoleta, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Predatu Liliana Carmen, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

SPONSORII

Conferinței la nivel Internațional „SĂNĂTATE ȘI SECURITATE LA LOCUL DE MUNCĂ”

Această activitate organizată de **Colegiul „Ștefan Odobleja”** din Craiova a fost realizată *cu autofinanțare din resurse extrabugetare*, prin contribuția voluntară cu suma de 15 lei.

EDIȚIA a IX-a, 22 FEBRUARIE 2024

Ardelean Luminița Doina	Fețeanu Simona Emilia
Bălășoiu Doinița	Florea Mihaela-Camelia
Bălțeanu Mihnea	Georgescu Andreea Roberta
Bandi Andreea Monica	Georgescu Luminița-Filofteia
Barbu Mirela	Georgescu Otilia
Beldea Daniela	Geoceanu Lavinia
Bogdan Iuliana-Adelina	Ghivercea Valeria
Bogovici Adriana	Gîtan Maria Cristina
Bostan Elena	Giurcă Ramona Aurelia
Brașoveanu Cristina	Goiceanu Dorina
Brezovan Marina	Goiceanu Sandu
Broscaru Irina Ștefania	Greco Ana-Maria
Bufanu-Bonici Angela Claudia	Grosaru Claudia Andreea
Butușină Gabriela	Gugiu Cornel
Călina Iulia Lavinia	Hertzog Roxana
Cătănescu Adela Eugenia	Hettmann Andreia Cristina
Cealîcu Isabela Elisa	Iacob Meda Elena
Ceucă-Diaconescu Monica	Ilinca Gina Carmen
Chirfot Carmen Victorița	Ioanăș Ovidiu
Cioroianu Doinița-Elena	Ion Alexandru Daniel
Ciulu Simona	Ionescu Aida Virginia
Ciurte Camelia Elena	Ionică Ionela Janina
Codreș Mihaela	Jenaru Delia Simona
Cojocaru Luciana	Jenaru Răzvan Mircea
Coman Elena Alina	Jianu Mihaela Roxana
Constantin Cristina	Joița Mariana
Cotescu Diana Victoria	Lengyel Bianca
Coteș Monica Florentina	Manolea Mihaela
Crețu Aida Julieta	Marcu Alina-Vasilica
Croitoru Georgeta	Marcu Viorica
Deacu Mirela	Marinescu Cătălina Irina
Diaconescu Gheorghîța	Marinescu Mihaela Dana
Diaconu Maria Marilena	Meetescu Nicoleta
Diaconu Valeria	Meiță Nela Loredana
Didu Ileana	Mendea Elena Claudia
Dimianu Raluca Maria	Miduș Laura Georgiana
Diță Elena	Mihuț Cornelia
Dogaru Ileana	Mîndreci Lenuța

Dumitrescu Gabriela Codruța	Mîndrilă Florina
Emciuc Natalia	Mohora Cătălin
Munteanu Daciana	Riza Ionuț
Neagoe Ancuța Daniela	Roibu Tania
Neagoe Daniel Nicolae	Romee Natalia Daniela
Neagoe Irina Irena	Rotaru Laura Ruxandra
Neamțu Marilena	Sandu Mihaela
Nedeianu Dan	Șarpe Stela
Nistor Dana Felicia	Săseanu Mirela Daniela
Onofreiciuc Carmen	Spiridon Daniela-Dorina
Oprîta-Mândruț Alina-Mihaela	Stănescu Alina-Nicoleta
Pădurețu Mădălina Carmen	Stoian Carmen
Palcuie Daniela	Tomescu Delia
Pariș Ivona	Toporan Daniela
Pașca Monica	Totîlcă Adriana
Păun Aurora-Mihaela	Totîlcă Maria -Lelia
Păun Roxana Gabriela	Tudor Andreea Silvia
Picu Emilia Mădălina	Ururcu Adriana-Roxana
Pîrvulescu Mihaela-Valentina-Emilia	Văruicu Luminița Elisabeta
Pitiș Eugenia	Văruicu Marian
Pop Elena	Vasile Laura Alina
Popescu Eugen	Venete Elena Adelina
Popescu Georgiana Sorina	Vînătoru Mariana
Popescu Monica	Vlăduțu Mihăița
Predatu Liliana Carmen	Voicu Dragoș-Marian
Pufulete Corina	Zloteanu Dana Anca
Rădulescu Aurora Dorina	



Echipa de proiect
MULȚUMEȘTE
tuturor sponsorilor!

Răspunderea privind conținutul științific al articolelor și respectarea drepturilor de autor revine în exclusivitate participanților.



CENTRUL NAȚIONAL ISSN
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Bd. Unirii nr. 22, sect. 3, cod 030833
București - ROMANIA
Tel. +40 21 311.26.35
e-mail: issn@bibnat.ro

București, 21.03.2016

Către Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Vă anunțăm că publicația pe care o editați a fost înregistrată și a primit codul de identificare ISSN, după cum urmează:

Managementul sănătății și securității ocupaționale

= ISSN 2501-3297

ISSN–L 2501-3297

Codul ISSN va fi utilizat conform instrucțiunilor conținute în anexa “ISSN – informații generale”, respectând Legea nr. 111/1995 republicată și Legea nr. 186/2003, privind promovarea culturii scrise.

Teodora Ușurelu
Centrul Național ISSN



Secțiunea S1:**ȘCOALA-MEDIU SIGUR ȘI SĂNĂTOS: PROVOCĂRI ACTUALE (VIOLENȚĂ, BULLYING, MOBBYING, CYBERBULLYING, ADICȚII Ș.A.)
(autorii/coautorii, în ordine alfabetică)**

Nr. crt.	Numele și prenumele	Titlul lucrării	Pag
1	BANDI ANDREA MONICA CIURTE CAMELIA ELENA	Mediu sigur și sănătos în școală	13
2	BARBU MIRELA POPESCU MONICA	Violența în rândul elevilor și consecințele acesteia	15
3	BOGOVICI ADRIANA	Siguranța la locul de muncă	18
4	BRAȘOVEANU CRISTINA	Educația despre și în siguranță	20
5	BUTUȘINĂ GABRIELA EMCIUC NATALIA	Cyberbullying în rândul adolescenților și copiilor	23
6	CĂLINA IULIA LAVINIA ROTARU LAURA RUXANDRA	Echilibrul emoțional	26
7	CĂTĂNESCU ADELA EUGENIA MEIȚĂ NELA LOREDANA	Cyberbullying-ul - o problemă cu o abordare complexă	28
8	CEALÎCU ISABELA ELISA CEUCĂ-DIACONESCU MONICA	Studiu privind mobbing-ul în rândul adolescenților	31
9	CIOROIANU DOINIȚA-ELENA SPIRIDON DANIELA-DORINA	Metode și strategii de prevenire a bullyingului în școală	34
10	COJOCARU LUCIANA	Rolul educației pentru un mediu natural sănătos	38
11	COMAN ELENA ALINA	Bullying-ul în context școlar	41
12	COTEȚ MONICA FLORENTINA	Efectul bullying în școală	44
13	CREȚU AIDA JULIETA OPRIȚA-MÂNDRUȚ ALINA-MIHAELA	Bullying-ul și efectele lui	47
14	DEACU MIRELA	STOP – Intimidare!	49
15	DIMIANU RALUCA MARIA	Bullying-ul în grădiniță	51

16	DIȚĂ ELENA	Exemple de bune practici pentru prevenirea abandonului și reducerea părăsirii timpurii a școlii	54
17	DOGARU ILEANA	Securitate cibernetică	57
18	DUMITRESCU GABRIELA CODRUȚA MIDUȘ LAURA GEORGIANA	Cyberbullying-ul, un fenomen actual	61
19	FEȚEANU SIMONA EMILIA NEAGOE IRINA IRENA	Fenomenul de cyberbullying	64
20	FLOREA MIHAELA-CAMELIA	Hărțuirea la locul de muncă - mobbing	67
21	GEORGESCU LUMINIȚA-FILOFTEIA MARCU ALINA-VASILICA	Școala, familia și autoritățile - factori în lupta împotriva hărțuirii cibernetice	70
22	GEORGESCU OTILIA	Abordări pentru o școală sigură, sănătoasă și incluzivă	74
23	GEOROCEANU LAVINIA PĂUN AURORA-MIHAELA	Efectele devastatoare ale bullying- ului și rolul școlii în combaterea acestuia	77
24	GHIVERCEA VALERIA VASILE LAURA ALINA	Fapte pentru măsuri de siguranță și securitate la școală	80
25	GÎTAN MARIA CRISTINA POPESCU GEORGIANA SORINA	Strategii didactice inovative care privesc educația incluzivă	83
26	GRECU ANA-MARIA URUCU ADRIANA-ROXANA	Cyberbullying-ul și efectele sale asupra elevilor	86
27	GROSARU CLAUDIA ANDREEA GUGIU CORNEL	Fac față provocărilor din școala mea prin educație!	89
28	HETTMANN ANDREIA CRISTINA	Manifestări ale cyberbullyingului în rândul tinerilor adolescenți	91
29	IACOB MEDA ELENA	Școala - mediu sigur și sănătos	93
30	ILINCA GINA CARMEN IONICĂ IONELA JANINA	Educația – mijloc de a preveni intoleranța	95
31	JOIȚA MARIANA	Respectarea orelor de somn si impactul asupra calității vieții adolescente	98
32	LENGYEL BIANCA MIHUȚ CORNELIA	Siguranța elevilor pe internet în contextul actual	102

33	MANOLEA MIHAELA PÎRVULESCU MIHAELA-VALENTINA-EMILIA	Abordări și tehnici sustenabile de prevenire a bullyingului în mediul școlar	105
34	MARCU VIORICA	Efectele bullyingului asupra copiilor	108
35	MARINESCU CĂTĂLINA IRINA	Școala mediu sigur și sănătos al învățării	111
36	MEETESCU NICOLETA PREDATU LILIANA CARMEN	Nevoia de a ști ce este cyberbullying	115
37	MENDEA ELENA CLAUDIA ROMEE NATALIA DANIELA	Ce este bullying-ul și cum poate fi combătut în școală?	119
38	NEAMȚU MARILENA ONOFREICIUC CARMEN	Școala, mediu sigur de învățare	123
39	PALCUIE DANIELA	Bullying și hărțuire pe internet	126
40	PARIȘ IVONA	Provocări actuale în școala românească	128
41	PĂUN ROXANA GABRIELA VENETE ELENA ADELINA	Comunicarea asertivă în managementul sănătății în mediul școlar	131
42	ROIBU TANIA	Siguranța și toleranța în mediul școlar	134
43	SĂSEANU MIRELA DANIELA	Fenomenul de bullying - provocare actuală cu care se confruntă școala	137
44	VÎNĂTORU MARIANA	Modalități de intervenție a școlii în problematica adicției în rândul adolescenților	140
45	VOICU DRAGOȘ-MARIAN	Esența parteneriatului școală-familie-comunitate „Metafora pădurii”	143

MEDIU SIGUR ȘI SĂNĂTOS ÎN ȘCOALĂ

prof. ing. Bandi Andrea Monica

prof. Ciurte Camelia Elena

Colegiul Tehnic „Anghel Saligny” Baia Mare

Școala este considerată un mediu esențial pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor și tinerilor, oferind nu doar cunoștințe academice, ci și modele de comportament și interacțiuni sociale. Cu toate acestea, în ciuda rolului său crucial, mediul școlar se confruntă cu diverse provocări legate de siguranță și sănătate, cum ar fi violența, bullying-ul, mobbing-ul, cyberbullying-ul și diferitele adicții. Acest referat explorează aceste provocări actuale și impactul lor asupra mediului școlar, precum și strategiile pentru gestionarea și prevenirea acestora.

Violența în școli

Violența în școli poate lua forme variate, incluzând agresiunea fizică, verbală sau emoțională între elevi sau între elevi și cadrele didactice. Această problemă poate afecta în mod negativ climatul școlar și poate compromite siguranța și bunăstarea elevilor și a personalului. În prevenirea violenței școlare, strategii precum promovarea dialogului deschis, intervenția rapidă în situații conflictuale și implementarea unor politici de toleranță zero pot fi eficiente.

Bullying-ul

Bullying-ul este o formă specifică de violență în școli, caracterizată prin comportamente repetate de intimidare, agresiune sau excludere intenționată. Acest fenomen poate avea consecințe grave asupra sănătății emoționale și sociale a victimelor, inclusiv scăderea stimei de sine, anxietate și depresie. Pentru a combate bullying-ul, este crucială implicarea tuturor părților interesate - elevi, cadre didactice, părinți și comunitate - în promovarea unei culturi a respectului și a empatiei în școală.

Mobbing-ul

Mobbing-ul reprezintă un comportament agresiv și repetat, direcționat împotriva unui membru al comunității școlare de către un grup sau individual, cu scopul de a-l exclude și de a-i diminua stima de sine. Acest fenomen poate afecta atât elevii, cât și cadrele didactice, și poate avea consecințe serioase asupra sănătății psihice și a performanței școlare. Pentru prevenirea mobbing-ului, este importantă promovarea unui mediu școlar inclusiv și suportiv, unde diversitatea este valorizată și respectată.

Cyberbullying-ul

Cyberbullying-ul implică utilizarea tehnologiilor digitale pentru a intimida, amenința sau hărțui pe altcineva, fiind o problemă tot mai frecventă în mediul școlar. Deoarece se desfășoară în principal online, este adesea mai dificil de identificat și de gestionat. Pentru a preveni și aborda

cyberbullying-ul, este esențial să se promoveze alfabetizarea digitală și să se creeze protocoale clare pentru gestionarea situațiilor de bullying online.

Adicțiile

Adicțiile, cum ar fi dependența de substanțe sau de tehnologie, reprezintă o altă provocare majoră în mediul școlar, având un impact negativ asupra performanței școlare și a sănătății mentale a elevilor. Educația și conștientizarea asupra riscurilor asociate cu diversele adicții, precum și promovarea unui stil de viață echilibrat și activ, pot juca un rol crucial în prevenirea și gestionarea acestor probleme.

Concluzie

În concluzie, mediul școlar se confruntă cu diverse provocări legate de siguranță și sănătate, inclusiv violența, bullying-ul, mobbing-ul, cyberbullying-ul și adicțiile. Pentru a crea un mediu școlar sigur și sănătos, este esențială implicarea activă a tuturor părților interesate și implementarea unor strategii eficiente de prevenire și gestionare a acestor probleme.

Acest referat oferă o abordare generală asupra provocărilor și strategiilor de gestionare a acestora în mediul școlar în contextul violenței, bullying-ului, mobbing-ului, cyberbullying-ului și adicțiilor.

Bibliografie:

- Olweus, D. (1993). *Bullying at school: What we know and what we can do*. Oxford, UK: Blackwell.
- Smith, P. K., & Steffgen, G. (2013). *Cyberbullying through the new media: Findings from an international network*. Psychology Press.
- Einarsen, S., Hoel, H., & Notelaers, G. (2009). Measuring exposure to bullying and harassment at work: Validity, factor structure and psychometric properties of the Negative Acts Questionnaire-Revised. *Work & Stress*, 23(1), 24-44.
- Kowalski, R. M., Limber, S. P., & Agatston, P. W. (2012). *Cyberbullying: Bullying in the digital age*. John Wiley & Sons.
- National Institute on Drug Abuse. (2020). *Drugs, Brains, and Behavior: The Science of Addiction*. Retrieved from <https://www.drugabuse.gov/publications/drugs-brains-behavior-science-addiction>.

VIOLENȚA ÎN RÂNDUL ELEVILOR ȘI CONSECINȚELE ACESTEIA

Prof. Barbu Mirela

Prof. Popescu Monica

Liceul „Matei Basarab” Craiova

Fenomenul violenței în școlile din România ia amploare. Sau, cel puțin aceasta este concluzia la care ajungi dacă răsfoiești presa din ultima perioadă. Fenomenul violenței școlare a căpătat noi dimensiuni care trebuie luate în considerare de instituțiile specializate, de organizațiile neguvernamentale și de toți cei abilitați să gestioneze fenomenul. Societatea, în ansamblul ei, privește cu neliniște la creșterea acestui fenomen care afectează nu numai climatul școlar ci și sentimentul de siguranță al cetățeanului, calitatea vieții. Definierea violenței s-a dovedit a fi o încercare extrem de dificilă. Acest fapt se explică prin complexitatea fenomenului, dar și prin marea diversitate a formelor sale de manifestare. Nu în ultimul rând, dificultatea a apărut și din cauza asocierii și, uneori, chiar a confundării violenței cu agresivitatea.

Într-o cercetare asupra violenței în școlile din România realizată de Institutul de Științe ale Educației, se optează pentru o definiție operațională a violenței în școală, care inventariază faptele de violență din mediul școlar: „Violența în școală este orice formă de manifestare a unor comportamente precum: exprimare inadecvată sau jignitoare (tachinarea, poreclirea, ironizarea, imitarea, amenințarea, hărțuirea); bruscarea, împingerea, lovirea; ofensă adusă statutului/autorității cadrului didactic (limbaj sau conduită ireverențioasă față de cadrul didactic); comportament școlar inadecvat (întârzierea la ore, părăsirea clasei în timpul orei, fumatul în școală și orice alt comportament care contravine flagrant regulamentului școlar în vigoare); comportament care intră sub incidența legii (viol, consum/comercializare de droguri, vandalism-provocare de stricăciuni cu bună știință, furt)”.

Instituțiile școlare au un rol important în prevenirea fenomenelor de violență. Pentru ca școala să își asume acest rol de prevenire și de stăpânire a fenomenului violenței, prima investiție trebuie făcută în domeniul formării profesorilor. Trebuie să recunoaștem că, atât în cadrul formării inițiale, cât și al formării continue, atenția este concentrată asupra lucrului cu clasele de elevi „fără probleme”. Se discută mult prea puțin despre modalitățile de abordare a claselor dificile. Este nevoie de o formare specifică, în măsură să permită satisfacerea cerințelor elevilor „cu probleme”. Nu putem aștepta pasivi ca problemele să se rezolve de la sine. Atât profesorii cât și consilierii susțin faptul că este necesar ca profesorii, mai ales cei debutanți să fie pregătiți pentru o mai bună comunicare cu elevul, pentru gestionarea situațiilor de criză, pentru medierea conflictelor. Analizele au evidențiat faptul că nu pot fi prevenite violențele școlare fără antrenarea familiei în

această acțiune. Stabilirea unei colaborări mai strânse cu familia prin implicarea acestora în cadrul diferitelor activități extrașcolare, înființarea, în cadrul școlii, a unui centru de consultanță cu părinții, sunt câteva dintre soluțiile propuse.

Mediul familial reprezintă, de asemenea, o sursă importantă a agresivității elevilor. Mulți dintre copiii care prezintă un profil agresiv provin din familii dezorganizate, au experiența divorțului părinților și trăiesc în familii monoparentale. Echilibrul familial este perturbat și de criza locurilor de muncă, de șomajul ce-i atinge pe foarte mulți părinți. Părinții sunt confrunțați cu numeroase dificultăți materiale, dar și psihologice, pentru că au sentimentul devalorizării, al eșecului. În aceste condiții, ei nu mai sunt sau sunt puțin disponibili pentru copiii lor. Pe acest fundal apar apoi violența intrafamilială, consumul de alcool, abuzarea copilului, neglijență, la care se adaugă și importante carențe educaționale – lipsa de dialog, de afecțiune, inconstanță în cerințele formulate față de copil (tregeri de la o extremă la alta, de la o permisivitate exagerată la restricții foarte dure), utilizarea mijloacelor violente de sancționare a copilului pe motiv că „bătaia-i ruptă din rai”. Sunt și părinți – și nu puțini – care privilegiază în mod exagerat relația afectivă în detrimentul rolului educativ pe care ar trebui să-l aibă în raporturile cu copiii lor: nu le impun nici un fel de interdicții, de reguli, emit puține exigențe și caută să evite conflictele. Această absență cvasitotală a constrângerilor (în afara școlii) îl va determina pe elev să adopte în școală comportamente de refuz a exigențelor profesorilor. O problemă foarte importantă pentru școală, în general, și pentru psihologi, în special, o reprezintă problemele copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate. Mulți dintre aceștia, sunt lăsați în grija bunicilor sau a altor rude.

Se pot contura următoarele sugestii de prevenire a violențelor școlare: Elaborarea unui regulament al clasei; elevii să fie cei care negociază regulile și stabilesc sancțiunile în cazul în care nu sunt respectate. Se vor stabili reguli simple care trebuie respectate și care pot fi schimbate la nevoie. Inițierea de activități care să vizeze dezvoltarea competențelor personale și sociale ale elevilor. Elevii trebuie învățați ce presupune conviețuirea în societate: a se înțelege reciproc, a asculta, a exprima problemele în cuvinte, a lua decizii colective, a întârzia acțiunea atunci când sunt sub influența stărilor tensionate, a respecta legea. Elevii pot fi responsabilizați prin încredințarea diferitelor sarcini, prin constituirea unui consiliu al clasei. Ceea ce multe instituții numesc „cultură organizațională” poate fi realizat cu mult succes și la nivelul clasei prin diverse activități comune care să permită o cunoaștere reciprocă, întărirea coeziunii grupului, dezvoltarea sentimentelor de mândrie legate de apartenența la clasa și școala respectivă. Elaborarea unui cod de comportament și disciplină în școală. Structurarea unor parteneriate (școală, poliție, justiție, comunitate). Comportamentul violent în spațiul școlar este produsul influenței combinate a factorilor individuali și a celor contextuali. Prevenirea violențelor școlare nu poate fi o verigă izolată a prevenirii

violenței generale în societate. Nu este mai puțin adevărat însă și faptul că este nevoie de o campanie mai susținută pentru combaterea violențelor școlare, campanie declanșată la nivel național.

Violența este prezentată de elevi ca o modalitate de a-ți rezolva o problemă, atunci când apare, dar și ca o modalitate de autoapărare. Mulți dintre elevi cred că la o acțiune violentă nu se poate răspunde decât prin violență. Ideea de negociere, de compromis ori de rezolvare prin dialog a problemelor este aproape inexistentă.

Consecințele manifestărilor agresive/violente în contextul școlar sunt:

- performanțe școlare scăzute;
- eșec școlar, suspendare, excludere sau părăsirea voluntară a școlii;
- asumarea violenței ca formă acceptabilă de rezolvare a problemelor/conflictelor;
- efort suplimentar din partea profesorilor și administrației pentru gestionarea problemelor de disciplină (comportamentele disruptive de la clasă și agresive din pauză necesită atenție și supraveghere suplimentară), ceea ce duce la scăderea eficienței predării și limitarea oportunităților de învățare pentru ceilalți elevi;
- imagine negativă din partea colegilor și a profesorilor;
- marginalizarea elevului;
- sentimente de izolare și singurătate;

Bibliografie

1. Low D., Abuzul emoțional și devianța școlară în rândul elevilor de gimnaziu, Universul Școlii, Alba Iulia, 2010
2. Neamțu C., Devianța școlară, Editura Polirom, Iași, 2003
3. Palaghia C., Dimensiuni ale devianței școlare. De la identificare la prevenție, Pro Universitaria, București, 2016
4. Jigău, Liiceanu și Preoteasa, Violenta în școală, Unicef, 2005
5. Stanef M., Sistemul educațional din România, disparități dintre mediul urban și cel rural, 2013
6. Holt România, Ghiduri de bună practică în asistența socială, Editura Lumen, 2002, 340-341
7. Rădulescu, Revista calitatea vieții, XVII, nr. 3- 4, București, 2006

SIGURANȚA LA LOCUL DE MUNCĂ

Prof. Bogovici Adriana, Școala Gimnazială „Sf. Gheorghe,-Craiova

Munca în orice domeniu este o activitate care presupune riscuri. Indiferent de tipul de activitate pe care îl desfășoară un angajat, acesta se expune unor pericole pe care atât el, cât și angajatorul trebuie să le gestioneze bine, de la bun început.

Cunoscută și sub denumirea de sănătate și siguranță la locul de muncă (SSM), protecția muncii reprezintă un domeniu foarte important în mediul profesional. Conceptul este concentrat asupra prevenirii accidentelor și a îmbolnăvirilor care ar putea fi cauzate de muncă. Pentru ca protecția muncii să fie la cele mai înalte standarde, este important ca atât angajatorul, cât și angajatul să depună eforturi și să respecte anumite obligații.

Rolurile protecției muncii

Prevenirea accidentelor - obiectivul principal al protecției muncii este evitarea apariției accidentelor la locul de muncă.

Prevenirea îmbolnăvirilor profesionale

Promovarea culturii siguranței – protecția muncii are și menirea de a promova o cultură a siguranței și responsabilității la locul de muncă.

În România, conform legii, elevii ar trebui să fie protejați la școală, și în ceea ce privește posibile agresivități, și în caz de incendiu. Odată cu trecerea de la modelul bazat exclusiv pe munca fizică, de la început de secol 19, la tehnologizare și, mai nou, robotizare, s-au schimbat și condițiile de muncă și bolile profesionale care pot apărea. Dacă la începutul industrializării, munca solicita fizic salariații, în epoca modernă, avem de-a face cu o suprasolicitare psihică a angajaților, care de multe ori antrenează consecințe dintre cele mai grave.

În urmă cu un secol, cele mai frecvente boli profesionale erau cele cauzate de munca fizică în exces, în timp ce astăzi vorbim despre stres, burnout, probleme cardiace și de boli asociate sedentarismului. Afecțiunile coloanei vertebrale, obezitatea, afecțiunile vederii sau bolile cardiace sunt noile boli profesionale ale secolului 21.

Angajații vor să fie sănătoși atât din punct de vedere fizic, cât și psihic și se simt în siguranță într-o companie care promovează o cultură a sănătății.

Beneficiile companiilor cu angajați sănătoși se pot vedea la toate nivelurile și se traduc în ultima instanță prin productivitate și bani. Atât timp cât salariații nu-și pot îndeplini sarcinile din cauza afecțiunilor sau accidentelor generate de situații de la locul de muncă, angajatorii plătesc suplimentar, iar pierderile sunt greu de cuantificat. Stresul, anxietatea și depresia reprezintă a doua cea mai frecventă problemă de sănătate legată de muncă ce afectează lucrătorii europeni. Discuțiile

despre sănătatea psihică și menționarea provocărilor de la locul de muncă se află încă sub umbra fricii de stigmatizare. Cu toate acestea, proporția lucrătorilor care declară că se confruntă cu factori de risc care le pot afecta negativ sănătatea psihică este de aproape 45 %. Însă atunci când sunt considerate mai degrabă o problemă organizațională decât o vină individuală, riscurile psihosociale pot fi abordate în același mod structurat și organizat ca alte riscuri legate de SSM. Pentru organizație, printre efectele negative se numără performanțele economice slabe în general, creșterea absenteismului și a prezenteismului (lucrători care se prezintă la muncă fiind bolnavi și neputând funcționa eficient), o rată mai mare de fluctuație a personalului, precum și rate mai mari de accidente și vătămări. Absențele legate de probleme psihice tind să fie mai lungi decât cele din alte cauze, iar factorii de risc legați de locul de muncă sunt un element important care contribuie la creșterea ratelor de pensionare anticipată. Stresul poate deveni unul dintre cei mai mari dușmani ai productivității unei companii, dar și a personalului acestuia. Acesta apare atunci când cerințele postului depășesc capacitatea lucrătorului.

Riscurile psihosociale se referă la totalitatea efectelor negative psihologice, fizice și sociale care apar ca urmare a unei slabe gestionări la locul de muncă, sau a climatului social nefavorabil.

- volumul mare de muncă
- comunicarea ineficientă
- lipsa înțelegerii funcției și atribuțiilor de către lucrători
- lipsa de implicare a lucrătorilor în luarea deciziilor
- hărțuirea psihologică și sexuală

Gestionarea eficientă a riscurilor psihosociale se face asemănător riscurilor legate de securitatea și sănătatea în munca (SSM), prin identificarea și evaluarea acestora astfel:

- identificarea pericolelor dar și personalului care poate fi expus acestor riscuri
- stabilirea priorităților privind aceste riscuri
- elaborarea unor măsuri de prevenire sau măcar minimizare a acestor riscuri
- monitorizarea permanentă a acestora, cât și a personalului din firmă.

Bibliografie:

Legea 319/2006 a sănătății și securității în muncă

EDUCAȚIA DESPRE ȘI ÎN SIGURANȚĂ

Prof. Brașoveanu Cristina

Liceul Tehnologic „Udrea Băleanu”, Băleni

Famiiliile, educatorii și membrii comunității caută să crească și să educe copii care sunt informați, responsabili, grijulii și competenți din punct de vedere social – pe cale de a deveni membri ai unei familii și buni vecini, cetățeni contribuabili și lucrători productivi. Deși se folosesc termeni diferiți, majoritatea este de acord cu privire la scopurile de bază ale educației. Vrem să ne asigurăm că toți elevii dețin cunoștințe teoretice și devin alfabetizați cultural, reflexivi la nivel intelectual și capabili să învețe pe tot parcursul vieții. De asemenea, vrem să-i învățăm pe tineri să interacționeze, să dețină abilități sociale, să relaționeze într-o manieră respectuoasă cu familiile lor, colegii, personalul școlii și membrii comunității; să adopte comportamente sigure și sănătoase; să dezvolte deprinderi de muncă și să manifeste interes și disponibilitate pentru facultate, carieră și succes în viață. Există un consens că în zilele de astăzi școlile trebuie să ofere mai mult decât o instruire teoretică în pregătirea elevilor pentru viață și muncă. Famiiliile se confruntă cu presiuni economice și sociale crescute. Copiii sunt expuși la o lume din ce în ce mai complexă prin intermediul mass-mediei și au acces nemediat la informație și contacte sociale prin diverse tehnologii. În multe comunități, există puțin sprijin și implicare din partea instituțiilor care să favorizeze dezvoltarea și caracterul socio-emoțional al copiilor.

Educatorii de astăzi se confruntă cu provocarea majoră de a educa un grup de elevi din ce în ce mai diferiți din punct de vedere rasial, etnic și care provin din variate medii economice. Profesorii, consilierii școlari și personalul de sprijin servesc elevi cu abilități și motivații diferite pentru a se implica în învățare și a adopta un comportament pozitiv. Conform unui sondaj din 2013 privind comportamentul de risc al tinerilor, procente mari de liceeni se angajează în comportamente riscante care pun în pericol viitorul lor (de exemplu, consumul de substanțe, violența și hărțuirea, actul sexual neprotejat cu mai mulți parteneri și sănătate mintală instabilă). În plus, mulți elevi au deficite de competență social-emoțională care le scad performanțele școlare, le perturbă experiențele educaționale și relațiile acestora cu colegii. Ca răspuns la aceste circumstanțe, școlile au fost inundate cu inițiative bine intenționate de prevenire și dezvoltare a tinerilor care abordează o varietate de probleme, inclusiv hărțuirea, drogurile, delincvența, viața de familie, educația pentru sănătate, educație sexuală, absentism și violență. Din păcate, aceste eforturi introduse de obicei pe termen scurt- programe pilot fragmentate- nu sunt bine integrate în misiunea și viziunea școlilor. În plus, perfecționarea efectivă a personalului de sprijin pentru o implementare de calitate când programele sunt insuficient coordonate, monitorizate, evaluate și îmbunătățite în timp este mai puțin benefică sau eficientă pentru elevi.

Modalitățile fundamentale dovedite ale prevenirii violenței includ strategii care sunt focusate pe copii și susțin învățarea. Școlile trebuie să echilibreze securitatea clădirii cu eforturile care stimulează reziliența elevilor, conexiunea și competența socială. Ar trebui să se creeze un anumit climat școlar primitiv și favorabil; să se impună un comportament pozitiv și disciplină pentru toți elevii; să se susțină sănătatea mintală și bunăstarea elevilor; să se elaboreze și revizuiască periodic planuri de evaluare a crizelor și a amenințărilor, proceduri pentru instruirea personalului în situații de criză și pentru identificarea factorilor de risc pentru violență; să se mențină securitatea adecvată a clădirii; să dezvolte relații de colaborare cu forțele locale de aplicare a legii și furnizorii de servicii ai comunității; să fie consolidate relațiile dintre familie și școală. Sunt necesare și planuri de siguranță la școală conform cărora elevii, profesorii și administratorii acordă atenție nevoilor emoționale și sociale ale elevilor, precum și nevoilor școlare ce vor promova un climat școlar de siguranță.

Profesioniștii instruiți în domeniul sănătății mintale din școală pot să ajute la evaluarea factorilor multipli care pun un elev în pericol și să lucreze cu alți membri ai echipelor de criză și profesioniști din comunitate pentru a oferi intervenții adecvate. În studiile care implică reglarea afectelor, copiii maltratați prezintă deficite în capacitatea de a identifica și eticheta stările emoționale în sine și în ceilalți, care pot le afecta propria capacitate de a înțelege, de a reglementa și de a răspunde în mod corespunzător la propriile sentimente și sentimentele celorlalți. Astfel de deficite în abilități sociale importante duc adesea la retragerea socială sau la agresiune asupra altor copii. Când adulții și elevii se respectă reciproc, când elevii au o conexiune pozitivă cu cel puțin un adult și când elevii se simt liberi să-și ajute prietenii și să-și împărtășească în mod deschis preocupările cu privire la elevii care sunt în dificultate, un climat școlar propice asigurării siguranței este creat.

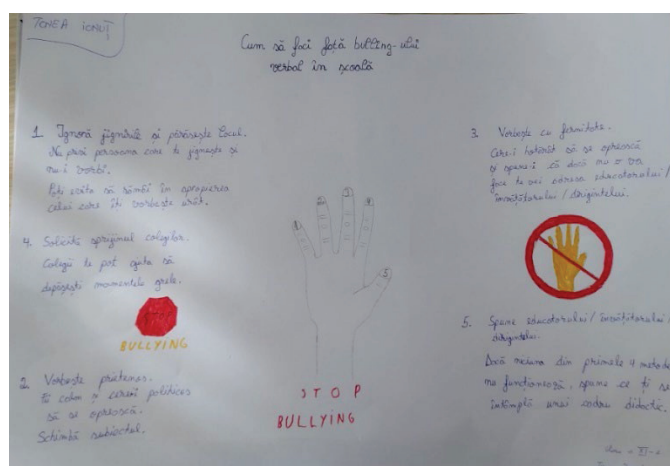
Cu prilejul celebrării “Zilei internaționale a Non-violenței în școli 2024”, activitate organizată și coordonată de mine, elevii clasei a XI-a A și-au pregătit în prealabil postere pe tema sănătății și securității în școli- provocări actuale, cu accentul pe prevenirea și eliminarea diverselor forme de violență și bullying.

Prin intermediul unei scurte prezentări ppt, au fost definite conceptele de bullying, cyberbullying și mobbing, termeni preluați din limba engleză. De asemenea, au fost enumerate și exemplificate câteva forme de manifestare ale acestora. Elevii au avut ocazia să discute despre evenimente concrete, relevante pentru problemele legate de violența din școală; să exprime opinii și să argumenteze, evidențiind importanța toleranței, respectului reciproc sau negocierii. Au fost identificate și manifestări, atitudini rigide sau obtuze și chiar acțiuni ce nu pot fi încadrate la bullying, făcându-se distincția între comportamentul asertiv, agresiv sau pasiv.

În urma vizionării unui scurt videoclip de pe youtube, elevii au identificat câteva soluții pentru a opri bullying-ul și au propus și altele noi. Posterele au fost realizate și prezentate individual

de către elevi în fața clasei. Ca feedback, elevii au optat pentru un emoticon (mulțumit, frustrat/iritat, plictisit) în legătură cu activitatea desfășurată.

Un element cheie este să-i învățăm pe elevi cum să împărtășească grija pentru ceilalți. De fapt, toți: profesorii, membrii personalului, părinții și colectivele de elevi trebuie să învețe să identifice semnalmente de risc/ pericol și elevii ar trebui încurajați să-și urmărească colegii care manifestă acele semnalmente și să le aducă la cunoștință adulților. Când aceste semnalmente sunt raportate, un consilier, psiholog sau asistent social ar trebui să investigheze copilul pentru a determina dacă acesta se confruntă cu probleme grave care necesită atenție. Altfel spus, siguranța elevilor se poate asigura doar prin educație și efort colectiv constant.



Bibliografie

1. Thomas W. Miller, *School Violence and Primary Prevention*, Springer Science + Business Media, LLC 2008

<http://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/47807/1/22.Thomas%20W.%20Miller.pdf>

2. Joseph A. Durlak, Celene E. Domitrovich, Roger P. Weissberg, and Thomas P. Gullotta. *Handbook of Social and Emotional Learning: Research and Practice*. 2015.

Chapter 1: *Social and Emotional Learning Past, Present, and Future*

<https://www.guilford.com/excerpts/durlak.pdf?t=1>

CYBERBULLYING ÎN RÂNDUL ADOLESCENȚILOR ȘI COPIILOR

Prof. ing. Emciuc Natalia

Prof. Butușină Gabriela

Colegiul Tehnic de Poștă și telecomunicații „Gh. Airinei”, București

Cele mai mari pericole pentru copiii din ziua de azi nu se mai găsesc în afara casei, pe stradă sau în parcuri, ci mult mai aproape de ei în mediul online. Nu doar că 27% dintre copii petrec în medie circa 6 ore pe zi în mediul online, după cum arată un raport al Organizației Salvați Copiii. Dar formele de cyberbullying în școală, adică de violență din mediul virtual, sunt atât de variate încât atât părinții cât și instituțiile școlare sau cele ale statului trebuie să intervină cu măsuri ferme de prevenție de la vârste tot mai mici.

Cyberbullying-ul reprezintă o formă bullying specific erei digitale, care se petrece în mediul virtual. Se manifestă prin postarea pe Internet sau transmiterea de mesaje sau imagini cu caracter injurios sau agresiv prin intermediul instrumentelor digitale. Studiile de specialitate au identificat mai multe forme de cyberbullying, în funcție de canalul pe care se manifestă:

Violență verbală - trimiterea de mesaje injurioase personal sau în grupuri de discuții

Hărțuire - transmiterea de mesaje cu caracter ofensator, în mod repetat

Urmărirea agresivă (cyberstalk) - o formă de hărțuire online care presupune diverse moduri de amenințare sau intimidare

Denigrare - trimiterea sau postarea de mesaje mincinoase sau neadevărate despre o persoană sau un grup de persoane

Impersonare - falsificarea identității online a unui utilizator cu scopul de a posta comentarii care aduc prejudicii imaginii utilizatorului respectiv

Înșelăciunea - trimiterea sau postarea de materiale despre o persoană care conțin informații sensibile, private sau jenante, inclusiv redirecționarea mesajelor sau imaginilor private. Adesea, utilizatorului i se solicită informații jenante care apoi sunt făcute publice

Excluderea - acțiuni care au drept consecință excluderea utilizatorului dintr-un grup online.

Copilăria și adolescența nu sunt doar perioade de creștere, ci și de asumare a unor riscuri emergente. În aceste perioade, tinerii sunt deosebit de vulnerabili și nu pot înțelege pe deplin legătura dintre comportamente și consecințe. Cu presiunile colegilor, cu căldura pasiunii, copiii și adolescenții au, de obicei, performanțe mai slabe decât adulții atunci când oamenii li se cere să își mențină autodisciplina pentru a obține rezultate bune în situații necunoscute. Impulsivitatea, căutarea de senzații tari și alte diferențe individuale îi determină pe adolescenți să riște să respingă intervențiile standardizate de risc.

Aproximativ o treime dintre utilizatorii de Internet din lume sunt copii și adolescenți cu vârsta sub 18 ani. Tehnologia digitală oferă o nouă formă de comunicare interpersonală . Cu toate acestea, sondajele și rapoartele de știri arată, de asemenea, o altă imagine în era Internetului. Partea întunecată a utilizării Internetului de către tineri este că aceștia pot să intimideze sau să sufere din cauza intimidării altora în spațiul cibernetic. Acest comportament este, de asemenea, recunoscut ca cyberbullying . Pe baza definiției lui Olweus, hărțuirea cibernetică este de obicei considerată ca fiind hărțuirea pusă în aplicare prin intermediul mijloacelor electronice . În mod specific, cyberbullying-ul în rândul copiilor și adolescenților poate fi rezumat ca fiind răul intenționat și repetat din partea unuia sau mai multor colegi care are loc în spațiul cibernetic, cauzat de utilizarea computerelor, smartphone-urilor și a altor dispozitive . În ultimii ani, au apărut noi forme de comportamente de hărțuire cibernetică, cum ar fi hărțuirea cibernetică și abuzul în întâlnirile online.

Cyberbullying-ul în rândul adolescenților este considerat a fi o problemă serioasă de sănătate publică, care este strâns legată de comportamentul, sănătatea mintală și dezvoltarea adolescenților. Rata tot mai mare de adoptare a internetului la nivel mondial și popularitatea platformelor de socializare în rândul tinerilor au agravat această situație, majoritatea copiilor și adolescenților confruntându-se cu hărțuirea cibernetică sau cu victimizarea online pe parcursul vieții lor. Limitele spațiului și ale timpului sunt atenuate pentru agresori în mediile virtuale, creând noi locuri pentru cyberbullying fără granițe geografice. Bullying-ul cibernetic exercită efecte negative asupra multor aspecte ale vieții tinerilor, inclusiv invadarea intimității personale și tulburări psihologice. Influența hărțuirii cibernetică poate fi mai gravă decât a hărțuirii tradiționale, deoarece autorii pot acționa anonim și se pot conecta cu ușurință cu copiii și adolescenții în orice moment . În comparație cu victimele tradiționale, cei hărțuiți online prezintă niveluri mai mari de depresie, anxietate și singurătate. Problemele de stimă de sine și absenteismul școlar s-au dovedit, de asemenea, a fi legate de hărțuirea cibernetică.

Datorită schimbărilor în utilizarea și modelele de comportament în rândul tinerilor pe rețelele de socializare, manifestările și factorii de risc ai hărțuirii cibernetică au suferit transformări semnificative. În plus, întrucât granițele hărțuirii cibernetică nu sunt limitate de geografie, este posibil ca hărțuirea cibernetică să nu fie o problemă limitată la o singură țară. În acest sens, hărțuirea cibernetică este o problemă globală, iar soluționarea acesteia necesită o mai mare colaborare internațională. Efectele negative cauzate de hărțuirea cibernetică, inclusiv siguranța redusă, nivelul educațional mai scăzut, sănătatea mintală mai precară și o mai mare nefericire, au determinat UNICEF să afirme că „niciun copil nu este absolut sigur în lumea digitală”.

Chiar dacă progresele tehnologice și accesul la platforme online contribuie la acte de cyberbullying, excluderea instrumentelor digitale din viețile copiilor nu este o soluție pentru combaterea cyberbullying-ului. Dimpotrivă, tehnologia poate fi o soluție, parte dintr-un set de

strategii ample și bine ținute pentru prevenirea fenomenului prin reglementarea utilizării ei în școli și promovarea unui mediu incluziv și pozitiv. Într-un sens mai larg, tehnologia poate fi utilizată pentru a dezvolta campanii publice și materiale educaționale destinate părinților și cadrelor didactice, crescând astfel nivelul lor de conștientizare și pregătindu-i pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de risc.

Bibliografie

1. Ang RP. Hărțuirea cibernetică a adolescenților: o analiză a caracteristicilor, a strategiilor de prevenire și intervenție. Comportament violent agresiv - 2015.
2. Reyna VF, Farley F. Risc și raționalitate în luarea deciziilor adolescenților: implicații pentru teorie, practică și politici publice. Psychol Sci Public Interest - 2006.
3. UNICEF ed. Copiii într-o lume digitală. New York, NY: UNICEF - 2017.
4. inderpedia.co/ro/cyberbullying-in-scoala-ce-este-masuri-de-preventie.html.
5. www.salvaticopiii.ro

ECHILIBRUL EMOȚIONAL

Călina Iulia Lavinia

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Craiova

Rotaru Laura Ruxandra

Școala Gimnazială „Traian”, Craiova

A fi un om echilibrat este un deziderat important. Auzim tot mai des vorbindu-se despre o dietă echilibrată, un stil de viață echilibrat. Cuvântul “echilibru” a devenit sinonim cu pozitivitatea.

Una dintre cele mai importante laturi psihologice din viața unui om este cea afectivă. Din acest motiv, una dintre cele mai importante forme de echilibru este cel emoțional sau afectiv.

Echilibrul emoțional înseamnă să fii conectat cu prezentul și să accepți ceea ce simți, gândești, trăiești. Să te accepți necondiționat și să-i accepți pe ceilalți.

Este clar că este foarte important atât pentru elevi cât și pentru noi, profesorii să avem acest echilibru emoțional. Dacă profesorii și-n general, adulții se pot descurca și singuri, dacă doresc, pentru că existe o serie de mijloace de informare, specialiști la care se poate apela, elevii trebuie să fie ajutați să-și dobândească acest echilibru emoțional, să-și rezolve problemele emoționale (determinate de neintegrarea în colectivul de elevi, teama de unii colegi, profesori, probleme financiare, familiale etc). Nerezolvarea acestor probleme emoționale ale elevilor poate duce foarte ușor la absenteism și, implicit, la abandon școlar.

La școală, acasă orice copil, elev are momente în care se poate simți copleșit de vreo situație anume, dar din cauza vârstei și experienței sale nu știe să-și gestioneze emoțiile, trăirile. Dacă părintele, profesorul observă și îl ajută să-și controleze sentimentele de incertitudine, neputință sau furie, copilul se simte în siguranță și capătă încredere. Treptat, va învăța să-și stăpânească singur aceste emoții prin prisma unor experiențe pozitive cu adulții din jurul său.

Este destul de greu ca profesor să descopere toate problemele emoționale ale tuturor elevilor, probleme care, în mod evident, afectează performanțele școlare ale elevilor. Pentru a diminua, cel puțin, din aceste probleme emoționale ale elevilor, copiilor, trebuie ca școala să devină pentru copii un mediu plăcut, prietenos cu profesori deschiși, flexibili și înțelegători. Școala trebuie să fie locul unde elevii își petrec cei mai frumoși ani, au parte de experiențe frumoase și, totodată, învață foarte multe lucruri. Profesorii au cel mai important rol în formarea unei atitudini pozitive ale elevilor față de școală. În cadrul unui proiect cu finanțare europeană implementat la noi, în școală ce avea ca obiectiv general reducerea abandonului școlar, elevii au completat niște chestionare a căror concluzie a fost că elevii chiulesc de la ore pentru că: sunt stresați că pot lua note mici, se plictisesc, profesorul e dur, nu zâmbește niciodată, profesorul are metode complicate de predare. În schimb,

elevilor le plac orele la care: profesorul spune glume haioase, zâmbește la elevi, elevii nu se plictisesc, nu sunt stresați, profesorul e corect cu elevii și îi ceartă cu blândețe când greșesc. Poate toți profesorii ar trebui să țină cont de părerile elevilor atunci când aleg modul de proiectare și organizare a lecțiilor. Consider că ar fi un prim dar și mare pas în crearea unei școli atractive pentru elevi și rezolvarea multor probleme emoționale ale elevilor.

În concluzie, elevii trebuie să înțeleagă că renunțarea la școală din cauza unor probleme emoționale sau alte probleme de ordin economic, social, etc nu este deloc o soluție a rezolvării propriilor probleme, ci, dimpotrivă. Școala poate oferi soluții la problemele elevilor, îi ajută în formarea personalității, îi oferă un loc în societate. Școala oferă o educație diferită de ce a părinților, necesară dezvoltării armonioase a copiilor și integrării lor în societate. Pe de altă parte, foarte important este ca și în cadrul familiei să existe o manifestare echilibrată a emoțiilor pentru ca și copilul să obțină un echilibru emoțional pe termen lung, fără a-și reprima trăirile dar și fără a exagera într-o anumită stare. O relație bună între familie și școală va permite identificarea imediată a eventualelor probleme emoționale ale elevilor (și nu numai) și găsirea rapidă unor soluții optime. Oferirea elevilor unui suport adecvat în rezolvarea problemelor lor de către părinți și profesori poate face diferența între reușită și eșec în viață.

Până la urmă, așa cum spune psihologul Cezar Laurențiu Cioc - „echilibrul emoțional este o condiție a funcționalității sociale, a sănătății fizice, psihologice și atitudinale”.

Bibliografie:

<https://englezacopii.ro/echilibrul-emotional-ce-ai-nevoie-sa-stii-pentru-sanatatea-emotionala-copilului-tau/>;

<http://psiholog-pentru-copii.ro/problemele-scolarilor/>

<https://www.libertatea.ro/stiri/ce-este-echilibrul-emotional-cum-il-obtii-si-cum-il-mentii-2382900>

CYBERBULLYING-UL - O PROBLEMĂ CU O ABORDARE COMPLEXĂ

STUDIU DE CAZ

Prof. Cătănescu Adela Eugenia

Prof. dr. Meită Nela Loredana,

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Drobeta Turnu Severin

Hărțuirea cibernetică sau cyberbullying-ul este un act de violență care constă în amenințarea, intimidarea, umilirea sau insultarea victimelor (copii, adolescenți sau adulți) folosindu-se tehnologiile de informare și comunicare, cum ar fi Internetul, telefonul mobil sau rețelele de tip wireless ori Bluetooth. Metodele folosite depind de imaginația persoanei și de accesul ei la tehnologie și implică de obicei comunicare repetată.

Față de hărțuirea față în față, cea online oferă posibilitatea anonimatului, a dominării dintr-o poziție relativ sigură. Informațiile postate sunt dificil de eliminat, cu o răspândire greu de controlat, cu un puternic caracter invaziv, însă de cele mai multe ori efectele agresiunii sunt subestimate de agresor, totul fiind considerat o simplă distracție, un experiment sau o farsă.

Această hărțuire este cu atât mai nocivă cu cât, în ultima perioadă, accesul la internet este permis (cu voie sau fără voie) de la o vârstă fragedă, uneori fără supraveghere și limitări sau ghid parental. Pentru că internetul reprezintă o bogată sursă de informații, de divertisment, oferind posibilitatea de socializare, tot mai mulți tineri petrec un număr mare de ore în fața ecranului, reprezentând potențiale victime ale acestor atacuri.

Modalitățile de hărțuire cibernetică au o mare varietate de forme de exprimare. Mai jos am realizat o selecție a câtorva dintre ele:

- transmiterea prin intermediul internetului de cuvinte batjocoritoare, porecle obscene, imagini umilitoare,
- ridiculizarea unui copil prin crearea unui profil sau blog în care apar informații false sau jignitoare,
- trimiterea unor mesaje de amenințare,
- furtul de parole pentru a avea acces la corespondența personală și a transmite în numele victimei mesaje compromițătoare,
- folosirea abuzivă și ofensatoare a tag-ului, în special în rețelele sociale,
- excluderea cu rea-voință a unei persoane dintr-un grup sau o comunitate online,
- publicarea unor fotografii private ale unei persoane fără consimțământul ei,
- trimitere unor junk e-mailuri.

Am ales să vorbesc despre hărțuirea cibernetică asupra adolescenților, realizată de către alți adolescenți, pentru că predau la acest nivel de învățământ, cel liceal. Am observat de-a lungul

ultimei perioade, (ultimii cinci ani) evenimentele care s-au desfășurat în școală și în comunitatea locală, și am identificat o predispoziție a tinerilor spre acest fel de bullying. Am constatat că motivele pentru care adolescenții își hărțuiesc semenii sunt variate și atunci modalitățile de prevenire și combatere a acestui fenomen trebuie adaptate fiecărei situații. Astfel este nevoie de acordarea unei atenții speciale tuturor detaliilor legate de familie, contextul social, mediul școlar precum și cele referitoare la grupul de prieteni, grupa de vârstă, preocupări, etc. și o abordare serioasă, specializată, pe termen lung.

Cu toate acestea, pot spune acum că am identificat niște puncte comune în abordarea cyberbullyingului, indiferent de variabilele inerente diferitelor situații: colaborarea dintre școală familie, psihologul școlar, comunitate și realizarea unui plan anti-cyberbullying care trebuie să conțină strategii de creare a unor relații prietenoase și lipsite de violență între elevi. Acest plan de prevenire ar trebui să includă:

- modalități de identificare a victimelor și agresorilor;
- suport emoțional și protecție acordată victimelor;
- încurajarea celorlalți elevi să acorde sprijin victimelor;
- organizarea de discuții libere, dezbateri între elevi, educatori și părinți privind utilizarea TIC;
- asistență acordată agresorilor pentru a înțelege efectele negative ale acțiunilor lor;
- implicarea părinților.

Pentru a putea identifica victimele hărțuirii cibernetice, acest fenomen ar trebui mai întâi explicat, înțeles, iar cei implicați elevi, părinți, școala dar și comunitatea locală ar trebui instruiți pentru a ști cum să acționeze în vederea stopării fenomenului și acordării unui ajutor eficient. Părinții ar trebui să fie în acest caz primii care să observe o modificare în comportamentul copiilor lor și să îi susțină. De foarte multe ori însă copiii își ascund suferința față de membrii familiei de teamă că aceștia vor înrăutăți lucrurile (vor suna părinții copiilor implicați, le vor interzice accesul la internet, vor contacta școala și se va afla de problema lor) sau nu vor înțelege problema (vor da vina pe ei, vor spune că problema nu este una reală și că lucruri de felul acesta se mai întâmplă). Cazurile pe care le-am studiat au reliefat exact aceste aspecte prezentate mai sus.

În mediul școlar se pot lua măsuri și stabili reguli de urmat atât la nivelul fiecărei clase, cât și la nivelul întregii școli. La nivelul clasei aceste măsuri ar trebui să vizeze păstrarea unei atmosfere pozitive la clasă, descurajarea oricărui tip de violență, fizică, verbală sau emoțională, încurajarea comportamentelor pozitive și stimularea participării active a elevilor, individual sau în echipe, în organizarea și derularea activităților. Astfel, vom obține un climat de încredere, propice dezbaterilor deschise privind beneficiile și riscurile Internetului. Abordarea discuțiilor cu privire la activitățile elevilor online ar trebui făcută într-o manieră pozitivă discutându-se cu elevii ceea ce

este permis și ceea ce este interzis pe Internet sau pe telefonul mobil. Ca rezultat al acestor discuții se pot elabora împreună cu elevii reguli de comportament online.

Este important de asemenea să-i informăm pe elevi că sunt responsabili de actele lor. Ei pot conștientiza acest lucru și prin realizarea unor jocuri de rol pentru a identifica consecințele potențiale ale atitudinii lor și pentru a vedea cum ar reacționa în situații diferite de abuz. De asemenea este esențial ca elevii să înțeleagă că aceste comportamente sunt sancționate de lege și pot avea consecințe serioase asupra altor copii.

La nivelul școlii problematica hărțuirii/intimidării online ar trebui integrată în politica globală a școlilor de prevenire și eliminare a violenței de orice fel din mediul școlar. Cadrele didactice ar trebui informate și sensibilizate cu privire la fenomenul violenței online deoarece mulți dintre educatori consideră că nu se poate face nimic deoarece actele de hărțuire sau amenințare au loc în afara orelor lor de clasă. În acest sens au fost făcuți pași importanți prin introducerea în școală a comisiilor anti violență și bullying.

Stabilirea unui set de reguli de folosire în timpul orelor de curs a dispozitivelor mobile ori a calculatoarelor și afișarea lor în incinta școlii precum și crearea un punct de contact accesibil elevilor și părinților pentru semnalarea cazurilor de violență online este de asemenea esențială pentru a încerca să prevenim acest fenomen de cyberbullying. Verificarea periodică a soluțiilor de securizare a rețelei informatice din școală este de asemenea un element important precum și supravegherea permanentă a elevilor în laboratorul de informatică.

Dacă școlile vor privi problema hărțuirii online în contextul mai larg al efortului de prevenire și eliminare a violenței din mediul școlar, prin educarea copiilor și tinerilor să folosească în siguranță și adecvat Internetul, întreaga comunitate a cadrelor didactice, elevilor și părinților vor beneficia din plin de rezultatele pozitive ale acestei abordări iar fenomenul de cyberbullying va putea fi oprit.

Bibliografie

[http:// cyberbullying.org/](http://cyberbullying.org/)

[http:// sigur.info/](http://sigur.info/)

[http:// stopcyberbullying/](http://stopcyberbullying/)

STUDIU PRIVIND MOBBING-UL ÎN RÂNDUL ADOLESCENȚILOR

Prof. Ceucă-Diaconescu Monica

Prof. Cealîcu Isabela Elisa

Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Mobbing-ul reprezintă un comportament agresiv și repetitiv, de natură verbală, fizică sau psihologică, care are loc într-un context social, în care o persoană sau un grup de persoane își exercită puterea asupra unei alte persoane, cu scopul de a o umili, intimida sau exclude.

În cazul adolescenților, acest fenomen poate avea consecințe grave asupra dezvoltării lor emoționale și sociale. În acest referat, vom explora cauzele și consecințele mobbing-ului în rândul adolescenților, prezentând și câteva cazuri concrete, precum și părerile psihologilor în legătură cu acest fenomen.

Cauze ale mobbing-ului în rândul adolescenților.

1. Diferențele sociale și culturale: Adolescența este o perioadă în care tinerii încearcă să-și găsească identitatea și să se integreze în grupuri sociale. Diferențele de aspect fizic, etnie, religie sau orientare sexuală pot fi utilizate ca motive de agresiune și excludere.

2. Competiția și invidie: Într-un mediu școlar sau social competitiv, adolescenții pot recurge la mobbing pentru a-și elimina rivalii sau pentru a-și demonstra superioritatea.

3. Lipsa empatiei și a educației privind respectul față de ceilalți: Uneori, adolescenții nu au dezvoltată suficient empatia și nu înțeleg impactul negativ al acțiunilor lor asupra celorlalți. De asemenea, educația privind respectul și toleranța față de ceilalți poate fi insuficientă.

Consecințe ale mobbing-ului în rândul adolescenților:

1. Probleme emoționale și psihologice: Adolescenții care sunt victime ale mobbing-ului pot dezvolta anxietate, depresie, scăderea stimei de sine și probleme de încredere în sine. Aceste consecințe pot persista și în viața adultă.

2. Performanțe școlare scăzute: Mobbing-ul poate afecta concentrarea și motivația adolescentului în școală, ceea ce poate duce la scăderea performanțelor academice.

3. Izolare socială: Adolescenții care sunt supuși mobbing-ului pot fi excluși din grupuri sociale, ceea ce poate duce la izolare și dificultăți în formarea relațiilor sănătoase.

4. Comportamente autodistructive: Unele cazuri de mobbing pot determina adolescenții să recurgă la comportamente autodistructive, cum ar fi consumul de droguri sau alcool, automutilarea sau chiar gânduri suicidale.

Cazuri concrete de mobbing în rândul adolescenților:

1. Maria, o adolescentă cu greutate în plus, este constant hărțuită și umilită de colegii săi de clasă, care îi fac glume jignitoare și o numesc cu apelative denigratoare.

2. Andrei, un adolescent homosexual, este ținta agresiunii verbale și fizice din partea unui grup de colegi care îl consideră diferit și încearcă să-l excludă din grupul lor social.

3. Ana, o adolescentă cu performanțe academice excelente, este subiectul zvonurilor și bârfelor răutăcioase din partea unor colege de clasă, care încearcă să-i distrugă reputația.

Psihologii consideră mobbing-ul în rândul adolescenților un fenomen extrem de nociv, care poate avea consecințe pe termen lung asupra dezvoltării lor emoționale și sociale. Ei subliniază importanța unei educații care să promoveze respectul, toleranța și empatia față de ceilalți. De asemenea, ei recomandă implicarea părinților, profesorilor și a comunității în prevenirea și gestionarea situațiilor de mobbing, oferind sprijin emoțional și consiliere adecvată victimelor.

Mobbing-ul reprezintă o problemă serioasă în societatea contemporană, afectând în special mediul școlar. În continuare vom explora rolul esențial pe care școala îl joacă în combaterea mobbing-ului și în promovarea unui mediu sigur și sănătos pentru elevi.

I. Sensibilizarea și informarea elevilor:

1. Organizarea de activități educative: Școala trebuie să ofere elevilor informații despre mobbing, consecințele acestuia și modalități de prevenire. Sesiuni de consiliere și dezbateri în clasă pot ajuta la creșterea nivelului de conștientizare și la dezvoltarea abilităților de comunicare și empatie.

2. Implementarea unui curriculum anti-mobbing: Școlile ar trebui să includă în programele lor de învățământ materiale și lecții care să abordeze problema mobbing-ului. Acestea pot fi integrate în orele de educație civică, psihologie sau consiliere, pentru a oferi elevilor cunoștințe și instrumente necesare pentru a preveni și combate mobbing-ul.

II. Crearea unui mediu sigur și incluziv:

1. Politici și regulamente clare împotriva mobbing-ului: Școlile ar trebui să dezvolte și să implementeze politici și regulamente care să interzică mobbing-ul și să stabilească sancțiuni pentru cei implicați. Acestea trebuie să fie cunoscute de toți elevii, părinții și cadrele didactice.

2. Promovarea valorilor de respect și toleranță: Școala trebuie să promoveze valorile de respect, toleranță și acceptare a diversității. Activități precum proiecte de grup, cluburi și evenimente care încurajează colaborarea și înțelegerea reciprocă pot contribui la crearea unui mediu sigur și incluziv.

III. Susținerea victimelor și intervenția promptă.

1. Canale de comunicare deschise: Școlile ar trebui să ofere elevilor canale de comunicare confidențiale și accesibile pentru a raporta cazurile de mobbing. Acestea pot include linii telefonice de urgență, adrese de e-mail sau cutii de sugestii.

2. Intervenție promptă și sprijin emoțional: Cadrele didactice și personalul școlar trebuie să fie instruiți pentru a recunoaște semnele mobbing-ului și pentru a interveni prompt în astfel de

situații. De asemenea, este important să ofere sprijin emoțional victimelor și să colaboreze cu părinții pentru a găsi soluții adecvate.

Concluzie:

Mobbing-ul în rândul adolescenților reprezintă o problemă serioasă, cu consecințe negative asupra sănătății emoționale și sociale a tinerilor. Este important să conștientizăm cauzele și consecințele acestui fenomen și să luăm măsuri pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de mobbing. Prin educație, sprijin emoțional și implicarea comunității, putem contribui la crearea unui mediu sigur și respectuos pentru toți adolescenții

Școala joacă un rol crucial în combaterea mobbing-ului, având responsabilitatea de a crea un mediu sigur și sănătos pentru elevi. Prin sensibilizare, informare, implementarea unor politici clare și intervenție promptă, școlile pot contribui la prevenirea și reducerea mobbing-ului, promovând astfel o cultură a respectului și a toleranței în rândul elevilor.

Bibliografie

1. <https://librariascriturilor.ro/Lectura/Ghid%20de%20bune%20practici%20pentru%20educatie%20includiva/Ghid%20de%20bune%20practici%20pentru%20educatie%20includiva.pdf>
2. <https://sindicatsinpen.files.wordpress.com/2016/11/studiu-asupra-fenomenului-de-mobbing-c899i-a-unor-forme-de-discriminare-la-locul-de-muncc483.pdf>
3. <https://hilio.com/ro/blog/terapie/sindromul-de-mobbing-sau-trauma-psihiica-la-locul-de-munca>

METODE ȘI STRATEGII DE PREVENIRE A BULLYINGULUI ÎN ȘCOALĂ

prof. Cioroianu Doinița- Elena

prof. Spiridon Daniela- Dorina

Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Bullyingul este unul dintre fenomenele tot mai răspândite în toate structurile societății, însă, cu efectele cele mai îngrijorătoare este cel în rândul elevilor. Bullyingul în școală generează consecințe grave la nivelul sănătății copiilor, producând efecte de durată și la nivelul familiilor lor. De aceea, este fundamental ca adulții să conștientizeze și să înțeleagă în profunzime impactul traumatizant al bullying-ului. Cea mai bună soluție de eliminare a bullyingului este prin prevenire și prin medierea imediată a situațiilor apărute.

Legat de acest fenomen prezent în școli, atât părinții, cât și cadrele didactice și autoritățile trebuie să colaboreze pentru a preveni și diminua formele de agresiune, aplicând măsuri de protecție și siguranță.

Potrivit unui raport al Organizației Mondiale a Sănătății, România ocupă locul 3 la nivel european privind bullyingul în școală. La nivel național au fost adoptate măsuri prin care este prevenit și combătut acest fenomen. În prezent, se urmărește creșterea nivelului de conștientizare a acestui fenomen și garantarea unui climat școlar favorabil desfășurării activității. Pe fondul agresiunii, indiferent de tipul acestora, elevii întâmpină probleme emoționale pe care greu le gestionează, unele dintre ele având repercusiuni și în viața de adult.

În școală este necesar să se creeze un mediu social sigur. Din acest motiv, este o prioritate națională asigurarea climatului educațional prielnic învățării și promovarea relațiilor sociale pozitive între elevi. Toți membrii comunității școlare trebuie să știe cum să reacționeze și să se comporte în caz de bullying. Profesorii trebuie să evalueze amploarea problemei bullyingului, să organizeze conferințe pe această temă, să ajute la crearea regulilor de comportament școlar, să formeze grupuri de supraveghere și să învețe cum să observe și să răspundă în mod adecvat la comportamentul elevilor. Este necesară asigurarea unui mediu școlar adecvat pentru derularea activităților didactice în condiții optime prin: evitarea supraaglomerării colectivelor de elevi, atât la nivelul școlii, cât și la nivelul claselor; serviciu de pază; aparatură de supraveghere și securitate funcțională, în vederea monitorizării audio-video în spațiile publice din perimetrul instituțiilor de învățământ. Este importantă dezvoltarea în școli a unei practici universale de prevenire a bullyingului față de colegi. Programele antibullying cu un accent preponderent intervenționist sau terapeutic pot fi concepute în funcție de implicarea școlii în bullying. Tratatamentul inegalităților sociale, ca și alte probleme de sănătate publică, pot avea un efect pozitiv. Profesorul are un rol

central în prevenirea bullyingului și este necesar ca acesta să aibă cunoștințele și experiența necesară pentru a susține încrederea în sine a elevilor, a-i ajuta să se cunoască între ei, a găsi puncte comune, a încuraja formarea de prietenii, a întări colectivul, a îmbunătăți climatul clasei, a forma și consolida abilitățile sociale ale elevilor, pentru a le dezvolta o atitudine tolerantă și pozitivă față de comunicarea socială acceptabilă și o atitudine negativă față de bullying. Medierea conflictelor este pasul important și eficient care creează un mediu pașnic, reduce tensiunile și ajută la identificarea problemelor înainte ca acestea să se transforme într-o sursă de bullying, prin încurajarea părților implicate în conflict să „se concentreze pe problemă mai degrabă decât să se vadă ca fiind dușmani”, oferindu-le posibilitatea de a prezenta propria versiune a evenimentului și de a asculta povestea celeilalte părți, pentru a afla că există posibilitatea de a rezolva un conflict în mod constructiv, de a-și schimba comportamentul, dacă își dau seama cum îi influențează pe alții. În același timp, părțile implicate au mai multe șanse să susțină o decizie la care au participat și să identifice soluții adecvate situațiilor în care se află.

La nivel curricular și extracurricular metodele de prevenire a bullyingului pot fi : dezbateră, în timpul orelor de consiliere și orientare, a situațiilor de bullying observate în școală sau în vecinătatea acesteia și încurajarea exprimării opiniei elevilor privind aceste cazuri, cu posibile modalități de soluționare; valorificarea subiectelor relevante pentru problematica bullyingului, care încă nu există în curriculumul disciplinelor școlare, prin utilizarea unor strategii activ-participative (studiu de caz, joc de rol, analiza critică a mesajelor audio-vizuale cu conținut violent, problematizare etc.), care să genereze din partea elevilor conștientizarea și dezvoltarea unei atitudini critice față de problematica violenței școlare; desfășurarea unor programe și activități extrașcolare pe tema combaterii bullyingului; organizarea de programe de informare a elevilor privind modalitățile adecvate de gestionare a unor situații concrete de bullying, centrate pe dezvoltarea unor competențe de înțelegere și autocontrol, negociere a conflictelor, comunicare, mijloace de autoapărare;

Regulamentul de ordine interioară este un mijloc eficient de prevenire a bullyingului prin: definirea funcțională și clară a criteriilor de disciplină școlară și de conduită în școală a tuturor factorilor (elevi, profesori, personal auxiliar); adaptarea prevederilor la contextul specific în care funcționează instituția; implicarea factorilor de la nivelul școlii (elevi, cadre didactice) în aplicarea prevederilor acestuia.

Prevenirea bullyingului la elevi este eficientă atunci când profesorii aplică măsuri pedagogice precum: promovarea unui comportament pozitiv al elevilor, crearea unui mediu sigur, comunicarea individuală cu elevii, educarea acestora și a părinților lor cu privire la comunicarea acceptabilă din punct de vedere social, căutarea de ajutor, organizarea de diverse activități care să ajute la dezvoltarea abilităților sociale ale elevilor. Creșterea transparenței evaluării rezultatelor elevilor (criterii, metode) are ca scop diminuarea tensiunilor care conduc la apariția unor situații

de bullying (între elevi și profesori sau între elevi). Profesorii ar trebui să evalueze abilitățile sociale ale elevului și să le identifice pe cele care trebuie să fie dezvoltate. Pentru aceasta, profesorul poate aplica metoda observației, referitor la modul în care elevul răspunde la provocarea unui coleg, cum reacționează la eșec sau succes. Un elev care își dezvoltă atitudini morale și civice puternice și abilități sociale poate câștiga mai multă încredere în sine, își poate controla mai ușor emoțiile și comportamentul, ceea ce îl va ajuta la rezistența la provocările de bullying.

Bullying-ul în școală poate să apară atât în instituțiile de învățământ, cât și în afara lor, dar bullying-ul întotdeauna este generat pe fondul relațiilor create în acest mediu.

Ce tipuri de bullying există în școală ?

- *Bullying verbal* - acesta se manifestă prin vorbe, uneori și în formă scrisă, fiind vorba de tachinări, injurii, porecle, comentarii de natură sexuală, amenințări, umilire etc.
- *Bullying fizic* - în acest caz vorbim de intimidare fizică, vătămare, atac asupra unei persoane într-un grup, invadarea spațiului personal, hărțuire sexuală, furtul obiectelor etc.
- *Bullying social* - acesta are efecte devastatoare la nivel emoțional, fiind vorba despre latura socială a unei persoane. Bullying-ul social presupune distrugerea reputației și în principal a legăturilor sociale pe care le creează o persoană. Mai precis, poate să însemne: înlăturarea și izolarea voită dintr-un grup, implicarea elevului în situații neplăcute în public, sarcasm dus la extrem, compromiterea stării de bine și a fericirii acestuia, etc.
- *Cyberbullying* - pe fondul dezvoltării tehnologiei a apărut o nouă formă de bullying, fiind implicate rețelele de socializare și alte aplicații ale mediului digital. În acest caz, sunt asociate acțiuni specifice bullying-ului verbal și social, ele desfășurându-se în mediul online. În cele mai multe situații este vorba de imagini compromițătoare ale unui elev pe social media, propagarea unor informații false despre acesta, furtul de identitate și realizarea unor acțiuni în numele lui etc.

Foarte mulți copii devin o victimă a bullyingului prin prisma religiei, etniei lor, statutului social, necesităților sau dizabilităților pe care le prezintă. Din acest motiv, prioritatea principală a părinților și a cadrelor didactice este să acorde atenție factorilor care pot semnală bullyingul. Părinții trebuie informați privind serviciile pe care le poate oferi școala în scopul prevenirii bullyingului și cyberbullyingului și ameliorării relațiilor părinți-copii (consiliere, asistență psihologică); implicarea în astfel de activități a personalului specializat (psihologi, asistenți sociali); acordarea de sprijin familiilor care solicită asistență și orientarea acestora către serviciile specializate; colaborarea școlii cu familiile elevilor cu potențial violent sau care au săvârșit acte de violență, în toate fazele procesului de asistență a acestora (informarea, stabilirea unui program comun de intervenție, monitorizarea cazurilor semnalate); organizarea de vizite în familii, întâlniri în școală, activități extrașcolare cu participarea tuturor categoriilor implicate: elevi, părinți, cadre didactice și specialiști din alte sectoare de activitate; identificarea unor părinți care să se implice activ în acțiunile de prevenire sau în rezolvarea situațiilor de bullying. Este necesară

organizarea de activități informale elevi-cadre didactice-părinți, precum și inițierea unor programe destinate părinților, centrate pe conștientizarea, informarea și formarea cu privire la dificultățile de adaptare a copiilor la mediul școlar și la diferite aspecte ale violenței școlare, respectiv a bullyingului (forme, cauze, modalități de prevenire, parteneri).

Socializarea și comunicarea sunt instrumente extrem de importante și este foarte important ca orice copil să fie educat pentru a fi cât mai comunicativ, astfel că, în momentul în care este supus unei situații neplăcute, poate să își expună problema către părinți sau profesori iar aceștia pot lua atitudine.

Bibliografie:

Grădinaru, C., Stănculeanu, D., Manole, M., *Bullyingul în rândul copiilor. Studiu sociologic la nivel național realizat de Organizația Salvați Copiii*, 2016

Grigore, A.N., *Violența în context educațional: forme actuale*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2016

Jigău, M., Liiceanu, A., Preoteasa, L., *Violența în școală*, Institutul de Științe ale Educației, Editura ALPHA MDN, București, 2006

ROLUL EDUCAȚIEI PENTRU UN MEDIU NATURAL SĂNĂTOS

Prof. Cojocaru Luciana

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Craiova

Azi, lumea suferă de problema degradării mediului. Unele probleme sunt la nivel global, în timp ce unele sunt la nivel regional.

La nivel global, problemele sunt: încălzirea globală, epuizarea stratului de ozon în stratosfera, ploaia acidă, defrișările, pierderea biodiversității etc. Pe de altă parte, problemele la nivel regional includ: eroziunea solului, poluarea solului, epuizarea apelor subterane, poluarea apei, poluarea cu deșeuri solide, poluarea sonoră etc. Toate aceste probleme sunt rezultatul activităților umane. Orice lucru greșit a fost făcut în ceea ce privește necesitățile de mediu dar, trebuie corectat. Pentru a proteja și gestiona mediul, este esențial să existe un sistem de educație ecologică solidă.

Smartphone-urile, iPad-urile, laptop-urile și iPod-urile au pus stăpânire pe societatea secolul douăzeci iar copiii, adolescenții și chiar adulții din zilele noastre sunt utilizatori împătimiți ai tehnologiei. Deci, se poate afirma ca omul își petrece o mare parte a vieții în interior „conectat” la gadget-uri electronice.

Trebuie să recunoaștem că tehnologia ne-a simplificat viețile, însă trebuie să știm că ne deconectează treptat de lumea naturală.

Treptat, omul tinde să se izoleze iar consecințele se pot dovedi a fi dezastruoase. Această detașare de mediul natural este unul dintre factorii care declanșează o scădere a interesului pentru școală în rândul copiilor. Obezitatea, stresul, tulburările de atenție, depresia și agresivitatea sunt doar câteva dintre bolile care sunt cauzate de lipsa activității fizice.

În zilele noastre, un număr mare de școli din Europa și chiar din România au introdus „Educația pentru mediu” sau „Educația ecologică” ca parte a curriculum-ului lor, devenind astfel un subiect obligatoriu. Educația pentru mediu se ocupă de studii în natură, resursele naturale și relația dintre om și mediu. Când începem să învățăm despre mediul înconjurător, începem să devenim ființe umane mai responsabile.

Subiectele legate de mediu și ecologie pot fi îmbinate cu discipline cum ar fi matematica, limba română, științe, arte vizuale, etc deoarece îi entuziasmează pe elevi, mai ales atunci când prelegerile din clasă tind să devină plictisitoare.

Elevii sunt cu adevărat interesați să cunoască lumea naturală iar contactul lor cu aceasta este extrem de benefic.

Educația pentru mediu sau educația ecologică cum mai este numită de unii cercetători are importante valențe formative în dezvoltarea intelectuală, morală și fizică a elevilor fiind o practică

interactivă de învățare care dezvoltă imaginația și deblochează creativitatea. Atunci când este integrată în curriculum, elevii sunt mai entuziasmați și implicați în învățare fiind încurajați să studieze, să investigheze cum și de ce se întâmplă lucrurile și să ia propriile decizii cu privire la problemele complexe de mediu. Prin dezvoltarea și îmbunătățirea competențelor de gândire critică și creativă, educația ecologică contribuie la creșterea unei noi generații care poate fi factorul de decizie în ceea ce privește problemele de mediu cu care societatea actuală se confruntă.

Elevii trebuie să înțeleagă modul în care deciziile și acțiunile lor afectează mediul, iar prin abordarea subiectelor legate de educația ecologică profesorii dezvoltă elevilor abilitățile necesare pentru abordarea problemelor complexe, precum și modalitățile prin care putem lua măsuri pentru a menține mediul înconjurător sănătos și durabil pentru viitor. Atunci când tinerii încep să știe despre natură, ei ar începe să se îndrăgostească de ea. Acest lucru îi împiedică să tulbure echilibrul ecologic și să respecte toate formele de viață din jurul lor. Deci, nu numai că performanțele dvs. academice ar împușca, dar chiar și rolul dvs. ca ființă umană ar deveni mai responsabil atunci când studiați educația pentru mediu.

Educația constituie baza tuturor lucrurilor din lumea de astăzi, inclusiv a mediului. Educația pentru mediu oferă cunoștințe despre situația actuală și perspectivele viitoare ale naturii. Învață oamenii să exploreze toate problemele legate de mediul înconjurător și să se angajeze în mod conștient la conservarea acestuia.

Trăim într-o perioadă în care lumea naturală este amenințată, diferitele specii de plante și animale se află pe punctul de a dispărea, aerul pe care îl respirăm, apa pe care o bem, alimentele pe care le consumăm – totul este poluat. Prin includerea studiilor de mediu ca subiect în școli, putem face ca generațiile viitoare să fie mai sensibile și să aibă curajul de a găsi soluții inovatoare și metode de urmat pentru a proteja natura.

Pentru a face orice pas spre protejarea mediului înconjurător, avem nevoie de conștientizare, care poate veni numai prin studiul subiectelor legate de ecosistemele noastre.

Care sunt problemele cu care se confruntă lumea astăzi? Care sunt componentele care constituie universul? Care sunt diferitele specii de plante și animale? Cum putem asigura supraviețuirea lor pe termen lung? Ce este durabilitatea și cum poate fi realizată?

Răspunsul la aceste întrebări îl putem afla numai dacă învățăm despre mediu și vom aplica aceste cunoștințe practic.

Asigurarea că nevoile viitoarei generații sunt satisfăcute de resursele pământului, ar constitui o formă durabilă de consum a acestor resurse astăzi. La rata actuală de consum, resursele naturale vor fi epuizate prea repede pentru ca generațiile viitoare să supraviețuiască.

Utilizarea iresponsabilă a acestor resurse ne va lăsa generațiile viitoare să suporte consecințele acestei exploatare.

Educația ecologică îi ajută pe oameni să înțeleagă repercusiunile cauzate de exploatarea excesivă și să acționeze în consecință.

Atât sănătatea fizică cât și cea psihică sunt afectate de o epuizare a mediului. Acestea pot înflori în schimb dacă vom intra mai mult în contact cu natura.

Un beneficiu al acestui tip de educație este faptul că are loc în afara limitelor unei săli de clasă. Elevii, care nu ar fi petrecut altfel în aer liber, experimentează seninătatea și puterile vindecătoare ale naturii. De fapt, tratamentul prin mijloace naturale se numește ecoterapie. Ajută pacienții să se recupereze de la depresie, vindecă boli de inimă, menține presiunea sanguină, longevitatea somnului, îmbunătățește vederea etc. Nu este un fapt ascuns că o persoană care rămâne apropiată de natură este mai sănătoasă.

Natura este cea mai bună sursă de inspirație pentru artiști: literatura, pictura, muzica, sunt produse de imaginație și inspirate din mediul înconjurător iar educația pentru mediu poate ajuta la dezvoltarea acelei laturi artistice a fiecărui elev.

Educația pentru mediul înconjurător conectează elevii la lumea din jurul lor, învățând despre medii naturale și construite, sporind gradul de conștientizare a problemelor care afectează mediul de care noi toți depindem, precum și acțiunile pe care le putem desfășura pentru a-l îmbunătăți și susține.

Fie că aducem natura în sala de clasă, scoatem elevii afară pentru a învăța sau ne relaxăm într-o plimbare cu familia, contactul cu natura are multe beneficii pentru tineri, educatori, școli și comunitate.

Bibliografie:

1. Mircea Filipoiu, Gabriel Burlacu „Ecologie,, editura Tehnica, București, 2006.
2. Abrudan Ioan, Bulgărean Sanda „Educație pentru mediu” editura Silvania, Zalău, 2005.

BULLYING-UL ÎN CONTEXT ȘCOLAR

Prof. Coman Elena Alina

Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gh. Airinei” București

Motorul unei societăți îl reprezintă cunoașterea, un rol important având școala care pregătește tinerii pentru a face față progresului accelerat al societății. Amploarea schimbărilor care au loc în lume reprezintă o provocare pentru școală care trebuie să asigure un mediu sigur, curat, bazat pe încredere și respect, pentru ca tinerii să se dezvolte armonios cu preocupare pentru dezvoltarea lor profesională dar și personală.

Din păcate acest mediu școlar bazat pe încredere și respect este de multe ori perturbat de diverși factori cum ar fi: mediul familial, factori psihoindividuali, relațiile elev-elev, elev-profesor, etc.

Un fenomen care a luat amploare îl reprezintă fenomenul de bullying des întâlnit în mediul școlar. Bullying-ul reprezintă o formă de comportament agresiv în care o persoană agresează, hărțuiește sau intimidează intenționat în mod repetat o altă persoană.

Există patru categorii de bullying: verbal, fizic, social și electronic.

Bullying-ul verbal constă în acțiuni cum ar fi: insulte, porecle, tachinare, sarcasm.

Bullying-ul fizic se manifestă prin lovire, îmbrâncire, bătaie, distrugerea lucrurilor celui alt, etc.

Bullying-ul social sau relațional se referă la lezarea reputației unei persoane, incluzând: lansarea și răspândirea de zvonuri legate de o persoană, punerea persoanei în situații stânjenitoare, izolarea cu intenție a persoanei respective.

Bullying-ul electronic (cyberbullying) reprezintă forma de bullying utilizând tehnologiile digitale. Se poate manifesta prin intermediul telefoanelor mobile, rețele de socializare, diferite platforme digitale. Poate avea loc concomitent cu cel față în față dar spre deosebire de acesta poate lăsa amprente digitale ce pot fi folosite de persoana atacată ca dovezi.

Elevii pot juca diferite roluri în acest fenomen: agresor, asistenții agresorului, victimă, martori pasivi și posibili apărători ai victimei care au o poziție clară, opunându-se agresorului.

Bullyingul este un proces în cadrul căruia se pot distinge cinci faze:

- conflictele zilnice
- începutul bullying-ului (faza de explorare)
- escaladarea (faza de consolidare)
- excluderea (faza de manifestare)
- ieșirea (faza finală)

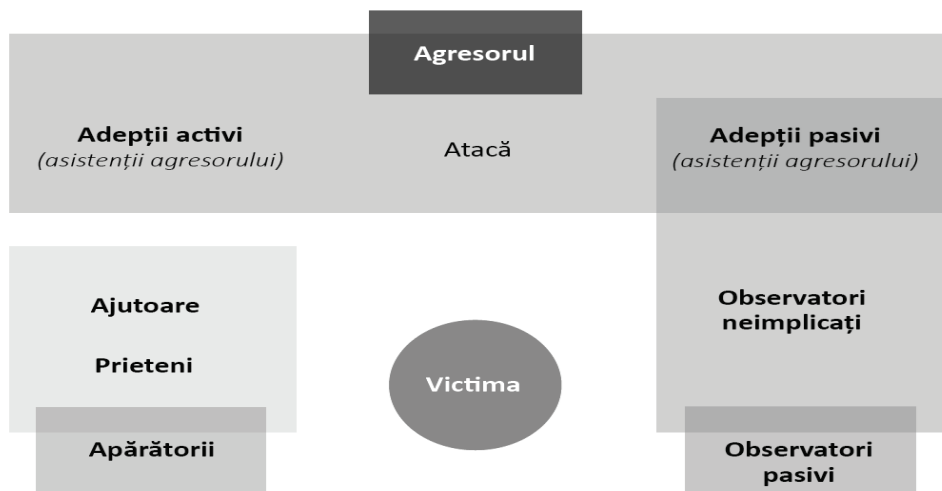


Fig. 1 Rolurile de grup într-o situație de bullying

Cercetările realizate au scos în evidență impactul negativ pe termen scurt și lung al acestui fenomen ce afectează atât victimele cât și agresorii. Copiii care acționează ca agresori sunt expuși la riscuri mai mari de comportament antisocial și delictiv ca adolescenți și tineri și la implicarea în infracțiuni penale ca adulți.

Depresia este considerată ca fiind cea mai comună consecință a bullying-ului. Relațiile de prietenie a celor agresați sunt adesea afectate din cauza fricii generate de neîncrederea în semenii lor. Diferența semnificativă între școli în ceea ce privește acest fenomen este modul în care acesta este gestionat la nivel de instituție. Pentru a avea o soluție de succes trebuie să reflectăm, să înțelegem și să luăm măsuri imediate, întreaga școală fiind implicată în gestionarea conflictului.

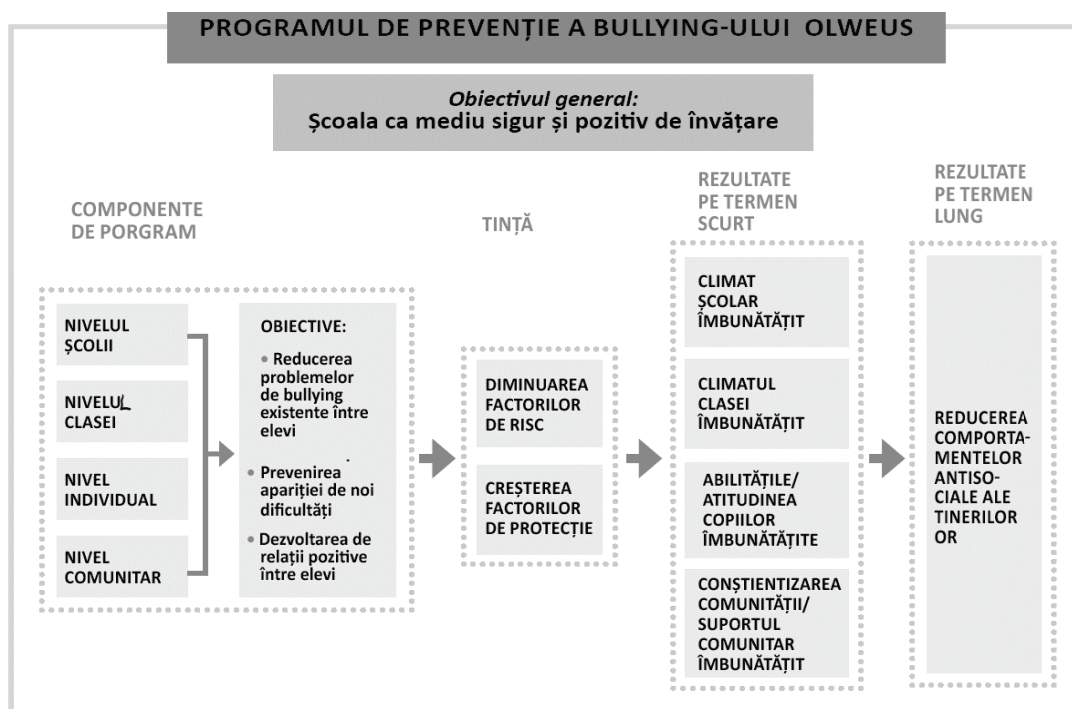


Fig. 2 Programul de prevenire a bullying-ului Olweus

Conform psihologului Dan Olweus trebuie să existe o abordare pe mai multe niveluri cu componente multiple pe fiecare nivel.

Principalele obiective ale programului de prevenire a bullying-ului (Olweus, 2007) sunt:

- reducerea comportamentelor de bullying existente în rândul elevilor;
- prevenirea noilor comportamente de bullying și realizarea unor mai bune relații între elevi, elevi-profesori prin restructurarea mediului social al copilului la școală și construirea sentimentului de comunitate în rândul copiilor și adulților.

Nu trebuie să ne concentrăm pe o anumită persoană sau metodă ci mai degrabă pe interconectarea eforturilor actorilor implicați, (Taglieber, 2008). Cea mai importantă modalitate de a preveni pe cât posibil bullying-ul este de a le fi aproape copiilor, fără să îi judecăm ca părinți sau profesori, să le ascultăm punctul de vedere, să le vorbim despre limite și să le respectăm noi înșine, să îi facem să se simtă valoroși într-un mediu sigur.

Bullying-ul reprezintă o responsabilitate comună și gestionarea cu succes al acestuia depinde de angajamentul și măsurile întreprinse de profesori, părinți, elevi prin implicarea activă a acestora.

Bibliografie:

1. <https://listen.animusassociation.org/wp-content/uploads/2016/09/manual-rom-web.pdf>
2. <https://www.mindinstitute.ro/bullying/>
3. <https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/protectie/protectie-impotriva-violentei/prevenirea-violentei-in-scoala>
4. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/11_15_Profilul%20agresorului%20si%20cel%20a%20victimei%20in%20contextul%20interactiunilor%20scolare%20ale%20adolescentilor.pdf

EFFECTUL BULLYNG ÎN ȘCOALĂ

Prof. Cotet Monica
Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Bull în limba engleză înseamnă taur. Bullies (în aceeași limbă) înseamnă agresori, iar bullying este acțiunea agresivă (verbal, acțional și implicit emoțional), desfășurată între două sau mai multe persoane, și începe prin intimidarea unuia de către celălalt. Poate nu întâmplător rădăcina termenului este “taur”, cu trimitere la brutalitate- “luat în coarne”, forța conflictuală și comportamentul agresiv.

Ce este bullyingul?

Bullying (hărțuirea sau tachinarea) este un cuvântul folosit în țările de origine anglosaxonă, preluat ca atare și în limba română, și care se referă la o formă specifică de comportament agresiv și poate fi descrisă ca o situație în care un elev: "este expus în mod repetat de-a lungul timpului, unor acțiuni negative din partea unuia sau mai multor elevi." (Olweus, 1993).

În școlile românești, fenomenul de bullying are o incidență din ce în ce mai ridicată, pericolul venind din falsa impresie de normalitate a acesteia, majoritatea oamenilor acceptându-l ca pe o componentă obișnuită a vieții de zi cu zi.

Aceste acțiuni negative au loc mai ales atunci când există un dezechilibru de putere între victimă și agresor. Comportamentul agresiv poate fi de natură fizică (de exemplu lovirea, îmbrâncirea etc.), sau verbal (de exemplu folosirea unor porecle, provocările, amenințările, calomniile care pot fi răspândite foarte ușor cu ajutorul internetului), sau poate include alte comportamente cum ar fi efectuarea grimaselor, strâmbăturile, gesturile de dispreț sau excluderea socială..

Studiile arată că 40-80% dintre elevi au neplăceri din partea altor copii, inclusiv umiliri, amenințări și ostracizare socială la școală sau în apropierea școlii (Juvonen și Graham, 2001). Deși pentru majoritatea elevilor aceste neplăceri sunt relativ rare există și copii pentru care frecventarea școlii se transformă într-un calvar fiind hărțuiți aproape zilnic perioade îndelungate. Prin urmare, acești copii sunt expuși unui grad mare de risc de a dezvolta tulburări de sănătate mintală (depresie, anxietate, stimă de sine scăzută, retragerea, scăderea rezultatelor școlare) (cf. Hawood, Robin, Miller A., S., Vasta, R., 2010). Comportamentul de tip „bullying” poate fi încadrat în sfera conceptului general de violență școlară ca fiind o formă specifică a acesteia.

Totodată, este considerat de Olweus drept „o subcategorie a comportamentului agresiv” care se caracterizează în funcție de trei criterii: (1) este un comportament agresiv sau o acțiune de a face rău intenționat; (2) este un comportament care se repetă în timp; (3) relațiile interpersonale

se caracterizează printr-un dezechilibru de putere. Mai mult, comportamentul de tip bullying poate să se manifeste fără nici o provocare, iar acțiunile negative pot fi realizate prin contact fizic, cuvinte, gesturi obscene, excludere intenționată dintr-un grup. Creșterea interesului și a numărului cercetărilor din acest domeniu au condus la identificarea mai multor forme care pot include diferite comportamente reunite sub umbrela termenului de bullying.

Forme ale comportamentului de tip bullying:

Forme verbale: amenințarea, insulta, tachinarea, provocarea, jignirea, poreclirea și bârfirea.

Forme fizice: lovirea, îmbrâncirea, distrugerea sau furtul obiectelor personale.

Forme ascunse: gesturi obscene și mimarea victimei în spatele acesteia, răspândire de zvonuri false, glume răutăcioase cu intenția de a umili victima, privire fixă, excluderea victimei dintr-un grup, manipularea prietenilor, criticarea manierei victimei de a se îmbrăca sau a altor markeri sociali semnificativi pentru victimă (incluzând religie, rasă, dizabilitate, înălțime, aspect, greutate etc.). Comportamentele adoptate de agresor sunt menite să prejudicieze reputația victimei. Formele ascunse sunt cel mai frecvent utilizate deoarece sunt mai greu identificate de adulți. De cele mai multe ori adulții nu știu că există astfel de situații în școală.

Izolarea socială: se referă la situația în care agresorul încurajează colegii victimei să o ignore sau să o înlăture în timpul pauzelor de recreere sau al unui joc organizat. Tratată ca un proscris de către colegii ei, victima va avea dificultăți de socializare și mai mult poate fi predispusă la izolare socială mai târziu în viață. Agresorul poate amenința complicitii lui cu o soartă similară dacă ar încerca să sprijine victima.

Cyberbullying: poate avea loc prin mesaje text sau prin internet și poate fi cunoscut numai de victimă și de făptuitor, ceea ce îl face dificil de controlat. Această situație poate să apară oriunde și în orice moment, datorită afluxului de tehnologie atât la școală cât și acasă. Agresorii virtuali sunt adesea victime ale agresiunii din lumea reală care își descarcă frustrările asupra victimelor lor, din spatele unui ecran de calculator sau de telefon celular. Centrul Național pentru Statisticile Educației, Statele Unite ale Americii, clasifică comportamentul de tip bullying după gradul de deschidere, în două categorii: comportamentul de tip bullying direct – deschis (implică agresiunea fizică și unele forme verbale – amenințarea, insulta, tachinarea, provocarea, jignirea, poreclirea) și indirect – ascuns, relațional (implică formele ascunse și implicit izolarea socială, e-mail-uri amenințătoare).

Tacticile cele mai des folosite de băieți sunt: poreclirea, bătăile, luptele, deposedarea de bunuri (bani, obiecte personale), distrugerea bunurilor victimei, îmbrâncirea, lovirea, inițierea de atacuri repetate asupra victimei.

Profilul fetelor care manifestă comportamente de bullying (agresorul este fată) se evidențiază prin: manipulare, rănirea sentimentelor, respingere subtilă și marginalizarea victimei.

Tacticile cele mai des folosite de către fete sunt: utilizarea porecelor, izolarea victimei (“Nu vorbiți cu ea.”) răspândirea de bârfe, răspândirea de zvonuri false.

Este important de menționat că, cel mai important și eficient rol de prevenire a comportamentelor agresive îl au cadrele didactice deoarece prin activitățile desfășurate în școală, împreună cu trainingul pe abilități sociale și managementul comportamentelor problematice permit implementarea unui program eficient de prevenție a comportamentelor agresive.

Bibliografie:

1. *Violența în școală*. Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației, Unicef, Editura Alpha Mdn, București, 2006
2. Olweus, D. (2001), *Olweus core program against bullying and antisocial behavior: A teacher handbook*. HEMIL-senteret, Universitetet i Bergen, N-5015 Bergen, Norway. Olweus, D. (2002) *A profile of bullying at school*. *Educational Leadership*, Vol.60, pp. 12-17. Olweus, D. (2004), *Bullying at school: Prevalence estimation, a useful evaluation design, and a new national initiative in Norway*, *Association for Child Psychology and Psychiatry Occasional Papers*. No. 23, pp. 5-17.
3. Olweus, D., & Limber, S., (1999), *Blueprints for violence prevention: Bullying Prevention Program*, Institute of Behavioral Science, University of Colorado, Boulder.

BULLYINGUL ȘI EFECTELE LUI

Crețu Aida Julieta

Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu” Drobeta Turnu Severin, Mehedinți

Oritața-Mândruț Alina Mihaela

Școala Gimnazială „Constantin Negreanu” Drobeta Turnu Severin, Mehedinți

În ultimul timp se vorbește tot mai mult despre acest fenomen: bullying. Ca și definiție bullying-ul reprezintă o formă de comportament agresiv în care cineva agresează, hărțuiește, persecută sau intimidează în mod intenționat și repetat o altă persoană. Acest fenomen a început să ia amploare în toate școlile din lume, deci și în școala în care îmi desfășor activitatea. Mă confrunt cu astfel de situații motiv pentru care am căutat să implementez fel de fel de activități care au ca scop scăderea cazurilor de bullying sau chiar prevenirea lor.

Mai întâi aș dori să precizăm principalele forme ale bullying-ului. Astfel putem întâlni bullying-ul fizic –cel care de referă la lovire, împingere, distrugerea lucrurilor celorlalți sau chiar gesturi obscene, verbal- implică amenințări, etichetări, batjocură, bârfă, porecle, constrângerile, bullying psihic – presupune izolarea victimei, excluderea ei, vorbirea pe la spate, răspândirea de zvonuri, și mai nou cyberbullying-ul- atunci când se postează online lucruri jignitoare sau stânjenitoare sau când folosesc mesaje neplăcute sau amenințări online prin intermediul diferitor aplicații.

Bullying-ul presupune în primul rând un dezechilibru al puterii între două sau mai multe persoane, în cazul nostru, elevii. Persoana agresată, victima, este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă, neputând să se apere singură, deși nu face ceva anume pentru a „provoca” agresorul. Agresorul sau persoana care agresează este superioară ca forță fizică, abuzează de putere pentru a-i răni pe ceilalți, deliberat și în mod repetat. Se mai poate vorbi și de a treia categorie de participanți la acest fenomen, martorii. Martorul este cel care vede fenomenul bullying, dar decide fie să nu intervină, de cele mai multe ori din frică de a deveni chiar el/ea o victimă, fie să intervină având un rol important în oprirea agresiunii.

Studiile au arătat faptul că expunerea la violență a unei persoane poate duce mai departe, precum „efectul fluturelui”, la alte fenomene de bullying, atât din partea agresorului, cât și din partea celui agresat. De multe ori, agresorul adoptă violența ca ultimă posibilitate de defulare și exprimare, fiind la rândul său abuzat ori neglijat. Cauzele cele mai des întâlnite care determină astfel de comportamente ale agresorului pot fi lipsa de empatie, egocentrismul, orgoliul, superficialitatea relațiilor umane, și, mai ales, expunerea și preluarea unor modele de comportament similare.

Trebuie subliniat faptul că bullying-ul nu este o etapă normală a dezvoltării copiilor și adolescenților și este considerat ca fiind un fenomen ce precede comportamente agresive cu

consecințe și mai grave. Aceste consecințe sunt cu precădere emoționale și psihice, dar nu le putem neglija nici pe cele fizice.

Pentru a evita astfel de situații, ca și consilier școlar am încercat mai întâi să prevenim acest fenomen prin activități de informare a elevilor. Astfel încă din clasele mici le explic ce implică acest fenomen, ce efecte poate avea asupra persoanelor implicate, ce pot face în cazul în care asistă la o situație de acest gen. Pe lângă aceste informații le mai pun filmulețe pe tema bullying-ului sau punem în scenă diferite situații pentru a vedea modalități de rezolvare a lor. Consider că aceasta, informarea, este prima acțiune care poate fi implementată pentru a evita apariția acestui fenomen. În cazul în care au apărut cazuri de bullying în cadrul școlii inițial, am identificat agresorii și victimele, apoi am discutat separat cu fiecare din ei, după care i-am adus împreună pentru a rezolva problemele. Deși vor face un număr considerabil de ședințe de consiliere, acești elevi vor fi sub supravegherea consilierului o perioadă de timp mai îndelungată. În cazul nostru în urma ședințelor de consiliere problemele s-au rezolvat.

În cadrul școlii bullying-ul poate contribui la crearea și la menținerea unui mediu de teamă și intimidare în rândul elevilor. Tocmai acest lucru urmărim să evităm în cadrul școlii noastre, motiv pentru care toți profesorii suntem implicați în prevenirea bullying-ului. Încercăm să fim apropiați de elevii noștri, să îi facem să aibe încredere în noi pentru a ne povesti orice problemă pe care o au, să știm să îi ascultăm, să îi sfătuim, să simtă că la nevoie nu sunt singuri.

Deși bullying-ul este un fenomen nou, ceva ce pare că i-a amputat, consider că noi, adulții în general și mai ales cadrele didactice, putem să le oferim un exemplu de bună purtare, să le oferim informații necesare pentru a face față oricăror situații, sau să îi ajutăm să aibe încredere în ei pentru a rezolva orice problemă.

Bibliografie

1. Tudorița Grădinariu : Agresivitatea de tip bullying. Repere psihopedagogice pentru o prevenire eficientă, editura Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2021
2. Signe Whitson: Fenomenul bullying. 8 strategii pentru a-i pune capăt, editura Herald, 2017

STOP - INTIMIDARE!

Prof. Deacu Mirela, Liceul Teoretic „Nicolae Cartoian”, Giurgiu

Bullying înseamnă folosirea unei forțe superioare pentru a influența sau intimida pe cineva. Este un comportament repetat și intenționat prin care agresorul își persecută, rănește, intimidează victima verbal, relațional și/sau fizic. Comportamentul poate fi învățat în familie sau în alte medii și este favorizat de diferențele sociale, de etnie, religie, gen, comportament, putere, caracteristici fizice etc. Efectele asupra victimei sunt adesea devastatoare din punct de vedere emoțional și comportamental.

Fenomenul bullying este întâlnit cel mai frecvent în mediul școlar. Elevii au nevoie să trăiască într-un mediu în care se simt în siguranță și să învețe să rezolve situațiile dificile într-un mod corect. Pentru a reuși, este nevoie să începem o călătorie lungă, să parcurgem un drum presărat cu obstacole, la sfârșitul căruia vom ieși învingători.

Această călătorie începe cu:

- PASUL 1: să înțelegem mai bine fenomenul bullying;
- PASUL 2: să putem determina schimbarea.

Bullying reprezintă o formă de abuz emoțional și fizic, care are trei caracteristici:

- intenționat – agresorul are intenția să rănească pe cineva;
- repetat – aceeași persoană este rănită mereu;
- dezechilibrul de forțe – agresorul își alege victima care este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă și nu se poate apăra singură.

Acest fenomen afectează copiii și adolescenții, atât din punct de vedere emoțional, cât și fizic și social. De asemenea, fenomenul are efecte negative asupra victimei, dar și asupra agresorului și a celor ce asistă, spectatorii. Se creează un climat de frică, asprime și lipsă de respect pentru toți cei implicați

- Fenomenul bullying NU este inofensiv sau inevitabil.
- Fenomenul bullying ESTE învățat, rănește și poate fi controlat.
- Fenomenul bullying SE DEZVOLTĂ dacă este susținut și lăsat nesupravegheat.
- Fenomenul bullying IMPLICĂ pe oricine.
- Fenomenul bullying POATE fi stopat și prevenit.

Principii de bază – ce ar trebui să se știe pentru a combate acest fenomen?

- ne transformăm adversarii în prieteni,
- jocuri - un principiu pe care elevii trebuie să-l învețe este acesta: cei din jur sunt liberi să-mi adreseze orice fel de cuvinte doresc, eu sunt liber să nu reacționez în același fel.

Cum te protejezi împotriva bullyingului?

- incluziunea într-un grup;

- încurajare discutării problemelor cu persoane avizate - profesori, psihologul școlar;
- evitarea pe cât posibil a confruntărilor.
- Efectele unui astfel de fenomen pot avea repercusiuni asupra dezvoltării psihoindividuale

a copilului. Mai mult, aceste efecte pot rămâne și pot fi văzute și în viața adultă a acestuia. Nedepistat la timp, bullying-ul poate lăsa traume și repercusiuni ireversibile asupra adaptabilității copilului în societate. În plan imediat, copilul poate manifesta:

- refuzul de a merge la școală;
- insecuritate;
- izolare;
- sentiment de singurătate și neajutorare;
- dezvoltare unei slabe stimei de sine care se poate manifesta prin denaturarea felului în

care percepe modul în care se vede el pe sine, felul în care crede că îl percep ceilalți și felul în care dorește să fie văzut de către ceilalți;

- lipsa poftei de mâncare;
- rezultate academice slabe;
- depresie;
- suicid.

În funcție de resursele psihice de care dă dovadă, adultul ce a fost victima bullyingului în copilărie poate avea dificultăți în legarea unor relații interpersonale sănătoase, în formarea unei familii, poate privi eșecul ca fiind ceva natural pentru el și își poate găsi alinarea în manifestarea unor comportamente distructive - alcool, droguri, infracțiuni. Sau se poate transforma la rândul lui într-un adult ce utilizează violența ca formă de manifestare preponderentă în obținerea unor beneficii psihice de care a fost privat în copilărie.

Bibliografie:

1. Allport, Gordon, „*Structura și dezvoltarea personalității*”, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1991
2. Damasio, Antonio, „*Eroarea lui Descartes*”, Editura Humanitas, București, 2004
3. Machiavelli, Niccolo, „*Principele. Leul și vulpea.*”, Editura Antet, București, 2013

BULLYING-UL ÎN GRĂDINIȚĂ

P.Î.P.P. Dimianu Raluca Maria
Școala Gimnazială „Elena Farago” Craiova

Bullying-ul nu apare brusc la copii. Când copiii mici intră la grădiniță și mai apoi la școală, își aduc cu ei și experiențele pe care le-au avut în casele lor, fie cu părinții, cu frații, cu alți copii, fie chiar cu ecranele la care au fost expuși. Aceste experiențe vor influența copiii, mai mult sau mai puțin, să se angajeze într-un comportament de agresiune.

În unele familii, copiii pot suferi sau observa violență în fiecare zi: agresiune verbală sau fizică, pedepse corporale, șantaj. Aceste experiențe în mediul familial îi pot determina pe copii, care învață din exemplul părinților lor, să adopte comportamente agresive și să fie implicați în acte de agresiune, încă din copilărie.

Accesul nerestricționat la ecrane și programe nerecomandate vârstei copilului influențează, de asemenea, implicarea potențială a copiilor în agresiune. Copiii pot învăța comportamente de agresiune vizionând filme care glorifică violența și jucând jocuri video care recompensează comportamentul violent.

În afara contextului familial, copilul poate intra în contact cu copiii agresivi; fie în parc, cu vecini, rude. Copilul va căuta apoi să imite și să experimenteze acest comportament într-un alt context, fie la grădiniță, fie cu frații și surorile sale.

În grădiniță, comportamentele agresive sau de agresiune apar și se dezvoltă într-un mod bine construit. Cei mai mici, între 2 și 4 ani, pot începe să adopte aceste comportamente pentru a-și apăra proprietatea, teritoriul și prietenia. Cei mai mari, între 4 și 6 ani, adoptă aceste comportamente pentru a amenința sau intimidă alți copii.

Atunci când ceilalți copii din grupă observă o manifestare reușită de putere și dominație de către un copil agresiv, aceștia se pot alătura și astfel pot domina aceeași victimă sau pot folosi tactici similare pentru a-și viza și a-și domina propriile victime.

Dacă aceste forme timpurii de agresiune directă sunt lăsate libere să continue timp de câteva luni și nimic nu îi oprește pe acești copii, se pot forma ierarhii ale puterii, grupuri de copii dominanți hărțuind în mod regulat alți copii care cedează cerințelor lor, făcând tot ce li se cere.

Dacă adulții nu intervin pentru a opri agresiunea, copiii învață că agresiunea este un mod acceptabil de a se comporta. Copiii care



hărțuiesc vor continua să hărțuiască. Ei nu vor învăța să se angajeze în interacțiuni utile, de susținere și incluzive. Copiii victime vor continua să fie victime. Nu vor învăța să se apere, să aibă încredere în sine și să ceară ajutor de la prieteni și adulți. Fără intervenția cadrelor didactice, se pot dezvolta și persista modele de intimidare și victimizare, nu numai în condițiile copilăriei timpurii, ci și în adolescență și chiar la maturitate.

Spre deosebire de agresivitate, care reprezintă potențialitatea ce permite dirijarea acțiunii și ține de gândire, analiza fiind intrinsecă, violența este acțiunea în sine, dezorganizarea brutală a personalității sau colectivității și afectează atât individul, cât și mediul în care acesta se manifestă.

La vârsta preșcolară încep să fie vizibile primele semne ale răutății. Când vorbim de violență la vârsta preșcolară nu trebuie să ne gândim neapărat numai la loviri, ci și la vocabular violent, gesturi răutăcioase care ne fac să ne întrebăm cum vor evolua în timp dacă nu sunt comentate, explicate, motivate.

Manifestările de violență la vârsta preșcolară se caracterizează prin priviri răutăcioase, refuzuri categorice la unele solicitări ale colegilor, deposesia unor copii cu forța de jucării sau alte obiecte, ridicarea mâinii asupra unui coleg, avertisment verbal, îmbrâncirea și rar, dar adevărat, lovirile.

Din anumite motive cauzate de temperament, caracter, educație, unii copii discern încă de acum binele de rău. Alți copii, din aceleași motive, nu pot face acest lucru și pe fondul unui temperament coleric se află la granița binelui cu răul, înclinând spre rău, moment în care trebuie să intervină adultul (părinte, cadru didactic).

Vârsta preșcolară este vârsta propice de corectare și formare a unui comportament pașnic, bazat pe respect reciproc. În vederea stopării acestui fenomen, cadrul didactic trebuie să ia în calcul personalitatea copilului pe care avem menirea de a o modela în paralel cu transmiterea de cunoștințe.

Legătura cu familia este imperios necesară în munca educativă a educatoarei. Cu tact aceasta trebuie să convingă familia (unde e cazul) că trebuie excluse, diminuate relațiile tensionate dintre părinți în prezența copilului, că trebuie să supravegheze și să controleze programele, emisiunile TV pe care le urmăresc cei mici, că trebuie să le cumpere jucării adecvate vârstei lor, cu rol constructiv, instructiv-educativ.

În planificarea de la grădiniță au existat și există din ce în ce mai multe activități instructiv-educative (memorizări, cântece, povești, convorbiri) realizate prin diferite metode și procedee în care sunt prezentate, analizate și comentate fapte rele, urâte ale unor personaje, copiii exprimându-și dezacordul față de aceste fapte, manifestându-și dorința de a avea un comportament bun, frumos, uman, bazat pe sentimente de milă și ajutor.

Bibliografie:

Romiță B. Iucu, „Managementul clasei de elevi” Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Editura Collegium Polirom

Ionescu, M., (2011), Instrucție și educație, Editura Eikon, Cluj-Napoca

Webografie:

<https://www.scoalaargeseana.ro/didactica-magna/1740-exista-violenta-si-in-gradinita>

<https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/Educatie/Educatie-prescolara/Prevenirea-Bullyingului-in-Gradinite/Resurse-Utile/Cum-incepe-agresiunea-si-hartuirea-la-gradinita>

<https://eduform.snsr.ro/images/pdf/violenta-feb2020.pdf>

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU PREVENIREA ABANDONULUI ȘI REDUCEREA PĂRĂSIRII TIMPURII A ȘCOLII

Diță Elena, Liceul de Industrie Alimentară Craiova

Abandonul școlar și părăsirea timpurie a sistemului de educație reprezintă fenomene distincte; primul se referă la elevii care renunță să mai frecventeze școala într-un anumit nivel de învățământ, în timp ce al doilea se referă la tinerii dintr-o anumită grupă de vârstă (18-24 de ani), care au părăsit sistemul de educație înainte de a finaliza învățământul obligatoriu și care nu au urmat ulterior un program de formare profesională continuă sau calificare.

Din fericire, avem ocazia să observăm, că prin activitatea noastră, a cadrelor didactice, există posibilitatea, cât de minoră, dar există, de reducere a absenteismului. Această preocupare e permanent prezentă în activitatea cadrelor didactice și a unităților de învățământ, în speță a celor din mediul rural, deoarece părăsirea timpurie a școlii are consecințe negative care duc la o mai mare sărăcie și excluziune socială a copiilor.

Cauzele absenteismului sunt multiple, însă prin acțiuni susținute de către cadrele didactice se pot obține rezultate, aproximativ mulțumitoare, de reducere a abandonului școlar.

Factorii care contribuie la producerea absenteismului sunt cei de natură școlară, unii elevi având dificultăți de învățare, motiv pentru care eșecul școlar sete iminent, ducând la corigență și chiar repetenție, motivația școlară, în acest caz, fiind redusă. Dificultățile de adaptare ale elevilor la cerințele școlii, dificultățile de adaptare a școlii la nevoile elevilor precum și nivelul scăzut de atractivitate al școlii sunt aspect care pot duce la reducerea prezenței școlare. Factorii familiari și cei socio-economici atât în mediul urban cât și în mediul rural, apartenența la o familie dezorganizată, lipsa de educație a părinților, neglijența acestora, lipsa unui loc de muncă sau consumul excesiv de alcool sunt dificultăți din familie cu impact important asupra parcursului școlar al unui copil. Copiii proveniți din astfel de medii tind să urmeze modelele oferite de părinți și concepțiile acestora, conform cărora educația nu este o prioritate, iar frecventarea școlii nu sporește șansele unui viitor mai bun. O altă cauză care provoacă absenteismul este plecarea părinților în străinătate și plasarea copiilor în grija unor persoane cu mai puțină autoritate (bunici sau vecini) sau influența negativă a anturajului tinerilor. Însă, categoria de factori cea mai puțin reprezentată este cea a factorilor individuali, care se referă, în mod special, la problemele medicale severe ale elevilor.

Se pot prezenta câteva exemple de bune practici, dintre cele mai eficiente și mai des propuse:

1. Atitudinea pozitivă și energică a cadrului didactic. Așa cum învățământul contemporan se îndreaptă spre o educație intelectuală, pentru reușită se impune crearea unui mediu de învățare care să asigure condiții optime în care elevii să lucreze împreună, să învețe cum să învețe, să-și acorde sprijin,

să-și dezvolte respectul de sine și față de ceilalți, mediu în care ei să se simtă confortabil. De altfel, se pune accent, tot mai mult, pe starea de bine a elevului, care trebuie asigurată înainte de începerea procesului de predare-învățare, iar atitudinea cadrului didactic și energia acestuia, care, inevitabil, se transmite elevilor, este de dorit să fie optimă confortului psihic al elevilor. Însă contează la fel de mult și relațiile dintre profesor și elev, bazate pe afectivitate, pe colaborare și aprecieri încurajatoare care creează o bună dispoziție la clasă, lecția caracterizându-se prin seninătate, voioșie, spontaneitate, cu efecte pozitive asupra randamentului școlarilor, pe când aprecierea negativă făcută de cadrul didactic este, uneori, însușită de elev, grație prestigiului de care acesta se bucură în ochii copilului. O asemenea notă de inferioritate se fixează în conștiința elevului, dând naștere la ceea ce unii psihologi numesc „sindromul de descurajare”. Cadrul didactic devine astfel responsabil, adeseori fără să-și dea seama, de aplicarea unei etichete, a unui stigmat în măsură să determine un șir întreg de eșecuri.

2. Tratarea diferențiată prin elaborarea de planuri de intervenție personalizată, fapt care duce la atingerea unui progres susținut, la care elevii reacționează cu interes, căpătând încredere în ei, fiind motivați, ajungând chiar să-și dorească să realizeze cât mai multe progrese și să aibă cât mai multe succese, uneori fiind până și compensați verbal sau material (distincții, premii care pot consta în rechizite, cărți etc.) Prin diferențierea activității, se înțelege cunoașterea și folosirea particularităților individuale, cu scopul de a-l ajuta pe elev să se dezvolte la nivelul la care îi permit posibilitățile sale, prin eforturi progresive.

Lipsa diferențierii poate avea ca rezultat insuccesul sau eșecul școlar, pentru că nu s-a produs acea adaptare a actului instructiv-educativ la cerințele și posibilitățile diferite ale subiecților ce alcătuiesc colectivul școlar și, în cel mai rău caz, se ajunge la abandon școlar.

3. Participarea la proiecte și programe organizate în interesul elevilor cu dificultăți de învățare; acestea sunt programe atractive care determină și motivează elevii să frecventeze școala cu interes sporit, deoarece sunt ajutați să-și depășească aceste dificultăți, să obțină mai multă încredere în ei și mai multă dorință de a frecventa pentru progresul și reușita lor.

4. Activitățile de timp liber și/ sau after-school (Împreună pentru școală, împreună pentru viitor), sunt la fel de eficiente, elevii fiind antrenați în activități de sprijinire a lor, în efectuarea temelor, în susținerea formării și dezvoltării deprinderii de citit/ scris, calculul aritmetic, propuse prin jocuri didactice și exerciții practice aplicative. Elevilor li se acordă suport în derularea deprinderilor de autonomie personală și socială, educația fiind susținută prin metode diverse, formale și informale (vizite la muzee, monumente, întreprinderi, etc) . Pe lângă beneficiile cunoscute ale acestor activități, se poate adăuga faptul că pentru elevii aflați în proiect se asigură rechizite școlare și sprijin material.

5. Implicarea elevilor în activități extracurriculare. Creșterea atractivității școlii prin introducerea de programe extracurriculare (vizite tematice, excursii, concursuri, cercuri, activități sportive, artistice etc.) este, la fel, una din metodele care dau rezultate, elevii simțindu-se complet

integrați, iar dacă provin din medii dezavantajate, efortul suplimentar al cadrelor didactice, de a căuta mici sponsori este satisfăcut de cele mai multe ori.

6. Acțiuni specifice de consiliere părinților („școala părinților”). Consilierea și formarea părinților pentru conștientizarea rolului de beneficiari indirecti ai educației precum și extinderea proiectelor educaționale de tip Școala părinților sunt acțiuni care responsabilizează părinții și-i face conștienți de rolul important pe care îl au în asigurarea dreptului la educație al copilului.

Astfel este necesară restructurarea convingerilor și atitudinilor negative față de școală ale părinților, conștientizarea importanței școlarizării copiilor și discutarea aspectelor referitoare la programul copiilor la școală, precum și a importanței educației și a motivației elevilor, oferindu-li-se instruire și îndrumare în procesul de educație a propriilor copii.

Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea actuală, deoarece există persoane, elevi, copii care nu mai consideră școala un viitor, ajungând astfel să înceteze frecventarea școlii înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale. În cazuri, aproape fără excepție, aceștia sunt viitori șomeri și reprezintă, pe termen mediu și lung, o sursă de dificultăți sociale și de pierderi. Un aspect foarte important este și faptul că aceștia nu au nici formarea civică și morală necesară exercitării rolului de părinte și de cetățean al unei comunități, ceea ce duce la efecte negative pentru societate, ei fiind părinții viitoarelor generații

Bibliografie

Institutul de Științe ale Educației, 2011, Copiii care nu merg la școală

Metodologia Institutului Național de Statistică (INS)

Strategia Națională pentru Protecția, Integrarea și Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități, 2014-2020

Strategia Națională pentru incluziunea socială a cetățenilor români de etnie romă, 2012-2020

SECURITATE CIBERNETICĂ

Prof. Ileana Dogaru, Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Ce este securitatea cibernetică?

Securitatea cibernetică este practica de a proteja rețelele, dispozitivele, aplicațiile, sistemele și datele împotriva amenințărilor cibernetică. Scopul general este de a contracara atacurile care încearcă să acceseze sau să distrugă date, să smulgă bani sau să perturbe operațiunile normale de afaceri – indiferent dacă aceste atacuri provin din interiorul sau din afara organizației.

Tipurile de atacuri cibernetică.

1. Malware este o abreviere pentru „software rău intenționat”, care include viruși, viermi, troieni, spyware și ransomware și este cel mai comun tip de atac cibernetic. Programele malware se infiltrează într-un sistem, de obicei prin solicitarea utilizatorilor de a accesa un link pe un site web dubios, prin e-mail prin descărcarea unui atașament infectat sau printr-o descărcare de software nedorit. Odată instalat malware-ul, poate monitoriza activitățile utilizatorilor, poate trimite date confidențiale atacatorului, poate ajuta atacatorul să pătrundă în alte ținte din rețea și chiar poate determina ca dispozitivul utilizatorului să participe la o rețea botnet folosită de atacator în scopuri rău intenționate. De asemenea, atacatorul poate distruge datele sau închide complet sistemul.

Atacurile malware includ:

- Virus troian — păcăleşte un utilizator să creadă că este un fișier inofensiv. Un troian poate lansa un atac asupra unui sistem și poate crea o ușă din spate, pe care atacatorii o pot folosi.
- Ransomware – împiedică accesul la datele victimei și amenință că le șterge sau le publică dacă nu se plătește o răscumpărare.
- Wiper malware — are scopul să distrugă date sau sisteme, prin suprascrierea fișierelor vizate sau distrugerea unui întreg sistem de fișiere. De obicei, Wiper-urile sunt destinate să trimită un mesaj politic sau să ascundă activitățile hackerilor după ce au scos datelor.
- Viermi — acest malware este conceput pentru a exploata ușile din spate și vulnerabilitățile pentru a obține acces neautorizat la sistemele de operare. După instalare, viermele poate efectua diverse atacuri, inclusiv Distributed Denial of Service (DDoS).
- Spyware — acest malware le permite actorilor rău intenționați să obțină acces neautorizat la date, inclusiv informații sensibile, cum ar fi detaliile de plată și credențiale. Programele tip spion pot afecta telefoanele mobile, aplicațiile desktop și browserele desktop.
- Malware fără fișiere — acest tip de malware nu necesită instalarea de software pe sistemul de operare. Face fișierele native precum PowerShell și WMI editabile pentru a activa funcții rău intenționate, făcându-le recunoscute ca legitime și sunt foarte dificil de detectat.

- Manipularea aplicației sau a site-ului web — OWASP (Open Web Application Security Project) prezintă primele 10 riscuri de securitate ale aplicațiilor, variind de la controale de acces întrerupte și configurarea greșită a securității până la atacuri de injecție și eșecuri criptografice. Odată ce vectorul este instalat prin achiziția contului de serviciu, sunt lansate mai multe atacuri malware, acreditări sau APT.

2. Atacuri de inginerie socială

Atacurile de inginerie socială funcționează prin manipularea psihologică a utilizatorilor pentru a efectua acțiuni dezirabile unui atacator sau pentru a divulga informații sensibile.

Atacurile de inginerie socială includ:

- Phishing – atacatorii trimit corespondență frauduloasă care pare să provină din surse legitime, de obicei prin e-mail. E-mailul poate îndemna utilizatorul să efectueze o acțiune importantă sau să facă click pe un link către un web site rău intenționat, determinându-l pe utilizator să predea atacatorului informații sensibile sau să facă descărcări rău intenționate. E-mailurile de phishing pot avea un atașament infectat cu programe malware.

- Spear phishing – o variantă de phishing în care atacatorii vizează în mod specific persoane cu privilegii de securitate sau influență, cum ar fi administratorii de sistem sau directorii superiori.

- Malvertising – publicitate online controlată de hackeri, care conține cod rău intenționat care infectează computerul unui utilizator atunci când acesta face click sau chiar dacă vizualizează anunțul. S-a găsit malvertising în multe publicații online de top.

- Descărcări drive-by — atacatorii pot sparge site-uri web și pot introduce scripturi rău intenționate în codul PHP sau HTTP pe o pagină. Când utilizatorii vizitează pagina, malware-ul este instalat direct pe computerul lor, sau, scriptul atacatorului redirecționează utilizatorii către un site rău intenționat, care efectuează descărcarea. Descărcările drive-by se bazează pe vulnerabilități din browsere sau sisteme de operare.

- Software de securitate Scareware — pretinde că scanează pentru malware și apoi arată în mod regulat utilizatorului avertismente și detectări false. Atacatorii pot cere utilizatorului să plătească pentru a elimina amenințările false de pe computerul lor sau pentru a înregistra software-ul. Utilizatorii care se conformează își transferă datele financiare unui atacator.

- Momeală — apare atunci când un atacator păcălește o persoană plasându-i acestuia un dispozitiv fizic precum un USB infectat într-un loc vizibil ca aceasta mai apoi să îl folosească. Odată ce ținta introduce dispozitivul în computerul lui, instalează neintenționat malware-ul de pe USB.

- Vishing — atacurile de phishing vocal (vishing) folosesc tehnici de inginerie socială pentru a determina ținte să divulge informații financiare sau personale prin telefon.

- Vânătoarea de balene – acest atac de tip phishing vizează angajații de top, cu profil înalt (balenele), cum ar fi directorul executiv (CEO) sau directorul financiar (CFO). Actorul amenințării încearcă să păcălească ținta să dezvăluie informații confidențiale.

- Pretextarea — apare atunci când un actor de amenințare minte ținta pentru a obține acces la date privilegiate. O înșelătorie de pretext poate consta din faptul că atacatorul pretinde că vrea să confirme identitatea unei persoane solicitând date financiare sau personale.

- Scareware – un actor de amenințări păcălește victima făcând-o să creadă că a descărcat din greșeală conținut ilegal sau că computerul său este infectat cu malware. Apoi, atacatorul oferă victimei o soluție pentru a remedia problema falsă, păcălind victima să descarce și să instaleze programe malware.

3. Amenințări persistente avansate (APT)

Atunci când un individ sau un grup obține acces neautorizat la o rețea și rămâne nedescoperit pentru o perioadă lungă de timp, atacatorii pot extrage date sensibile, evitând în mod deliberat detectarea de către personalul de securitate al organizației. APT-urile implică atacatori sofisticăți și eforturi majore, așa că sunt de obicei lansate împotriva guvernelor, a marilor corporații sau a altor ținte extrem de valoroase.

Indicatorii comuni ai prezenței APT includ:

- Crearea unui nou cont — Litera P în Persistent provine de la un atacator care creează un cont cu privilegii ridicate într-o anumită rețea.

- Activitate anormală — conturile de utilizator legale funcționează de obicei după șablon. Dacă într-un cont se observă o activitate anormală este posibil să aibă loc un ATP. Se mai poate atrage atenția la conturile care s-au învechit și nu au fost utilizate mult timp, iar brusc au devenit active.

- Malware backdoor/cal troian — utilizarea extensivă a acestei metode permite APT-urilor să mențină accesul pe termen lung.

- Activitate ciudată a bazei de date – de exemplu, o creștere bruscă a operațiunilor bazei de date cu cantități masive de date.

- Fișiere de date neobișnuite — prezența acestor fișiere poate indica faptul că datele au fost grupate în fișiere pentru a ușura un proces de extragere a datelor.

5. Distributed denial of Service (DDoS)

Obiectivul unui atac de tip denial of service (DoS) este de a copleși resursele unui sistem țintă și de a-l determina să nu mai funcționeze, interzicând accesul utilizatorilor săi. Distribuit denial of service (DDoS) este o variantă de DoS în care atacatorii compromit un număr mare de computere sau alte dispozitive și le folosesc într-un atac coordonat împotriva sistemului țintă.

6. Atacul omului din mijloc (MitM)

Un atac Man-in-the-Middle (MitM) implică interceptarea comunicării dintre două puncte finale, cum ar fi un utilizator și o aplicație. Atacatorul poate asculta comunicarea, poate fura date sensibile și poate uzurpa identitatea fiecărei părți care participă la comunicare.

7. Atacurile cu parole

Un hacker poate obține acces la informațiile despre parolele unei persoane prin mai multe metode. Prin înșelăciune, prin sniffing-ul conexiunii la rețea, prin inginerie socială, ghicind sau

obținând acces la o bază de date cu parole. Un atacator poate „ghici” o parolă într-un mod aleatoriu sau sistematic.

Bune practici de securitate a aplicațiilor web

Pentru a menține cea mai bună poziție de securitate și pentru a vă proteja datele sensibile împotriva atacurilor cibernetice, nu vă puteți baza doar pe produsele de securitate. Iată o listă cu șapte elemente cheie despre care credem că ar trebui luate în considerare în strategia dumneavoastră de securitate a aplicațiilor web.

1. Include pe toată lumea în practicile de securitate.
2. Adoptă o politică cadru a securității cibernetice.
3. Automatizează și integrează instrumente de securitate.
4. Practici de dezvoltare software.
5. Folosiți diverse măsuri de securitate.
6. Efectuați exerciții de testare a securității.
7. Menține un program de recompense.

Bibliografie

1. <https://www.sap.com/romania/products/financial-management/what-is-cybersecurity.html>
2. <https://norsit.ro/securitatea-cibernetica-lupta-impotriva-hackerilor>
3. <https://xontech.md/news/ce-tipuri-de-amenintari-cibernetice-exista-si-cum-sa-evaluati-care-sunt-sansele-sa-deveniti-victima-unui-atac-cibernetice/>
4. <https://www.romsym.ro/noutati/7-cele-mai-bune-practici-de-securitate-a-aplicatiilor-web/>

CYBERBULLYING-UL, UN FENOMEN ACTUAL

Dumitrescu Gabriela Codruța

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Drobeta Turnu Severin, Mehedinți

Miduș Laura Georgiana

Școala Gimnazială Nr. 14 Drobeta Turnu Severin, Mehedinți

„Digital Transformation is more about humans than digital”

(Transformarea digitală se referă mai mult la oameni decât la digital)

Brian Solis

Umanitatea traversează în prezent o perioadă caracterizată de o explozie informațională, un imens volum de informații care de multe ori depășesc capacitatea noastră de asimilare în timp real. De asemenea, digitalizarea și evoluția tehnologică din ultima perioadă au adus nu doar beneficii, ci și o mulțime de amenințări în mediul online, în special la adresa adolescenților care se confruntă cu fenomene tip cyberbullying din ce în ce mai des. Pornind de la etimologia acestui cuvânt (care îmbină doi termeni preluați din limba engleză – cyber și bullying) găsim că este mai mult decât necesar să definim mai întâi cât mai clar legătura dintre cyberbullying și social media.

După cum o arată chiar denumirea, social media reprezintă o formă de interacțiune socială care utilizează instrumente ușor de folosit în mediul online. Avem în vedere aici softuri și site-uri web care devin funcționale prin conectarea unui dispozitiv tip telefon smart, laptop, computer la internet și care permit astfel schimbul de conținuturi între membrii unor grupuri sociale din cele mai variate familii, colegi, prieteni etc. În prezent, internetul abundă în tipuri de media de socializare care permit fiecărui membru de grup să-și exprime liber ideile și, totodată, să-și valorifice potențialul creativ. Fie că este vorba de bloguri, site-uri web sau rețele de socializare (tip Instagram, Facebook, TikTok, Twitter, Messenger etc.) mare parte din timpul liber al utilizatorilor se desfășoară pe internet. Experții în cybersecurity își doresc și pentru aceasta lucrează în permanență pentru a crea un mediu virtual cât mai sigur pentru utilizatori (lecții și tutorial pentru utilizatorii începători, recomandări pentru crearea unor parole puternice, instalare firewall și a altor programe de protecție).

În acest context al siguranței în mediul virtual, cyberbullying-ul nu este altceva decât o formă de agresiune, de hărțuire cu ajutorul calculatorului sau telefonului mobil. Din păcate, această hărțuire constantă afectează dreptul la viață privată a victimei, deoarece uneori agresorul se dă drept victimă și accesează ilegal contul acesteia. Din păcate, situațiile neplăcute cu care tinerii și copiii se întâlnesc în mediul online au un impact major asupra psihicului lor putând avea sechele pentru tot restul vieții. Este extrem de important în primul rând pentru părinți să reușească să comunice

eficient cu copiii lor în permanență pentru a fi informați cu privire la tot ceea ce li se întâmplă acestora în mediul online și pentru a putea acționa în consecință în astfel de situații. Comunicarea permanentă rămâne o variantă optimă, dar se mai pot folosi ca alternativă și programe de control parental (este drept că acestea funcționează cu succes până la o anumită vârstă, căci o dată cu trecerea spre adolescență copiii devin mai abili în “fentarea” unor astfel de programe).

Psihologii și psihoterapeuții insistă de asemenea asupra importanței pe care părinții, rudele, dar și profesorii trebuie să o acorde oricărei schimbări comportamentale pe care o identifică la copiii sau elevii lor. Orice semn care indică modificări ale stării psihologice cum ar fi depresia, anxietatea socială, izolarea, stima de sine scăzută, reacții negative și stres în privința utilizării dispozitivelor trebuie chestionate și verificate. În astfel de situații este recomandat ca victima să-și schimbe parolele și conturile de pe rețelele de socializare și totodată să impună anumite limite fără a da de înțeles agresorului că a fost în vreun fel afectată.

La nivelul anului 2017, un studiu realizat de Tribal Worldwide România pentru Bitdefender demonstra statistic amploarea pe care cyberbullyingul a căpătat-o în țara noastră. Pe baza unui chestionar online completat în perioada septembrie-octombrie 2017, pe un eșantion reprezentativ de 800 de respondenți din rândul tinerilor sub 18 ani, se arăta că nu mai puțin de 65% au fost direct marcați de hărțuirea suferită online și au observat inclusiv schimbări comportamentale involuntare ce au urmat agresiunii. Dintre cauzele cele mai des citate care au stat la baza agresiunii victimelor au fost menționate: înfățișarea și felul în care se îmbracă, hobby-urile și preocupările de zi cu zi, situația materială a familiei din care provin, rezultatele de la școală și orientarea sexuală. Ca efecte negative ale acestor incidente de hărțuire virtuală: scăderea încrederii în sine, izolarea de ceilalți, stres, depresie, etc. Din păcate, consecințele expunerii crescute la activități derulate în mediul online și virtual în perioada pandemiei s-au reflectat în datele statistice publicate de diverse organizații și instituții abilitate.

Astfel, conform datelor publicate pe site-ul

<https://www.security.org/resources/cyberbullying-facts-statistics/>

în SUA, de exemplu, activitatea pe rețelele sociale a crescut cu 20% în perioada pandemiei, iar procentul adolescenților care au stat pe calculator mai mult de 4 ore s-a modificat ajungând la 70% față de 60% înainte de 2019. Cu referire strictă la ceea ce privește cyberbullyingul în SUA în perioada amintită, același site menționează că 21% dintre adolescenții cu vârsta între 10-18 au fost expuși unor astfel de situații. De asemenea, doar la nivelul lunii ianuarie 2020, 44% dintre toți utilizatorii de internet nord-americani au fost hărțuiți în mediul online. În România, în perioada pandemiei, conform datelor publicate pe <https://www.statista.com/statistics/1115394/romania-cyberbullying-during-online-classes/>, nivelul de bullying în timpul orelor derulate online a crescut cu 5%.

Dar, dincolo de datele statistice înregistrate, ce măsuri pot fi luate pentru a preveni acest fenomen? Elevii și tinerii în general sunt încurajați să ceară ajutorul unei persoane de încredere

(membru al familiei, un profesor preferat, dirigintele clasei, consilierul școlar) sau să se adreseze unui serviciu de asistență telefonică unde poate lua legătura cu un consilier profesionist. De asemenea, dacă agresiunea se realizează în mediul online, pe o platformă socială, agresorul poate fi blocat și comportamentul său raportat. Atât pe Facebook, cât și pe Instagram există echipe care verifică aceste rapoarte (întotdeauna anonime) 24/7 în toată lumea și pot șterge orice raportare pe care o consideră abuzivă. În cazul utilizatorilor platformei Twitter, nerespectările regulilor impuse pot fi raportate cu un simplu click pe opțiunea “Raportează un Tweet”. În cazul companiei Bitdefender, pasul important pe care l-au făcut la nivelul anului 2017 în direcția creșterii gradului de conștientizare a tinerilor cu privire la acest fenomen alarmant a fost demararea campaniei intitulată sugestiv #nutastaură constând în strângerea a 50.000 de semnături pentru lansarea butonului de Facebook reactions – Butonul contra cyberbullyingului. În plus, în școlile din România după pandemie au început să fie derulate mai multe acțiuni de prevenire a violenței, culminând cu manifestări ample în data de 30 ianuarie, Ziua Internațională pentru Nonviolență în școală.

”Cyberbullyingul este unul dintre acele fenomene de masă insidioase în fața căruia nu există strategii de apărare optime. În ciuda amploarei, gravitatea acestuia scapă de multe ori atenției publice. Tinerii învață din proprie experiență cum arată ura celorlalți față de ei, iar numărul victimelor poate fi chiar mai mare căci persoanele cele mai traumatizate refuză de multe ori să recunoască, uneori chiar față de sine, ceea ce li s-a întâmplat. Adolescenții încep viața crezând că societatea reprezintă un spațiu al urii îndreptate împotriva lor, iar efectele psihologice și sociale sunt severe și de lungă durată”, declara lector univ. dr. Nansi Lungu, analist comportamental la Bitdefender.

Până la urmă, este de preferat ca toate părțile implicate în educație (fie că avem în vedere aici factorii de decizie din domeniul educației, profesorii, elevii, părinții, comunitatea reprezentată prin diverse ONG-uri, etc) să conștientizeze importanța siguranței în mediul școlar și online și să se pună de acord în așa fel încât să poată face față mult mai bine în cazul incidentelor de tip cyberbullying. În concluzie, depinde de fiecare din noi să ne implicăm activ și asumat în combaterea acestui fenomen atât de frecvent în zilele noastre.

Bibliografie:

1. <https://start-up.ro/cyberbullying-in-romania-cati-copii-sunt-hartuiti-pe-internet/>
2. <https://www.stopbullying.gov/cyberbullying/what-is-it/index.html>
3. <https://en.wikipedia.org/wiki/Cyberbullying>
4. <https://www.unicef.org/romania/ro/povesti/cyberbullying-ce-este-si-cum-fi-punem-capat>

FENOMENUL DE CYBERBULLYING

Prof. Fețeanu Simona Emilia

Prof. Neagoe Irina Irena

Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Pitești

Trăim într-o societate în care tehnologiile au cunoscut o amploare fără precedent, fapt care ne-a oferit o serie de beneficii indiscutabile. Acestea au un impact covârșitor asupra fiecărui aspect al vieții noastre, de la simpla comunicare prin intermediul smartphone-ului, până la inteligența artificială, care a modificat în totalitate industria, amplificând calitatea vieții. Orice informație de care avem nevoie se află la un click distanță, suntem mai eficienți, avem acces la învățare, comunicăm rapid, câștigând timp, pe care îl putem dedica familiei, prietenilor ori pasiunilor noastre.

Cu toate acestea, dacă privim cu atenție maniera în care tehnologia a influențat relațiile interumane, identificăm o serie de probleme, care ne afectează fizic și psihic: dependențe, afecțiuni diverse, izolare socială, bulele de informații în care trăim, hărțuirea online, inactivitatea fizică, lipsa capacității de concentrare, absența motivației ori a interacțiunii față în față, atât de necesară dezvoltării abilităților de integrare în societate.

Unul dintre aceste fenomene negative, care a cunoscut o creștere extrem de mare în perioada recentă, este cyberbullying-ul, ale cărui efecte sunt adesea dramatice, provocând adevărate traume în rândul adolescenților. Pandemia COVID-19 a constituit o perioadă extrem de favorabilă dezvoltării acestuia, prin creșterea timpului petrecut în mediul online, în contextele de predare-învățare, a numărului tot mai mare de informații împărtășite cu ceilalți utilizatori, pe diverse rețele, dar și din cauza inexistenței unor reglementări legale clare, care să limiteze abuzurile de acest gen.

Conceptul de cyberbullying a fost adus în atenția publicului în anul 1999, existând mai multe modalități în care acesta a fost și este definit: hărțuire electronică, cibernetică sau online. În comiterea sa, agresorul folosește tehnologii diverse, atât clasice, cât și noi, precum rețelele de socializare, telefonul mobil, e-mailul, camerele pentru chat, blogurile. Formă a hărțuirii tradiționale, acesta implică cel puțin un agresor și o victimă, fiind corelat cu bullyingul și având ca rădăcină cruzimea socială. El se poate realiza direct, atunci când agresorul este cel care atacă victima sau indirect, în situațiile în care se folosește de alții, rămânând anonim. Folosind datele de logare ale unei terțe persoane, îl implică pe acesta în actul de cyberbullying, crescând astfel numărul victimelor, prin transformarea unui nevinovat în agresor.

Într-o încercare de surprindere a formelor pe care le cunoaște cyberbullying-ul, Willard amintea expunerea materialelor compromițătoare, denigrarea în fața celorlalți prin răspândirea unor informații mincinoase, furtul identității, înșelătoria, amenințările repetate, prin intermediul telefonului

sau al e-mailului, excluderea din anumite grupuri, urmărirea și amenințările constante, care se pot realiza pe orice rețea socială, sub orice formă. În mod cert, fiecare zi vine cu noi provocări, în acest sens, modalitățile de a realiza cyberbullying fiind nenumărate.

Este esențial să înțelegem dimensiunea acestui fenomen, faptul că din ce în ce mai mulți tineri se confruntă cu astfel de experiențe, iar cazurile nu pot fi considerate nici pe departe izolate, cercetătorii considerând că există deja o problemă socială. Efectele sale sunt, în mod regretabil, mult mai puternice decât cele generate de hărțuirea tradițională, iar efectele sunt adesea imposibil de anticipat, deoarece se manifestă pe termen lung, afectând tinerii în nenumărate moduri.

Spre deosebire de actele de hărțuire tradiționale, acestea sunt mult mai periculoase, în primul rând, prin frecvența lor. Întâlnirile din mediul online mult mai frecvente, crescând astfel oportunitatea unui agresor de a hărțui pe cineva. La acest fapt contribuie substanțial cantitatea tot mai mare a informațiilor pe care adolescenții le dezvăluie extrem de facil, uneori fără niciun filtru, fără a avea capacitatea de a anticipa efectul de boomerang pe care l-ar putea avea acest fapt asupra vieților lor.

Un material folosit cu scopul de a leza o anumită persoană, propagat în mediul online, devine o sursă continuă de suferință pentru victimă, care se vede în imposibilitatea de a opri distribuirea acestuia pe noi pagini, stocarea ori reluarea lui de către orice utilizator, care îl poate distribui, la rândul său. Chiar dacă pornește inițial de la o singură partajare, efectul se amplifică treptat, materialul putând deveni viral și implicit devastator pentru cel vizat.

Este extrem de important să înțelegem dezechilibrul de putere, care se instalează în astfel de situații, neputința victimei, care nu poate descoperi cine se află în spatele unui profil fals, a cărui identitate nu poate fi stabilită. Mediul virtual pune la dispoziția agresorului o serie de unelte, care pot fi folosite facil pentru a vătăma, anonimatul contribuind din plin la acest fapt. Identitatea falsă, asumată de agresor, îl protejează, permițându-i să acționeze fără teama de a fi judecat ori sancționat pentru răul comis.

Mediul online este extrem de accesibil tuturor, nefiind restricționat în niciun mod, ceea ce poate conduce la cyberbullying oricând și oriunde. Numărul mare al rețelelor sociale, precum Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat, Messenger, Whatsapp, aplicațiile de chat, jocurile de pe diverse platforme cresc permanent numărul cazurilor, agresorii disimulând adesea, sub aparențele înșelătoare ale unei farse ori ale unei glume proaste. De multe ori, victima descoperă tardiv cele petrecute, de la familie, prieteni sau colegi, aflând despre existența unor imagini sau videoclipuri, hashtag-uri ori etichete, al căror rol este să-i distrugă imaginea, să-l compromită și să-l rușineze. Mediatizarea unor astfel de materiale este extrem de rapidă, uneori ireversibilă, fiind o sursă de suferință a unei întregi generații de adolescenți și tineri.

Studiile realizate la noi în țară dezvăluie faptul că cele mai frecvente modalități de manifestarea ale cyberbullying-ului sunt dezvăluirea secretelor, pe care adolescenții le împărtășesc, mesajele răutăcioase ori amenințătoare și distribuirea fotografiilor compromițătoare. Îngrijorător este

însă faptul că, deși nu au fost victime, adolescenții mărturisesc faptul că au fost măcar o dată martorii unor astfel de gesturi, ale căror repercusiuni sunt greu de anticipat.

Eforturile adulților responsabili cu educația, dar și ale familiilor de proveniență trebuie să fie îndreptate în direcția discuțiilor deschise și repetate cu adolescenții, pentru a normaliza gestul lor de a cere ajutor cuiva care îi poate susține în mod real să treacă prin astfel de experiențe. De multe ori, rușinea pune stăpânire pe tânărul care trece printr-o astfel de situație, determinându-l mai degrabă să ascundă experiența prin care trece, copleșit de trăirile negative și incapabil să depășească în mod sănătos situația. Implicațiile psihice sunt enorme, astfel de momente putând atrage boli psihice, precum anxietatea, depresia, fobia socială, fapt ce conduce implicit la periclitarea capacității de integrare în societate. Un tânăr care experimentează o astfel de agresiune își poate schimba radical percepția asupra vieții ori a semenilor săi, lucru ce îi poate afecta chiar viața de adult, manifestând ulterior neîncredere, autoizolare.

Obiectivul de a identifica toate agresiunile cibernetice este utopic, însă fiecare pas în direcția aducerii lui în atenția factorilor care pot schimba în bine parcursul unui adolescent este important. Adesea, aceste fapte sunt de natură penală, putând fi investigate și soluționate de autorități. Educația trebuie să vină atât în sprijinul victimelor, pentru a le susține demersul de raportare, cât și al adolescenților - agresori, care să fie îndrumați spre consiliere. Din păcate, consecințele acestui act se răsfrâng puternic asupra tuturor factorilor implicați, indiferent de rolul pe care joacă.

Incidența cyberbullying-ului crește cu vârsta, fiind prezent, mai degrabă, în viața fetelor. Se impune intervenția fermă din partea familiei, care trebuie să informeze și să educe copilul pentru a evita aceste situații, dar și a cadrelor didactice, a căror prezență constantă în mijlocul tinerilor și ale căror intervenții rapide pot pune capăt unor astfel de gesturi. Sunt vitale discuțiile calde, deschise, relațiile bazate pe încredere, dar și activitățile desfășurate constant în instituțiile de învățământ, care să susțină vocea celor care traversează situații traumatizante, implementând totodată mai multe strategii, care să le diminueze incidența și efectele negative. Informarea și prevenirea cu privire la riscurile expunerii online sunt esențiale, cunoașterea unor reguli elementare de utilizare a internetului, dar și raportarea și sesizarea cazurilor apărute, către organele abilitate, sunt gesturi care susțin diminuarea acestui fenomen.

Bibliografie:

1. N. E. Willard, *Educators guide to cyberbullying: Addressing the harm caused by online social cruelty*, 2006
2. A. Țabără, C. Gîțlan, *Forms of cyberbullying among young people, Directions of investigation*, 2022
3. Organizația Salvați Copiii, *Dă Block agresivității. Și „glumele” dor. Stop Cyberbullying! Ghidul facilitatorului*, Organizația Salvați Copiii, București, 2019

HĂRȚUIREA LA LOCUL DE MUNCĂ - MOBBING

Prof. Florea Mihaela-Camelia

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Drobeta Turnu Severin

Legislația națională protejează, în principiu, individul împotriva actelor de hărțuire pe care Ordonanța nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, le definește ca „orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.” Prin urmare, orice persoană se poate baza pe aceste prevederi pentru a solicita protecție și remedii în situația în care devine victimă a unor acte de hărțuire, inclusiv împotriva acțiunilor ostile sau intimidante ale angajatorului sau ale colegilor de serviciu.

Hărțuirea la locul de muncă (Mobbing-ul) este o categorie particulară de hărțuire ce a fost privită ca atare de Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă (Health and Safety at Work European Agency) într-unul dintre studiile sale. Mobbing-ul a fost definit ca un comportament repetat și anormal față de un salariat sau un grup de salariați care este de natură să genereze un risc pentru respectivii salariați. Mai mult, acest comportament anormal are în vedere un individ al cărui comportament tinde la victimizarea, umilirea, diminuarea respectului de sine sau amenințarea celorlalți. Deși legislația română nu reglementează expres acest tip de hărțuire, prevederile coroborate ale Codului Muncii și ale legislației speciale dedicate sănătății și securității în muncă nu fac decât să confirme principiul afirmat la nivel european care califică ferm mobbingul drept un risc real privind sănătatea și securitatea la locul de muncă. Astfel, potrivit art. 39 alin. (1) din Codul muncii, salariatul are dreptul la securitate și sănătate în muncă. În mod logic, în sfera acestui drept este inclusă sănătatea și securitatea fizică și psihică.

În temeiul acestor texte de lege, angajatorul are obligația de a lua toate măsurile în vederea limitării afectării psihice a salariaților de mediul în care lucrează. Acestui drept al salariatului îi corespunde obligația corelativă a angajatorului de a se abține de la orice act/gest care ar putea aduce atingere demnității și onoarei salariatului. De asemenea, aceasta presupune că locul de muncă al salariatului trebuie să fie astfel organizat încât să nu lezeze demnitatea salariatului. Coborând în concret, pe baza cazuisticii existente atât la nivel național cât și european, *actele de hărțuire la locul de muncă (mobbing) s-ar putea contura în situația în care se întrunesc următoarele elemente esențiale:*

- existența unui comportament abuziv veritabil, manifestat împotriva unui salariat în mod sistematic, repetat și având o întindere semnificativă în timp;
- pretinsele acte de hărțuire violează personalitatea, demnitatea sau integritatea fizică/mentală a individului;

– hărțuirea determină degradarea substanțială a mediului de lucru, atrăgând după sine (în cele mai multe cazuri) o demisie forțată.

În practică, eticheta de „hărțuire la locul de muncă” a fost atribuită unor acțiuni care se succed în mod anormal și constant cum ar fi, spre exemplu: acuzații nefondate, insidioase; izolare; crearea unei imagini negative a victimei printre colegii de serviciu; refuzul de a comunica; privarea de atribuții/responsabilități; denigrarea; intimidarea; constrângerea; încălcarea abuzivă a atribuțiilor etc.

Cu titlu de exemplu, în jurisprudența instanțelor române s-a afirmat că faptele de excludere și izolare la locul de muncă prin preluarea în mod abuziv a atribuțiilor de serviciu, neluarea de către angajator a măsurilor necesare pentru a se asigura salariatului condițiile adecvate de muncă necesare îndeplinirii atribuțiilor, sunt nelegale și au condus la izolarea acestuia, la crearea unei imagini negative la locul de muncă, la privarea acestuia de dreptul de a munci conform pregătirii sale profesionale și conform contractului de muncă.

Pe de altă parte, acțiuni firești prin care superiorul critică (în mod ferm dar constructiv) rezultatele activității subordonaților săi, comportamentul organizațional al acestora sau maniera de lucru adoptată nu ar fi, în principiu, de natură a determina aplicarea automată a unei etichete de „hărțuire la locul de muncă”. Astfel, un șef exigent nu este neapărat un „hărțuitor” cu atât mai puțin în cazul în care criticile alternează cu remarci laudative sau chiar recompense pecuniare (traduse de cele mai multe ori în bonusuri de performanță).

În ce privește sancțiunile legale aplicabile unui comportament calificat drept mobbing, Ordonanța nr. 137/2000 prevede că încălcarea regulilor privind hărțuirea pot atrage răspunderea contravențională, civilă și/sau penală, după caz. *Prin urmare, victima hărțuirii la locul de muncă are la dispoziție următoarele instrumente:*

– sesizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (autoritatea care asigură respectarea legislației privind nediscriminarea) în vederea constatării actelor de hărțuire și sancționarea contravențională a agresorului;

– formularea unei acțiuni în fața instanței de judecată prin care poate solicita stoparea actelor vătămătoare, restabilirea situației de echilibru anterioară, precum și daune morale, după caz.

În cazul în care actele de hărțuire au determinat, în extremis, și încetarea unilaterală a relației de muncă, se poate pune problema verificării validității unei astfel de decizii/ măsuri luate în contextul existenței unor presiuni morale constante asupra salariatului.

Concluzionând, gestionarea fenomenului de mobbing reprezintă un subiect de o importanță crucială. Astfel, în lumina obligațiilor concrete pe care legea actuală le reglementează, fiecare angajator este dator să se îngrijească de menținerea unui mediu organizațional echilibrat și să preîntâmpine, prin metode adaptate organizației (inclusiv cele incluse în sfera sănătății și securității

în muncă), manifestări ale salariaților și managerilor săi prin care se tinde la izolarea, victimizarea, umilirea oricărui individ sau crearea unui mediu de lucru ostil, degradant.

Bibliografie:

1. <https://hrmanageronline.ro/hartuirea-la-locul-de-munca-mobbing/>
2. <https://revistacalitateavietii.ro/2010/CV-1-2-2010/07.pdf>
3. <https://sindicatsinpen.files.wordpress.com/2016/11/studiu-asupra-fenomenului-de-mobbing-c899i-a-unor-forme-de-discriminare-la-locul-de-muncc483.pdf>

ȘCOALA, FAMILIA ȘI AUTORITĂȚILE – FACORI ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA HĂRȚUIRII CIBERNETICE

Marcu Alina-Vasilica

Colegiul Național „Nicolae Titulescu” Craiova

Georgescu Luminița-Filofteia

Liceul „Charles Laugier” Craiova

Hărțuirea cibernetică este hărțuire folosind tehnologie. Aceasta include trolling, mobbing, stalking, grooming sau orice formă de abuz online. Hărțuirea cibernetică este cu siguranță în creștere - tot mai multe cazuri sunt raportate de către copii și de către părinții extrem de îngrijorați. Foarte mulți dintre copiii cu vârste cuprinse între 12 și 15 ani s-au confruntat cu o anumită formă de agresiune, inclusiv cyberbullying.

Această problemă foarte serioasă necesită și lucru îndeaproape cu Poliția, Facebook și alți furnizori de servicii IT, în vederea eliminării acestui comportament inacceptabil. Părinții trebuie să ia măsuri pozitive pentru a proteja copilul atunci când folosește un telefon mobil sau un computer. Există multe lucruri pe care le pot face pentru binele copilului. Folosim terminologia „eCRIME” de mulți ani, deoarece descrie toate formele de abuz online. Poliția și alții adoptă deja termenul eCRIME atunci când vorbesc despre Cyberbullying.

Hărțuirea cibernetică este hărțuirea online și orice formă de comportament antisocial pe internet sau prin intermediul unui dispozitiv mobil. Este un atac sau abuz, folosind tehnologia, care are scopul de a provoca altei persoane vătămare, suferință sau pierderi personale.

Forumurile și instrumentele utilizate variază adesea și includ o gamă largă de dispozitive electronice adesea legate de forumuri sau camere de chat. Instrumentul poate fi un computer sau laptop, un telefon mobil, o cameră foto sau un dispozitiv de înregistrare, o tabletă sau o consolă de jocuri sau pur și simplu e-mail sau mesaje text mobile. De obicei, agresorii folosesc site-uri de rețele sociale, cum ar fi Facebook, Twitter, Instagram și alte forumuri interactive pentru a viza un individ sau un grup. Câteva exemple de hărțuire cibernetică pot include: răspândirea de zvonuri și bârfe rău intenționate și abusive, trimiterea prin e-mail sau mesaje text cu remarci amenințătoare sau intimidante, mobbing (un grup sau o bandă care te vizează, intimidare și șantaj, postarea de imagini sau videoclipuri jenante sau umilitoare fără acordul dvs, grooming (ademenirea sau indemnul online pentru a vă autovătăma sau a comite o infracțiune), crearea unui profil fals, fraudă de identitate sau furt de identitate, înșelăciune pe internet.

Când ar trebui să lușm măsuri împotriva hărțuirii ciberneticice? Fără îndoială, tehnologia în continuă schimbare determină necesitatea introducerii unei noi legislații mai stricte, mai clare, pentru a proteja țintele hărțuirii ciberneticice. Asistăm deja la modificări ale legii legate de hărțuirea

cibernetică, dar mai multe trebuie făcute, există legi în vigoare care pot proteja victimele infracțiunilor cibernetice. Când ar trebui să luați măsuri și ce puteți face pentru a vă proteja copiii, elevii și chiar pe dumneavoastră? Elevii trebuie atenționați în cadrul unor workshopuri despre modalitățile de prevenire și rezolvare a situațiilor apărute prin urmarea unor pași precum cei menționați mai jos.

Dacă vezi ceva nepotrivit. Dacă întâlnești vreodată ceva pe internet care vă face să vă simțiți inconfortabil, indiferent unde se află, vă rugăm să raportați părinților și profesorilor. Dacă cineva a postat lucruri false și rău intenționate despre tine pe internet sau pe un site de socializare, poate fi considerată hărțuire. Hărțuirea, online sau offline, este o infracțiune conform legilor. Acest lucru poate fi foarte supărător. Orice postat urât despre tine poate fi văzut de mulți oameni, foarte repede, pentru că este atât de public și pentru că agresorii se asigură că spun tuturor unde să găsească abuzul. Aceștia sunt lași, deoarece se ascund în spatele tehnologiei pentru a-i hărțui pe alții! Răspândirea de zvonuri rău intenționate și bârfe este efectuată de o persoană care a fost cândva cel mai bun prieten al tău. Așa că alege-ți prietenii cu grijă. Ai grijă ce le spui prietenilor tăi. Păstrează-ți propriile secrete pentru tine. Spune-le oamenilor lucruri numai dacă nu te-ar jena dacă alți oameni ar afla despre asta. Dacă sunt amenințări împotriva ta, atunci este esențial să alertezi pe cineva în care ai încredere, să suni la o linie de asistență sau să contactezi Poliția. Dacă cineva te amenință pe internet sau amenință pe cineva pe care îl cunoști, ar putea săvârși o infracțiune. Obțineți dovezi dacă puteți. Apăsând butonul „Imprimare ecran”, ar trebui să puteți imprima o copie pe hârtie a textului sau imaginilor amenințătoare. Puneți-l într-un loc sigur, atât on-line, cât și offline.

Dacă ești șantajat, liniile de asistență primesc apeluri din ce în ce mai regulate, deranjante, de la adulți și tineri care spun că au întâlnit o persoană pe internet, care se numește prieten, dar care îi presează să-și dezbrace și să se filmeze. Acești așa-zisi prieteni postează apoi imaginile online în toată lumea! Acești străini își șantajează apoi ținta (TU). Nu vă lăsați intimidați să luați parte la un comportament inacceptabil pe internet, de către cineva pe care nu îl cunoașteți. Pur și simplu nu participa la ceva cu care te simți inconfortabil. Doar spune nu! Unii nu sunt prieteni adevărați, nu sunt genul de oameni cu care vrei să fii asociat. Ei pot chiar să te amenințe spunând că, dacă nu faci exact ceea ce spun ei, îți vor contacta familia și/sau prietenii și vor minți despre tine. Este puțin probabil să facă asta. Acest lucru este doar pentru a te speria să faci ceea ce vor ei să faci! Acest comportament este o infracțiune gravă numită „grooming”. Nu ezitați să apelați la un expert sau să raportați cazul la Poliție. Poliția poate acum să obțină informații de pe hard disk-ul computerului tău, dar ar fi util dacă nu ai șterge nimic care ar putea fi o dovadă utilă.

Nu lăsa pe nimeni să-ți facă poze care ar putea să te facă de rușine. Dacă sunteți cel care postează imagini, asigurați-vă că aveți permisiunea unei persoane de a le face o fotografie pentru a le posta online, înainte de a continua. Odată ce a fost postat, mii de oameni îl pot vedea pe internet.

Bullyingul nu discriminează, toți suntem potențiale ținte. Nicio persoană nu este imună la Cyberbullying, atât persoanele, cât și organizațiile pot fi susceptibile la Cyberbullying, care vizează o persoană sau o organizație. Auzim despre câteva cazuri foarte grave de abuz online asociate cu locul de muncă. APLICAȚIILE sunt folosite pentru a urmări o persoană (SPYWARE, de exemplu) sau pentru a pune o persoană sub supraveghere fără știrea sau consimțământul acesteia.

Hărțuirea cibernetică la locul de muncă este o problemă în creștere, foarte gravă, cu care se confruntă proprietarii de afaceri și managerii. Dacă o persoană comite și acționează de hărțuire cibernetică, este posibil să comită o infracțiune în temeiul mai multor legi diferite. Legea se schimbă tot timpul și această utilizare inadecvată a tehnologiei provoacă o nevoie urgentă de legi noi, mai clare, aplicabile. Pe măsură ce tehnologia evoluează și devine din ce în ce mai complexă, cu toții vom experimenta cyberbullying la un moment dat. O problemă pentru noi toți este perspectiva de a avea e-mailul sau computerul piratat și blocat.

Mobbingul cibernetic este similar cu hărțuirea cibernetică, cu excepția faptului că, în general, implică mai mult de o persoană sau un agresor online. Mobbingul cibernetic este definit ca un grup de oameni care se unesc, folosesc tactici precum zvonuri, insinuări, discreditare, izolare, intimidare și, mai presus de toate, făcând să pară ca și cum persoana vizată este responsabilă (învinovățirea victimei).

Mobbingul cibernetic poate fi deosebit de supărător, deoarece poate face victima să se simtă ca și cum toată lumea este împotriva ei și nu are unde să se îndrepte pentru a solicita ajutor. Acest lucru se dovedește parțial pentru că este dificil de a spune cine instigă atacurile - „conducătorul” poate fi uneori ascuns în spatele acțiunilor mai multor persoane, lăsând victima incapabilă să se apere de agresorul principal.

Hărțuirea cibernetică și mobbingul cibernetic pot fi la fel de dăunătoare ca hărțuirea „obișnuită”, cum ar fi zvonurile sau abuzul fizic. De aceea, încurajăm profesorii și părinții copiilor și adolescenților să deschidă ochii la acest tip de comportament online și să înțeleagă cum să-i ajute pe copiii care nu ar trebui să devină victime ale acestuia. Amintiți-i copilului și adolescentului că nimeni nu are dreptul să-l rănească, să-l hărțuiască sau să-l agreseze cibernetic.

Bibliografie:

1. Acquah, E. O., Topalli, P.-Z., Wilson, M. L., Junttila, N., & Niemi, P. M. Adolescent loneliness and social anxiety as predictors of bullying victimisation. *International Journal of Adolescence and Youth*, 2016.
2. Atlas, R. S., & Pepler, D. J. Observations of bullying in the classroom. *Journal of Educational Research*, 1998.

3. Bjereld, Y., Daneback, K., & Mishna, F. Adults' responses to bullying: The victimized youth's perspectives. *Research Papers in Education*, 2019.

<https://www.dictionary.com/browse/cyberbullying?s=ts>

<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=cyber%20mobbing>

[www.unicef.org › how-to-stop-cyberbullying](http://www.unicef.org/how-to-stop-cyberbullying)

ABORDĂRI PENTRU O ȘCOALĂ SIGURĂ, SĂNĂTOASĂ ȘI INCLUZIVĂ

Prof. Georgescu Otilia

Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gh. Airinei” București

Problemele legate de siguranța și sănătatea elevilor în școli reprezintă o preocupare constantă pentru educatori, părinți și comunități în întreaga lume. Iată câteva dintre provocările actuale cu care se confruntă școlile în acest domeniu:

1. **Violența** - poate lua multe forme, inclusiv violență fizică, verbală sau emoțională. Uneori, violența este cauzată de conflicte între elevi, iar alteori poate fi rezultatul unor factori externi, cum ar fi influența mediatică sau probleme în familie.

2. **Bullyingul** este o formă de comportament agresiv și repetat, care poate fi fizic, verbal, emoțional sau social, și care se desfășoară între indivizi cu un dezechilibru de putere, în general între un agresor și o victimă. Această problemă poate apărea în diverse contexte, inclusiv în școli, pe locul de muncă, în comunitate sau în mediul online.

Iată câteva forme comune de bullying:

- **Bullying fizic** - include agresiuni fizice directe, cum ar fi lovirea, împungerea, împingerea sau furtul de obiecte personale.
- **Bullying verbal** - implică utilizarea cuvintelor pentru a răni, umili sau intimida o altă persoană, prin insulte, porecle jignitoare, glume răutăcioase sau amenințări.
- **Bullying emoțional** - se referă la comportamente care vizează starea emoțională a unei persoane, cum ar fi ignorarea acesteia, excluderea din grupuri sociale, manipularea sau intimidarea.
- **Bullying social** - constă în acțiuni care vizează relațiile sociale ale unei persoane, cum ar fi răspândirea de zvonuri sau gossipuri false, excluderea din grupuri sociale sau sabotarea relațiilor interpersonale.

Bullyingul poate avea consecințe grave asupra sănătății și bunăstării victimelor, incluzând anxietate, depresie, scăderea încrederii în sine, probleme de învățare și absenteism școlar. Este important ca educația și prevenirea bullyingului să fie prioritare atât în școli, cât și în comunități, iar resursele și sprijinul adecvat să fie disponibile pentru victime și familiile acestora. De asemenea, este esențial să se promoveze un mediu pozitiv și incluziv, în care respectul și empatia să fie valorizate, iar comportamentele agresive să fie sancționate corespunzător.

3. **Mobbing** - este un termen relativ nou care se referă la un fenomen similar cu bullying-ul, însă implică un grup de agresori care acționează împreună împotriva unei singure persoane sau a altui grup de persoane, în scopul de a o intimida, hărțui sau exclude.

Acest termen derivă din îmbinarea cuvintelor "mob" (turmă) și "bullying", reflectând natura colectivă a comportamentului agresiv. În esență, mobbingul poate fi privit ca o formă mai

amplificată de bullying, deoarece implică mai mulți agresori care acționează împreună, adesea într-un mod coordonat, împotriva unei singure persoane sau a unui grup mai mic.

Mobbingul poate să apară în diverse contexte, inclusiv în școli, pe locul de muncă, în comunitate sau în mediul online. Ca și în cazul bullying-ului, mobbingul poate avea consecințe grave asupra sănătății emoționale și psihologice a victimelor, iar prevenirea și intervenția promptă sunt esențiale pentru a contracara acest fenomen. Înțelegerea și conștientizarea mobbingului, precum și promovarea unui mediu pozitiv și incluziv, pot ajuta la prevenirea și reducerea acestui tip de comportament agresiv și dăunător.

4. Cyberbullyingul este o formă de hărțuire, intimidare sau agresiune care are loc prin intermediul tehnologiei, cum ar fi telefoanele mobile, computerele și rețelele sociale. Aceasta poate lua mai multe forme, inclusiv:

- Mesaje amenințătoare sau abuzive - trimiterea de mesaje cu conținut agresiv sau amenințător către o altă persoană prin intermediul mesajelor text, e-mailurilor sau mesajelor pe rețelele sociale.
- Hărțuire online - comentarii răutăcioase, insulte sau alte comportamente intimidante postate pe platforme de socializare sau alte site-uri web.
- Difuzarea de informații false sau jignitoare - răspândirea de zvonuri, informații false sau compromițătoare despre o altă persoană în mediul online, cu scopul de a o defăima sau de a-i provoca prejudicii.
- Excluderea sau izolarea socială - excluderea unei persoane de la activitățile online sau de la grupurile sociale prin ignorarea sau blocarea acesteia pe rețelele sociale.
- Manipularea imaginilor sau videoclipurilor - Editarea sau manipularea imaginilor sau videoclipurilor pentru a umili sau a compromite reputația unei alte persoane.

Cyberbullyingul poate avea consecințe grave asupra sănătății mentale și emoționale a victimelor, inclusiv anxietate, depresie, izolare socială și chiar gânduri suicidare. Este important ca părinții, educatori și comunitatea în ansamblu să fie conștienți de această problemă și să ia măsuri pentru prevenirea și combaterea cyberbullyingului. Aceste măsuri pot include educarea elevilor cu privire la comportamentele online responsabile, promovarea unui mediu online pozitiv și sprijinirea victimelor pentru a obține ajutor și suport adecvat. De asemenea, este important să existe politici și proceduri clare în școli și comunități pentru gestionarea cazurilor de cyberbullying și sancționarea celor care se angajează în acest comportament nociv.

5. Adicții - Problemele legate de adicții, cum ar fi dependența de substanțe sau de tehnologie, pot afecta performanța școlară și sănătatea generală a elevilor. Utilizarea excesivă a internetului, jocurile de noroc și consumul de droguri sau alcool sunt doar câteva exemple.

6. Sănătatea mentală - Îngrijorările legate de sănătatea mentală sunt tot mai frecvente în rândul elevilor, iar școlile trebuie să ofere resurse și suport adecvat pentru a aborda aceste probleme, inclusiv stresul, anxietatea și depresia.

7. Educația sexuală și reproductivă - Accesul la informații corecte și educație adecvată în domeniul sexualității și sănătății reproductive este esențial pentru a preveni sarcinile nedorite, bolile cu transmitere sexuală și alte probleme legate de sănătatea sexuală.

8. Nutriție și activitate fizică - Un stil de viață sănătos este important pentru performanța academică și bunăstarea generală a elevilor. Promovarea unei alimentații echilibrate și a exercițiilor fizice regulate este esențială în școli.

9. Accesul la servicii medicale și de sănătate mentală - Asigurarea accesului la servicii medicale și de sănătate mentală pentru elevi este crucială. Multe școli lucrează în colaborare cu profesioniști din domeniul sănătății pentru a oferi sprijin adecvat elevilor care au nevoie.

10. Diversitatea și incluziunea - Promovarea unui mediu școlar care să fie inclusiv și diversificat este esențială pentru a asigura că toți elevii se simt în siguranță și acceptați.

Pentru a aborda aceste provocări, este important ca școlile să pună în aplicare politici și programe adecvate de prevenire și intervenție, să ofere resurse și sprijin adecvat elevilor și să colaboreze cu părinții, comunitatea pentru a asigura un mediu școlar sigur și sănătos.

Bibliografie:

- Aurora Szentes, Adriana Băban - Bullying-ul între adolescenți: cercetare, prevenție și intervenție" Editura ASCR, 2019
- Alexandra Herșcu, Oana Negru-Subțirică - Cyberbullying. De la cauze la consecințe, Editura Trei, 2018

EFECTELE DEVASTATOARE ALE BULLYING- ULUI ȘI ROLUL ȘCOLII ÎN COMBATEREA ACESTUIA

Prof. Georoceanu Lavinia

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Craiova

Prof. Păun Aurora- Mihaela

Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Craiova

Bullying-ul este unul dintre fenomenele tot mai răspândite în toate structurile societății, însă cel din rândul elevilor. Acesta are efecte devastatoare și de durată la nivelul psihic și emoțional, afectând aspectul social al vieții victimelor și relațiile dintre persoane. Teama, înjosirea și complicitatea impusă contribuie la formarea unui mediu social vulnerabil.

Bullying-ul implică un comportament ostil intenționat, care produce un dezechilibru de putere în contextul în care o persoană hărțuiește, intimidează în mod constant o altă persoană prin rănirea fizică sau emoțională a acesteia. În școală poate să apară atât în instituțiile de învățământ, cât și în afara lor, dar bullying-ul întotdeauna este generat pe fondul relațiilor create în acest mediu. Fenomenul apare la nivelul grupurilor de copii și se referă la comportamente variate care umilesc și exclud prin natura lor, sunt repetate și se manifestă pentru o perioadă de timp. Se poate manifesta atât în rândul băieților cât și al fetelor și au câteva trăsături comune: le place să dețină controlul asupra celorlalți, nu au empatie, le pasă doar de ei înșiși și nu au abilități legate de relațiile sociale, sunt nesiguri pe ei și de aceea caută să se simtă mai bine înjosindu-i pe ceilalți. Există mai multe tipuri de hărțuitori: extrovertit și agresiv, care ar putea să te umilească în față sau să te rănească fizic, liniștit și ascuns, care ar putea să manipuleze în secret prin lansarea unui zvon dăunător anonim doar pentru a vedea ce se întâmplă sau falsul prieten care se preface pentru a-ți afla secretele sau alte informații, ca apoi să te saboteze pe ascuns.

Cel mai adesea, comportamentele de tip bullying sunt ascunse de ochii adulților și continuă în absența unor măsuri specifice de intervenție. Uneori poate fi destul de greu de identificat, întrucât se poate manifesta și mai subtil decât prin violența fizică, prin ignorare, excludere, bârfă, zvonuri despre o persoană. Acest fenomen poate lua diferite forme, printre care:

- *Bullying verbal* - acesta se manifestă prin vorbe, uneori și în formă scrisă, fiind vorba de tachinări, injurii, porecle, comentarii de natură sexuală, amenințări, umilire etc.
- *Bullying fizic* - în acest caz vorbim de intimidare fizică, vătămare, atac asupra unei persoane într-un grup, invadarea spațiului personal, hărțuire sexuală, furtul obiectelor etc.
- *Bullying social* - acesta are efecte devastatoare la nivel emoțional, fiind vorba despre latura socială a unei persoane. Bullying-ul social presupune distrugerea reputației și în principal a

legăturilor sociale pe care le creează o persoană. Mai precis, poate să însemne: înlăturarea și izolarea voită dintr-un grup, implicarea elevului în situații neplăcute în public, sarcasm dus la extrem, compromiterea stării de bine și a fericirii acestuia etc.

- *Cyberbullying* - pe fondul dezvoltării tehnologiei a apărut o nouă formă de bullying, fiind implicate rețelele de socializare și alte aplicații ale mediului digital. În acest caz, sunt asociate acțiuni specifice bullying-ului verbal și social, ele desfășurându-se în mediul online. În cele mai multe situații este vorba de imagini compromițătoare ale unui elev pe social media, propagarea unor informații false despre acesta, furtul de identitate și realizarea unor acțiuni în numele lui etc.

Un copil din trei s-a confruntat cu stări de anxietate și a avut nevoie de consiliere și suport psiho-emoțional, procentul crescând la peste 50% în cazul adolescenților, mergând până la consecințe extrem de grave, și anume tentative de suicid. Din acest motiv, prioritatea principală a părinților și a cadrelor didactice este să acorde atenție factorilor care pot semnaliza bullying-ul. Din nefericire, numeroși elevi ce sunt agresați la școală nu comunică acest lucru părinților și suportă tacit suferința. O stimă de sine scăzută, tendința de a sta retras, starea de anxietate, lipsa capacității de a se apăra, absența prietenilor etc., sunt factori care atrag asupra persoanei atacurile celor mânați de prejudecăți. Principalele semne ale unui elev victimă a bullying-ului în școală sunt următoarele: îmbrăcăminte sau obiecte deteriorate (cărți, telefon etc.); răni sau leziuni inexplicabile; ezitarea de a merge la școală; scăderea apetitului sau schimbări drastice în privința alimentației; insomnii, coșmaruri; tendința de a sta retras, refuzând comunicarea; performanțe școlare scăzute; etc.

Este imperios necesară o bună colaborare între părinți, cadrele didactice și autorități pentru a preveni și diminua formele de agresiune, aplicând măsuri de protecție și siguranță. Părinții trebuie să acorde o atenție deosebită comportamentului manifestat de copilul lor și prin discuții sincere și deschise cu acesta să-i ofere empatie, susținere și înțelegere necondiționată. Este important ca părinții să mențină comunicarea transparentă cu copilul, discutând despre consecințele pe care le poate avea bullying-ul, despre diverse strategii asertive pentru a răspunde la bullying (spre exemplu, să solicite susținerea cadrelor didactice pentru a soluționa posibilele conflicte), să îl încurajeze să acționeze rațional și corect în vederea descurajării agresorului și mai ales să- l asigure că este valoros, puternic și important, făcându-l conștient de calitățile sale.

De asemenea, este bine ca toți copiii să înțeleagă cât de important este să comunice deschis cu adulții despre problemele pe care le întâmpină și să aplice câteva strategii de apărare atunci când se confruntă direct cu hărțuitorii: să ignore și să plece, să meargă drept și cu capul sus, să își descarce furia prin exerciții fizice sau prin scris, evitând interacțiunea de orice fel cu agresorii, să aibă un grup de prieteni, să apeleze la un consilier, să dea dovadă de încredere în sine, să se alăture programelor de prevenire desfășurate în școală.

În unitățile de învățământ au fost adoptate măsuri de prevenire și combatere a acestui fenomen prin creșterea nivelului de conștientizare și implementarea de măsuri anti-bullying, printre care: dezvoltarea unor programe de informare cu privire la cauzele, consecințele, prevenția bullying-ului și maniera de gestionare a cazurilor de bullying etc.; crearea unor proceduri de intervenție; monitorizarea în permanență a spațiului cu risc ridicat (curtea școlii, holuri, teren de sport etc.) cu ajutorul unor sisteme de supraveghere video; implicarea părinților în sesiuni de informare și luarea unor măsuri de comun acord în vederea protecției și securității copiilor; identificarea și sprijinirea psihologică a elevilor ce ajung să devină victime ale bullying-ului.

Bibliografie:

- Lorena Mihăilă, <https://www.smtsol.ro/blog/bullying-in-scoala>, Publicat:30.01.2023, <https://adevarul.ro/stiri-interne/educatie/>
- <https://www.kinderpedia.co/ro/activitati-anti-bullying-in-scoala.html> **Revizuit medical de: Leah J. Orchinik, PhD**, Data revizuirii: martie 2023
- Cum construiești o cultură anti bullying în școală: Activități și strategii 30 Octombrie, 2023
- KidsHealth <https://kidshealth.org/bullies>

FAPTE PENTRU MĂSURI DE SIGURANȚĂ ȘI SECURITATE LA ȘCOALĂ

Prof. Ghivercea Valeria

Prof. Vasile Laura Alina

Liceul de Industrie Alimentară Craiova

De fiecare dată când o școală este atacată de vreo intenție maniacală de distrugere materială, vătămare corporală, răzbunare, părinții cer mai multă securitate, societatea - un control mai strict al elevilor și al celor ce au acces și mai multe fonduri pentru a adăuga dispozitive și proceduri de securitate pentru a opri devastarea îngrozitoare și violența .

Incusiv dovezile științifice susțin o abordare de „sănătate publică” pentru creșterea siguranței școlare, în care este inclusă asigurarea unui climat școlar sigur și pozitiv, ce descurajează intimidarea și hărțuirea; ce interzice armele; inclusiv personal adecvat; servicii de sănătate pentru cei expuși riscului și „reforma disciplinei școlare pentru a reduce practicile de excludere și pentru a promova succesul social, comportamental, emoțional și școlar pozitiv pentru elevi”, toate acestea având ca suport gradul de securitate.

Majoritatea educatorilor și a personalului din învățământ suntem de acord că toate unitățile și facilitățile educaționale pe care le oferim ar trebui să se concentreze pe un singur lucru: furnizarea de instrumente și medii necesare sigure pentru ca elevii noștri să exceleze. Pentru a realiza acest lucru, siguranța și securitatea trebuie să fie o prioritatea numărul unu.

Este important să ne întrebăm de ce securitatea școlii (în ansamblu) a devenit mai critică ca niciodată în ultimii ani și în egală măsură ce soluții practice se implementează, cu toate că se fac eforturi mari pentru a oferi elevilor un mediu sănătos, sigur și primitiv pentru toți, potențialul unui act de violență rămâne ca o amenințare posibilă. Și atunci...?!

Școala mea, de exemplu, își revizuieste protocolul de urgență și dezvoltă un plan pentru a răspunde la orice posibil incident de securitate și siguranță dezvoltând un mediu școlar sigur, pregătind elevii ei și personalul angajat pentru a răspunde oricărei crize și pentru a ști cum să reacționeze la dezastre mărind astfel potențialul de a minimiza victimele. Și asta nu este o facilitate, indiferent că este vorba de școala primară sau gimnazială, ci este maxima importanță a securității la locul nostru de muncă, deoarece fiecare loc poate fi o țintă a încălcărilor de securitate, atât fizice, cât și digitale, deoarece amenințările în ceea ce privește securitatea noastră și a job-ului nostru devin din ce în ce mai sofisticate și complexe. Fie că este vorba despre eșec IT, furt, atacuri de phishing sau personale, violență, incidente la locul de muncă, nu ne permitem să lăsăm garda jos cu toate că totul înseamnă efort suplimentar. Prioritari în școală sunt copiii în special, bunurile neprețuite și de protejat, oamenii, indiferent că vorbim de cadre didactice sau angajați, iar politica de securitate a

școlii garantează că elevii noștri, angajații și vizitatorii se vor simți în siguranță intrând în unitatea școlară.

Dezvoltarea, întreținerea și operarea unei soluții cuprinzătoare de securitate școlară nu este deloc o sarcină ușoară, cu toată existența gamei largi de tehnologii și proceduri pe care le luăm în considerare. Astfel, sistemele de securitate ale școlii cu referire la securitatea video, alarmele pentru uși, sistemele de control al accesului și programele de securitate cibernetică, există dar, necesită integrarea inteligentă în activitățile curente ale școlii pentru a ne asigura cel mai înalt grad de securitate.

Avem motive să ne facem probleme de siguranță întrucât suntem în plin proces de digitalizare a documentelor școlare cu atât mai mult cu cât atacurile cibernetice au crescut în ultimii ani, însă problema reală o reprezintă faptul că marea majoritate a noastră nu știe de fapt cum să abordeze problema. De existența planurilor solide de securitate cibernetică care costă suplimentar față de bugetul școlar nu poate fi vorba, așa că rămâne o problemă deschisă, mereu adaptabilă.

Să nu uităm nici de faptul că multe persoane diferite vin la și în școală din motive diferite, pentru: documente școlare, acte de studii, informații, înscrieri și reînscriseri la diferite forme de învățământ sau examene, persoane care vin la un interviu, ședințe, etc. Pe măsură ce totul devine din ce în ce mai aglomerat, monitorizarea și controlul nivelurilor de acces pentru fiecare vizitator devin mai importante. Așa că, la noi, politica de securitate implementată, personalizează accesibilitatea și permite celor în măsură să aibă o evidență a celor care au primit permisiunea de acces. Și asta ne este de un real ajutor întrucât intrușii sau personajele suspecte au acces limitat în zonele neautorizate ale unității școlare. Însă, nu doar paznicii fac școlile mai sigure!

Clar este că nu putem implementa un sistem de siguranță și securitatea la locul de muncă, fără ca toți din școală (nu numai membrii comisiei) să nu fi fost la formarea pentru situații de urgență, astfel încât să poată fi apți în gestionarea situațiilor de urgență, să găsească o soluție practică prin care să împiedice o persoană tulburată să intre în școală, să cunoască, legile și reglementările legate de locul de muncă.

Eșecurile conformității pot fi costisitoare și dăunătoare! De fapt, costul mediu al neconformității este mare și la nivel global, totuși, prin prioritizarea securității la școală ca loc de muncă, suntem cu un pas mai aproape de menținerea conformității.

Este importantă securitatea la locul de muncă, iar beneficiile unui plan pentru aceasta, se arată doar după luarea măsurilor cu instrumentele care ajută. Măsuri precum uși încuiate sau monitorizate și proceduri de gestionare a vizitatorilor sunt cele mai uzuale forme. Tehnologiile eficiente de recunoaștere facială, amprentă, cod QR, detectoare de metale, sunt încă un vis departe realizabil. Controlul accesului, mai rudimentar, cu cărți de vizitator, insigne, acces-pas, nu slăbesc importanța pe care o are controlul asupra permisiunii de a avea acces în unitatea școlară numai persoanele cărora

le este permis. Așa gestionăm securitatea clădirii, controlăm cine și cu ce nivel de permisiune vine în unitate, iar oamenilor din interior le este dată garanția că sunt protejați. Construim împreună un sistem de management al vizitatorilor și avem garanția că numai vizitatorii autorizați au voie să intre la locul nostru de muncă, că nu suntem expuși nici noi nici elevii și permanent avem informații despre cine se află la fața locului și când.

Cu cât ești mai neglijent cu securitatea la locul de muncă, cu atât ești mai vulnerabil la atac! Personal, consider că o școală sigură necesită ca perimetrele clădirii să rămână securizate. De exemplu, senzorii de mișcare pot declanșa o alarmă dacă cineva intră într-o zonă restricționată, în timp ce detectoarele de fum pot alerta despre potențiale incendii. Cred că într-un cuvânt, toate acestea ne ajută pe toți să răspundem rapid la amenințările de securitate și să putem preveni deteriorarea sau furtul, iar supravegherea video are potențialul și de a reduce probabilitatea unor evenimente, surprinzătoare” și pe terenurile școlii.

Supravegherea video la noi în școală este implementată în interiorul și în afara acesteia, nu deranjează, este dimpotrivă... benefică.

Pe măsură ce școlile își evaluează nevoia de securitate suplimentară, trebuie să ținem cont de această realitate, iar asta nu înseamnă că nu ar trebui să încercăm să facem școlile mai sigure pentru că a ignora, istoria” trecută în breșele de siguranță ale școlilor va încuraja pe toată lumea să repete aceleași greșeli din nou, pentru că securitatea școlară este un domeniu în care nu există soluții simple, iar îmbunătățirea siguranței la locul de muncă nu trebuie să fie dificilă..... doar dezvoltarea, întreținerea și operarea unei soluții cuprinzătoare de securitate școlară care nu este deloc o sarcină ușoară...

Bibliografie selectivă:

*** Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, fișă informativă, Prevenirea violentei asupra personalului din sectorul educațional

PECE, Ștefan, DASCALESCU, Andrei - DEX dictionar explicativ în securitate și sănătate În Muncă, Ed. Genicod, Bucuresti, 2001

PURDEA, D. - Ergonomie și Studiul Muncii, Ed. DACO-PRESS, Cluj-Napoca, 1994

TUDOROIU, Theodor - Tratatul Uniunii Europene, Ed. LUCRETIUS, Bucuresti, 1996

STRATEGII DIDACTICE INOVATIVE CARE PRIVESC EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Prof. inv.primar Gîtan Maria Cristina
Prof. inv.primar Popescu Georgiana Sorina
Liceul Tehnologic Transporturi Auto Craiova

Fiecare copil este diferit și special, și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu c.e.s. Din cauza stereotipurilor și ideilor preconcepute, cei mai mulți oameni nu își dau seama că diferențele dintre copiii cu c.e.s. sunt la fel de mari ca și diferențele dintre copiii obișnuiți.

Educația incluzivă reprezintă un proces continuu de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunități.

Incluziunea este procesul prin care copiii cu c.e.s. interacționează sistematic cu colegii lor de aceeași vârstă, într-un mediu natural în care toți copiii pot învăța și relaționa firesc. Incluziunea respectă drepturile tuturor copiilor de a participa activ la activitățile educative dintr-o școală obișnuită, indiferent că sunt sau nu cu c.e.s. Școala și implicit cadrul didactic, trebuie să-și depășească propriile temeri și ezitări, pentru a înțelege și accepta incluziunea.

Respingerea incluziunii decurge de cele mai multe ori din lipsa informării și a încrederii în propriile capacități profesionale și umane. Cadrul didactic de la clasa obișnuită se simte uneori nepregătit pentru a lucra un copil cu c.e.s. Totuși, acesta dispune de pregătirea profesională necesară pentru a oferi servicii educaționale tuturor copiilor, întrucât fiecare copil este diferit de ceilalți. Cu toate acestea, trebuie să înțeleagă că nu este necesar să își asume toate responsabilitățile legate de educația copilului, ci este important să le împartă cu familia și cu alți specialiști. Pentru a putea răspunde tuturor nevoilor pe care le are un copil cu c.e.s., cadrul didactic de la clasă trebuie să colaboreze cu profesioniști care oferă servicii specializate, în vederea elaborării și implementării unui program de educație specială și servicii terapeutice.

Se dezvoltă astfel o echipă în care fiecare membru are ceva de oferit, chiar dacă, pentru a se adresa nevoilor copilului cu c.e.s. recurge la abordări și metode diferite. Abordarea sistemică a principiilor educației incluzive, psihopedagogiei speciale și a asistenței complexe, în rezolvarea problemelor individuale sau de microgrup, este eficientă mai ales prin implicarea echipei multidisciplinare. În structura acestei echipe întâlnim medici, psihologi, psihopedagogi, pedagogi, asistenți sociali, învățători, profesori, instructori de educație, alte persoane de referință în viața de relație a copilului, părintelui sau tutorelui legal.

Școlile obișnuite dezvoltă o serie de servicii de sprijin pentru copiii cu cerințe speciale.

Formarea continuă a cadrelor didactice are în vedere diversitatea elevilor, politicile și serviciile de sprijin sunt coordonate global, iar politicile pt. copiii cu c.e.s. vizează stimularea participării în activitățile obișnuite în clasă. Distribuirea resurselor școlii se face în mod echitabil și școala dispune de o strategie prin care părinții sunt încurajați să devină parteneri în procesul de învățare al copiilor lor. Serviciile de sprijin de la nivelul școlii (cum ar fi cele asigurate de psihologi, logopezi, consilieri școlari, profesori de sprijin, medici etc.) asigură creșterea gradului de participare a elevilor. De asemenea este încurajată implicarea și participarea la managementul școlii a tuturor cadrelor didactice.

Promovarea incluziunii copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) este esențială pentru a asigura că acești copii au acces la oportunități educaționale și sociale echitabile. În acest sens putem avea în vedere:

1. Adaptarea tehnologiei în educație

Dezvoltarea și implementarea de tehnologii adaptative în sălile de clasă pot ajuta copiii cu CES să învețe într-un mod care să li se potrivească nevoilor lor individuale. Aceste tehnologii ar putea include aplicații mobile, software specializat și alte instrumente digitale care să ofere suport personalizat pentru învățare.

2. Programe de formare pentru educatori

Crearea și implementarea unor programe de formare continuă pentru educatori și profesioniștii din domeniul educației speciale ar putea spori înțelegerea și abilitățile acestora în lucrul cu copiii cu CES. Aceste programe ar putea acoperi strategii de predare și gestionare a clasei adaptate nevoilor specifice ale acestor copii.

3. Parteneriate între școli și comunitate

Promovarea colaborării între școli, organizații comunitare și instituții medicale poate facilita accesul copiilor cu CES la servicii și resurse suplimentare. De exemplu, pot fi înființate programe de consiliere sau terapie pentru copiii cu nevoi speciale și familiile lor.

4. Promovarea incluziunii sociale

Organizarea de activități și evenimente care să încurajeze interacțiunea și colaborarea între copiii cu și fără CES poate contribui la crearea unui mediu școlar și comunitar mai incluziv. Aceste activități ar trebui să fie concepute pentru a promova înțelegerea, empatia și respectul față de diversitate.

Intervențiile suplimentare se constituie într-un suport pt. copilul cu c.e.s. contribuind la normalizarea condițiilor lui de dezvoltare.

Programul de intervenție individualizată are două părți:

*Programul curricular

*Programul de recuperare

Programul curricular cuprinde:

*Adaptările curriculare explicite pentru fiecare disciplină de studiu

*Modalitățile de realizare a învățării curriculare

Curriculum diferențiat - se referă la modalitățile de selectare și organizare a conținuturilor, metodelor de predare-învățare, metodelor și tehnicilor de evaluare, standardelor de performanță, mediului psihologic de învățare, în scopul diferențierii experiențelor de învățare și adaptare a procesului instructiv-educativ la posibilitățile aptitudinale și de înțelegere, la nivelul intereselor și cerințelor educaționale, la ritmul și la stilul elevului. Plecând de la această premisă, se poate vorbi aici despre un curriculum individualizat/personalizat.

Curriculum adaptat - este în strânsă legătură cu noțiunea de curriculum diferențiat, în sensul că diferențierea presupune, implicit și o adaptare a conținuturilor, metodelor, mijloacelor și tehnicilor de lucru în activitățile instructiv-educative. Dintr-un anumit punct de vedere, cei doi termeni sunt aproape sinonimi, în sensul că nu poate exista diferențiere fără adaptare, la fel cum nu poate exista adaptare fără diferențiere.

Este la fel de importantă reconsiderarea strategiilor didactice și a activităților care oferă situații de învățare diverse. Adaptarea tehnicilor de predare-învățare se poate face prin:

- identificarea unor obiective educaționale alternative
- adaptarea materialelor didactice
- diversificarea materialelor didactice pentru menținerea motivației
- sprijin suplimentar pentru copilul cu c.e.s. din partea unui coleg de clasă sau a unui adult
- modificarea strategiei instructive (de exemplu: lucrul cu grupe mici în loc de activități colective)
- modificarea exigențelor
- modificarea procedurilor de evaluare (de exemplu: teste cu grade de dificultate diferite)
- identificarea activităților alternative programei școlare pentru copiii cu dizabilități severe

În final, este crucial să ne asigurăm că orice inițiative inovatoare pentru incluziunea copiilor cu CES sunt dezvoltate și implementate în strânsă colaborare cu comunitatea, familiile și profesioniștii din domeniu, ținând cont de nevoile și aspirațiile individuale ale acestor copii

Bibliografie

1. Dezvoltarea practicilor incluzive în școli - MEC, UNICEF, Buc., 1999
2. Să înțelegem și să răspundem la cerințele elevilor din clasele inclusive -Ed. Ro Media, 2002
3. Educația integrată a copiilor cu handicap - Reninco, UNICEF,1998

CYBERBULLYING-UL ȘI EFECTELE SALE ASUPRA ELEVILOR

Prof. Urucu Adriana-Roxana

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor”, Drobeta Turnu-Severin

Prof. Grecu Ana-Maria,

Colegiul National Pedagogic „Ștefan Odobleja” Drobeta Turnu-Severin

Ce este cyberbullying-ul?

Având acces sporit la tehnologie, hărțuirea cibernetică este o provocare foarte reală cu care se confruntă mulți elevi, studenți și familii.

Hărțuirea cibernetică include utilizarea rețelelor sociale, a mesajelor instantanee, a textelor, a site-urilor web și a altor platforme online pentru: a trimite texte, e-mailuri, postări, imagini sau videoclipuri abuzive sau vătămătoare; excluderea, în mod deliberat, a altor persoane din mediul online; răspândirea bârfelor sau zvonurilor urâte sau uzurparea identității cuiva online.

Comportamentele considerate a fi hărțuire cibernetică:

➤ tachinarea cuiva din mediul online în măsura în care îi provoacă suferință emoțională, răspândirea de zvonuri online

➤ trimiterea cuiva, în mod repetat, de mesaje nedorite, chiar și după o solicitare de oprire

➤ vătămarea reputației unei persoane prin împărtășirea unor declarații neadevărate despre ea.

Hărțuirea cibernetică se poate întâmpla oricui, iar persoana respectivă poate acționa anonim sau public dacă simte că nu poate fi muștrată. Oamenii pot fi, de asemenea, hărțuiți online de grupuri de oameni, cum ar fi grupuri de clasă sau membri colectivi ai unei comunități online.

Care este diferența dintre bullying și cyberbullying?

Deși hărțuirea nu este nouă, hărțuirea cibernetică are un set unic de caracteristici care evoluează odată cu schimbările din tehnologie.

Cyberbullying-ul poate avea loc oricând și intră direct în spațiul personal al elevului, fie că este la școală sau acasă.

Dificultatea de a controla mesajele transmise electronic înseamnă că amploarea hărțuirii cibernetică poate fi mai mare decât în cazul altor forme de agresiune. Conținutul redirecționat electronic este greu de controlat, iar îngrijorarea că conținutul poate să repara mai târziu poate face dificilă trecerea mai departe pentru ținte.

Persoanele care agresează cibernetic pot încerca să rămână anonime. Acest lucru poate fi extrem de supărător pentru cei vizați. Persoana care creează conținutul s-ar putea ascunde în spatele pseudonimelor și a conturilor de social media fictive.

Se știe că unele cazuri de hărțuire cibernetică sunt neintenționate, acest lucru fiind văzut ca rezultat al lipsei de gândire (ceva trimis ca glumă poate fi profund supărător sau ofensator pentru destinatar) sau o lipsă de conștientizare a consecințelor – de exemplu, a spune ceva negativ online despre un alt elev , însă nu mă aștept să fie redirecționat sau vizualizat în afara grupului lor imediat.

Ca și în cazul altor forme de agresiune, ținta agresiunii cibernetică poate avea nevoie de sprijin emoțional. Principiile cheie aici includ: asigurarea că au făcut ceea ce trebuie spunând cuiva, recunoașterea faptului că trebuie să fi fost dificil pentru ei să se descurce, reiterarea ideii că nimeni nu are dreptul să le facă asta.

Este esențial să îi sfătuim pe elevi cu privire la importanța de a nu se implica atunci când se confruntă cu hărțuirea cibernetică. Răspunsul sub orice formă, în special atunci când simțiți emoții precum furie sau rănire, poate înrăutăți situația. Dacă este cazul, elevii ar trebui încurajați să se deconecteze de pe rețelele sociale și să se gândească la cel mai bun mod de a răspunde. Acest lucru ar putea implica solicitarea de sfaturi de la altcineva, raportarea problemei și luarea unei pauze de la rețelele sociale. Trebuie să informăm elevii că păstrarea dovezilor este importantă și că pot transmite aceste informații părinților, profesorilor, îngrijitorilor sau chiar poliției, dacă este necesar.

Majoritatea serviciilor de rețele sociale au caracteristici care permit utilizatorilor să raporteze și/sau să răspundă la hărțuirea cibernetică în moduri constructive. Comisarul eSafety, de exemplu, oferă informații despre cum să răspundeți la hărțuire și despre cum să raportați materiale de hărțuire cibernetică pe serviciile și site-urile de rețele sociale. Încurajați elevii să învețe despre procesele și politicile platformelor de social media pe care le folosesc.

Este important ca elevii să știe cum să gestioneze cu atenție informațiile pe care le distribuie online și cui le partajează. Majoritatea site-urilor de rețele online și de e-mail permit utilizatorului să-și stabilească propriul nivel de confidențialitate și securitate . Această capacitate de a bloca, șterge și filtra în cadrul platformelor, rețelelor și e-mailurilor este ceva despre care toți utilizatorii ar trebui să fie conștienți atunci când folosesc tehnologia online.

Implicarea întregii comunități școlare este extrem de importantă pentru a preveni hărțuirea cibernetică . Aceasta poate include organizarea de discuții deschise la adunări pentru a educa elevii cu privire la hărțuirea cibernetică, furnizarea de informații părinților și predarea elevilor despre rețelele sociale prin activități la clasă.

Bibliografie:

- Merle Horowitz/ Dorothy M. Bollinger, *Cyberbullying in Social Media within Educational Institutions Featuring Student, Employee, and Parent Information*, Rowman & Littlefield Publishers 2016

- Justin W. Patchin, Sameer Hinduja, *Cyberbullying Prevention and Response Expert Perspectives*, Routledge, 2011
- Justin W. Patchin/ Sameer Hinduja, *Words Wound: Delete Cyberbullying and Make Kindness Go Viral*, Free Spirit Publishing, 2013
- MAURO MUNAFO, *Fake news, hateri si cyberbullying- Cui servesc si cum sa te feresti*, Curtea Veche Publishing, 2021

FAC FAȚĂ PROVOCĂRILOR DIN ȘCOALA MEA PRIN EDUCAȚIE!

Prof. Grosaru Claudia Andreea

Prof. Gugiu Cornel

Colegiul Tehnic „Armand Călinescu” Pitești

O educație de calitate, o educație echitabilă nu se poate asigura dacă adolescenții se confruntă cu violența în mediul școlar. Sub toate formele sale, violența reprezintă o încălcare a drepturilor copilului la educație, la un mediu sigur, la o stare de bine și chiar la sănătate.

Sub forma unor acțiuni de moment, intimidări repetate, hărțuire sau tratamente degradante, violența poate apărea în mediul școlar și în același timp poate fi diminuată prin educație.

„Cei șapte ani de acasă,, rămân o piatră de temelie pentru structura viitorului adult, această educație elementară care începe încă din copilărie, prin învățăturile date de părinți ne fac invincibili în confruntarea cu problemele.

Ulterior urmează educația primită la școală, despre care părerile sunt total împărțite privind îmbogățirea laturii culturale și spirituale. Cu cât se începe mai devreme, de către părinți apoi de către școală prin fiecare nivel de învățământ, cu atât educația este mai de calitate.

În ceea ce privește provocarea din mediul școlar: violența, bullyingul, mobbingul, etc., elevii trebuie învățați mai multe lucruri despre lumea în care trăiesc, lumea în care ei se desfășoară, regulile după care funcționează și cum trebuie să se adapteze, să se comporte prin drepturile și obligațiile pe care le au.

Ora de dirigenție reprezintă un punct de reper către descoperirea lumii reale, către un comportament și o conduită corespunzătoare în funcție de situație pentru a fi pregătit în contexte și situații diferite. Se educă în stilul de exemplu, exemplu personal pentru ceilalți, lucru care se cunoaște având în vedere influența pozitivă a nivelului de educație asupra tuturor etapelor de dezvoltare.

De la starea de sănătate la speranța de viață, la bunăstarea individuală și socială, educația își atinge scopul chiar și în reducerea criminalității și diminuarea comportamentelor dăunătoare sănătății tocmai de aceea se impune menținerea în școală a copiilor și facilitarea către mediul educativ cât mai mult cu putință, către accesul la educație profesională, superioară, postliceală și o tranziție cât mai lină spre piața muncii.

Tinerii proveniți din grupurile vulnerabile impun un capital de lucru considerabil la adresa funcționării și calității sistemului educațional prin programe și măsuri speciale privind accesul la educație, pentru eliminarea segregării și discriminării și pentru promovarea interculturalității.

„Dacă cineva încearcă să formuleze filosofia educației implicată în practicile noii educații, putem, cred, să descoperim câteva principii comune în cadrul varietății de școli progresiviste contemporane”.

„Din punctul de vedere al copilului marea risipă în școală provine din imposibilitatea sa de a-și utiliza în interiorul școlii experiențele pe care el le dobândește în afara acesteia într-un mod complet și liber, în timp ce, pe de altă parte, el nu poate să aplice în viața zilnică ceea ce învață la școală.”

E. Stănciulescu clasifică stilurile educative familie-școală astfel:

1. relația autoritate – liberalism ca o punte între constrângerile pe care le impun părinții în activitatea copiilor și responsabilitățile pe care le dau acestora;

2. relația atașament – respingere – gradul de angajare al părinților în activitățile părinților, sprijinul acordat, timpul alocat, stările emoționale raportate la nevoile copilului. Din interacțiunea cu adulții din familie, părinții și alte persoane de referință din familia extinsă, copilul se poate simți valorizat și poate dobânda încredere în forțele proprii. Acest lucru este esențial pentru integrarea lui socială și școlară.

Studiile ne arată că părintele bun este cel care arată respect pentru individualitate și încurajează autonomia copilului chiar de la o vârstă fragedă dar totuși relațiile permissive determină comportamente imprecise, ascultare și neascultare.

În fața provocărilor de tip bullying și într-o manieră personală aș impune o serie de acțiuni:

- ✓ Construirea unor relații cu părinții și cu ceilalți membri ai personalului școlii
- ✓ Eliminarea sfidării și dezinteresului
- ✓ Cooperarea elevilor prin încurajare, motivare, auto-controlul și comportamentul de concentrare asupra sarcinilor
- ✓ Minimizarea eșecului și frustrării
- ✓ Reducerea conflictelor sociale și emoționale
- ✓ Utilizarea stilurilor de predare într-o manieră prietenoasă

„Arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele”, definea Platon educația într-o manieră generală.

Bibliografie:

1. John Dewey, *Trei scrieri despre educație*, Editura didactică și pedagogică, București, 1977
2. Nicolae Vințanu, *Educația Universitară*, Editura Aramis, București
3. Joița Elena, *Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă*, E.D.P, București, 2007

MANIFESTĂRI ALE CYBERBULLYINGULUI ÎN RÂNDUL TINERILOR ADOLESCENȚI

Consilier Școlar Hettmann Andreia Cristina
Școala Gimnazială „Iosif Moldovan” Arad

Fiecare an aduce cu sine o serie de obstacole, determinându-ne pe fiecare dintre noi să ne depășim propriile limite. Trecerea elevilor de la învățământul tradițional, față în față, la educația în sistem on-line a adus la o schimbare în ceea ce privește manifestarea comportamentului de hărțuire sau ceea ce numim noi în termen de specialitate cyberbullying.

Din cele observate prevalența hărțuirii fizice a scăzut, în timp ce hărțuirea cibernetică (cyberbullying) a apărut ca o formă tot mai proeminentă de hărțuire în rândul elevilor.

Cyberbullyingul este un fenomen care rezultă tot mai mult din progresul tehnologiilor de comunicare (platforme, rețele sociale) și de revoluționare a modului de a interacționa prin utilizarea internetului.

Atunci când abordăm acest concept, fenomen, cuprinde o gamă de termeni în cadrul ariei sale lexicale dar fără a se limita la hărțuire, jignire, umilire, respingere, excludere, izolare, amenințare, discriminare, presiune, intimidare și agresivitate.

Cyberbullying poate avea consecințe grave în rândul tinerilor adolescenți. E-mailurile cu conotație negativă, mesajele neadecvate sau postările pe rețelele sociale primite deseori prin mesaje texte sunt câteva de hărțuire cibernetică.

Asemenea fapte duc de regulă la degradarea generală a sănătății mintale a victimei ceea ce generează de cele mai multe ori stres, anxietate și stimă de sine scăzută.

Ca să putem identifica în calitate de specialiști, profesori, consilieri școlari, psihologi etc care sunt semnele de hărțuire cibernetică și cum se pot manifesta ele e nevoie să știm care sunt formele cyberbullying.

Willard (2016) clasifică numeroasele manifestări ale hărțuirii cibernetice după cum urmează:

- * **Flaming** care se referă la actul de a exprima aprecieri, comentarii depreciative despre o persoană prin mijloace scrise;
- * **Hărțuirea on-line** care evidențiază transmiterea în mod repetat de mesaje electronice, abuzive către o anumită persoană;
- * **Defăimarea** atunci când se transmit lucruri false prin intermediul mijloacelor electronice despre o persoană;

Dacă aceste manifestări au loc sub formă repetată pot lăsa amprente negative asupra persoanei în cauză și putem descoperi ce manifestări pot avea semnele de hărțuire cibernetică sau

cyberbullying. Ele se manifestă prin: sentimente de umilire, izolare, furie, vulnerabilitate, depresie, gânduri negative.

Toate aceste semne descrise mai sus afectează enorm sănătatea fizică și psihică și de cele mai multe ori se prelungește dincolo de perioada adolescenței. Din cele studiate din cărțile de specialitate aproape două treimi dintre agresori/victimele violenței cibernetice au fost, de asemenea, agresori/victime ale violenței generale.

Ca urmare cyberbullyingul poate fi definit ca fiind hărțuirea electronică, hărțuirea pe internet, hărțuirea on-line toate ducând la consecințele enumerate mai sus.

Cyberbullyingul poate avea și efecte negative abordate din 6 perspective:

- * **Intenționalitatea:** încărcarea profilului digital cu fotografii cu propria persoană sau chiar postări;
- * **Repetiția:** transmiterea sau răspândirea în mod repetat de conținut vătămător care dăunează persoanei;
- * **Dezechilibru de putere:** un profil digital care permite agresorului să-și creeze o altă identitate față de cea offline;
- * **Anonimat:** identitatea agresorului poate fi cu ușurință ascunsă;
- * **Accesibilitate:** agresiunea poate avea loc oricând și oriunde;
- * **Publicitate:** martorii

Iar pentru a putea pune capăt cyberbullyingului este necesar să avem în vedere următoarele aspect:

- Dacă ai de-a face cu agresiuni în mediul on-line e bine să ștergi unele aplicații sau să rămâi offline o perioadă pentru a-ți reveni;
- Să raportezi cyberbullyingul organelor abilitate și demascarea agresorilor;
- Să fim atenți la ceea ce distribuim pe rețelele sociale pentru a nu răni pe ceilalți;
- Să fim binevoitori unii cu ceilalți în mediul on-line și în viața reală;

Depinde de noi toți!

Bibliografie

- **Elizabeth Kandel E.**, – Bullying and Cyberbullying: What Every Educator Needs to Know, Harvard Education Press, 2013
- **Signe Whitson.**, - Fenomenul Bullying – 8 strategii pentru a-i pune capăt, Editura Herald, București, 2017
- **Connie Colwell M.**, - Poți opri bullyingul – Stai deoparte sau intervii, Editura Gama

ȘCOALA – MEDIU SIGUR ȘI SĂNĂTOS

Prof. Iacob Meda Elena

Școala Gimnazială „Gheorghe Țițeica” Craiova

Mediul fizic, social și emoțional în care personalul și elevii petrec o mare parte din fiecare zi, poate afecta sănătatea lor fizică, emoțională și mentală și starea de bine, precum și rata abandonului școlar. Se apreciază că mediul școlar poate îmbunătăți bunăstarea socială, emoțională și capacitatea de învățare când:

- este cald, prietenos și recompensează învățarea;
- promovează în special cooperarea și mai puțin competiția;
- oferă susținere și facilitează comunicarea deschisă;
- încurajează activitățile creative;
- încurajează dezvoltarea de proceduri și regulamente care interzic pedeapsa fizică și

promovează interacțiunea non-violentă pe terenul de joacă, în clasă și între personalul școlii și elevi prevenind în felul acesta pedeapsa fizică, agresivitatea, hărțuirea și violența.

Un mediu de învățare sigur și protector sprijină relațiile benefice pentru și între profesori, personalul școlii și elevi. De exemplu, un mediu fizic sigur, primitiv și stimulat, precum și sporturile și activitățile fizice regulate desfășurate pentru toți elevii sunt importante. Școlile pot investi în managementul conflictelor în cadrul spațiilor comune din școală, pentru a promova o cultură a dialogului și a diversității. Aceste condiții contextuale și de învățare ajută la crearea unui climat benefic și creează un sentiment de apartenență pentru toți elevii.

Profesorii și personalul școlar ar trebui să beneficieze de oportunități de dezvoltare profesională astfel încât să poată oferi ajutor elevilor care au nevoie de sprijin emoțional suplimentar. Aceștia ar trebui să cunoască și să aibă acces la canalele de comunicare, cu scopul de a împărtăși informații personale despre elevi și a accesa sprijin suplimentar pentru elevii respectivi. De asemenea, ar trebui să fie sprijinită bunăstarea emoțională a personalului. O problemă și o dilemă a sec. XXI este violența, care afectează atât personalitatea elevilor, cât și școala. Cum poate fi prietenoasă o școală, dacă în spațiul ei se aplică metode autoritare? Cum pot învăța copiii în colaborare, dacă acasă sunt supuși violenței și au drept model comportamente deviate? Pentru a minimaliza efectele violenței, se impune o abordare directă a fenomenului care, uneori, nu este perceput în faza inițială. Pentru aceasta elevii și părinții pot fi antrenați în activități de percepere a tipurilor de violență.

Școlile ar trebui să aibă, de asemenea, strategii de prevenire a comportamentului agresiv. Aceste strategii ar trebui să abordeze toate formele de agresivitate, inclusiv hărțuirea online, pentru

a asigura un mediu sigur și pentru a răspunde efectiv încălcărilor drepturilor copiilor. Un alt aspect ce trebuie de abordat în contextul unei școli sigure pentru toți ar fi asigurarea unei alimentații sănătoase pentru fiecare. Acest aspect ar preveni multe riscuri: pentru că au consumat multă energie în timpul orelor, elevii se înfometează și obișnuiesc să consume în pauze orice aliment pe care îl găsesc la chioșcul de peste drumul școlii, ce presupune traversarea străzii, trafic, procurarea produselor nesănătoase, apariția bolilor gastrointestinale din cauza alimentației nesănătoase și corecte.

Așadar, școala mediu sigur pentru fiecare:

1. Oferă experiențe pozitive pentru toți copiii și promovează starea lor psihosocială bună, respectul de sine și încrederea. Elevii învață din lucrul în grup și din practicile aplicate, participă în activitățile școlare conform intereselor lor.

2. Promovează egalitatea, respectul, nondiscriminarea și incluziunea tuturor copiilor. Școala nu clasifică public elevii conform performanțelor, oferă tuturor elevilor oportunități egale, fără a fi părtinitoare, dispune de măsuri pentru a ajuta copiii cu nevoi speciale de protecție (orfani, copii cu dizabilități, copii din familii sărace).

3. Oferă educație în baza realității vieții copiilor, dezvoltă respectul elevilor față de părinți și pentru conservarea culturii locale, oferă orientare și consiliere despre educația permanentă și modul de viață.

4. Promovează educația, comportamentul și un mediu care reflectă o stare de sănătate, nutriție și igienă bune, promovează și sprijină sănătatea elevilor și a tuturor persoanelor din școală, este mediu fără droguri, jocuri de noroc și violență

5. Ajută copiii, părinții și profesorii să stabilească parteneriate armonioase în spiritul colaborării, oferă oportunități pentru toți elevii de a se uni în exprimarea opiniei lor în privința activităților și vieții școlare.

6. Consolidează guvernarea școlii prin descentralizare, abordare comunitară.

Bibliografie/webografie

1. Stoicescu, D. Valori comportamentale și reducerea violenței în școală. Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin activități de mentorat, București: s.n., 2009.
2. Whitson, Signe. Fenomenul Bullying. București: Herald, 2017.
3. Depino, Catherine. Violenta în școală. Ajută-ți copilul să-i facă față. București: Trei, 2013.
4. <https://view.officeapps.live.com/>

EDUCAȚIA – MIJLOC DE A PREVENI INTOLERANȚA

Prof. Ionică Ionela Janina

Prof. Ilinca Gina Carmen

Liceul de Industrie Alimentară, Craiova

Toleranța ar putea însemna faptul de a recunoaște și a accepta modul de a fi al altor persoane sau grupuri, adică faptul de a nu interzice, a nu împiedica și a nu interveni în comportamentul respectivei persoane sau a grupului. Este vorba de respectarea libertății celuilalt, a modului său de a gândi, simți și acționa, a convingerilor sale.

În fiecare zi ne confruntăm cu ocazii în care tolerăm sau suntem tolerați (în cele mai multe din cazuri). Însă în toleranță stă, de fapt, misterul evoluției umane. Poate că dacă ea nu exista, omul nu ar fi evoluat din peșterile sale. Poate că momentul în care, un individ l-a acceptat pe cel de lângă el cu defectele sale a fost unul decisiv, care l-a inclus pe el într-o familie, o gintă, un trib, ș. a. Toleranța și respectul l-au făcut să ajungă astăzi aici. Toleranța se poate exprima la orice nivel: de la individ – la stat. La nivel individual – există o zicală: „*Tratează-i întotdeauna pe alții așa cum ți-ai dori să fii tratat tu însuși*”. Egalitatea între oameni ar trebui să reprezinte și azi un mod real de viață și nu o concepție uneori imposibil de atins. Din păcate, o realitate cruntă o reprezintă diversele dizabilități (fizice, mentale), orientări religioase, stări materiale, origini etnice, ș.a. Acestea noi trebuie să le oferim posibilitatea de a se integra în colectivitate, de a-și exprima părerile, de a simți bucuria fiecărei zile. În altă ordine de idei, toți greșim dar încercăm să ne corectăm. Dacă ni se reproșează obiectiv, să reacționăm adecvat în loc să adoptăm agresivitatea. Dacă observația este subiectivă, să vorbim deschis despre asta. Dacă ne displace persoana, să ne gândim că și noi nu placem tuturor și ne-am deranja dacă am fi respinși.

Există și toleranță nocivă, un exemplu ar fi tolerarea abuzurilor în familie care ar putea fi privită ca model de către copii, indulgența „rea” care nu este o formă de acceptare a semenilor, ci dimpotrivă poate conduce până la a permite celor din jur să încalce regulile morale și justițiare ale societății, ș.a.

O societate ar trebui să arate ca o piramidă la baza căreia să fie democrația cu valorile și principiile sale, iar în vârf toleranța. Toleranța e tendința de a trece cu vederea ceea ce este neesențial. Micile păcate, cele pe care le avem și noi, ca toată lumea, trebuie tratate cu blândețe, mușamalizate, uitate.

De aceea, și în cadrul grădinițelor, și în cadrul școlilor, noi nu trebuie să uităm semnificația acestui cuvânt, deoarece rostit la întâmplare poate schimba destine.

Ai tendința să-l jignesti pe celălalt, gândește-te că celălalt ești chiar tu! Acceptă-i defectele și calitățile, și pentru ceea ce este el, și pentru ceea ce ești TU.

Intoleranța – sursă de conflict

- Opusă toleranței este **intoleranța**, care poate merge până la fanatism.
- **Intoleranța** este atitudinea de neacceptare a diferentelor dintre grupuri, motivată pe dorința de a trăi într-o societate mai mult sau mai puțin omogenă.
- Pentru o ființă socială cum este omul, ostilitatea și intoleranța sunt surse permanente de conflicte, ceea ce este deosebit de periculos
- **Intoleranța** se poate manifesta fie implicit, prin excludere, prin refuzul dialogului, fie explicit, prin condamnare și în final prin acțiuni violente.
- Conflictul generează violență: în cadrul familiei (asupra femeilor sau asupra copiilor) în societate (la școală, la locul de muncă, pe stradă, etc)

"Există un singur lucru care nu poate fi tolerat și anume intoleranța".

Educația – mijloc de a preveni intoleranța

- ✓ Prin educație fiecare persoană din societate poate fi învățată să își cunoască drepturile și libertățile pentru ca ele să fie respectate și totodată să protejeze drepturile și libertățile altora
- ✓ Educația, în sensul de a fi tolerant trebuie să fie considerată un imperativ prioritar.
- ✓ Prin educație trebuie să fie promovate metodele sistematice și raționale de predare a toleranței care să se adreseze surselor culturale, sociale, economice, politice și religioase ale intoleranței
- ✓ Educația în domeniul toleranței trebuie să ajute pe copii și tineri să își dezvolte capacitățile de a-și formula o părere proprie, de a avea o reflexie critică și de a judeca în termeni etici

Drepturile omului

- Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale
- Nimeni nu va fi supus la torturi, pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante
- Toți oamenii sunt egali în fața legii
- Orice persoană are dreptul de a circula în mod liber și de a-și alege reședința în interiorul granițelor unui stat
- Orice persoană, în calitate de membru al societății are dreptul la securitatea socială, să obțină realizarea drepturilor economice, sociale și culturale indispensabile pentru demnitatea sa și libera dezvoltarea personalității sale
- Orice persoană are dreptul la muncă
- Orice persoană are dreptul la învățătură
- Orice persoană are dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a colectivității.

Drepturile copilului

- Fiecare copil are dreptul la educație
- Fiecare copil are dreptul la viață și la dezvoltare
- Fiecare copil are dreptul la identitate

- Fiecare copil are dreptul la o familie
- Fiecare copil are dreptul la odihnă și la vacanță, de a practica activități recreative potrivite vârstei sale și dreptul de a participa liber la viața culturală și artistică
- Fiecare copil are dreptul la libera exprimare, liberate de gândire, conștiință și religie
- Fiecare copil are dreptul la respectarea vieții private, la protecția onoarei și reputației sale
- Fiecare copil trebuie să fie protejat împotriva oricăror forme de violență, abuz fizic sau mental, abandon sau neglijență, rele tratamente sau exploatare, inclusiv abuz sexual
- Copiii cu handicap au dreptul la o viață împlinită și decentă, la asistență medicală, la instruire și educație specială
- Orice copil are dreptul la asistență socială
- Fiecare copil are dreptul la un trai decent
- Copiii care aparțin unei minorități etnice, religioase sau lingvistice au dreptul de a participa la viața culturală proprie, de a practica propria religie, de a vorbi propria limbă în comun cu alți membri ai grupului său

Obligațiile copilului

Copilul este considerat, prin prisma Convenției ONU cu privire la drepturile copilului și a legislației noastre românești în vigoare, o ființă umană cu drepturi depline, un individ al societății. Astfel, el se supune normelor juridice, sociale și școlare adoptate și acceptate de sistemul social din care face parte.

Bibliografie:

1. Dumitru, M., „Despre intolerabil”, Revista “Cuvântul”, 2005;
2. Patapievici, H., „Despre toleranță”, Dilema veche, 2006;
3. Pleșu, A., „Toleranța și intolerabilul – criza unui concept”, Editura LiterNet, 2005;
4. Reardon, B., A., Toleranța – calea spre pace, Editura Arc, Chișinău 2004.
5. Educație pentru toleranță în: Didactica Pro..., revistă de teorie și practică educațională, nr.4, octombrie, 2004.

RESPECTAREA ORELOR DE SOMN ȘI IMPACTUL ASUPRA CALITĂȚII VIETII ADOLESCENTINE

Prof. Joița Mariana

Liceul „Voievodul Mircea”, Târgoviște

Somnul este cel mai bun tonic iar respectarea orelor de somn are impact asupra activității fizice și psihice, asupra randamentului de zi cu zi.

La adolescenți, trezitul cu dificultate este relaționat de orele insuficiente de somn. Ei preferă să facă alte activități pe care nu le pot desfășura în timpul zilei datorită supravegherii atente din partea părinților. Noaptea, ei au un sentiment de libertate pentru că părinții dorm iar noaptea este un timp fără constrângeri. Dificultatea de a se trezi dimineața poate fi înțeleasă ca o rezistență pasivă față de obligațiile zilnice. Inversarea ritmului nictemeral pune ziua de școală în plan secund, întrucât adolescentul este cufundat în somnolența sa și nu iese din letargie decât la sfârșitul după-amiezii. În general, adolescenții sunt restanțieri la capitolul somn la o vârstă la care importanța dezvoltării lor necesită pe bună dreptate mai multe ore alocate somnului.

La polul opus insomniacilor se află cei care prezintă o somnolență excesivă, indiferent de calitatea somnului. Este vorba de hipersomnii care sunt cauzate de boli grave (encefalită, tumori cerebrale), de narcolepsie (boală provocată de tulburări ale sistemului nervos central, caracterizată prin necesitatea irezistibilă de a dormi), boală ce debutează spre 11 ani, sau administrare de somnifere, sirop de tuse sau substanțe toxice (alcool, cannabis).

Se poate vorbi de hipersomnie în cazul adolescenților care dorm mai mult decât este necesar, având o nevoie de somn superioară mediei. Dintr-o dată, adolescentul simte nevoia să doarmă, activitate care durează de la câteva minute la câteva ore. Cauza este necunoscută. Există doar un tratament de fond pentru a preîntâmpina crizele. În mod special adolescenții cu surplus de greutate sunt afectați și atunci trebuie urmăriți în timpul somnului. De obicei adolescentul sforăie iar somnul său este întrerupt de pauze de respirație (timp de câteva minute nu mai respiră). De aceea, el se va trezi mai des iar acest lucru atrage după sine necesitatea mai multor ore de somn.

Alte boli grave induc o creștere patologică a orelor de somn dar acest simptom este asociat de obicei cu alte semne, precum febra ori o alterare a stării generale (encefalită, tumoare cerebrală).

Hipersomniile au și cauze psihologice, precum depresia. Confruntat cu exigențele interne și externe, adolescentul se refugiază în somn.

O altă cauză poate fi de natură psihologică. Este vorba despre un refugiu în somn în cazul unei stări depresive. Adolescentul percepe exigențele exterioare și interne ale existenței sale ca fiind excesive și simte nevoia de a se adăposti, fie și prin somn.

Pentru a ajunge la normalitate, adulții trebuie să limiteze toate activitățile care întârzie somnul, să îl lase pe adolescent să doarmă mai mult în weekend și să îl forțeze să nu piardă cursurile.

Calitatea somnului poate fi în legătură cu calitatea lenjeriei, o suficientă izolare fonică, lipsa televizorului înainte de a adormi. Dacă are un surplus de greutate, i se va recomanda un regim. Dacă adolescentului i se întrerupe respirația în timp ce doarme, există un aparat care, pus pe față, i-o poate regla.

Și medicamentele pot induce o stare prelungită de somn (antitusive, medicamente împotriva alergiilor). O stare depresivă poate duce la insomnie sau la un somn prelungit. Se recomandă comunicarea cu adolescentul pentru aflarea cauzelor sau ajutorul unui specialist după vârsta de 15 ani.

La polul opus dormitului excesiv se află imposibilitatea de a adormi ușor, desigur cauzele țin de transformările prin care trece la nivel psihic și afectiv.

La pubertate, durata medie a somnului scade, media fiind de 9 ore. Ora la care adoarme de obicei se mută de la 9, la miezul nopții. Elevii buni fiind firi perfecționiste se neliniștesc cu privire la lucrurile ce trebuiau rezolvate pe parcursul zilei. Înainte de culcare, adolescentul nu își poate opri firul gândurilor, are foarte multe gânduri existențiale specifice acestei vârste, de care a fugit în timpul zilei.

Insomnia se explică și prin teama față de ce ar putea visa. Noaptea, adolescentul se transformă. Toate fantasmalele sale, dorințele inconștiente, poftele pe care le reprimă în timpul zilei, precum și angoasele, le va elibera în timpul nopții în vise sau în coșmaruri. Îi apare atunci o trăsătură care îl înspăimântă și cu care amână să se întâlnească în fiecare seară, întârziind la culcare.

Desigur, și depresia poate fi una dintre cauzele insomniei. În acest caz, ea este asociată cu alte tulburări, precum coșmaruri repetate, iritabilitate, închidere în sine, tristețe, dificultăți școlare și pierdere în greutate.

Un examen medical va elimina cauzele psihice ale insomniei, printre care se numără hipertensiunea arterială. Somniferele trebuie evitate deoarece induc un risc de dependență și îngreunează calitatea ritmurilor somnului. Infuziile de ceai de tei sau de flori de portocal sunt de preferat precum și exercițiile de relaxare.

Printre factorii ce trebuie eliminați se numără televizorul, consumul de cafea, ceai, coca-cola, băile fierbinți. Mediul de viață trebuie să fie propice unui somn de calitate-temperatura camerei trebuie reglată, patul trebuie să fie confortabil, ferestrele trebuie izolate fonic. Activitățile fizice din timpul zilei reglează somnul.

Adolescentul poate prefera muzica de la walkman înainte de culcare. Comunicarea este cea mai bună modalitate de a afla cauza insomniilor sale și atunci este necesar un interlocutor potrivit căruia adolescentul să îi încredințeze neliniștile lui. În cazuri grave, se va consulta un specialist.

Există multiple cauze ale insomniei. Un mediu zgomotos, o cameră inconfortabilă și părinți care se culcă târziu nu îl vor ajuta pe adolescent să adoarmă cu ușurință. Igiena de viață a adolescentului este importantă.

Sportul este un bun regulator al ritmului veghe-somn cu condiția să nu fie practicat târziu în cursul zilei, deoarece este excitant timp de câteva ore. Dimineața este cea mai potrivită oră pentru adolescent pentru a practica sport.

Cauzele fizice pot fi eliminate în urma unui examen medical. De exemplu, o hipertensiune poate explica o insomnie și trezirea de mai multe ori în timpul nopții.

Dacă sunt întrebați despre cauzele dificultății de a adormi, adolescenții dau vina pe căldură sau pe calitatea proastă a saltelei. În urma ședințelor de terapie, situația se clarifică.

Seara este ora bilanțului. În timpul zilei, adolescentul este ocupat cu diverse activități dar seara reconstruiește decursul zilei și fiecare moment critic este revizualizat. Seara, în pat, fiind inactive, gândurile dau năvală și atunci se confruntă cu universul său mental. Spre deosebire de adulți, adolescentul nu are încă armele psihologice pentru a ține la distanță în plan mental diferitele surse de stres, conflictele de la școală sau din familie. Chiar dacă adolescentul se plânge că nu poate să doarmă, acest proces este în sine unul pozitiv, ajutându-l să se cunoască mai bine și să-și adapteze comportamentul. Dar dacă nu găsește în timpul zilei interlocutori pe măsură, noaptea el va întoarce lucrurile pe toate fețele în mod obsedant, fără să primească însă nici un răspuns.

Adolescenții victime ale tulburărilor somnului sunt, ca regulă generală, persoane care nu au încredere în ceilalți. Au în suflet teama inconștientă de a nu mai fi stăpâni pe situație și de a se lăsa acaparați de gânduri, ghidați de pulsioni și de a satisface dorințe pe care le resping. Acești adolescenți refuză astfel de dorințe fiindcă ele reprezintă pentru ei o necunoscută, deci sunt generatoare de angoasă sau fiindcă ele se opun imaginii pe care vor să o aibă despre ei înșiși or imaginii pe care părinții lor vor să o aibă despre ei.

Adolescentul insomniac se teme și de visele lui. Insomnia se explică și prin dificultatea de a te lăsa să regresezi, atât timp cât adormirea este o regresie. Pentru a adormi profund, adolescentul trebuie să-și creeze o arie tranzițională de bună calitate între starea de veghe și somn. Este un moment neconflictual în minte care îi permite să își restabilească sentimentul de putere asupra lui însuși și asupra mediului și să nu-i fie teamă să regreseze.

Trăirea depresivă la adolescent se traduce prin insomnie la culcare, trezire mai devreme sau coșmaruri. Acestea sunt normale la adolescent dar depresia le sporește frecvența. Ele survin nu numai în timpul nopții dar și la sfârșitul acesteia, trezind adolescentul din somn. Acesta se trezește brusc, țipă, plânge, inima îi bate cu putere, nu își recunoaște părinții, privirea îi este halucinantă. Criza durează câteva momente iar el adoarme din nou. Când se trezește, nu își mai amintește nimic.

Somnambulismul este o ciudățenie a somnului ce constă într-o circulație nocturnă în stare de totală inconștiență. Crizele de somnambulism apar între 7 și 12 ani, băieții fiind cei mai afectați de această patologie.

Somnilocvia este obiceiul de a vorbi în somn și apare în timpul somnului profund. Cuvintele sunt mai mult sau mai puțin inteligibile și în relație de corespondență cu visele.

Tulburările somnului sunt și fac parte din criza obișnuită. Adesea, orele pierdute din timpul săptămânii sunt recuperate la sfârșitul acesteia. Dar, dacă au un caracter permanent, se prelungesc și amenință nevoia de somn minimal, trebuie tratate. Pot semnala o patologie, ca de exemplu o depresie și trebuie atunci tratate în acest cadru.

Bibliografie:

1. Clerget, Stephane, Ghidul adolescentului pe înțelesul părinților, București, Editura Minerva, 2011
2. Clerget, Stephane, Criza adolescenței, București, Editura Trei, 2012

SIGURANȚA ELEVILOR PE INTERNET ÎN CONTEXTUL ACTUAL

prof. dr. ing. Lengyel Bianca

prof. Mihaela Cornelia

Liceul Tehnologic Jimbolia

Hărțuirea cibernetică este hărțuirea care are loc pe dispozitive digitale precum telefoane mobile, computere și tablete. Hărțuirea cibernetică poate avea loc prin SMS, text și aplicații sau online în rețelele sociale, forumuri sau jocuri în care oamenii pot vedea, participa sau partaja conținut. Această hărțuire cibernetică include trimiterea, postarea sau distribuirea de conținut negativ, dăunător, fals sau răutăcios despre altcineva. Ea poate include partajarea de informații personale sau private despre altcineva care provoacă jenă sau umilire. Unele hărțuiri cibernetică depășesc limita în comportament ilegal sau criminal.

Toate statele au legi care cer școlilor să răspundă la hărțuire. Pe măsură ce hărțuirea cibernetică a devenit mai răspândită odată cu utilizarea tehnologiei, multe state includ acum hărțuirea cibernetică sau menționează infracțiunile de hărțuire cibernetică în conformitate cu aceste legi. Școlile pot lua măsuri fie conform cerințelor legii, fie cu politicile locale sau școlare care le permit să disciplineze sau să ia alte măsuri. Unele state au, de asemenea, prevederi pentru a aborda hărțuirea dacă aceasta afectează performanța școlară. Puteți afla despre legile și politicile din fiecare stat, inclusiv dacă acestea acoperă hărțuirea cibernetică.

Cele mai frecvente locuri în care apare cyberbullying sunt:

1. Rețele sociale, cum ar fi Facebook, Instagram, Snapchat și Tik Tok
2. Mesaje text și aplicații de mesagerie pe dispozitive mobile sau tablete
3. Mesagerie instantanee, mesagerie directă și chat online pe internet
4. Forumuri online, camere de chat și panouri de mesaje, cum ar fi Reddit E-mail
5. Comunități de jocuri online

Odată cu prevalența rețelelor sociale și a forumurilor digitale, comentariile, fotografiile, postările și conținutul partajat de persoane pot fi adesea vizualizate de străini, precum și de cunoștințe.

Hărțuirea cibernetică are preocupări unice prin faptul că poate fi:

A. Persistent – Dispozitivele digitale oferă capacitatea de a comunica imediat și continuu 24 de ore pe zi, astfel încât poate fi dificil pentru copiii care se confruntă cu hărțuirea cibernetică să găsească ușurare.

B. Permanent – Majoritatea informațiilor comunicate electronic sunt permanente și publice, dacă nu sunt raportate și eliminate. O reputație online negativă, inclusiv pentru cei care agrează, poate avea un impact asupra admiterii la facultate, angajării și în alte domenii ale vieții.

C. Greu de observat – Deoarece profesorii și părinții s-ar putea să nu audă sau să vadă agresiunea cibernetică, este mai greu de recunoscut.

Frecvența hărțuirii cibernetice

Există două surse de date colectate la nivel federal despre hărțuirea în rândul tinerilor:

1. Suplimentul din 2019 privind criminalitatea școlară la Sondajul Național de Victimizare a Crimelor (Centrul Național pentru Statistică Educațională și Biroul de Justiție) indică faptul că, la nivel național, aproximativ 16% dintre elevii din clasele 9-12 s-au confruntat cu hărțuirea cibernetică.

2. Sistemul de supraveghere a comportamentului de risc al tinerilor din 2021 (Centre pentru controlul și prevenirea bolilor) indică faptul că aproximativ 15,9% dintre elevii de liceu au fost hărțuiți electronic în cele 12 luni anterioare sondajului.

Un copil poate fi implicat în hărțuirea cibernetică în mai multe moduri. Un copil poate fi hărțuit, hărțuiește pe alții sau poate fi martor la hărțuire. Părinții, profesorii și alți adulți pot să nu cunoască toate mediile și aplicațiile digitale pe care le folosește un copil. Cu cât un copil folosește mai multe platforme digitale, cu atât există mai multe oportunități de a fi expus unui potențial cyberbullying.

Semne de avertizare că un copil este agresat cibernetic sau îi agrează pe alții:

- Creșteri sau scăderi vizibile ale utilizării dispozitivului, inclusiv mesajele text.
- Un copil prezintă răspunsuri emoționale (râsete, furie, supărare) la ceea ce se întâmplă pe dispozitivul său.
- Un copil își ascunde ecranul sau dispozitivul când alții sunt aproape și evită discuțiile despre ceea ce face pe dispozitivul său.
- Conturile de rețele sociale sunt închise sau apar altele noi.
- Un copil începe să evite situațiile sociale, chiar și cele de care se bucurau în trecut.
- Un copil devine retras sau deprimat sau își pierde interesul pentru oameni și activități.

Ce trebuie să faceți când are loc un cyberbullying

Dacă observați semne de avertizare că un copil ar putea fi implicat în hărțuirea cibernetică, luați măsuri pentru a investiga comportamentul digital al copilului respectiv. Hărțuirea cibernetică este o formă de hărțuire, iar adulții ar trebui să adopte aceeași abordare pentru a o aborda: sprijiniți copilul agresat, abordați comportamentul de hărțuire al unui participant și arătați copiilor că hărțuirea cibernetică este luată în serios. Deoarece hărțuirea cibernetică are loc online, răspunsul la acesta necesită abordări diferite. Dacă credeți că un copil este implicat în cyberbullying, există mai multe lucruri pe care le puteți face:

1. Observație – Recunoașteți dacă a existat o schimbare a dispoziției sau a comportamentului și explorați care ar putea fi cauza. Încercați să determinați dacă aceste schimbări au loc în jurul utilizării de către un copil a dispozitivelor digitale.

2. Discuție – Pune întrebări pentru a afla ce se întâmplă, cum a început și cine este implicat.

3. Document – Păstrați o evidență a ceea ce se întâmplă și unde. Faceți capturi de ecran ale postărilor sau conținutului dăunător, dacă este posibil. Majoritatea legilor și politicilor notează că hărțuirea este un comportament repetat, așa că înregistrările ajută la documentarea acestuia.

4. Raportare – Cele mai multe platforme de social media și școli au politici clare și procese de raportare. Dacă un coleg de clasă face hărțuire cibernetică, raportați acest lucru la școală. De asemenea, puteți contacta aplicația sau platformele de rețele sociale pentru a raporta conținut ofensator și a-l elimina. Dacă un copil a primit amenințări fizice sau dacă are loc o potențială crimă sau un comportament ilegal, raportați poliția.

5. Sprijin – Colegii, mentorii și adulții de încredere pot interveni uneori în mod public pentru a influența pozitiv o situație în care conținut negativ sau vătămător este postat despre un copil. Intervenția publică poate include postarea de comentarii pozitive despre persoana vizată de agresiune pentru a încerca să schimbe conversația într-o direcție pozitivă. De asemenea, vă poate ajuta să ajungeți la copilul care este agresat și ținta agresiunii pentru a vă exprima îngrijorarea.

Dacă este posibil, încercați să determinați dacă este nevoie de mai mult sprijin profesional pentru cei implicați, cum ar fi vorbirea cu un consilier de orientare sau un profesionist în domeniul sănătății mintale. Conținutul pe care un individ îl distribuie online – atât conținutul personal, cât și orice conținut negativ, răutăcios sau vătămător - creează un fel de înregistrare publică permanentă a opiniilor, activităților și comportamentului său. Această înregistrare publică poate fi considerată o reputație online, care poate fi accesibilă școlilor, angajatorilor, colegiilor, cluburilor și altora care ar putea cerceta o persoană acum sau în viitor. Hărțuirea cibernetică poate dăuna reputației online a tuturor celor implicați – nu doar persoanei agresate, ci și celor care fac bullying sau participă la aceasta. Fiți conștienți de ceea ce fac copiii dumneavoastră în mediul online.

Bibliografie:

<https://stopbullying.gov>

<https://cyberbullying.org>

ABORDĂRI ȘI TEHNICI SUSTENABILE DE PREVENIRE A BULLYINGULUI ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Manolea Mihaela

Pîrvulescu Mihaela-Valentina-Emilia

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Drobeta-Turnu Severin

Bullyingul este una dintre cele mai mari amenințări la adresa dezvoltării educaționale și personale a copiilor. Mediul școlar din România se confruntă, în ultimii ani, cu intensificarea fenomenului agresivității și al violenței. Acest aspect reiese atât din mass-media, cât și din diverse documente publicate de către autoritățile guvernamentale, specialiștii din instituțiile abilitate în domeniul cercetării și al dezvoltării politicilor educaționale, respectiv organizațiile non-guvernamentale naționale sau internaționale. De asemenea, lucrătorii din sistemul școlar, părinții și elevii au început să raporteze numeroase cazuri de bullying în care au fost implicați elevi de diferite vârste, iar evenimentele au prezentat o dinamică foarte variată. Bullying-ul este o formă de comportament agresiv în care cineva agrează, hartuiește, persecută sau intimidează în mod intenționat și repetat o altă persoană prin diferite forme: verbal (țipete, porecle, sarcasm, insulte, jigniri); fizic (palme, loviri, îmbrânciri, bătăi); mobbing (agresiune verbală și emoțională a unui grup față de un individ); relațional (intimidare, denigrare, izolare, manipulare); cyberbullying (trimiterea unui mesaj sau a unei imagini pe telefon sau internet pentru a denigra imaginea unei persoane), social (excludere, insulte cu privire la statutul social). Implică un dezechilibru al puterii între două persoane, cel mai adesea copii. Fenomenul bullying are trei caracteristici: intenționat (agresorul are ca intenție să rănească pe cineva), repetat (aceeași persoană este rănită mereu și mereu), dezechilibrul de forțe (agresorul își alege victima care este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă și nu se poate apăra singură). Deseori începe ca un joc, însă se transformă într-un abuz care poate avea efecte foarte grave; un joc în care toți jucătorii au ceva de pierdut. Pentru a crea relații prietenoase și plăcute cu semenii, este important ca un adolescent să poată iniția comunicarea, să-și asculte interlocutorul, să știe să împărtășească cu ceilalți și să-și poată controla emoțiile negative. Este importantă dezvoltarea în toate școlile a unei practici universale de prevenire a bullyingului față de colegi. La nivel de școală fiecare elev are dreptul la un tratament nediscriminatoriu, școala fiind obligată să se asigure că niciun beneficiar nu este supus la bullying de către un alt elev, personal didactic sau personal auxiliar. Este necesară asigurarea unui mediu școlar adecvat pentru derularea activităților didactice în condiții optime prin: evitarea supraaglomerării colectivelor de elevi, atât la nivelul școlii, cât și la nivelul claselor; serviciu de pază; aparatură de supraveghere și securitate funcțională, în vederea monitorizării audio-video în spațiile publice din perimetrul

instituțiilor de învățământ. Profesorul are un rol central în prevenirea bullyingului și este necesar ca acesta să aibă cunoștințele și experiența necesară pentru a susține încrederea în sine a elevilor, a-i ajuta să se cunoască între ei, a găsi puncte comune, a încuraja formarea de prietenii, a întări colectivul, a îmbunătăți climatul clasei, a forma și consolida abilitățile sociale ale elevilor, pentru a le dezvolta o atitudine tolerantă și pozitivă față de comunicarea socială acceptabilă și o atitudine negativă față de bullying. Extrem de eficientă în școală este medierea conflictelor, care creează un mediu pașnic, reduce tensiunile și ajută la identificarea problemelor înainte ca acestea să se transforme într-o sursă de bullying, prin încurajarea părților implicate în conflict să „se concentreze pe problemă mai degrabă decât să se perceapă ca fiind dușmani”, oferindu-le posibilitatea de a prezenta propria versiune a evenimentului și de a asculta povestea celeilalte părți, pentru a afla că există posibilitatea de a rezolva un conflict în mod constructiv, de a-și schimba comportamentul, dacă își dau seama cum îi influențează pe alții. În același timp, părțile implicate au mai multe șanse să susțină o decizie la care au participat și să identifice soluții adecvate situațiilor în care se află. Regulamentul de ordine interioară este un mijloc eficient de prevenire a bullyingului prin: definirea funcțională și clară a criteriilor de disciplină școlară și de conduită în școală a tuturor factorilor (elevi, profesori, personal auxiliar); adaptarea prevederilor la contextul specific în care funcționează instituția; implicarea factorilor de la nivelul școlii (elevi, cadre didactice) în aplicarea prevederilor acestuia. Agenda întâlnirilor formale ale școlii (Consiliu de Administrație, Consiliu Profesorial, Consiliul Elevilor, Comitetul de Părinți) poate să includă teme legate de bullying, care să aibă ca scop conștientizarea dimensiunii fenomenului și analiza formelor, a actorilor și a cauzelor situațiilor ce pot apărea la nivelul instituției; elaborarea unor mecanisme coerente de prevenire și intervenție, inițierea unor programe care să răspundă unor cazuri specifice unității de învățământ (identificarea riscurilor în contextul școlii, a persoanelor cu potențial violent sau cu risc de a deveni victime), cu implicarea activă a elevilor în calitate de parteneri. Tehnicile de prevenire a bullyingului la nivel individual pot fi: identificarea și asistarea elevilor implicați, precum și a cauzelor manifestărilor de bullying, prin consultarea elevilor, cadrelor didactice, personalului de specialitate (psihologi, asistenți sociali) și părinților; dezvoltarea și implementarea unor programe individualizate de asistență în situații de bullying în rândul elevilor (autori sau victime), vizând: îndrumarea elevilor pentru a dobândi cunoștințe despre formarea de atitudini negative față de bullying, dezvoltarea toleranței, a responsabilității față de comportamentul lor și a consecințelor comportamentului inadecvat asupra celorlalți (colegi, profesori, părinți, prieteni etc.); prevenirea apariției stărilor afective negative (resentimente, suspiciune excesivă, iritabilitate, ostilitate, negativism); valorificarea intereselor, aptitudinilor și capacităților elevilor expuși riscului de comportament de bullying, în activități școlare și extrașcolare (sport, arte etc.); responsabilizarea elevilor care se comportă violent prin aplicarea măsurilor de intervenție cu potențial educațional și formativ;

evitarea focalizării exclusiv asupra sancțiunii și eliminarea din practica educațională a unor sancțiuni care contravin principiilor pedagogice (ex: sancționarea comportamentului violent prin note, repetare, exmatriculare etc.). Prevenirea bullyingului la elevi este eficientă atunci când profesorii aplică măsuri pedagogice precum promovarea unui comportament pozitiv al elevilor, crearea unui mediu sigur, comunicarea individuală cu elevii, educarea acestora și a părinților lor cu privire la comunicarea acceptabilă din punct de vedere social, căutarea de ajutor, organizarea de diverse activități care să ajute la dezvoltarea abilităților sociale ale elevilor. Este important ca școlile să acorde mai multă atenție formării abilităților sociale la toate nivelurile de școlarizare, care ajută la dezvoltarea capacității elevilor de a se proteja în situații neplăcute. Profesorii ar trebui să evalueze abilitățile sociale ale elevului și să le identifice pe cele care trebuie să fie dezvoltate. În zilele noastre, este în creștere agresivitatea copiilor și tinerilor, care adesea se poate transforma în bullying. Cu cât mai mult continuă acțiunile de bullying, cu atât este mai dificilă gestionarea acestora și cu atât mai serioase sunt consecințele asupra victimelor. Bullyingul trebuie tratat ca un comportament inacceptabil și intolerabil. Pentru toți copiii implicați (victime, agresori, martori), este necesar să se asigure: intervenții unitare și specializate în contexte educaționale și sanitare; acces la asistență și servicii specializate; stabilitate și continuitate în îngrijire, creștere și educație. Interesul superior al copilului trebuie să fie vizat în toate acțiunile și deciziile care îl privesc, cu respectarea confidențialității și normelor deontologice profesionale, fără a aduce atingere activității de sesizare a situațiilor de violență sau de instrumentare a cazurilor.

Bibliografie:

Băban, A., Consilierea educațională,. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere, Editura ASCR & Cognitrom Cluj-Napoca, 2009.

Grădinaru,C., Stănculeanu,D., Manole, M., Bullyingul în rândul copiilor. Studiu sociologic la nivel național realizat de Organizația Salvați Copiii, 2016

Jigău,M., Liiceanu,A., Preoteasa,L., Violența în școală, Institutul de Științe ale Educației, Editura ALPHA MDN, București, 2006

Șaitiș, D., (Auto)cunoașterea - cheia dezvoltării personale, Editura No Gate Production, 2015

EFECTELE BULLYINGUL ASUPRA COPIILOR

Prof. Marcu Viorica

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Craiova

Fenomenul bullyingului a fost mereu prezent în dinamica elevilor, agresiunile fiind adesea „ascunse”, iar odată cu apariția Internetului și implicit a e-mailului, a messengerului și a rețelelor de socializare, fenomenul a căpătat o nouă dimensiune, care a trezit un intens interes științific și social. Bullyingul este una dintre cele mai mari amenințări la adresa dezvoltării educaționale și personale a copiilor, iar școlile din zilele noastre și societatea în ansamblu vorbesc din ce în ce mai des despre agresivitatea la adolescenți și prejudiciul adus.

Există forme grave de violență care apar în cadrul școlii, fapte rar sancționate și care scapă denunțării judiciare, considerate atât agresiune brutală și haotică, cât și repetarea mai multor evenimente stresante. Bullyingul nu reprezintă o caracteristică individuală, ci mai degrabă o strategie socială în comunitatea școlară, al cărei scop este de a câștiga acceptarea semenilor, de a obține dominația și, în final, de a deține anumite resurse. care sprijină dezvoltarea abilităților sociale și a strategiilor de coping, reducând probabilitatea ca copilul să aibă relații problematice cu colegii.

Bullyingul include trei „elemente cheie: intenția de a vătăma, dezechilibrul de putere și acțiuni sau amenințări agresive repetate”. Copiii care agresează pot face acest lucru continuu, rânindu-i pe alții fără să simtă remușcări, regrete sau milă. Este important să se facă distincția conceptuală între grosolanie, răutate, violență și bullying, astfel încât cadrele didactice, consilierii școlari, administratorii școlii, Poliția și toți specialiștii care lucrează cu tinerii, părinții și copiii să știe „la ce să fie atenți și când să intervină”.

Spre deosebire de comportamentele agresive, care apar spontan la copii ca urmare a unor emoții intense (ex. furie, frustrare, frică etc.) și sunt eliminate pe măsură ce intensitatea experiențelor emoționale scade, comportamentele de bullying nu dispar de la sine, reprezentând o problemă de relație, care necesită întotdeauna o soluție care implică schimbări în relațiile dintre copii și în dinamica grupului.

Profilul agresorului din mediul școlar

Agresorul tipic este impulsiv și are o atitudine pozitivă față de violență. Agresorul este predispus să se enerveze cu ușurință, are un control de sine slab, poate manifesta un comportament răzbunător, rigid sau compulsiv, poate judeca greșit intențiile celorlalți, are probleme mentale, simptome de depresie, experiențe suicidare, abuz de substanțe, tulburări de alimentație, abatere de la normă, are prieteni care sunt mari abuzatori, încep să aibă întâlniri romantice devreme, sunt agresivi față de parteneri, nu

manifestă compasiune, au părinți cu stil autoritar, comunicarea părinte-copil este slabă, nu au niciun model în viață; provin dintr-un mediu ostil, unde au fost abuzați în copilărie; performanța academică și adaptarea școlară sunt scăzute. Agresorii au o nevoie puternică de dominație și putere, vor să dețină controlul și să-i vadă pe ceilalți supuși, având satisfacție atunci când provoacă răni și suferință altora; adesea își forțează victimele să le ofere țigări, bani, alcool și/sau alte obiecte de valoare, câștigând astfel prestigiu social. Victima pasivă sau supusă, care transmite celorlalți prin atitudine și comportament că este o persoană nesigură, care nu va reacționa la bullying asupra ei. Acest tip de indivizi sunt mai slabi decât cei de aceeași vârstă, atât fizic, cât și emoțional, au un nivel scăzut de coordonare fizică, sunt slabi în activități sportive, nu au abilități sociale, sunt pasivi, au stima de sine scăzută, se enervează și plâng ușor, le este greu să se apere în fața celorlalți atunci când sunt atacați, pot comunica mai bine cu adulții decât cu cei de vârsta lor, au ideea sinucigașă, simptome de depresie, anxietate, anumite probleme mentale, popularitate scăzută, tulburări de alimentație, sunt tăcuți, retrași, nesiguri, lipsiți de bucurie, se subestimează și adesea nu au prieteni. Din cauza bullyingului, victima simte „furie, frustrare, umilire, izolare, disperare, iar starea lor mentală este afectată; prezintă tulburări psihologice și somatice, nu mai sunt interesate de școală și se confruntă adesea cu eșecul”, poate experimenta stres și sentimente negative, anxietatea și izolarea cresc și se dezvoltă un cerc vicios al rolului de victimă. Majoritatea își doresc aprobarea agresorului, chiar și după ce acesta le-a respins, unele încă încercând să interacționeze cu acesta. Dat fiind că nu au prieteni, sunt atrase de colegii lor violenți, care le satisfac, prin agresivitate, nevoia de putere. Desigur, există cazuri în care elevii pot fi victimizați de colegii lor doar pentru că sunt diferiți, cu dizabilități fizice sau psihice sau aparținând unei alte religii sau etnii etc., dar există cazuri în care elevii violenți se concentrează asupra unui anumit coleg fără un motiv special, iar victima simte că ceva este în neregulă cu ea și tinde să se culpabilizeze lor. Cu cât copilul este mai des victimă, chiar și în cazuri de hărțuire minoră, cu atât lumea îi se pare mai opacă, dezorganizată și violentă, performanța școlară îi este afectată, se instalează absenteismul, riscul de abandon școlar, dorința de a fugi de la școală și/sau de acasă sau chiar de a se alătura unor grupuri de delincvenți.

Elevii care sunt victime ale bullyingului au adesea probleme de concentrare, dificultăți de scris și de citit, se comportă adesea în moduri care pot provoca tensiuni, unii dintre ei putând fi descriși ca hiperactivi, comportamentul lor putând să le provoace reacții negative colegilor lor.

Cauze ale bullyingului

Bullyingul are cauze la nivel individual, de familie, de grup, de școală și de societate în general. Comportamentele agresive sunt legate de alte comportamente problematice, inclusiv vandalismul, bătaia, consumul de alcool, absenteismul, abandonul școlar și alte comportamente anti-sociale. Atât agresorii, cât și victimele, au o adaptabilitate psihosocială semnificativ mai slabă.

Diversele probleme școlare și consumul mai frecvent de droguri sunt mai tipice pentru victimele bullyingului. Agresorii au un risc mai mare de comportamente dăunătoare sănătății, cum ar fi fumatul, consumul excesiv de alcool sau alte comportamente riscante. În unele țări și regiuni, victimizarea este legată de bunăstarea familiei, copiii din familii mai bogate având un risc mult mai mic de a deveni victime ale bullyingului colegilor lor.

Elevii – victime ale bullyingului – sunt mai marginalizați, mai slabi, mai predispuși să fumeze și să consume alcool. Agresorii sunt mai predispuși să consume alcool, să fumeze și să se drogheze și au mai multe șanse să aducă o armă la școală decât victimele sau decât ceilalți colegi. Bullyingul afectează negativ dezvoltarea personalității elevilor, scăzându-le stima de sine, socializarea; le poate provoca simptome psihosomatice (dureri de cap, probleme de somn, dureri de stomac, enurezis, senzație de oboseală, alte tulburări în funcționalitatea organelor, inclusiv a sistemului nervos) și diverse afecțiuni; îi poate afecta la nivel psihologic (devin sensibili, își pierd autocontrolul, se simt neputincioși) și comportamental (nu mai frecventează cursurile, atenția le este perturbată).

Bibliografie

Grădinaru, C., Stănculeanu, D., Manole, M., *Bullyingul în rândul copiilor. Studiu sociologic la nivel național realizat de Organizația Salvați Copiii*, 2016

Grigore, A.N., *Violența în context educațional: forme actuale*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2016

ȘCOALA MEDIU SIGUR ȘI SĂNĂTOS AL ÎNVĂȚĂRII

Prof. Marinescu Cătălina Irina
Liceul „Matei Basarab” Craiova

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Nu de alta, dar acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță. Ar fi interesant de aflat, de pildă, câți știu că existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor! Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale”, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura.

Astfel, „O școală sigură” în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară” axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment” (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională.

Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale ultimei și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură” vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor” (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar „Controlați” (Anglia) e o resursă pedagogică multimedia cu exemple concrete de riscuri la locul de muncă. Nu în ultimul rând, în Italia, „SSM integrată în modele de programe școlare” are ca obiective planificarea și testarea de module standard de instruire cu privire la securitatea în școli și în centrele de formare profesională.

În instituțiile școlare din sistemul nostru de învățământ, securitatea și sănătatea în muncă se constituie ca sarcină didactică pentru personalul didactic care organizează procese de muncă și ca obligație pentru toate cadrele din școli sau din unitățile economice care conduc procese de muncă și de producție desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Condițiile în care se desfășoară procesul de învățământ în școlile de toate gradele, complexitatea dotărilor tehnice din spațiile didactice de instruire (săli de clasă, laboratoare, cabinete, ateliere, săli de gimnastică și baze sportive, poligoane, șantiere, ferme și loturi agricole s.a.), munca productivă din școli, participarea elevilor la procese de producție industriale și agricole necesită organizarea și desfășurarea muncii și a activităților școlare și extrașcolare pe baza cunoașterii, înțelegerii și aplicării normelor de securitate și sănătate a muncii.

Protecția muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice și ținerea pasului cu progresul științei și tehnicii.

Trebuie avute în vedere următoarele aspecte

➤ Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate.

➤ Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și acolo unde este posibil să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală.

➤ Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare.

➤ Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Laboratoarele și atelierele școlare sunt locurile în care elevii sunt cel mai mult expuși riscurilor cauzate de substanțe toxice și mașini periculoase.

Nivelul de educație va influența semnificativ tipul de pericol și nivelul de risc, dar există câteva puncte comune:

- Instrucțiunile scrise trebuie afișate la loc vizibil și regulile de securitate evidențiate ;
- Instrucțiunile de securitate trebuie prezentate verbal și comunicate la începutul fiecărui experiment ;
- Profesorii trebuie să aibă un comportament exemplar din punct de vedere al securității;
- Trebuie să existe o supraveghere suficientă în orice moment ;
- Orice persoană care lucrează cu un echipament tehnic trebuie să cunoască în întregime instrucțiunile de utilizare și întreținere, și cerințele de securitate și sănătate;
- Trebuie purtat echipamentul individual de protecție și îmbrăcămintea de lucru adecvate ;
- Echipamentele și uneltele trebuie verificate și întreținute în mod regulat ;
- Substanțele periculoase, uneltele și echipamentele trebuie depozitate în locuri sigure pentru a preveni utilizarea lor neautorizată;
- Laboratorul sau atelierul școlar trebuie să fie curate, având echipamentul bine întreținut ;
- Trebuie asigurată dotarea corespunzătoare pentru prim ajutor, de exemplu dușuri, pentru utilizare în cazul unui eveniment sau situație de urgență

În țara noastră protecția muncii constituie o problemă de stat și este reglementată prin Constituția României (art. 41), Codul muncii (Titlul V), Legea protecției muncii Nr. 90/1996 republicată, precum și prin alte acte normative.

În conformitate cu aceste reglementări, obligația de a asigura securitatea și sănătatea, în toate aspectele referitoare la muncă, revine conducătorului unității iar obligațiile angajaților și elevilor nu afectează principiul responsabilității angajatorului.

Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligatorii pentru toate persoanele juridice și fizice, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

Reglementările privind securitatea și sănătatea în muncă se aplică în toate locurile de muncă. Se aplică tuturor angajaților și ucenicilor, elevilor, studenților în perioada efectuării practicii profesionale.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Obiectivele securității și sănătății în unitățile de învățământ sunt:

- cunoașterea și respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii în amenajarea, dotarea și folosirea spațiilor didactice de instruire în scopul evitării producerii accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale ;

- pregătirea sistematică a ucenicilor, elevilor și/sau studenților urmărind ca, odată cu însușirea viitoarei profesiuni, aceștia sa-și formeze deprinderile necesare exercitării corecte a oricăror operații din domeniul specialității, în deplină securitate a muncii;

- aplicarea unor măsuri specifice de protecție a muncii și de prevenire a accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale cu prilejul organizării unor activități școlare și extrașcolare, cu precădere în timpul efectuării practicii de producție în școală sau direct în unitățile economice industriale, de construcții, agricole etc.

Pentru a asigura securitatea și sănătatea muncii în unitățile de învățământ, conducătorii unităților trebuie să implementeze un sistem de management al securității și sănătății în muncă, ce constituie o parte componentă a sistemului general de management.

Bibliografie

1. Ioan Popa, Radu Filip, „Managementul internațional”, Ed. Economică, București, 1999.
2. Dr. ing. Ștefan PECE, Ec Aurelia DASCALESCU, ”Metoda de evaluare a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locurile de muncă, Ed.Economică,2008
3. Dr. ing. Al. DARABONT, Dr. ing. St. KOVACS, Ing. D. DARABONT, „Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii”, Ed. Cărturești, 2008
4. Darabont, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001

NEVOIA DE A ȘTI CE ESTE CYBERBULLYING

Prof. Predatu Liliana

Prof. Meetescu Nicoleta

Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova, Dolj

“Nu vă lăsați niciodată constrânși să tăceți.

Nu permiteți niciodată să fiți transformat în victimă.

Nu accepta definiția nimănui pentru viața ta; definește-te pe tine însuși.

(Harvey Fierstein)

În lumea interconectată de astăzi, creșterea tehnologiei și a social media a adus numeroase oportunități și progrese. Cu toate acestea, odată cu creșterea peisajului digital, apare și partea mai întunecată a interacțiunilor online: hărțuirea cibernetică.

Comportamentul violent a fost și este un subiect minuțios analizat datorită efectelor negative pe care acesta le are pentru persoana care manifestă comportamentul – agresorul – dar și pentru persoanele din jur, care sunt martori ai agresivității sau chiar victimele acesteia.

Agresiunea pe Internet, numită și agresiune online sau cyberbullying, este hărțuirea cu ajutorul calculatorului sau a telefonului mobil. Hărțuirea are loc pe bloguri, pagini personale, forumuri, e-mail, SMS, MMS, agresiunea având uneori loc prin încărcarea unor poze sau imagini video pe Internet fără a ține cont de dreptul la viața privată a victimei.

Cyberbullying-ul este o formă a agresivității la nivel cibernetic. Acest tip de agresivitate se manifestă voluntar și conștient, utilizând mijloace precum Internetul și tehnologia, prin care agresorul hărțuiește, face rău altor persoane în mod deliberat. Cyberbullying-ul este un fenomen de actualitate, frecvent întâlnit în special în rândul tinerilor.

Cyberbullyingul - un fenomen nou într-un mediu nou. Cyberbullyingul a apărut în același timp cu Internetul care a devenit cunoscut în 1990, dar a devenit foarte folosit la începutul anilor 2000, urmat de creșterea numărului de utilizatori ai site-urilor de rețele sociale. Acestea facilitează bullyingul electronic, elimină granițele fizice, oferă posibilitatea anonimatului făcând gestionarea fenomenului mai dificilă. Părinții, profesorii, specialiștii și toți cei implicați în educația și viața copiilor ar trebui informați despre cyberbullying cu scopul de a-l preveni, aceștia ar trebui să poată rupe trioul: agresor, victimă și martor/martori și să acționeze pentru a rezolva problema

Studiul „Cyberbullying în viața adolescenților-victime” descrie fenomenul:

➤ ca fiind „eticheta colectivă utilizată pentru a defini forme de intimidare care implică utilizarea electronică precum Internetul și telefonul mobil;

➤ ca hărțuirea online - “un act agresiv, intenționat, efectuat de un grup sau un individ în mod repetat și cu o întindere relativ mare în timp, împotriva unei victime care nu se poate apăra cu ușurință”.

Prin faptul că se întâmplă în mediul online, cyberbullying-ul spre deosebire de alte tipuri de agresiune are unele caracteristici:

- Este persistent.

Majoritatea adolescenților au acces la o anumită formă de tehnologie în orice moment, ceea ce înseamnă că hărțuirea cibernetică poate avea loc oricând, la orice oră – dimineața, după-amiaza și seara – nu doar în timpul programului de școală. Se poate întâmpla constant, ori de câte ori deschizi telefonul, indiferent că ești acasă sau în comunitate. De aceea poate crea un disconfort mai mare, fiind fără oprire.

- Se face în mod anonim.

Nu se cunoaște cine se află în spatele comportamentului, ceea ce face să fie mult mai ușor să apară și să continue, pentru că cel care hărțuiește poate să nu fie tras la răspundere.

- Greu de observat.

Anonimatul și faptul că se întâmplă în mediul online fac ca cyberbullying-ul să fie greu de detectat, de multe ori adulții nu știu cu ce se confruntă copilul/adolescentul, motiv pentru care nu intervin pentru a rezolva problema, deși este necesară intervenția lor.

- Informațiile online pot fi partajate ușor și rapid, astfel că este dificilă restricționarea sau oprirea mesajelor negative odată ce acestea sunt postate online, iar cel hărțuit nu știe exact câte persoane au văzut informația.

- De multe ori este mai ușor să rănești folosind tehnologia chiar dacă te afli la distanțe mari.

Se poate evita foarte ușor contactul direct cu victima, sau confruntarea cu aceasta, luându-i posibilitatea de a se apăra.

- Odată ce o informație este partajată pe Internet, este adesea disponibilă pentru toată lumea oriunde.

Poate fi dificil să ștergi complet informațiile dacă au fost postate pe Internet.

Cyberbullyingul este un fenomen relativ nou care începe să afecteze și copiii români. Pentru ca un act să fie considerat cyberbullying trebuie să fie o agresiune împotriva unei persoane sau a unui grup prin intermediul tehnologiei, să aibă loc în mod voit, repetat, într-o relație bazată pe inegalitate de putere. În cyberbullying sunt implicați: agresor, victimă și martori, aceleași roluri putând fi definite și prin alți termeni.

România se află printre primele 5 țări din Europa în ceea ce privește violența școlară împotriva copiilor. Violența în școli este cel mai dramatic răspuns la neputința sistemului de învățământ de a implementa programe prin care copiii să învețe cuvântul „împreună”.

O anchetă realizată în ianuarie 2023 de organizația Salvați Copiii România arată că:

- 60% din adolescenți au experimentat o formă de cyberbullying;
- 70% din adolescenți au fost ținta zvonurilor online;
- 87% dintre tineri au fost martorii unor cazuri de cyberbullying;

- 95% dintre adolescenți au acces la internet, iar 85% utilizează platforme de social media;
- doar trei din zece copii afectați au avut încredere să discute cu familia sau cu un prieten despre ce li s-a întâmplat.

Ce trebuie să știi despre efectele cyberbullyingului.

Pot fi de lungă durată și te pot afecta în multe feluri:

Psihic:

- te simți supărat, stânjenit, chiar furios;
- te sperii, te simți neajutorat sau copleșit;
- te simți rușinat, poate chiar vinovat;
- te simți singur, ca și cum nimeni nu te susține; sau exclus;
- pot apare sentimente de frică și nesiguranță;
- te simți umilit, expus – pentru ca odată ce a fost postat, știi că va rămâne mereu acolo;
- te simți fără valoare – agresorii atacă adesea când victimele sunt cel mai vulnerabile, când au sentimente puternice de insatisfacție despre sine. Drept urmare poți începe să te îndoiești de valoarea ta;
- devii răzbunător;
- prezinți dezinteres – viața poate fi văzută fără speranță și fără scop; la fel și față de școală – apare un grad mai mare de absenteism, notele scad, pentru că îți este greu să te concentrezi din cauza anxietății și stresului;
- te simți izolat; această experiență este foarte dureroasă din cauza că la această vârstă prietenii sunt cruciale;
- poți deveni depresiv; unii rămân cu TSPT (tulburare de stres posttraumatic).

Fizic

- te simți obosit sau ai dureri de stomac sau de cap; pot apărea boli legate de stres, cum ar fi ulcer gastric sau dermatite; modificări în obiceiurile de alimentație, cum ar fi săritul peste mese sau mâncatul compulsiv;
- insomnie, dormit excesiv sau coșmaruri.
- Sentimentul de a fi luat în râs sau de a fi hărțuit de alții te poate împiedica să te exprimi liber sau să încerci să rezolvi problema, domină lipsa de speranță. În cazuri extreme, cyberbullingul poate duce și la suicid, ca unic mijloc de a scăpa de durere.
- Unii încep să fantazeze despre cum să-și încheie viața pentru a scăpa de tortură.

Care sunt consecințele cyberbullying-ului?

Cercetările au demonstrat o serie de consecințe grave ale victimizării hărțuirii cibernetice. Victimele pot avea o stimă de sine mai scăzută, o idee suicidară crescută și o varietate de răspunsuri emoționale, inclusiv să fie speriate, frustrate, furioase și deprimare. Unul dintre cele mai dăunătoare

efecte este că o victimă începe să evite prietenii și activitățile, care este adesea chiar intenția agresorului. O majoritate semnificativă, 64%, dintre persoanele care au fost victime ale hărțuirii cibernetice afirmă că aceasta a avut un impact negativ asupra sentimentului de siguranță la școală, a capacității de a învăța și a stimei de sine în general.

În urmă cu două decenii, termenul de conștientizare a hărțuirii cibernetice nici măcar nu exista. Astăzi, lucrurile sunt diferite. Numărul de căutări pentru "hărțuire cibernetică" a crescut de trei ori în ultimul deceniu, ceea ce indică un interes și o preocupare tot mai mari din partea publicului față de această problemă.

Strategiile de prevenire sunt diverse, potrivit unora cel mai bun sfat pentru victime sau potențiale victime este să se adreseze unui adult sau unui profesor, să nu încerce să rezolve singur o astfel de problemă sau să sufere în tăcere. Victima are nevoie de aliați. Părinții, rudele, profesorii trebuie să conștientizeze existența fenomenului și să știe să identifice comportamentul schimbat al victimei și să intervină când identifică efectele cyberbullingului în comportamentul acesteia. Orice semn care indică modificări ale stării psihologice cum ar fi depresia, anxietatea socială, izolarea, stima de sine scăzută, reacții negative și stres în privința utilizării dispozitivelor trebuie chestionate și verificate.

Cyberbullingul este un fenomen social ce trebuie luat în serios de copiii și adolescenții care sunt victime sau agresori, de părinții lor și de ceilalți adulți ce intră în contact cu el.

Doar împreună putem să-i scădem puterea și să-i anihilăm efectele psihice și fizice.

Bibliografie:

1. Casadei, I., A. B. - A FI PĂRINTE în vremurile Facebook și WhatsApp Gestionarea oportunităților și riscurilor noilor tehnologii, Lizuka Educativ, 2016
2. Salvați Copiii, Violența de orice fel afectează sănătatea fizică și emoțională a copiilor, 2016
3. <https://www.unicef.org/romania/ro/pove%C8%99ti/cyberbullying-ce-este-%C8%99i-cum-%C3%AEi-punem-cap%C4%83t#6>

CE ESTE BULLYING-UL ȘI CUM POATE FI COMBĂTUT ÎN ȘCOALĂ?

Prof. Mendea Elena Claudia

Prof. Romee Natalia Daniela

Liceul de Industrie Alimentară, Craiova

Fenomenul de bullying și cyberbullying este din ce în ce mai des întâlnit atât în școli, cât și în mediul privat, agresorii fiind deopotrivă elevi și profesori.

Cyberbullyingul (agresiunea cibernetică), cea mai des întâlnită formă de bullying din prezent, în rândul copiilor este tratat cu amuzament de elevi, care apreciază că este la modă să postezi pe tiktok, indiferent că obiectul postării este un coleg, care nu dorește să apară public, în ipostazele surprinse. Cyberbullying-ul este astfel semnificativ legat de delincvență și interiorizarea unor forme de devianță precum auto-vătămarea intenționată și ideea suicidară. Pentru a înțelege ce reprezintă cyberbullyingul, în esență, este necesar mai întâi a explica ce reprezintă însuși bullying-ul, astfel va fi mai ușor de determinat care este rădăcina problemei, cyberbullying-ul nefiind altceva decât o formă a bullying-ului, desigur, cu trăsături specifice.

Fenomenul de „bullying” reprezintă orice lezare fizică, verbală și socială, având efecte devastatoare atât asupra psihicului unui copil sau adolescent, cât și asupra unei persoane adulte. Acesta îmbracă forma agresiunilor directe sau indirecte, excluderi, farse cu caracter denigrator, umilitor sau intimidant. Pentru ca un abuz fizic sau emoțional să fie considerat ca aparținând fenomenului de bullying, acesta trebuie să prezinte câteva **caracteristici**, și anume: **să fie intenționat, să fie consecvent sau altfel spus să aibă caracter repetitiv și să existe o inegalitate clară între forțe**, agresorul considerându- se superior victimei, adică având capacitatea de a o domina.



Există 11 tipuri de cyberbullying, și anume:

Bârfa, Excludere, Hărțuire, Urmărire online, Întărâtare, Comentarii, Insistență abuzivă, Conturi false, Înșelăciune, Sabotarea, Înregistrarea video a atacurilor.

Efectele bullying-ului asupra agresorului pot fi:

a) *Pe termen scurt:*

- Performanțe școlare slabe și scăderea frecvenței la orele de curs;
- Dificultate în menținerea relațiilor sociale;
- Creșterea riscului de consum abuziv de droguri și alcool
- Suportarea unor sancțiuni juridice (patrimoniale, penale etc.)

b) *Pe termen lung:*

- Riscul de a-și abuza familia și copiii;
- Manifestarea unui comportament antisocial;
- Dificultatea de a se integra profesional pe piața muncii.
- Suportarea unor sancțiuni juridice (patrimoniale, penale etc.)

Pentru că experiențele avute în copilărie ne modelează ca adulți, este lesne de înțeles de ce efectele bullying-ului persistă până la vârsta adultă, influențând percepția unei persoane despre ea însăși și despre ceilalți. Chiar dacă bullying-ul nu mai are loc, adultul poate resimți din plin consecințele acestuia, care îi pot influența negativ viața.

Bullying-ul este, însă, mai mult decât atât. Acțiunile care se circumscriu noțiunii de bullying pot atrage răspunderea juridică, mergând până la a lua forma unor infracțiuni; în aceste cazuri, agresorul răspunde penal și patrimonial, conform legii (chiar dacă bullying-ul, în sine, nu este incriminat de legea penală română).

Activitățile de prevenire a violenței psihologice – bullying se realizează în funcție de specificul fiecărei unități de învățământ, prin:

a) implementarea, la nivelul unității de învățământ, a unui plan școlar de prevenire și combatere a violenței, a unor programe/proiecte/campanii cu scopul de creștere a coeziunii grupului de copii și a comunității copii adulți, conștientizarea consecințelor violenței psihologice – bullying, eliminarea cauzelor/riscurilor/ vulnerabilităților care ar putea determina producerea de astfel de comportamente;

b) desfășurarea unor activități de informare și conștientizare, în colaborare cu alte instituții sau specialiști cu competențe în domeniu;

c) promovarea unui climat educațional care încurajează atitudinile pozitive, nonviolente și suportive între membrii comunității de preșcolari/elevi și adulți, învățarea și exersarea empatiei, a interacțiunilor între aceștia, de tip câștig reciproc, implicarea participării preșcolarilor/elevilor de

toate vârstele la toate deciziile care îi privesc și promovarea acțiunilor de la egal la egal între preșcolari/elevi;

d) promovarea relațiilor democratice între copii și adulți, prin toleranță, respect, incluziune și solidaritate;

e) implementarea de măsuri administrativ-organizatorice, care să contribuie la crearea unui mediu securizant din punct de vedere fizic și emoțional pentru copii, în unitatea de învățământ, precum montarea de camere de luat vederi, profesori de serviciu, asigurarea pazei spațiilor educaționale, dispunerea mobilierului în clasă în scopul facilitării colaborării între copii, promovarea lucrului în echipă, constituirea formațiunilor de studiu, conform prevederilor legale;

f) formarea cadrelor didactice în sensul dezvoltării personale și al utilizării metodelor de disciplină pozitivă.

Fiecare unitate de învățământ prevede în regulamentul de ordine interioară obiectivul „școală cu toleranță zero la violență”, ce va fi adus la cunoștința personalului didactic/didactic auxiliar/nedidactic/elevilor/părinților. De asemenea, în acord cu profesorii, elevii și părinții acestora, unitățile de învățământ stabilesc, prin regulamentul de ordine interioară a unității de învățământ (ROI), măsurile aplicabile în cazul unui comportament inadecvat, imoral sau necolegial al unor copii față de alți copii.

Implementarea planului antibullying, la nivelul fiecărei unități școlare, cuprinde:

a) activități de informare și conștientizare asupra fenomenului de bullying pentru personalul școlii, copii și părinți;

b) măsuri de comunicare și informare internă, la nivelul unității de învățământ, cu privire la procedurile de prevenire, identificare, raportare și intervenție a situațiilor de bullying în spațiul școlar;

c) proceduri de intervenție în situațiile de violență psihologică – bullying;

d) responsabilizarea cadrelor didactice în scopul intervenției imediate în cazurile de bullying semnalate sau identificate;

e) organizarea unor activități, precum concursuri, teatru forum ș.a., în scopul încurajării respectării valorilor și misiunii declarate a școlii, participarea la identificarea, medierea sau raportarea situațiilor de bullying;

f) atragerea părinților în participarea la dezbateri și sesiuni de informare cu privire la bullying;

g) activități de măsurare a impactului acțiunilor cuprinse în planul antibullying și a eficienței grupului de acțiune;

h) orice alt tip de activitate care are scopul de a preveni bullyingul.

Dacă ne confruntăm cu o situație de bullying, trebuie în primul rând să încercăm să acționăm pe cale amiabilă, discutând cu minorii implicați și părinții lor. Dacă situația nu poate fi

gestionată în urma primului demers, amiabil sau dacă ni se promite că problema va fi remediată însă nu vedem niciun rezultat pozitiv putem să:

✓ Discutăm cu dirigintele/directorul școlii;

✓ Facem o sesizare scrisă către director;

✓ Formulăm o plângere la poliție, dacă faptele sunt grave;

✓ Scoatem un certificat medico-legal;

✓ Discutăm cu un avocat, care să formuleze o notificare în numele victimei, către agresor/părinții agresorului/în atenția directorului școlii, după caz;

✓ Formulăm o acțiune în fața instanței, dacă primele demersuri amiabile eșuează.

Ca o concluzie, din experiența de până acum, problemele sunt uneori mai greu de gestionat, dacă este nevoie și de suportul unui terapeut, atât pentru victimă, cât și pentru agresor, iar părinții refuză acest demers. Totuși, deseori dirigintele/profesorii vor găsi o soluție optimă, împreună, pentru stoparea fenomenului și consilierea copiilor implicați. Cel mai important este să existe o abordare pozitivă, un demers de atenuare a efectelor, un suport pentru victimă, dar și pentru agresor, pentru reintegrare socială/acceptare/refulare a furiei/suferinței în activități pozitive/un sport și nu prin agresivitate. (!) Nu uitați niciodată că agresorul este deseori și el victimă, copiind programul disfuncțional la care este supus, pedepsind pentru a se elibera. Așadar, în spatele agresivității, există de foarte multe ori un copil vulnerabil, abuzat la rândul lui, bullyingul putând fi chiar strigătul lui de ajutor, la școală.

Bibliografie:

1. Arsova Netzelmann, T.; Steffan E.; Angelova M. Strategii pentru o clasă fără bullying. 2016;
2. Beldean-Galea I., Mireștean I.-M., Irimie S. ș.a. Comportamentul bullying în școală - formă specifică a violenței școlare. În: Revista de Medicină Școlară și Universitară, Vol. III, nr.3, 2016
3. <https://www.juridice.ro/786537/ocrotirea-interesului-superior-al-minorului-la-scoala-prin-evitarea-bullyingului-sub-forma-violentei-psiologice-si-abuzului-emotional-din-partea-unui-cadru-didactic-invatorprofesor-diriginte.html>
4. <https://legalthour.ro/ce-este-bullying-si-cum-poate-fi-combatut-in-scoala/>

ȘCOALA, MEDIU SIGUR DE ÎNVĂȚARE

Prof. Onofreiciuc Carmen

Prof. Neamțu Marilena

Liceul Tehnologic „Theodor Pallady”, București

Învățarea este o activitate realizată în cadrul mediului educațional școlar. Învățarea eficientă este determinată de condițiile pedagogice și psihologice necesare în organizarea procesului educațional. Asigurarea unei înalte calități și eficiențe ale procesului educațional este în corelare cu asigurarea unui mediu adecvat de realizare a procesului educațional.

Mediul acționează asupra persoanei în complexitatea fizică, socială și culturală. Funcția principală a învățării constă în modificarea sistemului psihic printr-un demers auto-formativ, în asigurarea mijloacelor interne necesare unei adaptării într-o etapă următoare a evoluției. La școală, elevii pot fi veseli sau triști, exuberanți sau melancolici. Toți se simt însă valorizați într-o clasă prietenoasă, cu cadre didactice apropiate lor, dar exigente în același timp, cu elevi care dezvoltă trăiri afective pozitive. Ambientul clasei/școlii trebuie să aibă propria sa identitate, să devină locul unde copilul se simte bine, un mediu care să-l reprezinte. Învățarea modelează personalitatea, perfecționează anumite structuri psihice (cunoștințe, aptitudini, atitudini, valori) și permite crearea altora noi.

Cercetările în domeniul psihologiei cognitive sugerează că există trei factori principali care influențează eficiența învățării:

- **Aptitudinea pentru învățare** – reprezintă sistemul de capacități ale elevului pe care le dezvoltă prin învățare. Totuși există diferențe din punct de vedere al aptitudinii pentru învățare, deoarece acestea au origine genetică.

- **Achizițiile anterioare** – reprezintă cunoștințele pe care le are elevul despre subiectul respectiv, experiențe individuale, valori etc. Acestea influențează semnificativ procesul de învățare și îi ajută să dobândească mai rapid noi cunoștințe.

- **Motivația învățării** – efectul motivației este semnificativ în învățare. Lipsa de interes pentru învățare are consecințe asupra finalităților și eficienței învățării.

Calitatea și eficiența învățării este determinată de adaptarea acțiunilor specifice la condițiile concrete în care se va desfășura procesul educațional. Specialiștii în educație au demonstrat că în procesul învățării se creează o serie de relații între elevi, care pot influența pozitiv sau negativ învățarea. Climatul școlii este influențat de gradul de motivare al profesorilor, elevilor și părinților pentru atingerea unor competențe și performanțe pedagogice superioare. Afectivitatea pozitivă a profesorului, atitudinile sale empaticе, reducerea distanței sociale, față de elevi au o influență considerabilă asupra climatului de învățare și asupra dezvoltării socioafective a elevilor.

Mediul constant de cooperare duce la un climat mai puțin supus tensiunilor, în care fiecare poate lucra potrivit propriilor capacități. Un astfel de mediu dezvoltă relații de prietenie, de

solidaritate, de încredere în forțele proprii, condiții optime de dezvoltare a personalității. Elevii urmează a fi formați atât pentru situații de concurență, cât și pentru situații de cooperare, ca personalități deschise, complexe, apte de a se raporta la ambele tipuri de context fără a-și compromite identitatea. Mediul fizic este un factor care influențează mult rezultatele învățării, iar sănătatea și bunăstarea, caracteristicile afective, sociale, cognitive și comportamentale ale indivizilor sunt condiții prealabile care pot împiedica sau îmbunătăți procesul de învățare.

Climatul școlar a fost identificat ca una dintre cele mai importante trăsături ale unei școli. Când atmosfera din școală este neprietenoasă, îngrijirea nu este atentă, lipsește încurajarea și recompensarea, sănătatea mentală, atât a elevilor cât și a profesorilor poate fi afectată în mod advers. Impactul unei atmosfere neprietenoase este dăunător dacă persistă o perioadă mai lungă de timp. Avantajele unui mediu școlar pozitiv constau în bunăstarea și fericirea, întărirea sentimentului de apartenență și o mai bună calitate a vieții celor implicați în procesul educațional. Indirect, poate avea ca rezultat performanțe mai bune. Sentimentele de bunăstare în timpul copilăriei și adolescenței pun temelii solide pentru o bună sănătate emoțională la maturitate.

Elevii de azi vor să aibă acces la tehnologie și să fie implicați în procesul de învățare cu ajutorul TIC și au nevoie de feedback imediat. Era informatizării și a noilor tehnologii, deschide noi oportunități bazate pe inventivitate și creativitate tehnologică. Utilizarea resurselor digitale în mediul de învățare a permis cadrelor didactice să desfășoare activități mai bine orientate și să ofere feedback imediat elevului cu scopul ca acesta să învețe în ritm propriu. În acest context, accesul la TIC permite, de asemenea, acumularea de dovezi despre progresul elevilor.

Crearea unui mediu sigur de învățare este o bază necesară pentru dezvoltarea elevilor. Iar stabilirea unui sentiment de siguranță ajută la stimularea curiozității și a dragostei elevilor de a învăța. Prevenirea fenomenului bullying este un proces la care trebuie să contribuie toți actorii principali, implicați în educația copilului, respectiv părinții, profesorii și alte persoane calificate (psihologul școlar, medicul școlar etc.). Pentru a reduce anxietatea elevilor, e necesar să creăm un mediu de învățare sigur, sănătos și pozitiv. Pentru că, dacă un copil se simte în siguranță, curiozitatea îi este sporită, încrederea îi crește și este deschis să descopere lucruri noi.

Mediul școlar contribuie la bunăstarea socială, emoțională și cognitivă a elevului atunci când este cald, prietenos și recompensează învățarea, promovează în special cooperarea, oferă susținere și facilitează comunicarea; încurajează activitățile creative, este susținută de un spațiu fizic plăcut învățării etc. În condițiile stresului excesiv creierul elevului nu funcționează bine, iar efectul se răsfrânge asupra rezultatelor învățării. Profesorul este factorul cel mai important în crearea unui mediu eficient și incluziv.

Bibliografie

1. NEACȘU I. Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes. Iași: Polirom, 2015.
2. HAROLD D. STOLOVITCH, KEEPS E.J. Formarea prin transformare. Dincolo de prelegeri. București: Editura Trei, 2017.
3. ALBU G. Relațiile interpersonale. Aspecte instituționale, psihologice și formativ-educative. Iași: Institutul European, 2013.
4. <https://www.unicef.org/romania/media/3326/file/Considerente%20pentru%20%C8%99coli%20sigure,%20pentru%20copii%20%C8%99i%20adolescen%C5%A3i.pdf>
5. <https://www.unicef.org/moldova/media/6941/file/Recomand%C4%83ri%20pentru%20prevenirea,%20identificarea%20%C8%99i%20interven%C8%9Bia%20%C3%AEen%20cazurile%20%20de%20bullying%20%C3%AEen%20institutiile%20de%20%C3%AEenv%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2nt.pdf>

BULLYING ȘI HĂRȚUIRE PE INTERNET

Ing. Palcuie Daniela

Colegiul Energetic – Rm. Vâlcea



Cyberbullying-ul este una din formele de hărțuire. Acesta este un comportament intenționat agresiv în spațiul cibernetic. Este adeseori întâlnit la agresori, în justificarea comportamentului lor, explicația că nu au avut intenții rele, doar au făcut o glumă, dar hărțuirea nu este același lucru cu umorul. Atunci când vrei să glumești despre ceva, este amuzant pentru toată lumea, batjocorind un copil sau mai mulți, este trist și dureros. În cazul cyberbullying-ului se observă dominanta forțelor. În viața reală, dominanta forțelor este înțeleasă ca avantajul agresorilor, cum ar fi superioritatea fizică, însă în spațiul cibernetic, agresorul poate fi oricine, chiar și un copil slab fizic și nepopular. În lumea virtuală el are avantajul de a rămâne anonim și a unui public mare care urmărește hărțuirea. De exemplu, dacă într-o clasă văd hărțuirea 30 de colegi, pe Facebook poate fi văzută de 300 chiar și mai mulți. Cyberbullying-ul poate lua forma e-mail-urilor, mesajelor de pe site-urile de chat sau a rețelelor sociale. Cyberbullying-ul poate avea loc prin folosirea telefonului mobil. Există forme directe și indirecte de cyberbullying. În forma directă, agresorul atacă el însuși victima, și în formele indirecte folosește alte persoane pentru ai face treaba „murdară”, rămânând în același timp anonim. Cyberbullying-ul indirect poate fi descris foarte bine de situația în care agresorul pretinde că este altcineva prin folosirea datelor de logare ale respectivului. În acest caz persoana a căror date au fost utilizate, s-ar putea să nu știe că a contribuit la agresiunea cibernetică. Insultele într-un spațiu virtual, când un copil este insultat în public și este văzut și auzit de alții. De exemplu, sunt postate diverse injurii pe profilul său social, copilul fiind poreclit în public.

Impostorul - cel care ia locul altei persoane și îi distruge reputația. În spațiul cibernetic este ușor să rămâi anonim și să îți ascunzi identitatea de asemenea poți să pretinzi că ești altcineva. De exemplu, un elev din clasa a VII-a se preface că se distrează pe seama unui coleg de clasă și trimite scurte mesaje unor fete din clasă, în numele său, poreclindu-le în cuvinte urâte.

Frauda prin obținerea de informații personale și divulgarea acestora către alții. Acestea pot fi fotografii, videoclipuri, detalii de conectare și alte informații importante pe care un copil nu dorește să le împărtășească altora.



Respingerea și neacceptarea într-un grup de prieteni într-o cameră de chat, într-o rețea socială. De exemplu, elevii unei clase șterg de comun acord pe unul dintre colegii din lista lor de prieteni.

Calomnia pe Internet atunci când sunt răspândite zvonuri despre un copil sau un grup de copii. De exemplu, fetele numesc doi dintre colegii lor "cuplu", trimițând mesaje și e-mail-uri altor colegi de clasă, răspândind informații false.

Hărțuirea când cineva este amenințat într-un fel anume, de exemplu cu bătaie sau susținând că este supravegheat în secret.



Filmarea, încărcarea și distribuirea de acte violente în mediul online.

Este important de menționat fenomenul numit "happy slapping" sau "plesnirea fericită". Acest fenomen a apărut în Anglia, când niște tineri au lovit o persoană aleasă la întâmplare, au filmat acest atac cu camere de amatori, cum ar fi telefoanele mobile și au postat ulterior înregistrarea în mediul online. Partea cea mai importantă a acestui atac este reacția victimei la această acțiune neașteptată. Ea pare ridicolă observatorilor și mai târziu privitorilor. Se constată că tot mai mulți tineri se angajează în acest tip de „divertisment”, iar formele de violență pe care le aleg devin din ce în ce mai agresive.

Bibliografie:

https://demetrius.ro/wp-content/uploads/2022/01/IO1-Bullying-si-hartuire-pe-internet-Povestiri-pentru-elevi_RO.pdf

PROVOCĂRI ACTUALE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Prof. Pariș Ivona-Rodica

Liceul Tehnologic Special „Beethoven” Craiova

Generațiile de astăzi sunt conectate la mediul online cel puțin 6 ore în fiecare zi. Ceea ce înseamnă că **cyberbullyingul** este un fenomen cu care trebuie să ne familiarizăm pentru a înțelege mai bine dinamica relațiilor pe care copiii le dezvoltă în mediul online și a pericolelor la care sunt expuși. Pentru că majoritatea mesajelor, postărilor și comentariilor realizate pe platforme online de tip rețele sociale sau forumuri sunt încărcate direct pe serverele entităților respective, nici copilul abuzat și nici abuzatorul nu au drepturi asupra lor și nu se pot asigura că aceste mesaje sunt șterse în timp. La fel se întâmplă și în cazul mesajelor de tip email, de exemplu. Majoritatea informațiilor comunicate electronic sunt permanente și publice, iar o reputație negativă online poate afecta mai târziu admiterea la facultate, angajarea și alte domenii ale vieții precum relațiile cu cei din jur.

Cyberbullyingul nu se observă atât de ușor. Părinților și profesorilor le este mult mai ușor să depisteze cazurile de bullying când văd copii îmbrânciți, copii izolați de grupul de colegi, glumele nepotrivite făcute pe holurile școlii. În cazul abuzurilor din mediul digital, acestea pot fi urmărite mult mai greu și de cele mai multe ori părinții nu trag un semnal de alarmă decât dacă observă schimbări radicale în comportamentul copilului precum depresia sau refuzul de a utiliza un anumit dispozitiv. Cum copiii și adolescenții petrec ore bune din zi cu telefonul mobil în mână, nu putem ști cu certitudine dacă activitatea lor din mediul online este pozitivă sau negativă, dacă se amuză și relaxează sau sunt hărțuiți prin mesaje.

Bullying –ul presupune violență fizică, de limbaj sau psihică, însoțită tot mai adesea de intimidare. Aceste manifestări se observă mai ales la copiii proveniți din medii sociale și familii defavorizate, copii instituționalizați (din centrele de plasament), copii delincvenți, copii aparținând unor minorități etnice sau religioase, copii ai străzii, copii abuzați sau maltratați fizic și psihic, copii care suferă de afecțiuni. Toate aceste categorii de copii au aceleași trebuințe de bază în creștere și dezvoltare ca și ceilalți - nevoia de afecțiune și de securitate, de apreciere și întărire pozitivă, de încredere în sine, de responsabilitate și independență etc.

Copiii sunt foarte diferiți din punct de vedere al motivației, temperamentului, capacităților, chiar în cadrul aceleiași categorii. De aceea este deosebit de importantă identificarea și înțelegerea cauzelor care determină astfel de manifestări și, totodată depistarea elevilor vulnerabili ce pot fi vătămați și care pot deveni victime sigure. Trebuie descoperit modul de acțiune al agresorilor pentru a stabili exact nivelul de risc și a lua măsurile cele mai potrivite care se impun pentru eliminarea și descurajarea acestor comportamente. Prin monitorizarea atentă și analizarea cauzelor și a efectelor acțiunilor violente, se pot combate și elimina tendințele agresive ale unor elevi.

Pentru că în general, violența este însoțită și de **absenteism** și apoi de **abandon școlar**, măsurile care se pot lua trebuie să fie o combinație între asistență psihologică și proiectarea și organizarea unor activități recreative, care să înlăture stresul și plictiseala, să stimuleze creativitatea și descoperirea propriei personalități, a calităților și defectelor precum și a modului cum pot fi ameliorate sau ținute sub control aceste manifestări.

Activitățile extracurriculare, sportive, cu ieșiri în natură, cu voluntari, participarea la diferite evenimente, încurajarea lucrului în echipă și a toleranței față de ceilalți elevi poate fi o alternativă la preocupările pe care le au de obicei. Existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor. Perioadele dificile din viața lor socială și/sau familială sau experiențele școlare negative pot influența evoluția normală a unui elev. Observarea la timp a dificultăților de învățare, a stresului socio-emoțional sau a pierderii interesului este esențială – înainte ca acestea să se manifeste prin absenteism sau comportament inadecvat. De aceea este necesară luarea unor măsuri și găsirea unor soluții pentru rezolvarea situațiilor conflictuale imediat ce apar, în colaborare cu familia. Aceste măsuri nu trebuie să se rezume doar la a înregistra și a răspunde la incidente ci mai degrabă, să fie ca un adevărat sprijin și avertizare, pentru elevii cu probleme. Ei trebuie să știe că nevoile lor sunt ascultate și înțelese Important pentru ei este să crească și să se dezvolte împreună, fără a transforma diferențele în bariere.

Un alt risc este cel de **a nu se adapta la viața școlară**, cu tot ceea ce presupune ea, prin ruperea de familie, de mediul pe care îl percep ca fiind sigur și care le oferă un confort psihic și venirea în contact cu alți copii, cu obiceiuri și comportamente diferite, pe care trebuie să-i accepte în universul lor. Fie că această rupere de familie se produce pentru câteva ore, cât durează orele de curs și apoi revin acasă, fie că perioada aceasta este mai lungă, de câteva zile, pentru cei care sunt în regim de internat, ea poate produce modificări importante în modul de manifestare al unor elevi, în sens pozitiv sau negativ.

Scoala trebuie să asigure posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță. De aceea trebuie cunoscute și respectate normele de igienă școlară, de protecție a muncii, de protecție civilă și de pază contra incendiilor, cutremurelor și calamităților, în unitatea de învățământ, prin exerciții și simulări.

Pentru eliminarea oricăror riscuri, elevilor li se va face instructajul legat de ustensilele de laborator, de mașinile și utilajele din ateliere pentru a preveni diverse accidente, împiedicări sau alunecări pe scări sau pe suprafețe umede. Prin Fișe prelucrate la dirigentie, elevilor li se va atrage atenția asupra unor lichide de curățenie care pot fi toxice, precum și a modului lor de întrebuințare, asupra păstrării alimentelor în condiții igienice, pentru a evita toxiinfecțiile alimentare, asupra necesității păstrării ordinii și a curățeniei, a aerisirii și iluminării corespunzătoare a spațiilor de

lucru și de dormit, a respectării normelor de distanțare sanitară, folosirea corectă a mijloacelor de încălzire, umiditate corespunzătoare,

Bibliografie

1. <https://www.salvaticopiii.ro> – «10 lucruri esențiale pe care ar trebui să le cunoaștem despre cyberbullying»
2. <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/resources/toolkitsforschools/subarea.cfm?sa=19>
3. <https://www.unicef.org> - Materialul UNICEF Crearea unor sisteme de educație reziliente în contextul pandemiei de COVID-19: Considerente pentru factorii de decizie de la nivel național, local și de unitate școlară

COMUNICAREA ASERTIVĂ ÎN MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Venete Elena-Adelina

Păun Roxana Gabriela

Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza”, Ploiești

„Nimeni nu te poate face să te simți inferior fără acordul tău.”

(Eleanor Roosevelt)

În contextul epocii actuale privind comunicarea interpersonală, dar mai ales pedagogică, apare ca imperios necesară cerința de a lua în discuție asertivitatea ca valoare profesională, ce le asigură cadrelor didactice autoritate deontologică. Dimensiune indispensabilă a activității umane încă din antichitate, comunicarea umană a fost și este încă un subiect de cercetare. Derivat din latinescul *communis*, termenul de comunicare înseamnă „a fi în relație cu, a pune de acord”. La rândul său, definită în dicționarul Larouse (2006) drept „caracteristică a unei persoane care își exprimă cu ușurință punctul de vedere și interesele, fără anxietate și fără să le nege pe cele ale altora”, asertivitatea se caracterizează prin faptul că în comunicare nu se încalcă nici drepturile personale, nici ale celorlalți, subiectul exprimându-și necesitățile, dorințele, sentimentele și preferințele într-un mod deschis și onest, într-o manieră adecvată din punct de vedere social.

Conceptul de asertivitate este lărgit de Lawrence la „învățarea abilității de a adapta comportamentul solicitărilor situației interpersonale, astfel încât consecințele pozitive să fie maxime, iar cele negative - minime”. La rândul său Cucuș (2014) arată că, atunci când contextul relațional din clasă sau din școală este deschis comunicării interpersonale, schimburilor cu mediul socio-cultural, se creează un climat propice activității de învățare. Dimpotrivă, atunci când mediul școlar este închis promovării schimburilor intra- și inter- grupale cu structurile sociale externe, se diminuează motivația participanților în procesul interacțiunii și relațiilor interpersonale.

Asertivitatea a fost introdusă de unii specialiști în terapia comportamentală, fiind preluată apoi și utilizată în relațiile de muncă, în tehnicile comerciale, în învățământ și în pedagogie. Contextul școlar (relațional) are o importanță deosebită în formarea personalității elevilor, în dezvoltarea competențelor sociale ale acestora și în asumarea rol-statusurilor membrilor grupului-clasă cu respectarea drepturilor celorlalți, asertivitatea intervenind în reducerea stresului școlar și profesional prin aceea că plasează fiecărei acțiuni importanța cuvenită, reglează optimul motivațional și crește încrederea în forțele proprii și în șansele de reușită ale individului, indiferent care ar fi planurile lui.

O abordare asertivă în comunicare are multiple beneficii pentru dezvoltarea profesională și personală. Aceasta îmbunătățește relațiile interpersonale, obiectivul comunicării asertive fiind

exprimarea directă și respectuoasă a ideilor personale. De aceea, o comunicare de acest tip poate să contribuie la dezvoltarea unor relații sănătoase și la creșterea încrederii și a respectului între interlocutori. Comunicarea asertivă este considerată o abilitate importantă în mediul profesional deoarece permite o interacțiune eficientă cu colegii și educabilii. Un cadru didactic care comunică într-un mod asertiv este considerat ca fiind o persoană încrezătoare și hotărâtă, lucru care poate să contribuie la îmbunătățirea performanțelor profesionale. De asemenea, reduce conflictele. Atunci când, într-o discuție, există păreri diferite și contradicții pe baza unui subiect, comunicarea asertivă poate să contribuie la evitarea unui conflict. Când cei implicați în discuție comunică într-un mod asertiv, ideile sunt expuse mai clar, având totuși în vedere identificarea soluțiilor benefice pentru toate părțile implicate. Comunicarea asertivă nu numai că reduce conflictele, dar poate crește și eficiența, acest lucru contribuind la dezvoltarea stimei de sine și a încrederii.

Așadar, asertivitatea este un comportament ce trebuie învățat. În momentul în care abilitățile vitale pe care le încorporează asertivitatea nu se formează și nu se dezvoltă, se perpetuează blocaje în calea comunicării, a exprimării informației, gândurilor, sentimentelor; începe să apară neîncrederea, care atrage după sine insuccesul profesional și social. De aici rezultă că asertivitatea este un comportament și o manieră de comunicare inteligentă – deci o competență ce trebuie exersată.

Pe de altă parte, există și alte tipuri de comunicare care pot fi dăunătoare relațiilor interpersonale deoarece nu susțin comunicarea eficientă și concisă între interlocutori, fiecare dintre acestea având caracteristici diferite. Vorbim despre comunicarea pasivă ca stil de comunicare în care o persoană evită să își exprime opiniile, sentimentele sau nevoile. Printre principalele caracteristici ale comunicării pasive se numără: folosirea unui ton moale, a unor expresii vagi, precum „poate”, „încerc”, „posibil”, evitarea contactului vizual și acceptarea cu ușurință a cerințelor celorlalți, chiar dacă acestea nu se potrivesc cu punctul de vedere al persoanei în cauză. Comunicarea agresivă este un alt tip de comunicare în care o persoană își impune propriile nevoi și dorințe în detrimentul altora, fără a ține cont de părerile interlocutorilor. Principalele caracteristici ale comunicării agresive sunt: folosirea unui ton ridicat, folosirea amenințărilor și folosirea unui limbaj defensiv și acuzativ. Și nu în ultimul rând comunicarea pasiv-agresivă – stil de comunicare în care o persoană își exprimă pasiv opoziția față de ideile celorlalți, fără a își comunica direct și clar punctul de vedere. Principalele caracteristici ale acestui tip de comunicare sunt: folosirea sarcasmului, evitarea discuțiilor directe și refuzul de a coopera.

În concluzie, asertivitatea ne ajută să ne exprimăm și reprezintă un instrument prin care ne consolidăm încrederea în sine. Atunci când formulăm ceea ce dorim să transmitem într-o manieră clară, cu argumente și diplomatie, suntem mai aproape de atingerea ținutelor personale și/sau profesionale, dar câștigăm și respectul, aprecierea, colaborarea oamenilor din jur. În oglindă, lipsa verbalizării nevoilor, dorințelor, opiniilor, resentimentele, victimizarea, dorința de răzbunare și

obisnuita de a pune sub semnul întrebării judecata personală nu fac decât să alimenteze stresul. Comportamentul asertiv încurajează o abordare echilibrată și constructivă în fața situațiilor neprevăzute, stresante, ajutându-ne să gestionăm mai bine provocările și să menținem echilibrul emoțional. Prin abordarea asertivă, putem diminua impactul negativ al stresului și putem dezvolta o mai bună reziliență în fața provocărilor inerente ale vieții.

Bibliografie și sitografie:

Dobrescu, E., Sociologia comunicării, București, Editura Victor, 1998.

Dumitraș, R., Talpă, A., „L assertivite”, în Revistă științifico-didactică, nr. 4 (68), 2009

Goleman, H., Emotional Intelligence, Bantam Books, New York

Marinescu, V., Introducere în teoria comunicării. Modele și aplicații, București, Editura C.H. Beck, 2011

<https://edu.freepedia.ro/comunicarea-asertiva-in-scoala>

<https://www.officedirect.ro/blog/comunicarea-asertiva-in-mediul-profesional-ce-beneficii-are>

<https://www.medicover.ro/despre-sanatate/asertiv--model-de-comportament-si-strategie-eficienta-de-gestionare-a-stresului,1160>, nr. 292

SIGURANȚA ȘI TOLERANȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. înv. primar Roibu Tania

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Craiova

Toleranța, abilitatea de a accepta diferența dintre oameni, este o capacitate care apare atunci când copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități, cum ar fi: atașament, autocontrol, perceperea durerii, când va relaționa eficient cu cei din jur, când își va controla anxietatea.

Fiecare copil are nevoie de iubire, respect și apreciere necondiționate de performanța școlară sau de altă natură. Respectul, aprecierea, conștiința propriei valori, sunt stimuli care încurajează dezvoltarea personală, prevenind și remediind atitudini și comportamente deficitare sau problematice.

Copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-și explica suferința celui alt, pentru a o înțelege. Pentru a face față în lumea diversă și complexă în care trăim este nevoie să își dezvolte capacitatea de a fi toleranți și de a manifesta respect. Cum trebuie văzut respectul? Este abilitatea de a vedea în noi înșine și în ceilalți valorile. Abilitatea presupune un anumit grad de maturitate socială, cognitivă și emoțională, ceea ce în cazul copiilor nu se regăsește. Respectul apare în copilărie și ne însoțește întreaga viață dacă acesta este cultivat.

Atât respectul, cât și toleranța sunt importante pentru siguranța copilului. Toleranța va determina apariția ideii că este special, valoros și acceptat. Printr-un exercițiu repetitiv, spunându-i și arătându-i cât este de iubit, copilul se va simți acceptat, fiindu-i mai ușor să-i accepte și pe alții.

Trăim într-o lume în care redescoperirea ideii de toleranță și respect este mai necesară ca oricând. Copiii pe care îi educăm vor fi protejați de violență doar dacă aceste concepte vor deveni pentru ei niște deziderate.

Învățându-i pe copii despre toleranță este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea regulilor școlare, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții. Toleranța este un lucru pe care-l transmitem în mod subtil așadar, școala are un rol extrem de important în formarea propriului sistem de valori ale copiilor.

Copiii pe care îi formăm azi vor avea parte în viața lor de multe schimbări, vor cunoaște și se vor acomoda cu noi locuri, vor asimila mai multe informații și vor fi expuși unei varietăți culturale într-o manieră în care nicio altă generație nu a făcut-o. Pentru a face față în această lume diversă și complexă va fi nevoie să-și dezvolte capacitatea de a fi toleranți și de a manifesta respect.

Toleranța este abilitatea de a accepta diferența dintre noi și alții. Această capacitate apare după ce copilul și-a dezvoltat cu succes anumite calități: atașamentul, autocontrolul, perceperea suferinței, a durerii; când va putea relaționa cu alți copii, simțindu-se în siguranță, controlându-și

anxietatea; când, întâlnind situații și oameni noi, va concretiza capacitățile, nevoile și interesele celorlalți. Copilul trebuie ajutat să parcurgă drumul de la a-și explica suferința celui alt, de exemplu, spre a o înțelege. Deosebirea este fundamentală din punct de vedere practic. A-și explica înseamnă a cunoaște condițiile în care o ființă reacționează într-un anumit fel, pe când a-l înțelege pe cel ce suferă înseamnă a încerca să-l alini, a lua măsuri pentru a face să înceteze acea stare. Dacă explicația este o reacție de natură pur intelectuală, înțelegerea este o reacție adaptată, complexă, a întregii noastre ființe, față de altul.

Respectul este abilitatea de a vedea în noi înșine și în ceilalți valorile. Această abilitate presupune un anumit grad de maturitate socială, cognitivă și emoțională. Apare în copilărie și ne însoțește întreaga viață.

Atât respectul cât și toleranța sunt importante pentru siguranța copilului. Toleranța va determina apariția ideii că este special, valoros și acceptat. Printr-un exercițiu repetitiv, copilul se va simți acceptat, fiindu-i mai ușor să-i accepte și pe alții, să nu îl deranjezi pe cel de lângă tine, că trebuie să ai o limită în tot și în toate.

Toleranță este un cuvânt opus celui de prejudecată. Totuși, nu înseamnă că toate comportamentele trebuie acceptate. Răutatea, furtul, agresivitatea, violența, minciuna nu trebuie tolerate. Trebuie să acceptăm oamenii așa cum sunt, dar nu vom accepta comportamentele negative. Toleranța constă în acceptarea diferențelor fizice, socio-culturale, politice sau religioase. Dar unde începe intolerabilul? Se folosește noțiunea de câmp de toleranță pentru a semnaliza, a delimita granițele între care sunt permise anumite abateri, fără ca cineva să aibă de suferit. Chiar și când este executată o piesă, precizia ei suportă o anumită toleranță, o limită, dincolo de care avem de-a face cu un rebut, o piesă care nu poate fi folosită. Tot așa și organismul uman are o anumită toleranță la frig, la boală, la durere, o limită peste care nu poate trece. Aceasta este cheia, așa trebuie să fie învățați și copiii că poți face ce vrei atâta vreme cât nu deranjezi pe cel de lângă tine, că trebuie să ai o limită în tot și în toate.

Violența, în opoziție cu toleranța, este o caracteristică a naturii umane, o problemă actuală care îngrijorează societatea umană în ansamblul ei. Violența este o realitate proprie a naturii umane, dar și a celei animale are continuitate în istoria umanității. De aceea noi ne numim oameni, persoane și ne diferențiem de animale pentru că putem să manageriem pulsunile violente individuale sau colective; animalul uman fiind cel care generează războaie, ucide, bate, distruge. Omul este primul animal care a inventat armele. Deci, omul poate fi un animal cu tendințe agresive, dar totodată un animal social.

Într-o perspectivă socială, abordarea violenței este mult mai complexă, pentru că omul dezvoltă relații diferite: de iubire, de atașament, de supunere, de dominație, de ură, de a exploata, de intoleranță, de afiliere. Este o graniță foarte fină între dragoste și ură, între supunere și răzvrătire,

între bucurie și tristețe, între capacitatea de a rezolva pacifist conflictele și ceartă, neînțelegere. Există mai multe tipuri de violență: violență fizică, violență emoțională, violență sexuală. Copiii trebuie învățați să nu accepte aceste manifestări din partea adulților, să le semnaleze pentru a putea fi protejați. Bătaia era folosită ca metodă de educare atunci când copiii făceau prostii. Dar, copiii nu se gândesc la fapta comisă ci la faptul cum să scape nepedepsiți altă dată. Din cauza bătailor primite mulți copii capătă o ură față de părinți. Deci bătaia nu și-a atins scopul. Crescând vor să bată și ei pe alții mai mici deci violența se perpetuează.

Pentru a descuraja violența în România există legi : Convenția cu privire la drepturile copilului și Legea privind prevenirea și combaterea violenței în familie. Dintre toate formele de violență, violența emoțională este cel mai greu de definit și diagnosticat, copilul trecând printr-un proces care afectează în mod negativ legăturile cu cei apropiați pentru mult timp sau poate pentru totdeauna.

Bibliografie:

1. Neacșu, I., Suditu, M., *Educația emoțional-afectivă. Noi explorări, noi strategii*, Editura Polirom, Iași, 2020.
2. Mih, V., *Psihologie educațională*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2010.
3. Roșan, A., *Violența juvenilă școlară. Teorie, prevenție și intervenție integrativă*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2006.
4. Sălăvăstru, D., *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași, 2004.
5. Toma, M., Sorin I., *Egalitatea de șanse în educație, dezvoltare personală și integrare socială*, București, Editura Universitară, 2014.

FENOMENUL DE BULLYING - PROVOCARE ACTUALĂ CU CARE SE CONFRUNTĂ ȘCOALA

Prof. Săseanu Mirela Daniela

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Craiova

Fenomenul de bullying și cyberbullying este din ce în ce mai des întâlnit atât în școli, cât și în mediul privat, agresorii fiind deopotrivă elevi și profesori.

Pionier în domeniul cercetării asupra bullyingului este psihologul suedezo-norvegian Dan Olweus (1931-2020), care a definit acest fenomen drept „comportament agresiv nedorit care se repetă în timp și implică un dezechilibru de putere”. Azi, se recunoaște că există bullying față-în-față și cyberbullying, care au următoarele caracteristici:

- implică un dezechilibru de putere care apare într-o anumită rețea de relații școlare și comunitare și care este activat sau inhibat de contextul social și instituțional al școlilor și de sistemul educațional;
- sunt fenomene relaționale care apar în cadrul unei rețele de oameni;
- implică adesea absența unor răspunsuri eficiente sau pozitive și grijă față de victimă din partea colegilor și/sau adulților;
- cauzează adesea daune emoționale, sociale și/sau fizice;
- repetarea nu este legată doar de numărul de incidente, ci și de efectul asupra victimei care se poate teme că un eveniment unic ar putea fi repetat sau redistribuit online;
- nu toți agresorii acționează intenționat. Uneori elevii implicați în agresiune fac asta mai degrabă ca urmare a dinamicii grupului decât pentru că vor să facă rău elevului victimă.

România se situează pe locul 3 în Europa în ceea ce privește bullying-ul: 3 din 10 copii sunt excluși din grupul de colegi; 3 din 10 copii sunt amenințați cu bătaia sau lovirea de către colegi; 1 din 4 copii este umilit în fața colegilor.

Bullying-ul a fost reglementat în legislația educației prin Legea nr. 221/2019 și Normele metodologice din anul 2020. Azi, bullying-ul este definit drept o formă de violență psihologică ce constă în „acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau grup de persoane, și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, comportamente ce se desfășoară în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale”.

Cyberbullyingul (agresiunea cibernetică), cea mai des întâlnită formă de bullying din prezent, în rândul copiilor este tratat cu amuzament de elevi, care apreciază că este la modă să postezi pe tiktok, indiferent că obiectul postării este un coleg, care nu dorește să apară public, în ipostazele surprinse.

Pentru a înțelege ce reprezintă cyberbullyingul, în esență, este necesar mai întâi a explica ce reprezintă însuși bullying-ul, astfel va fi mai ușor de determinat care este rădăcina problemei, cyberbullying-ul nefiind altceva decât o formă a bullying-ului, desigur, cu trăsături specifice.

Fenomenul de „bullying” reprezintă orice lezare fizică, verbală și socială, având efecte devastatoare atât asupra psihicului unui copil sau adolescent, cât și asupra unei persoane adulte. Acesta îmbracă forma agresiunilor directe sau indirecte, excluderi, farse cu caracter denigrator, umilitor sau intimidant. Pentru ca un abuz fizic sau emoțional să fie considerat ca aparținând fenomenului de bullying, acesta trebuie să prezinte câteva caracteristici, și anume: să fie intenționat, să fie consecvent sau altfel spus să aibă caracter repetitiv și să existe o inegalitate clară între forțe, agresorul considerându-se superior victimei, adică având capacitatea de a o domina.

Violența fizică se realizează prin atingeri/contacte fizice dureroase, exercitate de un preșcolar/elev asupra unui alt copil sau grup de copii, intimidare fizică îndreptată asupra victimei, distrugerea unor bunuri personale care aparțin victimei. Formele posibile de manifestare întâlnite cel mai des sunt: împins, trasul de păr, răsucirea brațelor, contuzii, arsuri, bătăi, lovituri cu pumnul, cu palma sau cu piciorul, aruncarea în victimă cu diverse obiecte, izbirea de pereți, utilizarea unor obiecte ca arme etc.

Violența psihologică, cibernetică sau cyberbullyingul constă în acțiuni care se realizează prin intermediul rețelelor de internet, calculator, tabletă, telefon mobil și poate cuprinde elemente de hărțuire online, alături de un conținut ilegal și/sau ofensator care se referă la orice comportament mediat de tehnologie, identificat în spațiul de social-media, website-uri, mesagerie. Această formă de violență nu se limitează la comportamente repetate de tip: mailuri, postări, mesaje, imagini, filme cu un conținut abuziv/jignitor/ofensator, aceasta însemnând, de asemenea, și excluderea deliberată/marginalizarea unui copil în spațiul online, spargerea unei parole de cont personal de e-mail, derulate pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.

Abuzul emoțional constă în expunerea repetată a unui copil la situații al căror impact emoțional depășește capacitatea sa de integrare psihologică. În această situație, abuzul emoțional vine din partea unei persoane care se află în relație de încredere, de răspundere sau de putere cu copilul. Ca modalitate concretă, o situație de abuz emoțional poate îmbrăca formă de umilire verbală și/sau nonverbală, intimidare, amenințare, terorizare, restrângerea libertății de acțiune, denigrarea, acuzațiile nedrepte, discriminarea, ridiculizarea și alte atitudini ostile sau de respingere față de copil. (ex: educatori, profesori, antrenori etc.)

Bullying-ul are efecte negative asupra sănătății victimei și a familiei acesteia, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Pentru ca acest fenomen să fie stopat, este crucial ca persoanele să înțeleagă cu adevărat cât de traumatizant poate fi bullying-ul. Efectele acestui fenomen pot fi:

- Izolare socială;
- Răni produse la nivel fizic și efectele acestora la nivel psihic: lovituri, contuzii, care contribuie la un nivel de stres ridicat; anxietate; depresie;
- Afecțiuni ale pielii, problemele cu stomacul și inima, care pot fi agravate din cauza stresului resimțit atunci când un copil este agresat;
- Un sistem imunitar scăzut și alte afecțiuni cauzate de anxietate și stres;
- Apariția unui sentiment de rușine;
- Tulburări ale somnului;
- Modificări ale obiceiurilor alimentare;
- Scăderea stimei de sine;
- Performanțe școlare reduse din cauza scăderii capacității de concentrare etc.

Copiii care sunt hărțuiți suferă atât pe plan emoțional, cât și social, pentru că le este greu să își facă prieteni, astfel că vor avea o stimă de sine scăzută: vor începe să creadă că ceea ce se spune despre ei este adevărat. Victimele bullying-ului pot experimenta mai multe emoții: tristețe, mâhnire, frustrare, singurătate și izolare. Mai mult, și părinții victimelor pot experimenta un sentiment de eșec cu privire la creșterea și îngrijirea copilului lor și pot fi copleșiți de întreaga situație.

Semnalarea unei situații de violență de tip bullying este procesul prin care o situație de acest gen, manifestată asupra unui copil, este adusă la cunoștința autorităților abilitate să ia măsuri în interesul atât al copilului victimă sau martor, cât și al copilului cu un comportament agresiv, urmând ca acestea să asigure sau să faciliteze accesul la servicii specializate, în vederea reabilitării stării de sănătate fizică și psihică. În școli trebuie să existe o echipa multidisciplinară și interinstituțională formată din diferiți profesioniști, precum cadrul didactic, consilierul școlar, cadrul medical din unitatea de învățământ, asistentul social, medicul de familie, medicul specialist, polițistul, magistratul ș.a., aflați în relație directă cu copilul și având responsabilitatea de a realiza, fiecare în parte, activități specifice în interesul superior al copilului.

Bibliografie

Peter K. Smith, *Bullying. Psihologia bullying-ului școlar*, Ed. Editura Prior & Books, 2021
Frederique Corre Montagu, *Bullingul școlar*, Editura Gama, 2023

MODALITĂȚI DE INTERVENȚIE A ȘCOLII ÎN PROBLEMATICA ADICȚIEI ÎN RÂNDUL ADOLESCENȚILOR

Prof. Vînătoru Mariana

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Craiova

M-am oprit asupra temei, spre a fi abordată în această lucrare, dat fiind faptul că problema dependențelor și a adicției la adolescenți devine îngrijorătoare din perspectiva vârstei la care aceștia încep să consume diferite substanțe, dar și amploarea pe care o are acest fenomen.

Din cauza experienței de viață limitate și a lipsei unor criterii de autoapreciere corectă, adolescenții au nevoie de consiliere și îndrumare discretă, având nevoie să fie sprijiniți să își formeze idealul de viață, să își perfecționeze judecățile morale și să își ridice nivelul conștiinței și al conduitei morale.

Alcoolul este încadrat în categoria de droguri de presoare. După cum menționează Griffith Edwards, în societate, toate drogurile capătă un fel de ambalaj prin imaginea populară, iar această imagine, pozitivă sau negativă, poate influența aprecierea obiectivă a pericolelor și beneficiilor drogului respectiv. Astfel, la polul negativ se află heroina, percepută de către societate drept cel mai periculos drog, iar la celălalt capăt se află alcoolul. „Venerația cu care este privit alcoolul într-o cultură [...] determină orice persoană ce se dezvoltă în respectivul mediu să aprecieze din ce în ce mai mult plăcerile oferite de alcool și din ce în ce mai puțin riscurile consumului acestuia”. (Edwards, 2006)

Schimbările comportamentale și fizice, vizibile la consumatorul adolescent de alcool includ: dificultăți de concentrare, schimbări în personalitate, lipsa motivației și a energiei, nervozitate, lipsa somnului și a poftei de mâncare, eșecuri școlare, pierderea interesului pentru familie și prieteni, nevoia exagerată de singurătate, răni fizice care nu pot fi justificate, angajarea în comportamente riscante etc

Problemele din societate și din familie afectează participarea școlară a elevilor din ciclul gimnazial și liceal. Tot mai mulți elevi au probleme de frecvență și eșec școlar, probleme de comunicare în mediul școlar și familial, probleme emoționale datorate plecării părinților la muncă în străinătate. Școala reprezintă factorul principal în formarea copilului, este cea care stabilește potențialul fiecăruia și dorește să-l dezvolte în conformitate cu cerințele societății în care trăiește.

Deoarece școlii îi revine sarcina de a conferi elevilor starea de confort psihic, în special a elevilor cu probleme socio-afective, noi, profesorii, avem datoria de a demonstra, cu rezultate concrete, că acest deziderat este realizabil, noi fiind primii care îi înțelegem și îi sprijinim pe elevii care se confruntă cu astfel de dificultăți.

Prezint, în continuare, un model de activitate pe care am desfășurat-o în cadrul orei de consiliere, la clasa a X-a.

Tematica abordată: Ce știm/ ce nu știm despre droguri și gestionarea situațiilor de criză generate de către acestea

Tipul activității: activitate școlară desfășurată la disciplina *Consiliere și orientare*

Scopul activității: informarea elevilor cu privire la pericolul consumului de droguri

Competențe specifice dezvoltate la elevi:

5.1 Analiza informațiilor, serviciilor și resurselor care promovează un stil de viață de calitate

5.2 Analiza unor fenomene cu consecințe negative asupra vieții tinerilor și a stilului de viață sănătos

Metode didactice utilizate: ciorchinele, investigația, conversația

Sarcinile de lucru: vizionarea unor filme și discutarea primelor impresii produse de acestea, munca pe grupe- prezentarea și descrierea efectelor și a riscurilor folosirii drogurilor(amfetamina, extasy-ul, cocaina, heroina și canabisul), prezentarea unor pași simpli de gestionare a unor situații de criză.

Produce ale elevilor: posterele cu informații despre drogurile amintite mai sus

Mijloace de evaluare a activității: fișa de autoevaluare (pentru elevi), încărcarea materialului pe site-ul www.didactic.ro pentru a deveni o resursă educațională deschisă și pentru a primi feedback din partea altor cadre didactice

Impresii ale activității privind impactul activității asupra elevilor: Elevii au considerat activitatea binevenită, interesantă, au descoperit informații noi, au înțeles mai bine riscurile la care s-ar expune folosind droguri. Am observat că elevii au fost activi, implicați, serioși, conștienți de gravitatea folosirii acestor substanțe interzise.

Desfășurarea activității

- Vizionarea filmelor: <https://www.youtube.com/watch?v=c2eOAgShTNg>
<https://www.youtube.com/watch?v=QCjavIRR7yM>
- Discutarea primelor impresii provocate de filmele vizionate
- Organizarea, într-un ciorchine, a drogurilor cunoscute de elevi (Anexa 1)
- Împărțirea elevilor în cinci grupe și prezentarea sarcinilor de lucru. Fiecare grupă a primit numele unui drog- amfetamină, cocaină, heroină, extasy, canabis - despre care trebuie să se informeze, folosind internetul (telefon mobil) și completând următoarele elemente: alte denumiri ale drogului(argouri), informații de bază despre acesta, efecte și riscuri.(Anexa 2)
- Prezentarea rezultatelor de către liderul fiecărei grupe
- Prezentarea, pe coli flipchart, a unor pași simpli în gestionarea unor situații de criză(Anexa 3)
- Completarea fișei de autoevaluare

BIBLIOGRAFIE

1. **Abraham, P.I, Roncov A. L., Cărăușu C. (2004).** *Drogurile: aspecte juridice și psihosociale*, Timișoara: Editura Mirton
2. **Băban A. (2003).** *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Cluj-Napoca
3. **Beliș, V. (1981).** *Riscurile consumului de alcool*, București: Editura Medicală
4. **Boțiu V., Vintilă M. (1998).** *Adolescența sau căderea în lume*, Timișoara: Editura Sedona
5. **Cornuțiu, G. (1994).** *Patologia alcoolică psihiatrică*, Oradea: Ed. M. Eminescu
6. **Edwards, G. (2006).** *Drogurile – o tentație ucigașă*, Pitești: Editura Paralela 45
7. **Goldberg, R. (2016).** *Dependența copiilor și tinerilor: lupta pentru libertate*, București: Editura Universul Enciclopedic Gold
8. **Lelord, Fr., André Ch. (1999).** *Cum să te iubești pe tine pentru a te înțelege cât mai bine cu ceilalți*, București : Editura Teora
9. **Neamțu, C. (2003).** *Devianța școlară*, București: Editura Polirom
10. **Sells, Scott, P. (2012).** *Adolescenți scăpați de sub control*, București: Editura Humanitas
11. **Stravos, C. (1988).** *Droguri concomitente: alcool, tutun , cafea – factori de risc* , București : Editura Medicală
12. **Tomiță, M., Năforniță, R. (2015).** Repere privind formarea specialiștilor în asistența integrată a consumatorilor de droguri, in Predescu, O., Tomiță, M., Rusu, I., Niță, N., Boga, M.C. (coord.), *Devianță și criminalitate. Evoluție, tendințe și perspective*, București: Editura Pro-Universitaria. pp. 405-415.
13. **Vraști, R. (2001).** *Alcoolismul. Detecție, Diagnostic și Evaluare. Un compendiu de scale, chestionare și interviuri standardizate*, Timișoara.

ESENȚA PARTENERIATULUI: ȘCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE „METAFORA PĂDURII”

Prof. Voicu Dragoș-Marian
Liceul Tehnologic „Horia Vintilă” Segarcea

„Fiecare copil pe care-l instruim este un OM dăruit societății”

(Nicolae Iorga)

Școala și familia reprezintă cei doi piloni de rezistență ai educației între care pendulează copilul - obiectul și subiectul educației. Pentru a asigura buna integrare a copilului în activitatea școlară, creșterea eficienței activității educative desfășurate cu elevii și pe plan general integrarea copilului în viața socială, este necesar ca aceste medii educaționale să se susțină și să se completeze reciproc. Sarcinile școlii și ale familiei în materie de educație și instrucție se împletesc și se sprijină reciproc deoarece obiectivul principal al acțiunii educative – *Formarea personalității copilului* – este urmărit atât de familie cât și de școală.

Dacă este adevărat că școala este factorul de care depinde în mod covârșitor devenirea personalității umane, tot atât de adevărat este că educația coerentă nu poate face abstracție de rolurile familiei . Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta. Influențele lor sunt simultane de la o anumită vârstă și trebuie să fie complementare. Școala și familia trebuie să regăsească făgașul colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de copil, să facă loc unei relații deschise, permeabile, favorizante schimbului și comunicării de idei. Abordările contemporane ale fenomenului educațional impun tot mai mult implicarea cadrelor didactice în relații de cooperare cu părinții copiilor și cu alți factori sociali interesați de educație.

Rolul cadrului didactic nu se rezumă doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate de acest gen în fiecare relație cu elevii și familiile acestora, desfășurând o muncă de dezvoltare, de conducere, de îndrumare.

O relație eficientă cadru didactic-părinte presupune o ascultare activă, implicarea familiei în activitățile extrașcolare ale copilului, cultivarea și practicarea toleranței față de un punct de vedere diferit.

Parteneriatul școală- familie poate:

- ajuta cadrul didactic în munca lui;
- perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;

- conecta familiile cu membrii școlii;
- stimula serviciul comunității în folosul școlii;
- oferi servicii și suport familiilor;
- crea un mediu mai sigur în școli.

Pentru a vedea cum un sistem poate să susțină succesul elevilor, Mircea Agabrian în lucrarea „*Școală, familie, comunitate*” folosește metafora sănătății ecosistemului. Copacii tineri cresc sănătoși când se dezvoltă într-un mediu caracterizat de diversitatea plantelor și animalelor, sol și hrană sănătoasă de la soare, aer, precipitații. Toate părțile ecosistemului au un rol vital, fiind dependente unele de altele pentru sănătatea lui. Acest lucru este valabil și pentru tineri, sănătatea școlilor, familiilor, comunităților ajutând la asigurarea succesului elevilor. Elevii sunt puși în situație de risc de orice slăbiciune reieșită din orice parte a sistemului. Fiecare parte cere suportul și colaborarea celorlalte pentru a fi eficiente. *Metafora pădurii* ne ajută să înțelegem esența parteneriatelor școală-familie-comunitate.

Sănătatea ecosistemului

Ecosistemul pădurii este metafora parteneriatelor școală-familie –comunitate pentru succesul elevilor. Părțile unui sistem sunt interdependente: solul, apa, plantele și animalele, toate se bazează una pe alta, fiecare parte le afectează pe celelalte, la fel și părțile comunității, școlii și familiei au efecte una asupra alteia.

Elevii

În sănătatea ecosistemului pădure, elevii sunt reprezentați de copacii tineri. Pentru a ajunge la potențialul lor deplin ei depind de câteva elemente importante din acest sistem. Elevii dintr-o clasă sau grup nu sunt participanți pasivi în sistem, la fel ca și copacii tineri, ei sunt integrați, au dreptul să crească și să se dezvolte.

Familia

Familia este reprezentată în „metafora pădurii” de solul în care rădăcinile copacilor tineri sunt ocrotite și în care tinerii copaci cresc fermi și hotărâți. În pădure, solul asigură hrana de care plantele au nevoie să se dezvolte. El este parte a sistemului din care plantele iau apa, asigurând necesarul din care copacii tineri pot crește puternici și sănătoși. Calitatea solului este un factor important în determinarea calității vieții copacilor tineri la fel ca și familia a cărei calitate determină calitatea vieții pentru elevi.

Comunitatea

Comunitatea este reprezentată de diversitatea vieții propriei păduri. Într-o pădure, animalele, formele vegetale mici, specii variate de pomi sunt necesare deoarece asigură umbră, hrană, răspândesc semințe care nasc viitoarea generație. La fel ca diversitatea în acest ecosistem al pădurii care susține copacii tineri, putem gândi întreaga varietate din comunitate ce poate susține un copil.

Școala

În metafora pădurii, forța care ajută creșterea e școala, fiind reprezentată de soare, ploaie, atmosferă. Școala este una din forțele primare însărcinate cu educația și dezvoltarea elevilor. Pentru a-și îndeplini această rațiune, școala lucrează în colaborare cu familia (solul) și comunități (diversitatea pădurii) sănătoase.

Elevii în izolare

Copacii tineri cresc și în condiții de izolare dar ei nu vor fi la fel de sănătoși și puternici deoarece chiar dacă soarele, ploaia, atmosfera nu le lipsesc, solul și alte resurse care să susțină creșterea optimă sunt slabe. Aceasta este și situația dificilă a elevilor separați de contextul comunității.

Elevii în mediul parteneriatelor școală-familie –comunitate

La fel cum copacii tineri cresc sănătoși ca membri ai comunității, protejați de sistemul complex al ecosistemului pădurii, și elevii vor ajunge la potențialul lor deplin dacă vor fi ajutați să ajungă la acel potențial de familie, școală, comunitate.

Bibliografie:

1. Ionescu. M. – *Instrucție și educație*, Editura University Press, Arad, 2007
2. Bocoș. M., Jucan. D., – *Teoria și metodologia instruirii și teoria și metodologia evaluării*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007
3. Bocoș. M., - *Instruire interactivă; repere pentru reflecție și acțiune*, Editura Presa Universitară Clujeană, 2002
4. Iucu. R., - *Instruirea școlară-perspective teoretice și aplicative*, Editura Polirom, Iași, 2008

Secțiunea S2:**FACTORI DE RISC ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE; EXEMPLE DE BUNE PRACTICI**

(autorii/coautorii, în ordine alfabetică)

Nr. crt.	Numele și prenumele	Titlul lucrării	Pag
1	BANDI ANDREA MONICA	Factori de risc în unitățile școlare. Exemple de bune practici	147
2	BELDEA DANIELA	Factori ce pot provoca abandonul școlar	149
3	CHIRFOT CARMEN VICTORIȚA NEDEIANU DAN	Factori de risc pentru învățământ	152
4	CONSTANTIN CRISTINA	Educație fără bullying	154
5	COTESCU DIANA VICTORIA DIDU ILEANA GOICEANU DORINA GOICEANU SANDU	Managementul cazurilor de violență școlară, componentă a managementului strategic al unităților de învățământ „Școli și Comunități în Acțiune” – proiect educațional pentru gestionarea factorilor de risc generatori ai actelor de violență în unitățile școlare	157
6	CROITORU GEORGETA	Sănătatea și securitatea la locul de muncă prin firma de exercițiu – fii voluntar!	187
7	GEORGESCU ANDREEA ROBERTA RĂDULESCU AURORA DORINA	Securitatea elevilor, a cadrelor didactice și nedidactice în școli	190
8	IOANĂȘ OVIDIU	Abandonul școlar – risc și realitate	192
9	MEIȚĂ NELA LOREDANA	Abandonul școlar	196
10	MÎNDRECI LENUȚA	Măsuri de prevenție a violenței școlare	199
11	POP ELENA	Sănătate pentru viitor	201
12	TOTÎLCĂ ADRIANA	Sănătate și securitate la locul de muncă = educație	204
13	TOTÎLCĂ MARIA-LELIA	Rolul lecturii/informației în realizarea sănătății și securității la locul de muncă	206
14	TUDOR ANDREEA SILVIA	Victimele cui?	208
15	VĂRUICU LUMINIȚA ELISABETA VĂRUICU MARIAN	Insuccesul școlar și diminuarea factorilor de risc	210

FACTORI DE RISC ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. ing. Bandi Andrea Monica

Colegiul Tehnic „Anghel Saligny” Baia Mare

Unitățile școlare reprezintă un mediu crucial pentru dezvoltarea și educația copiilor și adolescenților. Cu toate acestea, există anumite factori de risc care pot afecta negativ climatul școlar și bunăstarea elevilor. În acest referat, vom analiza factorii de risc întâlniți în unitățile școlare și vom examina exemple de bune practici pentru gestionarea și reducerea acestora.

Factori de Risc în Unitățile Școlare

Violenta Școlară: Violenta fizică, verbală sau emoțională între elevi sau între elevi și cadrele didactice poate crea un mediu nesigur și neproductiv în școală.

Bullying-ul: Bullying-ul reprezintă un factor de risc semnificativ în școli și poate avea consecințe grave asupra sănătății emoționale și sociale a elevilor.

Traficul de Droguri și Consumul de Substanțe: Prezența drogurilor în școli și consumul de substanțe de către elevi sunt factori de risc care pot afecta negativ performanța școlară și sănătatea generală a elevilor.

Excluderea Socială: Excluderea socială sau marginalizarea unor grupuri de elevi poate duce la izolare și scăderea stimei de sine.

Stresul Academic Excesiv: Presiunea academică excesivă poate genera stres și anxietate în rândul elevilor, afectându-le performanța școlară și sănătatea mentală.

Exemple de Bune Practici

Programe Anti-Bullying: Implementarea unor programe structurate de prevenire a bullying-ului, care includ educație despre respect și empatie, precum și proceduri clare de raportare și intervenție.

Consiliere Școlară: Asigurarea accesului la consiliere școlară pentru elevi, pentru a-i sprijini în gestionarea stresului academic, a conflictelor interpersonale și a altor probleme personale.

Programe de Educație Despre Droguri: Dezvoltarea și implementarea unor programe educaționale eficiente despre riscurile consumului de droguri și substanțe toxice.

Promovarea Incluziunii și Diversității: Crearea unui mediu școlar deschis și inclusiv, în care se promovează diversitatea și se descurajează orice formă de discriminare sau excludere socială.

Gestionarea Stresului Academic: Dezvoltarea unor programe de gestionare a stresului și a anxietății pentru elevi, care să includă tehnici de relaxare, managementul timpului și sprijin academic suplimentar.

Concluzie

Factorii de risc în unitățile școlare pot avea un impact semnificativ asupra climatului școlar și a bunăstării elevilor. Cu toate acestea, există numeroase exemple de bune practici care pot fi implementate pentru a gestiona și reduce acești factori de risc, creând astfel un mediu școlar sigur, sănătos și propice dezvoltării și succesului academic al elevilor.

Bibliografie

- Farrington, D. P., & Ttofi, M. M. (2009). School-based programs to reduce bullying and victimization: A systematic review. *Campbell Systematic Reviews*, 6(1), 1-149.
- United Nations Office on Drugs and Crime. (2016). *Education for Justice: A guide for policymakers on education to prevent violent extremism*. UNODC.
- Bradshaw, C. P., Waasdorp, T. E., & Johnson, S. L. (2015). Overlapping verbal, relational, physical, and cyber forms of bullying in adolescence: Influence of school context. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 44(3), 494-508.
- National Institute on Drug Abuse. (2020). *Principles of Drug Addiction Treatment: A Research-Based Guide*. NIH Publication No. 18-4180.
- Kidger, J., Araya, R., Donovan, J., & Gunnell, D. (2012). The effect of the school environment on the emotional health of adolescents: A systematic review. *Pediatrics*, 129(5), 925-949.

FACTORI CE POT PROVOCA ABANDONUL ȘCOLAR

Prof. Beldea Daniela

Liceul Teoretic „Mihai Viteazul” Băilești

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie iar apoi, ea se continuă în grădiniță și școală. În primul rând ea se realizează prin puterea exemplului și apoi prin cea a cuvântului. Tot ceea ce se săvârșește sub puterea copilului are efect mai puternic decât frazele moralizatoare.

O bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului școlar prin intervenția acestuia la nivelul factorilor de risc – individuali, familiali, școlari a celor determinați de mediul cu potențial delictogen ș.a.d.m., care-l pot acuza.

Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a planificării strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru prevenirea și în ultimă instanță pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Factorii de risc cum ar fi cei comportamentali sunt factori care reprezintă ansamblul încălcărilor și abaterilor tinerilor de la normele de conviețuire socială. Delincvența juvenilă se referă la violarea normelor legale de către cei care sunt sub vârsta la care legea tratează oamenii ca adulți.

Factorii psihologici.

În evaluarea diferitelor manifestări delictuale ale tinerilor trebuie ținut cont de factorul, agresivitate, sau de cel de "frustare", de instabilitatea afectivă sau comportamentală.

Factorii sociali și alți factori care pot provoca abandonul școlar.

Ca obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului școlar ar putea fi:

- Identificarea elevilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vederea menținerii acestora în sistemul învățământului guvernamental de zi.
- Implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a elevului cu risc de abandon școlar.
- Creșterea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea situațiilor de abandon sau risc de abandon școlar.

În măsura în care aceste obiective vor fi împlinite, abandonul școlar nu va mai reprezenta un pericol imediat de abandon, fiind urmărite în cadrul unui program de prevenție bine organizat. Există și cazuri în care părinții încurajează să încalce normele valorilor școlare prin atitudinea lor față de școală. Ca forme principale de manifestare a deviației școlare putem aminti ca fiind mai grave din punct de vedere social și comportamental: fuga de la școală, absenteismul, abandonul școlar, vandalismul, conduitele violente, toxicomania, copiatul și suicidul.

Una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă învățământul școlar este abandonul școlar. Dacă înainte de 1989 rata abandonului școlar era foarte scăzută, imediat după schimbarea regimului și trecerea la democrație s-a constatat că elevii tind tot mai mult să părăsească băncile școlii. Ei au fost încurajați și de atitudinea părinților pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanția asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții, fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor. De asemenea se are în vedere reinscrierea școlară a celor în cauză prin încredințarea unor responsabilități în cadrul colectivelor școlare din care fac parte, depistarea și corectarea anomaliilor comportamentale în relația copil-părinte, intensificarea colaborării școală-familie, pentru identificarea anturajului elevilor și luarea măsurilor adecvate pentru scoaterea lor de sub influența negativă a acestuia.

Sărăcia este de asemenea un factor de abandon școlar care se reflectă la toate nivelurile de vârstă și învățare. Astfel, se afirmă că "cel mai mare abandon se înregistrează în cadrul școlilor de ucenici sau profesionale". De fapt cei care abandonează școala profesională sau clasele de ucenici (unele clase) o fac pentru că, oricum, ei sunt oameni "certați" cu școala.

De asemenea, este menționată aprecierea (fără vreo susținere) potrivit căreia, în mediul rural, abandonul școlar crește iarna, „în condițiile lipsei de subsistență” și din cauza „lipsei hranei sau îmbrăcăminte necesare”. E o simplă părere fără cunoașterea generală a realității. Pe de altă parte, încălzirea vremii, crearea condițiilor naturale de practicare a unor îndeletniciri îi fac pe copii să-și urmeze părinții la muncă, abandonând școala.

Școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că, în ziua de azi, nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine. Nu se vorbește de asemenea de încrederea populației în instituția școlară, în valorile dobândite, ierarhizate prin cantitatea de învățatură înglobată în ele. De aceea, o campanie serioasă de combatere a abandonului școlar trebuie să însemne, la urma urmei, o extragere a școlii din abandonarea în care se găsește.

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. Cauzele principale ale abandonului școlar sunt cele economice, socioculturale sau religioase, psihologice și pedagogice.

Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcăți pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală.

Elevul care prezintă un risc înalt de abandon școlar - incapabil să se adapteze și să funcționeze adecvat în contextul clasei tradiționale, rezultatele școlare sub medie – nu-și stabilește obiective profesionale, prezintă absenteism, ostilitate față de adulți și reprezentanții autorității școlare, provine dintr-o familie ce experimentează un stres existențial cu probleme economice

serioase, nu este implicat în nici-o activitate organizată de școală, nonformală sau formală. În cadrul învățământului preprimar, cadrul didactic – educatoarea are de asemenea un rol decisiv în formarea conceptului despre școală a copiilor preșcolari și viitori școlari. Comunicarea copilului cu educatoarea fiind extrem de importantă, comunicarea verbală și cea non-verbală.

Un alt element în combaterea abandonului școlar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forța și posibilitățile sale. Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, dar în grupul de la grădiniță fiecare poate avea un loc, un rol și o valoare. Evaluarea pe care o poate face educatoarea se referă la competențele și capacitățile educaționale ale fiecărui copil. Aceasta trebuie să identifice:

Cum este fiecare;

Ce știe fiecare;

Ce face fiecare;

Cum cooperează cu ceilalți.

Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare și este unic și că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale. Pentru o mai bună prevenire a abandonului școlar trebuie cunoscute aptitudinile și nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educație fie el de religie sau etnie diferită față de restul copiilor.

În cazul etniei rome, cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor, fața necunoscută și nebănuită a existenței membrilor ei pune în valoare ceea ce ei înșiși nu mai știu ori nu au reușit să răzbată prin opacitatea segregatismului. Copiilor le oferă identitate și apartenență la neam, le redă mândria de descendenți ai poporului lor, răspândit prin numeroase teritorii, le crează o "unicitate pozitivă" – adică aceea care ascunde comoara trăsăturilor caracteristice unui popor. "Unicitatea pozitivă" care în esență arată demnitatea neamului lor, se opune aceleia "negative", aceea care a fost impusă mediatizării care condamnă la inhibare, la izolare.

Așadar, copilul fie că este integrat într-un sistem de învățământ preprimar, primar, gimnazial, liceal, profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenție cum evoluează cum se mențin în sistemul educativ făcându-l cât mai eficient prin intervenții oportune atât din partea părinților, educatorilor cât și a comunității din care provine copilul pentru o mai mare siguranță în prevenirea abandonului școlar.

Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare dascăl în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să învețe și să se dezvolte.

Bibliografie:

„Revista învățământului preșcolar” – Ministerul Educației și Cercetării – Institutul de Științe ale Educației – București 2006

FACTORI DE RISC PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Chirfot Carmen-Victorița
Liceul Tehnologic „Domnul Tudor”, Drobeta Turnu – Severin
Prof. Nedeianu Dan
Colegiul Național „Gheorghe Țițeica”, Drobeta-Turnu-Severin

Cele mai grave și mai frecvente acte de devianță școlară sunt: fuga de la școală, absenteismul, abandonul școlar, conduitele violente, toxicomania, copiatul și suicidul.

Fuga de la școală, absenteismul, abandonul școlar, toxicomania și suicidul sunt conduite apărări deghizate, în timp ce conduitele violente sunt apărări deschise.

Absenteismul școlar este definit ca o problemă socială, fiind explicat mai mult prin caracteristicile mediului de proveniență și apărând mult mai frecvent în mediul urban și în familiile sărace.

Absenteismul desemnează un tip de conduită evazionistă stabilă, cronică, permanentizată, ce prefigurează sau reflectă deja atitudinea structurată a lipsei de interes, motivație, încredere în educația școlară. Absenteiștii nu mai apreciază școala ca pe o instituție ce oferă beneficii importante în viitor, ei fiind interesați mai mult de obținerea rapidă a unor avantaje materiale.

Pentru elevii cu rezultate școlare slabe și o stimă de sine scăzută, prezența la școală devine traumatizantă. Absenteismul conduce la abandonul școlar, dar este, concomitent, cel mai important factor catalizator pentru consumul de droguri, violență și infraționalitate. Elevul care lipsește de la școală de obicei pleacă de acasă echipat corespunzător, la ora potrivită pentru a respecta orarul școlar și se întoarce acasă la ora potrivită, în funcție de programul zilei. Absenteismul rezultă din repetarea absenței și se caracterizează prin frecvența absențelor și prin durata lor într-un interval de referință.

Reacțiile negative ale școlii și ale părinților întrețin mecanismele de apărare ale elevului, creând un cerc vicios, în care abandonul tinde să apară drept unca soluție prin care se pot rezolvă toate problemele.

Școala poate contribui la creșterea ratei de absenteism, atunci când: oferta educațională este incompatibilă cu aspirațiile și interesele elevilor sau școala nu facilitează accesul pe piața muncii, metodele de predare-învățare sunt neatractive, exigențele școlare sunt nerezonabile; promovează relații pedagogice bazate exclusiv pe autoritatea profesorilor; folosește un sistem inechitabil al întăririlor pozitive și negative; supralicitează competiția în dauna cooperării, caz în care vizibilitatea socială a eșecului este mai mare; stil aversiv de evaluare; se urmărește constituirea unei elite, ceilalți fiind marginalizați; nu există un parteneriat eficient școală - familie.

Referitor la rolul familiei în absenteismul școlar, el devine vizibil mai ales în situații precum: părinții sunt indiferenți sau devalorizează educația școlară; părinții îi pretind copilului să lipsească de la școală, obligându-l să presteze diverse activități casnice sau aducătoare de venit; părinții sunt bolnavi cronici, dependenți de droguri, alcoolici, se află în detenție, și nu-l supraveghează pe copil.

Abandonul școlar constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ, indiferent de nivelul la care s-a ajuns. Rata abandonului școlar se stabilește ca raport între numărul elevilor înscriși și numărul absolvenților. Din punct de vedere economic, abandonul școlar reprezintă un indicator al eficienței sistemului școlar: cu cât indicele de abandon este mai mare, cu atât sistemul școlar respectiv este mai ineficient. Abandonul școlar constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ, indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii ciclului de studii început. Problematika abandonului școlar este vastă, raportându-se nu numai la câmpul educativ, ci și la spațiile culturale, economice, politice, sociale, la opțiunile fundamentale ale unei societăți.

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ, indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii ciclului de studii. Efecul abandonului școlar are consecințe grave, deoarece tânărul care nu are nici o calificare profesională integrării sale socio-economice, nici formarea morală și civică necesare exercitării rolului de cetățean al unei comunități, nu reușește practic să se adapteze corespunzător vieții sociale.

Neavând nicio calificare, cei ce abandonează școala sunt viitorii șomeri și reprezintă pe termen mediu și lung, o sursă de dificultăți pentru societate dar și de pierderi pentru ei înșiși. Cercetările de specialitate pun în evidență faptul că, elevul aflat în prag de abandon este incapabil să se adapteze și să funcționeze adecvat în colectivul clasei, are rezultate școlare sub medie, nu-și stabilește obiective educaționale și profesionale, manifestă ostilitate față de adulți și față de reprezentanții autorității școlare.

De regulă acesta provine dintr-o familie care experimentează un stres existențial și nu este implicat în nici o activitate organizată de școală. În cele mai multe cazuri, copiii aflați în această situație se îndepărtează de școală, căutând satisfacții în alte medii, în general în unele periculoase pentru ei.

Având în vedere toate aceste aspecte, considerăm că prin consiliera școlară se poate interveni pentru sensibilizarea elevilor asupra beneficiilor asigurate de dobândirea unui nivel cât mai ridicat de pregătire în domeniul în care vor lucra.

Motivația abandonului școlar potrivit cercetărilor statistice în domeniu, o reprezintă cel mai frecvent situația economică precară, mediul familial dezorganizat, exodul părinților în străinătate, și lipsa locurilor de muncă atractive pentru tineri.

Bibliografie:

1. <https://eduform.snsr.ro/>
2. Andrei Cosmovici, Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași, 1999;
3. Ioana Darjan, *Modele de abordare a întregii școli a elevilor în risc*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2017.

EDUCATIE FARA BULLYING

Constantin Cristina, Colegiul "Ștefan Odobleja", Craiova, jud. Dolj

Bullying-ul este un comportament agresiv care este intenționat și implică un dezechilibru de putere sau forță. Este un comportament repetat și poate fi fizic, verbal sau relațional. În timp ce băieții îi pot agresa pe alții folosind mai multe mijloace fizice, fetele adesea îi agrează pe alții prin excludere socială.

Prevenirea și oprirea agresiunii implică angajamentul de a crea un mediu sigur în care copiii să poată prospera, social și academic, fără să se teamă.

Se recomandă profesorilor, părinților și elevilor să ia următoarele acțiuni pentru a aborda hărțuirea.

- Profesorii și diriginții trebuie să fie conștienți de faptul că, deși intimidarea are loc în general în zone precum baie, locul de joacă, holurile aglomerate, precum și prin telefoane mobile și computere (unde supravegherea este limitată sau absentă), aceasta trebuie luată în serios.

- Dacă un profesor observă bullying într-o sală de clasă, el/ea trebuie să intervină imediat pentru a o opri, a înregistra incidentul și a informa dirigințele sau directorului școlii astfel încât incidentul să poată fi investigat. Nu este recomandat să aveți o întâlnire comună cu elevul agresat și elevul care este hărțuit - este jenant și foarte intimidant pentru elevul care este hărțuit.

- Elevii și părinții trebuie să facă parte din soluție și să fie implicați în echipele de siguranță și în grupurile operative anti-bullying. Elevii pot informa adulții despre ceea ce se întâmplă cu adevărat și, de asemenea, îi pot învăța despre noile tehnologii pe care copiii le folosesc pentru a agresa. Părinții, profesorii școlii pot ajuta elevii să se implice într-un comportament pozitiv și să îi învețe abilități, astfel încât să știe cum să intervină atunci când apare bullying-ul. Elevii mai mari pot servi ca mentori și pot informa elevii mai tineri despre practicile sigure pe internet.

- Școlile și sălile de clasă trebuie să ofere elevilor un mediu de învățare sigur. Profesorii și diriginții trebuie să le reamintească în mod explicit elevilor că hărțuirea nu este acceptată în școală și astfel de comportamente vor avea consecințe. Crearea unui document împotriva hărțuirii apoi elevul și părinții/tutorii să-l semneze și să-l returneze la școală îi ajută pe elevi să înțeleagă gravitatea agresiunii. De asemenea, pentru elevii cărora le este greu să se adapteze sau să-și găsească prieteni, profesorii și diriginții pot facilita relațiile de prietenie sau pot oferi elevului activități pe care să le facă în timpul pauzelor, astfel încât copiii să nu se simtă izolați sau în pericol de a deveni ținte pentru agresiune.

- Copiii s-ar putea să nu vorbească întotdeauna despre faptul că sunt hărțuiți. Semnele includ: îmbrăcăminte ruptă, ezitare în a merge la școală, scăderea apetitului, coșmaruri, plâns sau depresie generală și anxietate. Dacă descoperi că copilul tău este hărțuit, nu-i spune „suporta”. În schimb, purtați conversații deschise în care puteți afla ce se întâmplă cu adevărat la școală, astfel încât să puteți lua măsurile adecvate pentru a remedia situația. Cel mai important, spune-i copilului că îl vei ajuta și că ar trebui să încerce să nu riposteze.

- Până când se poate face ceva la nivel administrativ, lucrează cu copilul tău pentru a face față agresiunii fără a fi lovit sau învins. Practicați scenariile acasă în care copilul dumneavoastră învață cum să ignore un agresor și/sau să dezvolte strategii asertive pentru a face față agresiunii. Ajutați-vă copilul să identifice profesori și prieteni care îi pot ajuta dacă sunt îngrijorați că sunt hărțuiți.

- Educați-vă copiii și pe dvs. despre hărțuirea cibernetică și învățați-vă copiii să nu răspundă sau să trimită e-mailuri amenințătoare. Urmărește Facebook-ul și alte platforme de rețele sociale și configurează filtre adecvate pe computerul copilului tău. Faceți din computerul familiei singurul computer pentru copii și puneți-l într-un loc public din casă, unde este vizibil și poate fi monitorizat. Dacă decideți să oferiți copilului dumneavoastră un telefon mobil, gândiți-vă bine înainte de a-i permite să aibă o opțiune de cameră. Spune-le că le vei monitoriza mesajele text. În calitate de părinte, puteți insista ca telefoanele să fie depozitate într-o zonă publică, cum ar fi bucătăria, până la o anumită oră pe timp de noapte, pentru a elimina intimidarea pe timp de noapte și mesajele inadecvate. Părinții ar trebui să raporteze hărțuirea școlii și să continue către directorul școlii dacă întrebarea lor inițială nu primește niciun răspuns.

- Părinții ar trebui să raporteze toate mesajele de amenințare la poliție și ar trebui să documenteze orice mesaje text, e-mailuri sau postări de pe site-uri web.

- Educați-vă copiii despre bullying. Este posibil ca și copilul dumneavoastră să aibă dificultăți în citirea semnelor sociale și să nu știe că ceea ce face este dureros. Amintiți-i copilului că hărțuirea altora poate avea consecințe legale.

- Copiii învață comportamentul prin intermediul părinților lor. A fi expuși unui comportament agresiv sau unui mediu prea strict acasă îi face pe copii mai predispuși la agresiune la școală. Părinții/îngrijitorii ar trebui să modeleze exemple pozitive pentru copii în relațiile dumneavoastră cu alte persoane și cu ei.

- Copiii cu stima de sine scăzută intimidează adesea pentru a se simți mai bine cu ei înșiși. Chiar și copiii care par populari și iubiți pot avea tendințe răutăcioase. Comportamentul rău ar trebui să fie abordat de părinți și disciplinat.

- Este important ca elevii să raporteze orice agresiune unui părinte sau unui adult în care au încredere. Adesea, copiii nu raportează hărțuirea cibernetică pentru că se tem că părinții le vor lua telefonul sau computerul. Este important ca copiii să-și amintească că hărțuirea este greșită și ar trebui să fie tratată de un adult.

- Poate fi dificil să nu intimidai, dar încercați să nu va arătați furios sau să începeți să plângeți. Fie spune-i calm agresorului să oprească agresiunea, fie pur și simplu plecați.

- Ori de câte ori este posibil, evitați situațiile în care nu există alți elevi sau profesori. Încercați să mergeți la baie cu un prieten sau să ieșiți în pauză în grup. Când mergeți cu autobuzul, stați în partea din față. Dacă știți că un elev căruia îi place să-i hărțuiască pe alții se află într-o zonă în care mergeți în mod normal la pauză sau la ore, încercați să utilizați rute alternative pe hol.

- Amintiți-vă, raportați hărțuirea dumneavoastră sau a altor elevi, profesorului, dirigintelui, directorului și/sau părintelui.

- Elevii care suferă de bullying se pot simți copleșiți, deprimați sau anxioși. Dacă copilul sau elevul dumneavoastră are probleme la școală sau cu prietenii ca urmare a agresiunii, un profesionist în sănătate mintală, cum ar fi un psiholog, vă poate ajuta copilul să dezvolte rezistență și încredere. Acest lucru va permite copilului dumneavoastră să aibă mai mult succes atât din punct de vedere social, cât și din punct de vedere academic.

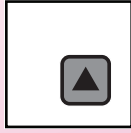
Bibliografie:

<https://www.apa.org/topics/bullying/prevent>

<https://www.kidmagia.ro/utile/scoala/bullying-ul-in-scoala-cauze-efecte-masuri-de-combatere-recomandate-de-specialist>

<https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/protectie/protectie-impotriva-violentei/prevenirea-violentei-in-scoala>

<https://www.doc.ro/sanatatea-copilului/bullying-ul-la-scoala-solutii-pentru-victime-cat-si-pentru-agresori>



COLEGIUL NAȚIONAL „FRĂȚII BUZEȘTI”

Managementul cazurilor de violență școlară, componentă a managementului strategic al unităților de învățământ

„Școli și Comunități în Acțiune” – proiect educațional pentru gestionarea factorilor de risc generatori ai actelor de violență în unitățile școlare

Prof. Ileana D

Director Colegiul Național „Frații Buzești” Craiova

Prof. Dorina GOICEA

Director adjunct Colegiul Național „Frații Buzești” Craiova

Prof. Sandu GOICEA

Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Veloni” Craiova

Prof. Diana Victoria COTE

Consilier proiecte și programe educative, Colegiul Național „Frații Buzești” Craiova

1.1. Cunoașterea și aplicarea legislației școlare – condiție pentru un management eficient. Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

Schimbări legislative: progres sau regres?

Managementul cazurilor de violență

- **Faptele de violență verbală, fizică, psihologică - bullying, emoțională, sexuală, socială, culturală, cibernetică, cât și orice alte activități sau comportamente care pot pune în pericol sănătatea sau integritatea beneficiarilor primari și a personalului din învățământ, sunt gestionate la nivelul unităților de învățământ preuniversitar conform *Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și a personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate, în mediul școlar și a suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar***

(aprobată prin [ordinul de ministru nr. 6.235/2023](#))

**Procedura reglementează modalitățile de lucru, regulile aplicabile și
responsabilitățile persoanelor implicate în managementul interinstituțional și
multidisciplinar al:**

- 1. cazurilor de violență ușoară între antepreșcolari/preșcolari/elevi, săvârșită în mediul școlar;**
- 2. cazurilor de violență gravă între preșcolari/elevi, săvârșită în mediul școlar
cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor, săvârșită de
membri ai personalului unității de învățământ, în mediul școlar;**
- 3. cazurilor de violență asupra personalului unității de învățământ, săvârșită de
elevi, în mediul școlar;**
- 4. suspiciunilor de violență comisă asupra copilului în afara mediului școlar;**
- 5. cazurilor de suspiciune de consum de substanțe psihoactive în rândul elevilor;**
- 6. cazurilor de suspiciune de port sau folosire, fără drept, de obiecte periculoase
sau suspiciunea săvârșirii, de către elevi, a unei infracțiuni în mediul școlar.**

Cazurile de violență pot fi raportate:

1. de elevi, părinți sau cadre didactice;
2. verbal sau în scris;
3. oricărui membru al personalului școlii;
4. confidențial, prin mesaje la cutia cu sesizări/alte mijloace puse la dispoziție de școală.

Personalul școlii protejează elevii și părinții care raportează fapte de violență împotriva oricărei forme de discriminare sau răzbunare din partea celorlalți.



Prevederi principale:

- dacă e martorul unei fapte de violență, personalul școlii are obligația să elimine **riscurile**, să apeleze numărul unic de urgență **112** și să le redea elevilor sentimentul de **siguranță fizică și emoțională**;
- în cazul faptelor de violență care constituie **infrațiuni**, **directorul** este obligat să sesizeze **poliția**;
- în cazul faptelor de violență gravă asupra minorilor (săvârșite de preșcolari/elevi/personalul școlii) **directorul școlii** este obligat să sesizeze **119 (DGASP)**;
- personalul școlii este obligat să **comunique cu părinții/reprezentanții legali** despre situația de violență/corelată **în absența antepreșcolarului/preșcolarului/elevului**, în prezența consilierului și/sau mediatorului școlar, într-un spațiu care **asigură confidențialitatea** celor implicați;
- personalul școlii realizează/contribuie la **analiza cazului de violență**, după caz, în colaborare cu instituțiile abilitate - **pentru prevenirea revictimizării, interviuarea repetată a victimei/victimelor este interzisă**;

Prevederi principale:

- personalul școlii stabilește și aplică **măsuri de sprijin pentru victime și autori**, respectiv **sanțiuni pentru autori**;
- personalul UIP este obligat să păstreze **confidențialitatea** cu privire la identitatea persoanelor implicate în situația de violență - autori și victime – respectiv a celor implicați în situațiile corelate, față de toți membrii comunității școlare, cu excepția **persoanelor care au responsabilități sau constituie persoane-resursă** în managementul cazului.
- în paralel cu managementul cazului, personalul școlii completează **Fișa de management a cazurilor de violență** și o transmite spre înregistrare Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței;
- în paralel cu managementul cazului, dacă e necesar, Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței revizuieste ***Planul școlii de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar*** și aplică **măsuri de prevenire a fenomenului**.

Managementul cazurilor de violență

https://edu.ro/management_cazuri_violenta

https://edu.ro/management_cazuri_violenta

1. https://edu.ro/sites/default/files/ fi%C8%99giere/Minister/2023/preuniversitar root/anti_violenta/Minister_Usoare.pdf
 2. https://edu.ro/sites/default/files/ fi%C8%99giere/Minister/2023/preuniversitar root/anti_violenta/Minister_Grave.pdf
 3. https://edu.ro/sites/default/files/ fi%C8%99giere/Minister/2023/preuniversitar root/anti_violenta/Minister taPersonal-asupra-elevilor.pdf
 4. https://edu.ro/sites/default/files/ fi%C8%99giere/Minister/2023/preuniversitar root/anti_violenta/Minister olenta_elevi_asupra_personal.pdf
 5. https://edu.ro/sites/default/files/ fi%C8%99giere/Minister/2023/preuniversitar root/anti_violenta/Minister ta_inafarascolii.pdf
 6. https://edu.ro/sites/default/files/ fi%C8%99giere/Minister/2023/preuniversitar root/anti_violenta/Minister ubstante.pdf
- https://edu.ro/sites/default/files/ fi%C8%99giere/Minister/2023/preuniversitar root/anti_violenta/Minister ke_Portarma.pdf

Procedura privind managementul cazurilor de violență

- https://edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99giere/Minister/2023/preuniversitaroot/anti_violenta/Procedura_MO_rev_anexa_6235.pdf

Anexă la OME nr. 6235/06.09.2023

Procedura privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și a personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și a suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar

Măsuri de sprijin recomandate:

- **consiliere** de grup și/sau individuală;
- organizarea și recomandarea participării la întâlnirile unui **grup tematic de suport**;
- organizarea și recomandarea participării copiilor implicați în situații de violență la **activități de dezvoltare a abilităților** socio-emoționale și a strategiilor de autoreglare emoțională în momente de stres;
- **referirea/recomandarea pentru intervenție psihologică și psihoterapeutică**;
- identificarea resurselor pentru angajarea unui terapeut care să asiste copilul victimă sau autor pe parcursul unei perioade de timp - **servicii de tip shadow**;
- **activități de combatere** a discursului instigator la ură, a discriminării, a marginalizării, a normelor sociale care favorizează violența;
- **activități de mediere** a conflictelor, prin abordări restaurative - excepție victimele violenței de gen;
- **transferul la o altă clasă/formațiune de studiu**, în cazul elevilor victime ale unor situații de violență, **la solicitarea părinților/reprezentanților legali**.

Conform legii nr. 198/2023, sancțiunile ce pot fi aplicate elevilor, în funcție de gravitatea faptelor, sunt:

- observație individuală;
- muștrare scrisă;
- retragerea temporară sau pe durata întregului an școlar a burselor de care beneficiază elevul;
- mutarea disciplinară la o clasă paralelă din aceeași unitate de învățământ;
- suspendarea elevului pe o durată limitată de timp;
- preavizul de exmatriculare;
- exmatricularea cu drept de reînscrisoare, în anul școlar următor, în aceeași unitate de învățământ;
- exmatricularea cu drept de reînscrisoare, în anul școlar următor, în altă unitate de învățământ;
- exmatricularea fără drept de reînscrisoare pentru elevii din învățământul postliceal.

Rolul Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității (CPEV):

- **coordonează elaborarea, revizuirea și aplicarea Planului de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar al unității de învățământ preuniversitar;**
- **analizează factorii școlari** care au condus la săvârșirea faptelor de violență și dacă e necesar revizuieste Planului de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar al unității de învățământ preuniversitar;
- **înregistrează cazurile de violență săvârșite în mediul școlar;**
- **realizează un raport** privind incidența, respectiv prevenirea violenței, pe care îl comunică Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității (CEAC), în vederea includerii acestuia în raportul general privind starea și calitatea învățământului în anul școlar respectiv.

Potrivit procedurii, cazurile ușoare de violență între copii se caracterizează prin:

- „frecvență scăzută/ocazională: un caz de violență ușoară se repetă de cel mult 3 ori pe lună; în situația în care frecvența este mai mare e necesară încadrarea cazului ca formă gravă de violență;
- consecințele minore asupra copilului/copiilor victimă; cazurile în care este afectată integritatea sau sănătatea (sunt necesare servicii medicale) victimei/victimelor, a existat abuz psihologic (constatat de psiholog) și altele similare sunt încadrate ca forme grave de violență.

Dacă au frecvență scăzută, intensitate scăzută și consecințe minore, fără a se considera o enumerare exhaustivă, se consideră forme ușoare de violență între copii următoarele:

- abuz fizic: atingerea nedorită fără conotație sexuală, scuiparea, îmbrâncirea, trântirea, aruncarea cu obiecte etc.;
- abuz emoțional: ton ridicat cu intenție, tachinare, ironii, insulte/înjurături, poreclire, intimidare, etc.”

Obligațiile profesorilor când are loc un caz ușor de violență între elevi:

- „dacă este martorul sau i se raportează un caz de violență între antepreșcolarii/preșcolarii/elevi, petrecut în spațiul școlar, are obligația de a aplatina conflictul despărți preșcolarii/elevii aflați în conflict și de a elimina toate sursele de risc asupra persoanelor implicate (victimă/victime, martor/martori, autori/autori sprijină preșcolarii/elevii să gestioneze emoțiile declanșate de situație (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, neliniște, tristețe) și să-și regleze comportam față de sine și ceilalți, folosind tehnici specifice.
- informează verbal directorul UIP cu privire la situația de violență la care a fost martor sau care i-a fost raportată.
- completează Fișa de înregistrare a cazurilor de violență (Anexa 3) și o transmite spre înregistrare Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor coruptive și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității.”

Obligațiile directorului școlii când are loc un caz ușor de violență între elevi:

- „informează verbal și în condiții de confidențialitate părinții/reprezentanții legali ai tuturor elevilor implicați și le solicită sprijinul pentru prevenirea repetării/agravării situației de violență.
- dacă școala nu are consilier și mediator școlar, solicită CJRAE/CMBRAE să desemneze un consilier școlar și/sau mediator școlar, dacă e necesar, pentru managementul cazului de violență.
- convoacă o întâlnire de urgență cu educatoarea/învățătorul/dirigintele, consilierul școlar, mediatorul școlar, îi informează cu privire la faptul de violență săvârșit în spațiul școlar, la starea fizică și emoțională a elevilor implicați, la răspunsul părinților și le solicită să analizeze cazul de violență și să propună măsuri de sprijin pentru victimă/victimă, respectiv măsuri de sprijin și sancțiuni pentru autor/autorii faptelor.”

- **În situația în care elevii nu participă la activitățile de sprijin organizate la nivelul școlii, personalul școlii informează părinții/reprezentanții legali în acest sens.**
- **Dacă există suspiciunea că părinții nu pun în aplicare măsurile asumate pentru îmbunătățirea relațiilor dintre elevi și profesori, directorul sesizează situația la serviciile publice de asistență socială (SPAS)/direcțiile de asistență socială (DAS), în vederea efectuării unei vizite de monitorizare la domiciliul copilului.** Dacă există suspiciunea că personalul școlii nu pune în aplicare măsurile asumate, părinții/reprezentanții legali sesizează situația directorului școlii.
- **Directorul monitorizează aplicarea măsurilor și sancțiunilor asumate de către educatoarele/profesorul de învățământ primar/dirigintele, consilierul școlar, alte cadre didactice implicate/ Consiliul clasei (dacă e cazul) și părinți.**

Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile nu au efecte pozitive asupra comportamentului

- **Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile nu au efecte pozitive asupra comportamentului** antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor, respectiv asupra relațiilor dintre aceștia, directorul UIP convoacă educatoarea/profesorul pentru învățământ primar/dirigintele, consilierul școlar, mediatorul școlar și părinții pentru stabilirea unor noi măsuri de sprijin și sancțiuni.”

Închiderea cazului ușor de violență între elevi

- „Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile au efecte pozitive asupra comportamentului antepreșcolarilor/ preșcolarilor/elevilor, respectiv asupra relațiilor dintre aceștia, directorul școlii propune închiderea cazului.
- Cu acordul educatoarei/profesorului pentru învățământ primar/dirigintelui, consilierului școlar, mediatorului școlar și părinților/ reprezentanților legali, directorul încheie cazul și informează Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității.”

Colaborarea cu Serviciile publice de asistență socială

- **Serviciile publice de asistență socială** sunt sesizate prin **119**;
- Dacă situația sesizată la 119 este încadrată ca **urgentă** (abuz sexual, munci intolerabile și trafic de minori, copilul refuză să meargă acasă), **DGASPC trimite echipa mobilă** (asistent social/psiholog de la DGASPC) la unitatea de învățământ pentru evaluarea inițială și gestionarea situației la fața locului, în maxim o oră.
- În situațiile care nu reprezintă o urgență, reprezentanții **SPAS**, la solicitarea **DGASPC**, realizează evaluarea inițială a situației în maximum 72 de ore de la înregistrarea cazurilor la DGASPC.
- După înregistrarea cazului la DGASPC în urma sesizării la 119, **directorul DGASPC desemnează un manager de caz, care va constitui o echipă multidisciplinară și interinstituțională**, potrivit prevederilor HG 49/2011 (asistent social, psiholog, medic, polițist, jurist, cadru didactic).

Echipa multidisciplinară și interinstituțională,

Echipa multidisciplinară și interinstituțională, sub coordonarea managerului de caz:

- evaluează cazul;
- elaborează, aplică și monitorizează *Planul de reabilitare și reintegrare socială*
- DGASPC și furnizorii privați pot oferi servicii specializate pentru copii și familia/ familiile acestora în cadrul centrelor de consiliere pentru copiii abuzați, neglijăți, exploatați, centrelor de consiliere pentru copiii victime ale traficului, centrelor de prevenire a abuzului, neglijării, exploatării copilului, iar în lipsa acestora - centrelor de consiliere pentru părinți și copii, centrelor de zi.

1.2. Managementul cazurilor de violență în unitățile de învățământ preuniversitar – Exemple de bună practică

Modalități de gestionare a cazurilor de violență școlară la nivelul Colegiului Național ”Frații Buzești” Craiova – anul școlar 2023 - 2024

1. Documentele întocmite:

- Plan de măsuri în vederea prevenirii și combaterii violenței școlare.
- Plan de măsuri în vederea prevenirii și combaterii fenomenului de bullying.
- Proceduri operaționale privind combaterea fenomenelor de bullying și violență.
- Atribuțiile membrilor la nivelul comisiei.
Constituirea unui **grup de acțiune**.



PLAN OPERAȚIONAL PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATEREA FENOMENULUI VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR

OBIECTIVE SPECIFICE:

1. Conștientizarea existenței problemei violenței în mediul școlar și a necesității derulării unor programe de prevenire și combatere a acesteia
2. Crearea unui sistem de informare și comunicare eficientă între școală și comunitate, în vederea reducerii violenței în școală
3. Atragerea și implicarea reprezentanților comunității în acțiuni de prevenție și combatere a violenței în școală
4. Promovarea unei culturi a toleranței și sensibilizarea tuturor actorilor școlii cu privire la prevenirea fenomenelor de violență în școală

Nr. crt.	Măsuri/Activități	Responsabili/parteneri	Termen	Evaluare
1.	Încheierea unor protocoale de colaborare cu instituții / ONG-uri implicate în combaterea violenței și realizarea unor întâlniri de lucru	ISJ, CJRAE, DGASPC, IJP	Pe parcursul anului școlar	Protocoale de colaborare procese verbale
2.	Monitorizarea cazurilor de violență provenite din partea unor persoane străine de mediul școlar și a modalităților de rezolvare a acestora	Comisiile pentru prevenirea și combaterea violenței	Pe parcursul anului școlar	Creșterea operativității intervențiilor
3.	Redactarea de broșuri, afișe în colaborare cu reprezentanți ai comunității locale	Comisiile pentru prevenirea și combaterea violenței Profesorii psihologi/	Pe parcursul anului școlar	Calitatea lucrărilor

Intervenții și dezbateri în cadrul lectoratelor cu părinții privind sprijinul acestora în acțiunile de combatere a violenței	Comisiile pentru prevenirea și combaterea violenței	Pe parcursul anului școlar	Chestionare Număr de participanți Procese verbale
Focus-grupuri, activități de formare, ateliere de lucru cu părinții pe tema “Rezolvarea conflictelor”, “Disciplinele pozitive”, “Controverse privind legitimitatea pedepsei”	Consilierii pentru programe educative și extrașcolare, Profesorii diriginți, Profesorii psihologi/ psihopedagogi	Pe parcursul anului școlar	Chestionare de așteptări Interviu pe bază de chestionar Număr de părinți participanți Produce realizate Fotografii
Organizarea unor campanii antiolență; realizarea de către elevi a unor materiale multimedia pe tema violenței în școală (fotografii, filme, desene, eseuri)	Consilierii pentru programe educative și extrașcolare Profesorii psihologi/ psihopedagogi din cabinetele de asistență psihopedagogică de la nivelul unităților de învățământ	Pe parcursul anului școlar	Materiale multimedia Tipuri de activități Număr de elevi participanți Număr de cadre didactice
Integrarea unor teme de prevenire a violenței în activitățile de dirigenție și de consiliere și orientare	Inspectorul pentru programe educative și extrașcolare, Consilierii pentru programe educative și extrașcolare, profesorii diriginți	Pe parcursul anului școlar	Nr. Teme incluse Procese verbale Producele activității elevilor Proiecte educaționale

**Modalități de gestionare a cazurilor de violență
școlară la nivelul Colegiului Național ”Frații
Buzești” Craiova – anul școlar 2023 – 2024**

-DEZBATERE:

**- ”Școli și Comunități în Acțiune” -
EDIȚIA I**



DEZBATERE: „Școli și Comunități în Acțiune” - EDIȚIA I

• INVITATI

- ► **Instituția Prefectului Județului Dolj, d-na Mariana-Venera Popescu** – Subprefect
- ► **Reprezentant Consiliul Local, membru în CA al CNFB – d-na Angelica-Ionela Dinu**
 - ► **Reprezentanti Inspectoratul Școlar Județean Dolj:**
 - Inspector Școlar General Adjunct, **d-na prof. Irina-Ștefana Broscaru**
 - Inspector Școlar General Adjunct, **d-na prof. Aida-Virginia Ionescu**
 - Inspector școlar, **d-na prof. Nirvana Mândruleanu**
- ► **Agencia Națională Antidrog - Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Dolj**
Comisar șef de poliție **dl. Florin Nicolăiță**
- ► **Reprezentant Biroul Siguranță Școlară din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Dolj, Inspector principal de poliție d-na Mihaela Popescu / d-na Stana Giucă**
 - **Reprezentant Direcția de Sănătate Publică Dolj – d-na dr. Narcisa Dinică**
- ► **Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman” – Manager dl. Lucian Dindirică**
 - ► **Asociația Părinților Buzeșteni – Președinte dl. Sandu Moțățianu**
- ► **Reprezentanți ai părinților elevilor din COLEGIUL NAȚIONAL „FRAȚII BUZEȘTI”**

1.3. Ateliere de lucru: prezentarea și analiza unor situații problemă în cadrul unității de învățământ

Studiu de caz - 1

Analizați cu atenție următoarea situație:

Sunteți diriginte/ă. Asistați la o scenă în care o elevă din clasa dumneavoastră este acuzată în pauză de către un elev din altă clasă, mai mare ca vârstă, care o obligă să meargă într-un coridor retras al școlii. Observați că elevul are o expresie amenințătoare.

În analiza dumneavoastră încercați să răspundeți la următoarele întrebări:

- Imaginați-vă care ar fi motivul pentru care elevul are un asemenea comportament.
- Identificați rolurile de agresor/victimă. Care ar fi indicatorii folosiți în acest scop?
- Construiți un repertoriu al motivelor, folosind experiența pe care o aveți.
- Cum ați interveni în acest caz, pentru a preveni declanșarea unui comportament violent? Aduceți argumente care să susțină soluția propusă.

Exercițiu

Pornind de la materialul care prezintă strategia Ministerului Educației și Cercetării pe termen scurt și mediu în domeniul violenței școlare vă rugăm să argumentați utilitatea acestui document pentru procesul de elaborare a unei strategii la nivelul școlii. Se vor analiza atât elementele de conținut ale strategiei cât și cele referitoare la structură. Răspunsurile vor fi analizate din perspectiva principalelor modele de transfer: copiere, adaptare, rafinare.

Exercițiu

Analizați oportunitatea includerii în strategia anti-violență a școlii dumneavoastră a următoarelor activități³⁰:

- aducerea la cunoștința elevilor și părinților a regulamentului școlii și semnarea unui angajament din partea acestora de respectare a prevederilor sale (acordul privind sancțiunile în cazul încălcării regulamentului);
- monitorizarea activității fiecărui elev pe tot parcursul său școlar și crearea unui portofoliu comportamental – cunoașterea de către cadrele didactice a profilului psihologic al elevilor și identificarea timpurie a elevilor cu potențial violent;
- crearea unor spații speciale în școală în care elevii să poată discuta în particular cu personalul specializat (de exemplu, cabinet de consiliere) – facilitarea comunicării cu victimele sau cei care provoacă acte de violență în școală;
- organizarea de vizite pentru elevii școlii într-un tribunal și de întâlniri cu reprezentanți ai sistemului de justiție - promovarea respectului pentru lege;
- identificarea unor tipuri alternative de sancțiuni pentru elevii care au comis acte de violență (de exemplu, prestarea unor activități în folosul școlii);
- crearea unui grup de intervenție la nivelul școlii care să se ocupe de cazurile grave de indisciplină/violență și care să încheie cu elevii violenți și familiile acestora un contract pedagogic.

Exercițiu

- Oferiți câteva exemple de indicatori care să surprindă modul în care sunt implementate activitățile cuprinse într-o strategie anti-violență.
- Ce instrumente și mecanisme de evaluare trebuie create într-o strategie anti-violență la nivelul școlii? Planul de evaluare.

Ca și în cazul monitorizării, un plan de evaluare bine construit oferă tuturor celor implicați în implementarea strategiei informații utile privind eficiența și eficacitatea strategiei. Elementele care nu trebuie să lipsească nici unui plan de evaluare sunt: obiectivele (de ce evaluăm?); mijloacele (cum evaluăm?); grupul țintă (pe cine evaluăm?); orizontul de timp (când evaluăm) și persoanele responsabile (cine evaluează?). Este recomandat ca în faza inițială a procesului de elaborare a strategiei (identificarea nevoilor) să existe o evaluare inițială a fenomenelor de violență la nivelul tuturor claselor din școală și în funcție de aceste rezultate să fie monitorizat progresul. Pe cât posibil se vor utiliza aceleași instrumente/indicatori în toate etapele de evaluare (inițială, de parcurs, finală) astfel încât impactul în timp să poată fi observat/cuantificat.

Exercițiu

Oferiți câteva exemple de indicatori care să surprindă impactul activităților cuprinse într-o strategie anti-violență

MESAJUL NOSTRU:

NOI NU suntem VIOLENTI!



MANAGEMENTUL STRATEGIC – ABORDARE OPERAȚIONALĂ A NOUȚĂȚILOR LEGISLATIVE

MESAJUL NOSTRU:

- **NOI NU suntem VIOLENTI!**
- **NOI spunem NU DROGURILOR!**
- **NOI suntem BUZEȘTI!**

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA LA LOCUL DE MUNCĂ PRIN FIRMA DE EXERCITIU – FII VOLUNTAR!

Croitoru Georgeta, C.E. „Gheorghe Chițu” Craiova

Dintre toate resursele unei companii, cea umană este cea mai importantă și, totodată, cea mai vulnerabilă în fața amenințărilor care pot apărea la locul de muncă. Din acest motiv s-a conturat un cadru legislativ foarte bine pus la punct prin care sănătatea și securitatea acestora să fie protejată prin conturarea unui mediu de lucru cât mai sigur.

Prevederile legii securității și sănătății în muncă, Legea 319/2006, se aplică și activităților de voluntariat.

Din anul 2014, Legea voluntariatului conține un paragraf explicit, și anume, art. 11, alin. 9: „Fișa de protecție a voluntarului conține instrucțiuni cu privire la desfășurarea activității acestuia și cu respectarea prevederilor legale în domeniul securității și sănătății în muncă. Pentru activități ce ies din domeniul de acoperire al fișei de protecție a voluntarului, organizatorii activității vor apela la inspectoratele teritoriale de muncă ce vor pune la dispoziția acestora instrucțiuni de securitatea muncii specifice activității respective.”

De fapt, prin lege, se urmărește să se asigure voluntarilor:

- mediul de siguranță în care să-și desfășoare activitatea;
- informații sigure despre riscurile expunerii;
- accesul la materiale și măsuri de prevenire a acestor riscuri;
- instruire profesională în ce privește folosirea corectă a materialelor și măsurile de siguranță ce se impun.

Procedura sănătății și securității la locul de muncă reprezintă obligația organizației-gazdă și poate fi realizată de un inspector SSM, angajat sau voluntar, sau o persoană, angajat sau voluntar, desemnată de organizației-gazdă.

Este necesar să fie parcurși următorii pași în procesul de asigurare a **securității și sănătății în muncă:**

1. Planificarea activității și a modului de lucru, ce presupune:

- spațiul în care se va lucra;
- condițiile oferite de spațiul în care se va desfășura activitatea;
- accesul voluntarilor la spațiul de lucru;
- echipamentele, utilajele, uneltele, substanțele folosite;
- experiența voluntarilor legată de activitatea ce urmează a se desfășura etc.

Instruire SSM



Sursa: <https://ssmsumediu.ro/servicii/>

2. Evaluarea riscurilor expunerii și identificarea măsurilor de întreprins.

Acest pas diferă de la o acțiune de voluntariat la alta. Nu există o rețetă clară a succesului și de aceea trebuie ținut cont de toate elementele ce le implică radiografia spațiului respectiv, cu accent pe experiența și priceperea voluntarilor.

3. Selecția voluntarilor potriviți. Este necesar ca voluntarul să fie apt pentru activitatea ce urmează a se desfășura și nu are restricții medicale.

4. Achiziționarea/asigurarea echipamentelor de protecție necesare activității de voluntariat.

5. Instruirea voluntarilor. Este obligatoriu ca instruirea să se efectueze înainte de începerea activității de voluntariat.



Sursa: <https://www.hornbach.ro/p/indicatoare-avertizare-reguli-de-sanatate-si-securitate-in-munca-55x75-cm/7672330/>

Bibliografie:

<https://www.hotnews.ro/stiri-esential-26569895-securitatea-sanatatea-munca-servicii-obligatorii-pentru-orice-companie-activitate.htm>

<https://www.hornbach.ro/p/indicatoare-avertizare-reguli-de-sanatate-si-securitate-in-munca-55x75-cm/7672330/>

<https://voluntariat.ro/coordinators/articles/legislation/ssm>

https://www.facebook.com/protectiamuncii.bacau/?_rdr

<http://www.preventive.ro/Securitate-si-Sanatate-in-Munca>

SECURITATEA ELEVILOR, A CADRELOR DIDACTICE ȘI NEDIDACTICE ÎN ȘCOLI

Dr. Georgescu Andreea-Roberta

As. Med. Rădulescu Aurora-Dorina

Școala Postliceală Sanitară SAN-ECO-MED Craiova

Fiind medii în care se regăsesc zilnic grupuri foarte mari de persoane, instituțiile de învățământ au responsabilitatea de a asigura implementarea normelor de protecție a muncii în școli.

Principalul scop al efectuării protecției muncii în școli este asigurarea celor mai bune condiții de muncă prin prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale.

Se încearcă în acest fel protejarea elevilor, a cadrelor didactice, a personalului auxiliar didactic și nedidactic prin aplicarea de norme de protecția muncii în școli.

Școala ca instituție de stat sau privată a fost și este locul unde elevii și profesorii petrec o mare parte din timpul lor. De aceea asigurarea condițiilor de securitate și sănătate este o componentă importantă a activității desfășurate de managementul unităților de învățământ.

În zilele noastre, școala are un rol important atât pentru instruirea elevilor, cât și ca mediu în care aceștia își petrec timpul și socializează. Norme de protecția muncii în școli sunt adaptate nevoilor de educație.

Atât profesorii cât și elevii pot petrece în medie 8 ore pe zi în interiorul școlii, ceea ce solicită o foarte bună organizare a instituției de învățământ pentru asigurarea condițiilor care susțin desfășurarea proceselor ce au loc aici în condiții de eficiență.

O instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități.

Cinci puncte care trebuie luate în considerare:

Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate.

Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și acolo unde este posibil să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală.

Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare.

Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici.

Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Laboratoarele și atelierele școlare sunt locurile în care elevii sunt cel mai mult expuși riscurilor cauzate de substanțe toxice și mașini periculoase.

Nivelul de educație va influența semnificativ tipul de pericol și nivelul de risc, dar există câteva puncte comune:

Instrucțiunile scrise trebuie afișate la loc vizibil și regulile de securitate evidențiate;
 Instrucțiunile de securitate trebuie prezentate verbal și comunicate la începutul fiecărui experiment;

Profesorii trebuie să aibă un comportament exemplar din punct de vedere al securității;
 Trebuie să existe o supraveghere suficientă în orice moment;
 Orice persoană care lucrează cu un echipament tehnic trebuie să cunoască în întregime instrucțiunilor de utilizare și întreținere, și cerințele de securitate și sănătate;

Trebuie purtat echipamentul individual de protecție și îmbrăcămintea de lucru adecvate;
 Echipamentele și uneltele trebuie verificate și întreținute în mod regulat;
 Substanțele periculoase, uneltele și echipamentele trebuie depozitate în locuri sigure pentru a preveni utilizarea lor neautorizată;

Laboratorul sau atelierul școlar trebuie să fie curate, având echipamentul bine întreținut;
 Trebuie asigurată dotarea corespunzătoare pentru prim ajutor, de exemplu dușuri, pentru utilizare în cazul unui eveniment sau situație de urgență.

ABANDONUL ȘCOLAR - RISC ȘI REALITATE

Prof. Ioanăș Ovidiu

Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gh. Airinei” București

Tematica acestei conferințe este „SĂNĂTATE ȘI SECURITATE LA LOCUL DE MUNCĂ”. Fiind vorba de sistemul educațional, care să fie locul de muncă vizat? >>> Clădire cu săli de clasă, bănci și table, ghici tu, **școală**, ce-i? <<< ☺ ☺ ☺

→ „**Școala** este o instituție publică proprietate de stat sau privată unde se învață disciplinele prevăzute într-un plan de învățământ. Conceptul „școală” provine de la cuvântul latin „schola”, derivat și el la rândul său din greaca antică „scholeion”, de la „scholé” ... “ ← [1v]

→ „**ȘCOALĂ**, școli, s. f. 1. Instituție de învățământ public unde se predau elementele de bază ale principalelor discipline; ♦ p. ext. activitate legată de această instituție; învățătură, învățământ. ♦ Localul, clădirea în care este instalată și funcționează instituția de mai sus. ♦ Totalitatea elevilor și a cadrelor didactice dintr-o asemenea instituție de învățământ. ... “ ← [2v]

Una dintre cele trei secțiuni ale conferinței este: *Secțiunea 2: Factori de risc în unitățile școlare; exemple de bune practici*

În unitățile de învățământ, ca și în alte instituții și locuri de muncă există factori de risc [pericole] de tot felul. În sistemul educațional, se consideră, pe bună dreptate, că riscul major [maxim, extrem, ...], este acela al abandonului școlar. Ce altceva, mai dramatic, ar putea fi, decât ca un copil, elev, tânăr, ... să-și piardă complet, interesul pentru școală, să o abandoneze și cine știe cum și pe unde să-și petreacă timpul, pe ce căi să apuce ... Statisticile arată că abandonul școlar nu este doar un risc ci și realitate, este un fenomen sumbru și periculos, cu tendințe de creștere ...

Abandonul școlar nu constituie o problemă nouă, un fenomen al prezentului. Prezentul însă, a venit cu aspecte și provocări noi. Acestea sunt conexe, în principal, cu progresul tehnologic. De-a lungul timpului s-a pus problema reducerii și chiar a eradicării fenomenului de abandon școlar. Au fost efectuate studii, cercetări multiple, în care s-au implicat specialiști în științele educației, sociologi, psihologi, ... Bullyingul [agasarea, hărțuirea, șicanarea, ...] în mediul școlar-educațional a existat și la generațiile trecute ... Și poate fi cauzator de abandon școlar. Tehnologia, a adăugat, „valențe noi”, acestor comportamente [acțiuni, fapte, ...] nedorite, dăunătoare ... Se vorbește, tot mai des, de mobbing, cyberbullying, ...

→ „**Mobbing** (engleză *to mob*: „a ataca”) este exercitarea stresului psihic asupra cuiva la locul de activitate. Exemple de mobbing sunt: teroare psihică, șicanare repetată la locul de muncă, **în școală**, club sportiv, penitenciar, **internet**. Acțiuni tipice pentru mobbing sunt: atacuri la demnitatea persoanei prin violență verbală și fizică, insulte, sau fiind frecvent răspândite despre persoana șicanată, **informații**, neadevărate cu scopul de o izola și chinui. “ ← [3v]

→ „**Cyberbullyingul** înseamnă bullying prin folosirea tehnologiilor digitale. Se poate întâmpla pe rețelele de socializare, pe platformele de schimb de mesaje, platformele de jocuri și pe telefoanele mobile. Este vorba despre un comportament repetat cu scopul de a-i speria, înfuria sau umili pe cei vizați. Printre exemple se numără:

- răspândirea minciunilor sau postarea de fotografii jenante ale cuiva pe rețelele de socializare;
- transmiterea de mesaje supărătoare sau de amenințări prin platformele de schimb de mesaje;
- copierea identității unei persoane și transmiterea în numele acesteia de mesaje răuvoitoare cuiva.

“ ← [4v]

Mai nou, se răspândesc, aplicațiile, bazate pe AI – Artificial Intelligence [Inteligența Artificială] ... Desigur, deocamdată nu-și poate permite, oricine, aplicații de acest gen. Dar tehnica progresaază, prețurile scad și ... Și nu trebuie neglijat aspectul negativ, AI-bullying. Hm! Da! Exact asta mai lipsea, din arsenalul bullying.

Pe plan național, a apărut, o altă mare problemă. De fapt a răbufnit, a erupt, ... ceva la care s-a închis ochii, ceva ce s-a acumulat în timp, ceva ce a ars mocnit, ... Anume adicția.

→ „**ADICȚIE** 1. Dependență față de un drog, cu tendința creșterii progresive a dozelor. “ ← [5v]

Amploarea acestei grave probleme, este probată de faptul că, în stat, la cel mai înalt nivel, a fost convocat, Consiliul Suprem de Apărare ...

Conceptul de adicție este [poate fi] valabil și în/peste alte cazuri, semnificând, spun medicii, dependența vicioasă, maladiivă, decadentă, față de ceva.

La abandonul școlar contribuie, evident, mai mulți factori. Printre aceștia:

- Familia
- Școala [instituția de învățământ]
- Elevul [copilul, tânărul, ...]
- Societatea

Fiecare dintre aceștia, poate contribui, la ceea ce se numesc succesul/reușita, sau insuccesul/nereușita școlar/școlară.

Că abandonul școlar este ceva grav, am înțeles, știm, cu toții. Dar, ce se poate face pentru prevenirea lui, pentru reducerea numărului de cazuri de abandon? O modalitate foarte la îndemână, comodă, practică și în ton cu era informaticii, este, comunicarea. Față-n față, online, telefonic, ... Comunicare între profesori, diriginți, părinți, conducerea școlii, autorități locale și nu în ultimul rând cu elevii, ei fiind ”actorii principali”, ”centrul atenției”, în procesul educațional. Printr-o comunicare la obiect, punctuală, se poate deține controlul informațional al situației școlare, familiale, sociale, ... a elevilor și pot fi preîntâmpinate multe neplăceri ... Persoanele bine și la timp informate, pot acționa, în cunoștință de cauză. Elevii, conștientizând, că atitudinea și faptele, lor sunt supuse atenției, vor lăsa deoparte ideea că, ”nici noi nu ne omorâm cu școala dar, nici lor nu le pasă” ...

Comunicarea și informarea, sunt comode, la îndemână, dar abandonul școlar nu trebuie tratat simplist. Există, de fapt două aspecte diferite:

→ „Abandonul școlar și părăsirea timpurie a sistemului de educație reprezintă fenomene distincte; primul se referă la elevii care renunță să mai frecventeze școala (într-un anumit nivel de învățământ), în timp ce al doilea se referă la tinerii dintr-o anumită grupă de vârstă (18-24 de ani) care au părăsit sistemul de educație înainte de a finaliza învățământul obligatoriu și care nu au urmat ulterior un program de formare profesională continuă/calificare (Institutul de Științe ale Educației, 2011, Copiii care nu merg la școală) “ ← [6v]

→ „Prevenirea abandonului școlar constă în ansamblul de măsuri în domeniul educației, a condițiilor socio-economice, de utilizare a timpului liber, de facilitare a comunicării, de modelare a comportamentului, de ameliorare a condițiilor de mediu, luat în scopul diminuării (înlăturării) factorilor de risc și de întărire a factorilor de protecție. “ ← [6v]

Abandonul școlar și cadrul legislativ

▪ Legislație europeană

- Strategia U.E. 2020 din 03.03.2010/Bruxelles privind creșterea inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii

- ...

▪ Legislație națională

- Legea Educației naționale nr. 1/2011

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copiilor

- Ordinul M.E.N.C.S. nr. 5079/2016 privind aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar

- ...

→ „Art 77 Reducerea abandonului școlar | Lege 198/2023

(1) Ministerul Educației derulează programe de reducere a abandonului școlar/a ratei de părăsire timpurie a școlii în cadrul Programului național integrat de reducere a abandonului școlar, care stabilește priorități, programe, activități și servicii în scopul reducerii absenteismului, a abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, la toate nivelurile de învățământ. Programul național integrat de reducere a abandonului școlar se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației.

(2) Pilonii principali ai Programului național integrat de reducere a abandonului școlar sunt asigurarea transportului gratuit, acordarea burselor sociale și a rechizitelor școlare.

(3) Anual, DJIP/DMBIP publică situația privind abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii de la nivel județean.

(4) Începând cu anul școlar 2023-2024, la nivelul sistemului național de învățământ se derulează Programul național "Masă sănătoasă", denumit în continuare PNMS, pentru cel puțin 1.000.000 de

beneficiari direcți, în scopul sprijinirii participării la educație a tuturor copiilor.

(5) PNMS este implementat, în parteneriat, de Ministerul Educației și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(6) ... ,, ← [7v]

☺ ☺ ☺ ””Dacă educație nu e, nimic nu e.”” Să fi spus, sau scris, acestea, cineva important, ori, sunt niște cuvinte, ce se-nvârtesc, prin mintea oricui gândește, cât de cât, la educație ... ☺ ☺ ☺

Bibliografie

Bibliografie scrisă (pe suport de hârtie)

[1] Bontaș Ioan (2001), *Pedagogie Tratat - Ediția a V-a revăzută și adăugită*, Editura ALL, București

[2] Constantin Cucuș (2002), *Pedagogie - Ediția a II-a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași.

[3] Moldoveanu M., Oproiu G. C. (2003), *Repere didactice și metodice în predarea disciplinelor tehnice*, Editura Printech, București.

Bibliografie vitruală (electronică, online, ...)

[1v] <https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98coal%C4%83>

[2v] <https://dexonline.ro/definitie/%C8%99coal%C4%83>

[3v] <https://ro.wikipedia.org/wiki/Mobbing>

[4v] <https://www.unicef.org/romania/ro/pove%C8%99ti/cyberbullying-ce-este-%C8%99i-cum-%C3%AEi-punem-cap%C4%83t>

[5v] <https://dexonline.ro/definitie/adic%C8%9Bie>

[6v] <https://is.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/49/2018/03/CP-ISJ-martie-2018.pdf>

[7v] <https://lege5.ro/gratuit/geztqmjtqg2tm/art-77-reducerea-abandonului-scolar-lege-198-2023?dp=guzteobrga4tqnq>

...

[nv] ...

ABANDONUL ȘCOLAR

Prof. dr. Meică Nela Loredana

Liceul Tehnologic "Domnul Tudor", Drobeta Turnu Severin

Specialiștii din domeniile psiho-pedagogiei și psiho-sociologiei definesc abandonul școlar drept o „conduită de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început.”

Deoarece există diverse perspective de abordare a domeniului, în literatura de specialitate apar o varietate de termeni cu semnificații apropiate de cea a conceptului de „abandon” precum: indisciplină școlară, delincvență juvenilă, inadaptare școlară, tulburare de comportament, deviere de conduită.² Abandonul școlar reprezintă, practic, părăsirea sistemului de învățământ și a oricăror raporturi cu școala, înaintea obținerii unei calificări profesionale. De cele mai multe ori, educabilii ce aleg să abandoneze școala sunt cei care au lipsit mult sau au tulburări comportamentale pentru care au fost pedepsiți în prealabil, conform Regulamentului de Ordine Interioară al fiecărei școli.

În ultimii ani, problema abandonului școlar din România devine din ce în ce mai îngrijorătoare. Învățământul românesc prezintă grave probleme, înregistrându-se consecințe negative la nivelul întregii societăți. Cu alte cuvinte, unul dintre „cei mai importanți indicatori ai eficienței unui sistem de învățământ este rata abandonului școlar, care măsoară eficiența sistemului de cuprindere și menținere a copiilor în școală.”³ Părăsirea școlii este cu atât mai problematică atunci când se produce la clasele terminale, deoarece atât ofertantul, respectiv sistemul de învățământ, cât și beneficiarul, elevul, au cheltuit un anumit volum de resurse ca să se ajungă într-un punct în care eforturile financiare și spirituale ale ambelor părți nu s-au concretizat. Abandonul școlar este o problemă extrem de gravă prin consecințele sale și care se exprimă în plan individual prin lipsă de interes față de actul educativ, resimțit ca traumatizant, și o identificare scăzută cu obiectivele și aspirațiile grupului de elevi de apartenență.

Abandonul școlar este anunțat printr-o serie de manifestări comportamentale observabile: tendința de însingurare, ca expresie a tensiunilor intra și/sau interpersonale; o atitudine defensivă față de autoritatea unui sistem; absenteismul selectiv sau fuga de la ore, ce poate evolua treptat către un absenteism generalizat care prefigurează astfel abandonul școlar. Interesantă este, paralel cu izolarea treptată a individului față de școală, persistența dorinței de apartenență la o comunitate, alta decât cea școlară, ceea ce poate conduce la așa numitele ritualuri de inițiere, ce pot îmbrăca forme periculoase și ajunge la comportamente antisociale.

Părăsirea timpurie a școlii este rezultatul unui mix de cauze interne, precum imaturitatea școlară, instabilitatea afectivă, tulburări de comportament etc. și externe (de natură economică:

situația precară a familiei, lipsa hainelor și încălțăminteii, condițiile de locuit, dezbinarea familiei, lipsa ajutorului la învățătură).

Odată trecute în revistă cauzele ce conduc la apariția abandonului școlar, este foarte important să fie definite și efectele acestuia. Astfel, abandonul școlar precoce este problematic atât pentru individul în sine, ca entitate, cât și pentru întreaga societate din care acesta face parte.

Efectele au urmări grave nu numai pentru tinerii în cauză, cât și pentru cheltuielile de învățământ deja investite în persoanele respective cu scopul de a ajunge la o finalitate prosperă pentru toată lumea, respectiv inserarea cu succes pe piața muncii și transformarea fiecărei entități într-o parte funcțională a unei societăți coerente. Asta ca să nu mai vorbim despre capacitatea de integrare în sistemele competiționale europene și mondiale. Există tineri care termină școala înaintea de a finaliza învățământul obligatoriu, sau persoane care au finalizat învățământul obligatoriu dar nu au obținut și o calificare pentru a putea continua. Aceștia nu vor avea calificarea profesională necesară integrării în societate și pot reprezenta cu succes viitorii șomeri.

Efectele pe termen lung ale abandonului școlar se reflectă, după cum spuneam și mai devreme, asupra dezvoltării sociale și creșterii economice. Pentru a putea avansa economic, baza stă în forța de muncă calificată, iar abandonul școlar reprezintă un eșec al integrării sociale al individului. Odată cu creștea nivelului de calificare a persoanei scade probabilitatea de a rămâne fără loc de muncă.

Pentru persoanele care au abandonat învățătura există o serie de programe de revenire în sistemul educațional pentru terminarea studiilor. Unul dintre acestea este învățământul cu frecvență redusă. O altă posibilitate ar fi învățământul seral sau învățământul deschis la distanță. O altă variantă pentru cei fără loc de muncă este participarea la diferite cursuri de formare profesională, unde înscrierile au crescut semnificativ.

Un elev care alege să părăsească sistemul educațional va ajunge, într-un termen relativ scurt, să suporte efectele usturătoare ale deciziei sale. Puterea de cumpărare redusă și stilul de viață extrem de calculat care însoțesc în mod inevitabil veniturile minime sau aproape inexistente aduc cu ele stres, dezamăgiri și frustrări mai mult decât își pot imagina la o primă vedere majoritatea adolescenților.

Pe de altă parte, pentru combaterea fenomenului de abandon școlar, se pot întreprinde o serie de măsuri.

Condițiile-cheie pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii pot fi sintetizate pe cinci domenii strict interconectate unul cu celălalt:

1. Management școlar
2. Suport pentru elevi
3. Profesori
4. Familia
5. Implicarea părților interesate

Competența și eficiența conducerii școlare ajută la crearea unui mediu educațional de cooperare care implică întreaga școală și la care se adaugă și legătura cu comunitatea locală.

Managerii de școli sunt cei care încurajează inițiativa profesorilor în identificarea și gestionarea cazurilor de risc de abandon școlar. În plus, managerii fixează drept obiective principale ale managementului instituțional prevenirea și combaterea absenteismului și a abandonului școlar. În acest fel, se asigură o gândire unitară și eficientă la nivelul întregii unități școlare.

Elevii trebuie sprijiniți. Este vorba inclusiv de sprijin emoțional și psihologic pentru abordarea problemelor (stres, depresie, tulburări post-traumatice) și comportamentelor de risc. De aceea, în fiecare școală care se confruntă cu fenomenul abandonului școlar ar trebui să existe: mecanisme de detectare precoce a riscului de abandon școlar (semnalele timpurii de părăsire a școlii, inclusiv absenteismul școlar și comportamentul inadecvat, trebuie detectate rapid. Printre aceste semne se numără: lipsa atenției, dezinteresul, rămânerea în urmă etc.), identificare rapidă a dificultăților de învățare (beneficiind de sprijin pentru recuperarea materiei pierdute din diferite motive sau pentru a ține pasul cu parcurgerea programei la clasă, elevii pot ajunge „egali,” cu colegii lor, fapt ce ar înlătura sentimentul de frustrare și izolare).

Concluzionând, în direcția prevenirii și combaterii abandonului școlar vin mai multe propuneri, însă este imperios necesar să fie mai întâi înțelese cauzele care conduc la apariția sa (cauze de natură socială, familială, economică și individuală). Ulterior, aceste cauze pot fi transformate în oportunități și direcții de acțiune a politicilor sociale. Se face necesară implementarea „unei metodologii psihopedagogice orientată pe elev, unde cadrul didactic să stimuleze activ participarea și implicarea fiecărui elev la procesul educațional.”

Bibliografie

1. Bjerk, David. 2012. “Re-examining the impact of dropping out on criminal and labor outcomes in early adulthood”
2. Dianda, Marcella. 2008. Preventing Future High School Dropouts. An Advocacy and Action Guide for NEA State and Local Affiliates. Washington DC: National Education Association.
3. Neamțu C. Devianța școlară. Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor
4. Teodorescu, Daniel, Andrei Tudorel și Oancea Bogdan. 2012. “Quantitative methods used to identify the causes of school dropout in EU countries”
5. <https://edict.ro/abandonul-scolar-cauze-si-modalitati-de-prevenire/>

MĂSURI DE PREVENȚIE A VIOLENȚEI ȘCOLARE

Mîndreci Lenuța

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Drobeta turnu Severin

Prevenirea violenței în școală este cel mai important aspect în răspunsul pe care societatea îl poate da acestui fenomen social. Strategia de prevenire a violenței școlare nu poate fi o verigă izolată fenomenului de prevenire a fenomenului general de violență: o asemenea strategie, atunci când este realistă are consecințe la nivelul general al societății.

Școlile fac în puține cazuri distincția între activitățile de prevenție și activitățile de asistență acordată elevilor cu manifestări de violență și nu dezvoltă programe coerente anti-violență, pornind de la cunoașterea problemelor cu care se confruntă. Chiar acolo unde există acțiuni destinate problemei violenței, acestea nu contează pe implicarea efectivă a celor vizați, sunt puțin popularizate în rândul celor care ar trebui cu prioritate să le cunoască (autori, victime, elevi cu potențial agresiv, părinți), nu sunt organizate în forme atractive pentru elevi și se limitează la expuneri de documente sau de situații-problemă.

Mulți specialiști vorbesc de trei forme de prevenție pe care le poate desfășura școala și care se completează reciproc:

a) O prevenție primară

Prevenția primară este realizată de fiecare profesor prin dezvoltarea unei priviri pozitive asupra fiecărui elev, exprimarea încrederii în capacitatea lui de a reuși, valorizarea efortului elevului. Toate aceste atitudini duc la reducerea riscului apariției violenței

b) O prevenție secundară

Acest tip de prevenție pleacă de la faptul că școala ocupă un post de observație privilegiat al dezvoltării intelectuale și afective a elevului, iar profesorul poate repera efectele unor violențe la care elevul a fost supus în afara mediului școlar. Prin semnalarea acestor cazuri profesioniștilor (consilierul școlar, asistentul social) și autorităților competente, pot fi luate măsuri de ajutor și de protecție care să vizeze înlăturarea cauzelor violenței.

c) O prevenție terțiară

Aceasta își propune să sprijine direct elevii care au comportamente violente. Ei vor recurge la următorii factori de protecție ce pot fi exercitați în cadrul instituției școlare: menționarea unor așteptări pozitive față de ei, dezvoltarea sentimentului de apartenență comunitară, exprimarea preocupării față de situația pe care o au și integrarea lor în activitățile grupului. Prin aceste măsuri se poate împiedica cronicizarea tulburărilor provocate de violență și eventuala transmitere a lor de la o generație la alta.

Modelul ecologic oferă un cadru de analiză fenomenului de adecvat măsurilor de prevenire a violenței, utilizând o paradigmă integrală a factorilor care o determină. Comportamentul violent în spațiul școlar nu poate fi explicat prin considerarea unei singure categorii de factori, fie ei individuali, sociali, relaționali, culturali, de mediu. În consecință numai analiza interacțiunilor complexe dintre aceștia poate oferi o explicație consistentă violenței și, în același timp, poate fundamenta o strategie de prevenire.

Adoptarea modelului ecologic are la bază ideea conform căreia între factorii individuali și contextuali există inter-relații iar violența este produsul nivelurilor multiple de influență (nivelul individual, relațional, comunitar și nivelul social) a acestora asupra comportamentului.

Regulamentul școlar – metodă de prevenție

Regulamentul școlar reprezintă un document de bază în activitatea tuturor unităților de învățământ. Printre numeroasele sale funcționalități se numără și aceea de prevenție a violenței școlare. Aceștia se alătură și alte tipuri de regulamente ce se regăsesc în foarte multe școli: regulamente de ordine interioară, regulamentul elevului de serviciu și regulamentul profesorului de serviciu.

Atunci când se realizează toate aceste regulamente trebuie să se țină seamă de nevoile specifice fiecărei școli. Părinții consideră că ar fi bine să fie consultați atunci când se elaborează astfel de documente, conținutul și funcționalitatea acestora ar putea fi astfel îmbunătățite, considerând că rolul documentelor trebuie să fie activ, nu pasiv.

Pentru a da o dimensiune specifică prevenirii violenței școlare, este necesar să optăm pentru un model de prevenire adaptabil realității sociale care este școala

Bibliografie:

- Ferreol, G. Si Neculau, A, *Violența aspecte psihosociale*, Editura Polirom, Iași, 2003
- Jean Laplanche și J.B. Pontalis, *Dicționar de psihanaliză*, Humanitas, București, 1994
- Lemeni, G. Miclea, M. *Consiliere și orientare – ghid de educație pentru carieră*, Ed. ASCR, Cluj – Napoca, 2004
- Liceanu, Aurora, *Violența umană: o neliniște a societății contemporane în Violenta aspecte psihosociale*
- Mărgineantu, D., Petroman, C.(coord.), *Consiliere si dirigenție- Consultatii vol.I*, Editura Eurobit, Timișoara, 1999

SĂNĂTATE PENTRU VIITOR

Pop Elena, Liceul Tehnologic Jimbolia, Timiș

Într-o lume a vitezei, când timpul zboară și nu apucăm să abordăm diverse tematici – necuprinse în programa școlară – cu copiii noștri, atât în calitate de părinte cât și în calitate de profesor, activitățile din *Școala Altfel* sunt un izvor de informare pe diferite tematici pentru micii elevi. De câțiva ani, aceste activități sunt propuneri ale copiilor, mai ales a celor din Consiliul Elevilor de la nivelul unității de învățământ, dar și ale părinților, realizate de profesorii din școală împreună cu colaboratori (alți profesori, părinți, medici, stomatologi, ingineri...).

În această lucrare am să descriu câteva activități efectuate cu copiii liceului nostru în calitate de profesor de biologie, cât și importanța acestora pentru copii și pentru dezvoltarea lor armonioasă. Dintre aceste activități amintesc: educație pentru sănătate, prim ajutor, determinarea grupelor sanguine și teatru.

În cadrul activității *Educație pentru sănătate*, am abordat trei tematici de mare interes pentru elevii de 14-15 ani și anume: boli cu transmitere sexuală (BTS), metode de contracepție și citirea etichetelor. Le-am descris cele mai întâlnite BTS-uri, simptomele pe care acestea le prezintă atât la sexul feminin cât și la sexul masculin, exemplificând cu imagini concludente, punând accentul pe modalitățile de prevenire în funcție de tipul de BTS. Lucrând pe grupe, având la dispoziție sau căutând informațiile despre metodele contraceptive, elevii au descoperit și au descris toate metodele de contracepție punând accent la fiecare metodă în parte pe avantaje și dezavantaje. Consider de o importanță vitală pentru un adolescent care-și începe viața sexuală cunoașterea tuturor riscurilor la care se supune, dar mai ales cunoașterea metodelor de evitare a acestor riscuri. De asemenea, se știe că SIDA este o boală fatală ce încă face multe victime umane și principala cale de transmitere este cea sexuală, de aceea cunoașterea modului de acțiune a virusului HIV, cât și modalitatea de prevenire a contaminării cu acesta, este benefică tuturor adolescenților și viitorilor părinți.

De asemenea, un mare succes a avut activitatea de citire a etichetelor. Cu o săptămână înainte de această activitate, elevii au fost împărțiți în cinci grupe și rugați să adune diferite etichete (etichete de pe produse alimentare, de pe produse de igienă: șampoane, săpunuri, detergenți, pastă de dinți, produse cosmetice), ulterior aceste etichete au fost împărțite pe categorii, fiecărei grupe desemnându-i-se câte o categorie. Pe parcursul a două ore, elevii au căutat toate substanțele cu efect nociv asupra organismului uman, dar și asupra mediului, au făcut o clasificare a produselor după toxicitate și la sfârșit și-au prezentat rezultatele cercetărilor și colegilor lor.

În cadrul activităților de *Prim ajutor* am abordat patru tematici:

- a) Respirație artificială și resuscitare cardio-pulmonară;
- b) Prim ajutor în caz de înec și de insolație;

- c) Prim ajutor în caz de hemoragii externe;
- d) Igiena individuală cu accent pe prevenirea cariei dentare.

Primele trei activități le-am abordat sub forma unui joc, pentru noțiunile de prezentare am avut nevoie de câte un voluntar, iar după terminarea expunerii, toți participanții au extras câte un bilețel. Pe majoritatea scria *spectator*, pe trei scria *victimă* și pe altele trei scria *salvator*.

Pentru activitatea *Respirație artificială și resuscitare cardio-pulmonară*, salvatorii (salvator 1, salvator 2, salvator 3) trebuiau să recunoască când victima (victima 1, victima 2, victima 3) are nevoie de respirație artificială (victima are puls, dar nu respiră) sau resuscitare cardio-pulmonară (când victima nu are nici puls, nici nu prezintă ventilație pulmonară) și să-i acorde primul ajutor adecvat situației. Micii actori, au acordat primul ajutor și în caz de înec, de insolație și în funcție de tipul de hemoragie. Este important să informăm copiii cum pot acorda primul ajutor în diferite situații deoarece aplicarea lor corectă poate salva o viață la un moment dat.

În cadrul activității *Igiena individuală cu accent pe prevenirea cariei dentare*, am prezentat noțiuni generale de igienă individuală, ritmul nictemeral, de igienă a locuinței, a apei, a aerului, a alimentației și a mediului, iar pentru igiena orală am avut invitat un medic stomatolog. Pentru sănătatea corpului și sănătatea minții, trebuie respectate anumite măsuri pe care copiii trebuie să le cunoască și să le aplice. *Educația pentru sănătate* reprezintă o disciplină importantă pentru sănătatea unei populații. Multe boli pot fi prevenite printr-o alimentație sănătoasă, prin evitarea factorilor nocivi cum ar fi: nicotina, alcoolul, cofeina și alte droguri, și a consecințelor lor asupra stării de sănătate a organismului, prin formarea unor obiceiuri sănătoase de igienă și respectarea unui program zilnic alimentar și sportiv, prin cunoașterea unor noțiuni de anatomie, reproducere și modificările caracteristice perioadei de pubertate și adolescență.

În cadrul activității *Determinarea grupelor sangvine* am realizat o prezentare a grupelor sangvine umane, anticorpii (aglutinine) și antigenele (aglutinogene) corespunzătoare fiecărei grupe în parte, cât și factorul Rh cu antigenul D. După prezentare împreună cu doamna asistentă voluntar, le-am împărțit lame de microscop sterile și doritorii au putut să-și determine singuri grupa de sânge sau cu ajutorul doamnei asistente. În urma acestei activități, elevii au înțeles de ce este importantă cunoașterea grupei de sânge, au înțeles compatibilitatea sangvină, importanța donării de sânge, cât și importanța cunoașterii factorului Rh.

În cadrul activității *Teatru*, în fiecare an încercăm să ne amintim frumoasele clipe ale copilăriei când eram fascinați de prinți și prințese, de minunatele personaje din povești și încercăm să devenim ceea ce atunci am visat. Teatrul are o mare influență educativă: îmbină plăcutul cu utilul, formativul cu informativul, are menirea de a-l distra pe copil și de a-i reface energia necesară, producând stări de bucurie, de satisfacție, de bună dispoziție. El dezvoltă capacitatea de a improviza, de a se concentra, de a memora, de a-și dezvolta gândirea creatoare, de a-și dezvolta imaginația, de a se

adapta în diferite situații, de a-și canaliza energia pozitivă într-o situație stresantă, de a comunica cu dezinvoltură. Prin gesturi, cuvinte și emoții, ei învață ce este bine și ce nu, învață să discute și să prevină, învață să caute și să cerceteze, învață să colaboreze și să se bazeze unii pe alții. Teatrul stimulează activitatea intelectuală, gândirea creatoare, spiritul inovator și inteligența, cultivă talente și valori morale, sociabilitatea și spiritul de cooperare, determină gestionarea emoțiilor. Deci teatrul reprezintă o lecție de viață, o viață sănătoasă cu efecte pozitive asupra psihicului copiilor și asupra dezvoltării lor armonioase. Scenetele sunt create de unele fete mai îndrăznețe care împart rolurile colegilor, sau chiar creează gândindu-se la cei care vor interpreta.

Activitățile din *Școala Altfel* sunt acceptate foarte ușor de elevi, deoarece nu se află sub stresul unei note, de aceea consider că educația pentru o viață sănătoasă, pentru un viitor frumos, sub orice formă trebuie abordată în această săptămână, deoarece *Educația pentru sănătate* lipsește din programa școlară și reprezintă, cred, cea mai importantă latură a vieții unei persoane, atât pentru ea cât și pentru viitorul noii generații.

Bibliografie:

Pop Elena (2017) – *Sănătate pentru adolescenții noștri* – articol publicat în cadrul temei IMPORTANTA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR, Editura D'art;

<http://www.scoala1buftea.ro/pdf/sc3/Aplicatii.pdf>.

SĂNĂTATE ȘI SECURITATE LA LOCUL DE MUNCĂ = EDUCAȚIE

Totîlcă Adriana, L.T. „Constantin Brâncuși” Craiova

Asigurarea unui mediu de munca sigur și sănătos trebuie să fie o prioritate cheie pentru toți cei de la locul de munca și acest lucru necesită o competență reală, nu doar un angajament și intenții bune. Modul în care este abordată instruirea și formarea în domeniul protecției muncii, vorbește despre cât de importantă este afacerea noastră, despre valorile noastre și profesionalismul nostru.

Sănătatea și securitatea la locul de muncă reprezintă o condiție indispensabilă pentru bunul mers al dezvoltării economice, pentru dezvoltarea durabilă a fiecărei zone geografice.

De modul cum sunt protejați, acum, angajații la locul de muncă, depinde, în viitor, dezvoltarea durabilă a fiecărei zone geografice.

Sănătatea și securitatea la locul de muncă trebuie să fie responsabilitatea angajatorului, care trebuie să-și asume responsabilitatea problemelor ce țin de siguranța locului de muncă. În general, se acordă o atenție sporită doar activităților ce țin de eficiența afacerii, siguranța la locul de muncă al angajaților fiind considerată o anexă, fără o prioritate, ca de altfel și prevenirea problemelor de sănătate a muncii.

Angajatorul consideră, în mod eronat, că **sănătatea și securitatea la locul de muncă** reprezintă responsabilitatea angajatului, și nu a angajatorului.



Sursa: <https://euramis.ro/de-ce-sa-investesti-programe-de-training-domeniul-ssm/>

De cele mai multe ori, expertiza SSM, în unitățile mici, este limitată sau lipsește cu desăvârșire, neexistând o cultură a securității și sănătății în muncă, lucru prioritar în țările dezvoltate din punct de vedere economic. Nu se conștientizează faptul că a preveni este mai

ieftin decât implicațiile financiare ce decurg după producerea dezastrului în cazul accidentelor la locul de muncă.

Un accident de muncă, grav, are implicații importante, atât în ce privește evoluția costurilor, dar și în ceea ce privește imagina afacerii, a unității în general.

De aceea, prioritar în dezvoltarea afacerii, a imaginii firmei, în viitor, o reprezintă importanța care se acordă **sănătății și securității la locul de muncă, condiția esențială a dezvoltării durabile.**

De atenția care se acordă astăzi instruirii angajaților, în ce privește SSM, depinde viabilitatea afacerii și dezvoltarea durabilă.



Sursa: https://www.avocatnet.ro/articol_50016/Opt-probleme-ale-legisla%C8%9Biei-SSM-%C8%99i-cum-ar-putea-fi-rezolvate-acestea.html

Bibliografie:

<https://euramis.ro/de-ce-sa-investesti-programe-de-training-domeniul-ssm/>

<https://euramis.ro/impactul-si-costurile-accidentelor-de-munca-pentru-imm-uri/>

https://www.avocatnet.ro/articol_50016/Opt-probleme-ale-legisla%C8%9Biei-SSM-%C8%99i-cum-ar-putea-fi-rezolvate-acestea.html

ROLUL LECTURII/INFORMAȚIEI ÎN REALIZAREA SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII LA LOCUL DE MUNCĂ

Tofîlcă Maria-Lelia, LIA Craiova

Sănătatea și securitatea la locul de muncă trebuie să fie deviza oricărui angajator!

Condiția esențială pentru bunul mers al afacerii o constituie **sănătatea și securitatea la locul de muncă**. Angajatorul trebuie să posede o informație clară, precisă, cuprinzătoare, pertinentă în ce privește **sănătatea și securitatea la locul de muncă**. Aceasta înseamnă că **trebuie evaluate toate riscurile la care s-ar putea expune angajații și, în consecință, trebuie luate măsurile de prevenție și protecție**.

Este necesar ca angajatorul să se asigure că fiecare angajat a beneficiat de informații și formare în ceea ce privește **sănătatea și securitatea la locul de muncă**. Sunt necesare, de asemenea, și măsuri suplimentare pentru împiedicarea apariției situațiilor periculoase și, totodată, este necesar să fie organizate cursuri pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea angajaților. Angajatorul ar trebui să desemneze cel puțin un membru al personalului, format în specialitate, pentru a se asigura de respectarea măsurilor de siguranță în ceea ce privește **sănătatea și securitatea la locul de muncă**.



Sursa: <https://www.rs.ro/securitate-si-sanatate-in-munca-177/ghid-practic-de-securitate-si-sanatate-in-munca-3037.html>

În evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie să parcurgă următorii pași:

- colectarea informațiilor relevante;
- identificare pericolelor posibile;

- evaluarea riscurilor ce derivă din aceste pericole;
- planificarea măsurilor care să ducă la eliminarea sau reducerea riscurilor;
- documentarea evaluării riscurilor.

Pentru realizarea corectă a acestor pași este necesară o documentare permanentă, o informare continuă pentru desfășurarea în bune condiții a activității și eliminării tuturor riscurilor legate de **sănătatea și securitatea la locul de muncă.**



Sursa: <https://turdanews.net/7-octombrie-ziua-mondiala-a-muncii-decente/>

Bibliografie:

https://europa.eu/youreurope/business/human-resources/social-security-health/work-safety/index_ro.htm

<https://turdanews.net/7-octombrie-ziua-mondiala-a-muncii-decente/>

<https://www.istockphoto.com/ro/fotografii/s%C4%83n%C4%83tate-%C5%9Fi-securitate-%C3%AEn-munc%C4%83>

VICTIMELE CUI?

Prof. Tudor Andreea-Silvia

Liceul „Marin Preda”, Odorheiu Secuiesc

Într-o lume aflată într-o continuă mișcare, dintr-o dorință de a învăța și de a fi un Om, elevii se pot confrunta și cu un factor de risc, poate, până acum situat pe ultimele locuri ca importanță-mediul în care își desfășoară timpul studiului.

În pericol se află copiii atunci când vine vorba de spațiile de învățământ în care se desfășoară procesul de învățământ sau în care își petrec timpul pentru a se pregăti pentru actul educațional.

În numeroase școli din țară elevii învață în condiții improprii, zilnic fiindu-le pusă viața în pericol, însă mă voi raporta la cazul mediatizat în ultima perioada și pe care l-am trăit alături de comunitatea din Odorheiu Secuiesc- căminul-internat.

Neputința autorităților s-a văzut an de an, iar viața copiilor a fost pusă în pericol.

Tragedia de la Odorheiu Secuiesc se poate repeta oricând, fără ca ministerul de resort să poată măcar verifica starea clădirilor, pentru că după descentralizare, nu le mai are în subordine. Autoritățile locale au responsabilități în această privință, dar nu există un mecanism care să verifice dacă oamenii își fac treaba sau nu, iar soluții pentru rezolvarea problemelor nu s-au găsit niciodată. Doi copii cu aripile frânte în zborul lor spre viitor. Două suflete nevinovate au căzut victimă unor probleme de ordin birocratic, de pasare a responsabilităților de la o instituție la alta.

Alți copii, în alte instituții din țară, fost grav accidentați din lipsa de spațiu, unele hotărâri ale celor care țin în mâini soarta școlii românești. Despre aceste aspect, mass-media relatează permanent, dar rar se întâmplă ca școala, autoritățile locale să ia măsurile necesare. Și posibilitățile de a se răni într-o unitate de învățământ din România sunt multiple pentru copiii noștri.

Pentru părinții care suferă pe viață, pentru colegii care nu vor uita niciodată momentele teribile, pentru profesorii care privesc spre golul rămas, pentru o comunitate care a suferit, trebuie ca autoritățile să își îndeplinească atribuțiile, iar guvernanții să fie atenți la toate problemele pe care le consideră „minore”

Pentru cei care lucrează în învățământul românesc sunt probleme cunoscute și lăsate fără rezolvare.

Măcar, din respect pentru toți cei care au trăit clipe nefericite, să nu mai existe altfel de tragedii!

Managementul școlii contemporane trebuie să fie unul participativ, membrii comunității școlare (cadre didactice, elevi să fie consultați în legătură cu direcția de dezvoltare și politicile acesteia, implicați în luarea deciziilor referitoare la schimbările majore în activitatea instituției.

Școala să fie deschisă pentru fiecare, să își propună să ofere prin învățare condiții autentice pentru viață într-o societate democratică. O școală pentru fiecare este o școală democratică, în care relațiile dintre membri se bazează pe încredere și respect reciproc. Într-o astfel de școală copiii au posibilitatea să-și exprime opiniile, să se implice activ și creativ în probleme care îi privesc direct sau indirect: prin consiliul elevilor, prin promovarea practicilor care să contribuie la crearea unei culturi democratice în instituție, prin dezvoltarea sentimentului de apartenență la o comunitate școlară prietenoasă.

Școala este adaptată pentru diferitele schimbări, promovează valorile societății deschise la schimbare, urmează să își modernizeze mecanismele prin care se face performanță.

Un mediu propice pentru fiecare elev este o unitate educațională în care elevii pot să zâmbească, să comunice cu drag între ei, să poată visa la un viitor frumos.

Fiecare moment neplăcut să nu existe, deoarece frumusețea vieții de elev trebuie presărată cu miros de tei.

INSUCCESUL ȘCOLAR ȘI DIMINUAREA FACTORILOR DE RISC

Prof. Văruicu Marian

Liceul „Matei Basarab” Craiova

Văruicu Luminița Elisabeta

Colegiul Național „Nicolae Titulescu” Craiova

Inteligența este doar unul dintre factorii individuali ce determină succesul sau insuccesul elevului la învățătură. Ea poate deveni factorul fundamental în cazurile de deficiență mentală. Deficiența mentală desemnează o reducere de un anumit grad a capacităților psihice, fapt ce determină dereglări ale mecanismelor de adaptare a individului la condițiile de mediu și la standardele de conviețuire socială. Dacă se ia drept criteriu coeficientul de inteligență, un IQ situat între 90 și 110 este considerat normal, un IQ mai mare de 130 indică o inteligență superioară (vorbim, în acest caz, de supradotare), iar un IQ sub 70 indică deficiență mentală. Există patru grade de deficiență mentală: deficiență mentală *ușoară* (IQ cuprins între 55 și 70), deficiență mentală *moderată* (IQ cuprins între 40 și 55), deficiență mentală *severă* (IQ cuprins între 20 și 40) și deficiență mentală *profundă* (IQ sub 20). Atunci când IQ este situat între 70 și 80, se vorbește despre *inteligența de limită*. Din ce motive un copil este elev bun și din ce motive un copil este elev slab? Aceasta este întrebarea pe care și-o pun și la care trebuie să găsească răspunsul atât cei care cercetează fenomenul insuccesului școlar, cât și cei implicați, într-un fel sau altul, în actul educațional. Identificarea unei forme de insucces școlar trebuie urmată de analiza factorilor care favorizează și determină respectiva formă de insucces, precum și de elaborarea unor programe de intervenție. Cercetările în acest domeniu au distins trei categorii de factori ai insucceselor școlare: factori care țin de elev (caracteristici anatomo-fiziologice și psihologice), factori care țin de școala și de condițiile pedagogice și factori care țin de familie și de mediul sociocultural în general. Se impun aici câteva observații, în primul rând, nu putem vorbi de un factor decisiv al insuccesului școlar, deși există autori care privilegiază un factor în raport cu ceilalți. Astfel, uneori au fost puse pe primul plan cauzele „dispoziționale”, deci factorii care țin de individ, mai ales cei de origine congenitală, alteori hotărâtori au fost considerați factorii de mediu. Ne raliem totuși opiniei lui M. Gilly, care afirmă că „rar se întâmplă, în afara cazurilor unor influențe masive, ca un singur factor să fie suficient pentru explicarea eșecului școlar. Acest eșec este, în general, supradeterminat de factori multipli, ale căror efecte se îmbină și se stimulează reciproc” (Gilly, 1976, p. 274). În al doilea rând, nu trebuie uitat că fiecare caz de insucces școlar este unic, cu particularități proprii, și poate proveni din combinații inedite de factori, uneori imposibil de prevăzut. Acest lucru implică o analiză diferențiată, flexibilă și adaptată fiecărui caz în parte. Tipologiile identificate atât în privința formelor de manifestare, cât și a factorilor determinați facilitează

înțelegerea trasăturilor generale și pot servi ca modele de referință, dar nu pot înlocui cunoașterea și tratarea individualizată. Primul pas în diagnosticarea și analiza unui insucces școlar trebuie să fie măsurarea inteligenței. Acest lucru trebuie realizat de către specialiști, cu mare prudență, interpretarea rezultatelor făcându-se numai în funcție de valoarea diagnostică a testului. Competența examinatorului este condiția decisivă a validității și utilității oricărei testări. Ceea ce "decodifică" un psiholog competent din datele obținute în urma testării este mai important decât ceea ce măsoară testul. Diagnosticul formulat pe baza interpretării datelor dezvăluie și clarifică eventualele deficiențe intelectuale ale elevului cu dificultăți de adaptare la activitatea școlară, care nu face față cerințelor programelor instructiv-educative. Atunci când insuccesul unui elev exprimă dezvoltarea sub limită a nivelului inteligenței, se impune orientarea acestuia către școlile speciale.

O discuție aparte o necesită copiii cu inteligența de limită, întrucât integrarea lor școlară este posibilă cu condiția diferențierii și individualizării curriculumului. În determinarea apartenenței copilului la categoria inteligenței de limită, argumentul hotărâtor îl constituie capacitatea lui de învățare și de adaptare la cerințele colectivității normale. Unii elevi rezolvă problemele și sarcinile școlare doar până la un anumit nivel de complexitate și abstractizare. Există un prag dincolo de care prestațiile intelectuale ale acestor elevi se situează sub nivelul cerințelor și, ca atare, se instalează insuccesele școlare. La vârsta școlară, elevii cu inteligența de limită prezintă o simptomatologie specifică, după care pot fi identificați (Kulcsar, 1978, p. 101; Coasan, Vasilescu, 1988, p. 60): inteligența generală fluidă săracă; conduite operatorii inferioare vârstei cronologice; aptitudini verbale nedezvoltate; oscilații în performanțele intelectuale; răspunsuri date într-o manieră inegală (adesea lacunară); nevoia unui interval de timp și a unui ajutor din partea educatorului pentru mobilizarea capacităților intelectuale în oferirea unui răspuns corect; dificultăți în însușirea cititului și scrisului, precum și a calculului aritmetic; dificultăți în realizarea operațiilor de analiză și sinteză, comparație, abstractizare, clasificare cu conținut semantic; deficiențe de colaborare și de stabilire a unor relații interpersonale, datorate unei imaturități socioafective, lipsei de stăpânire, de autocontrol și autoreglare; reacții de opoziție, de indisciplină și, în general, atitudini negative față de școală. Diagnosticarea inteligenței de limită este importantă, cu atât mai mult cu cât există o serie de particularități comune cu deficiența mentală ușoară, însă coeficienții de educabilitate sunt diferiți.

Multe studii au arătat că peste jumătate dintre diferențele de randament școlar își au originea în diferențele prezentate de copii la debutul școlarității, cu privire la limbaj, sociabilitate, capacitatea de a se adapta rigorilor unui program organizat, cunoștințe și deprinderi minime necesare însușirii cititului și scrisului. Practic, politica egalizării șanselor la educație trebuie să înceapă de aici, de la programele de pregătire preșcolară, care sunt foarte importante, îndeosebi pentru copiii proveniți din medii defavorizate.

Descongestionarea conținuturilor învățământului prin strategii de esențializare, dar și prin abordări multi- și interdisciplinare. Corelarea disciplinelor de învățământ și linia problematicii, a transferurilor conceptuale și metodologice poate conduce la evitarea repetării unor cunoștințe, a apariției unor contradicții în definirea acelorași noțiuni, precum și la înțelegerea faptului că disciplinele nu sunt niște insule izolate unele de altele, o disciplină putând deveni domeniul de aplicație al celeilalte. De asemenea, curriculumul trebuie centrat pe trebuințele prezente și viitoare ale elevilor.

Pregătirea de specialitate a profesorului trebuie dublată de o bună pregătire psihopedagogică. Atât în cadrul formării inițiale, cât și în cadrul programelor de perfecționare, trebuie prevăzute module de pregătire care să vizeze lucrul cu clasele dificile și problemele de devianță școlară, însușirea unei metodologii de depistare a eventualelor probleme de învățare încă de la debutul școlarității, modalitățile de atenuare a handicapului sociocultural al elevilor proveniți din medii defavorizate.

Evaluarea trebuie să se centreze pe progresele elevilor, și nu pe comparații și ierarhii. Aceasta înseamnă și stabilirea unor expectanțe academice realiste, fundamentate pe cunoașterea posibilităților elevului. Profesorul trebuie să pună un accent mai mare pe recompense, pe abordarea pozitivă a comportamentelor elevului. În felul acesta îi întărește încrederea în sine și îi oferă un suport afectiv important.

Ameliorarea practicilor educaționale din clasă: evitarea discriminărilor, a favorizării sau etichetării elevilor; evitarea reacțiilor impulsive neadecvate, a amenințării și intimidării elevilor, utilizarea unui limbaj academic, și nu a unui împănăt cu cuvinte din argoul elevilor ori a unui limbaj vulgar, care îi umilește și îi desconsideră; exprimarea încrederii în posibilitățile fiecărui elev de a reuși.

Orientarea școlară și profesională adecvată, care să țină seama de interesele și aptitudinile elevilor, dar și de cererea de pe piața muncii. Acțiunea este desfășurată pe tot parcursul școlarizării, dar, în special, la sfârșitul ciclurilor școlare.

Dincolo de strategiile generale sau specifice, ideea fundamentală este aceea a investiției în educație, pentru că educația contribuie la dezvoltarea capitalului uman și al celui intelectual ca factori ai creșterii economice. Măsura dezvoltării unei societăți poate fi relevată nu numai de indicatorii economici și de calitatea vieții, ci și de cei privitori la educație, calitatea școlii, durata și nivelul învățământului general obligatoriu, tipurile de performanță așteptate, modalitățile de distribuire în societate a educației în multe cazuri, insuccesele școlare ale elevilor nu sunt determinate de insuficiente intelectuale, ci de alți factori cu caracter individual, și anume: factori de ordin somato-fiziologic (dezvoltarea fizică, starea de sănătate și echilibrul fiziologic), factori afectiv-motivaționali și de personalitate. Dezvoltarea fizică a copilului (statura, greutate, forță musculară, maturizare fizică) reprezintă un parametru important, care trebuie luat în considerație atât de părinți, cât și de profesori. Anomaliile și dereglările în dezvoltarea fizică favorizează instalarea stării de oboseală, cu repercusiuni asupra activității intelectuale a elevilor. Starea generală a sănătății își pune amprenta asupra puterii de muncă și a rezistenței la efort. Unui copil care obosește repede din cauza unei

sănătăți mai șubrede îi va fi mult mai greu să efectueze o muncă rapidă și de bună calitate în cazul unui efort prelungit.

Bibliografie

1. Crețu, C., 1997, Psihopedagogia succesului, Ed. Polirom, Iași;
2. Petrescu, P., 2007, Psihologie și educație, Ed. Eurostampa, Timișoara;
3. Dorina Sălăvăstru – 2004 – Psihologia educației, Editura Polirom;
4. Viorel Mih – 2010 – Psihologia educațională, volumul 1, Editura ASCR, Cluj-Napoca.

**Secțiunea S3: MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE
(autorii/coautorii, în ordine alfabetică)**

Nr. crt.	Numele și prenumele	Titlul lucrării	Pag
1	ARDELEAN LUMINIȚA DOINA	Clasificarea factorilor de risc și forme de manifestare în sistemul de muncă	216
2	BANDI ANDREA MONICA	Managementul sănătății și securității ocupaționale în unitățile școlare	220
3	BĂLĂȘOIU DOINIȚA	Rolul critic al leadership-ului în asigurarea siguranței psihologice	222
4	BOGDAN IULIANA-ADELINA PĂDUREȚU MĂDĂLINA CARMEN	Proceduri privind sănătatea și securitatea în muncă	230
5	BOSTAN ELENA	Stresul-problema noastră cea de toate zilele	233
6	BREZOVAN MARINA MUNTEANU DACIANA	Asigurarea unui mediu de muncă sigur, în efectuarea stagiilor de practică în U.E.	236
7	BUFANU-BONICI ANGELA CLAUDIA NISTOR DANA FELICIA	Sănătate și securitate în mediul școlar	239
8	CIULU SIMONA GIURCĂ RAMONA AURELIA	Sănătatea organizațională – cheia performanței pe termen lung	242
9	CODREȘ MIHAELA POPESCU EUGEN	Să învățăm într-un mediu sigur și sănătos!	250
10	DIACONESCU GHEORGHÎȚA	Vigilență, sănătate și securitate în școală	254
11	DIACONU MARIA MARILENA	Studiul de specialitate privind măsurile de securitate și sănătate în cadrul orelor de educație fizică și a competițiilor sportive	256
12	DIACONU VALERIA	Studiu de caz privind siguranța emoțională a elevilor în școală și în afara ei	258
13	HERTZOG ROXANA TOMESCU DELIA	Dezvoltarea continuă a activităților privind sănătatea și securitatea în muncă în mediul școlar	260
14	MARINESCU MIHAELA DANA	Managementul sănătății și securității în unitățile școlare	264
15	MÎNDRILĂ FLORINA ZLOTEANU DANA ANCA	Primul ajutor în caz de accidentare prin electrocutare	267
16	NEAGOE ANCUȚA DANIELA	Siguranța în mediul școlar	270
17	NEAGOE DANIEL NICOLAE	Sănătatea și siguranța în mediul școlar	272
18	PAȘCA MONICA	Fizica în laboratorul de fizică-securitate pentru sănătate	275
19	PICU EMILIA MĂDĂLINA	Sistemul de management al sănătății și securității în școli	278

20	PITIȘ EUGENIA	Strategii constructive de soluționare a stărilor conflictuale din sistemul educațional	281
21	SANDU MIHAELA	Securitate și sănătate în unitățile de învățământ	285
22	STĂNESCU ALINA-NICOLETA STĂNESCU TONY	Norme de securitate și sănătate în muncă la clasa a VII-a – educație tehnologică	289
23	STOIAN CARMEN	Integrarea SSM în învățământ la nivel de curriculum școlar– activități ale statelor membre din UE	291
24	ȘARPE STELA	Organizarea și realizarea instructajului de protecție a muncii în școli și la operatorii economici	295
25	TOPORAN DANIELA	Sarcinile și obligațiile conducătorului unității privind securitatea și sănătatea în muncă	299
26	VLĂDUȚU MIHĂIȚA	Crearea unui mediu sănătos în școală	303

CLASIFICAREA FACTORILOR DE RISC ȘI FORME DE MANIFESTARE ÎN SISTEMUL DE MUNCĂ

Ing. Ardelean Luminița
Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” Baia Mare

Prin transformarea din posibilitate în realitate, acțiunea factorilor de risc devine un pericol efectiv pentru executant, care poate conduce fie la vătămarea violentă a organismului, prin lezarea integritatii anatomice, determinând anularea uneia sau a mai multora dintre funcțiile fiziologice, fie la afecțiuni ale organismului. În cazul producerii unor asemenea evenimente, înseamnă că factorii de risc s-au constituit în cauze (reale) de accidentare sau îmbolnăvire profesională.

Nu este însă posibilă o delimitare foarte riguroasă a celor două categorii. În anumite condiții, diferența specifică este dată numai de nivelul și durata de expunere a organismului uman, astfel încât un factor de îmbolnăvire poate deveni un factor de accidentare și invers. De exemplu, până la un anumit nivel zgomotul este factor de îmbolnăvire producând afecțiuni ale organului auditiv; apariția lui bruscă și la o intensitate foarte mare conduce însă la accidente de muncă, fie sub forma traumatizării organului auditiv, fie prin acoperirea unui semnal tehnologic important, determinând implicit o reacție accidentogenă a executantului. Reciproc, un factor de accidentare, cum ar fi fisurarea unei conducte, poate determina și o îmbolnăvire profesională, în funcție de agentul transportat care este emanat în mediul de muncă prin fisură.

În legătură cu delimitarea în factori generatori de accidente și de boli profesionale, ea are la baza și o altă diferență, care vizează formele de manifestare ale factorilor de risc în sistemul de muncă: variații sau stări.

Variațiile sunt mișcările ce se abat de la mersul normal, respectiv disfuncțiile bruște ale elementelor implicate în realizarea procesului de muncă. Prin definiție, ele sunt specifice accidentelor de muncă. Variațiile sunt proprii tuturor elementelor sistemului de muncă: se rostogolesc obiecte, o mașină pornește necomandată sau nu răspunde la comanda de oprire, executantul se împiedică și cade, jeturi de fluide, balans, recul etc.

Stările sunt însușiri, proprietăți, deficiențe umane, defecte ale mijloacelor de producție cu caracter relativ permanent, motiv pentru care le întâlnim mai ales în etimologia bolilor profesionale. Nu numai elementele statice enumerate mai sus reprezintă stări; prin caracterul ei relativ permanent, și mișcarea funcțională a unei roți dințate constituie o stare, care poate conduce însă la apariția unui accident de muncă și nu a unei boli profesionale.

Producerea accidentelor presupune interacțiunea variațiilor cu stările. Fără cel puțin o variație, care să confere caracterul brusc, imprevizibil, interacțiunea stărilor nu poate conduce la

accidentare. În anumite cazuri, stările se pot transforma în variații; prin creșterea bruscă a intensității, stările pot deveni variații accidentogene. În ultimă instanță, însă, această transformare este ea însăși o variație. Astfel, un nivel prea ridicat de iluminare a locului de muncă reprezintă, în mod normal, un factor de îmbolnăvire deoarece afectează analizorul vizual (prin oboseală accentuată). Creșterea bruscă a aceluiași nivel de iluminare poate provoca însă un accident, prin orbirea directă a executantului.

În ce privește geneza unora de către altele, nu este exclusă nici o posibilitate: ca în anumite condiții o stare să genereze o variație; ca o variație să determine o stare. De exemplu, prezența gazelor explozive rezultate în mod permanent din procesul tehnologic în atmosfera locului de muncă reprezintă o stare; acumularea lor peste un anumit nivel (limită de explozivitate) determină declanșarea unei variații - explozia. Invers, fisurarea unei conducte reprezintă o variație; în condițiile în care prin conductă circulă un agent nociv, care se răspândește și se menține în atmosferă continuu, înseamnă că variația a generat o stare.

Un alt criteriu de clasificare util în analiza posibilităților de prevenire, dar și a genezei accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, este natura factorului de risc, respectiv:

- factori de risc obiectivi, care nu depind de factorul uman și sunt proprii numai mijloacelor de producție și mediului (fizic) de muncă;

- factori de risc subiectivi, dependenți de factorul uman, proprii executantului și sarcinii de muncă.

În funcție de contribuția lor potențială sau reală la producerea unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, factorii de risc pot fi:

- principali, prin a căror suprimare se elimină în mod cert posibilitatea producerii vătămării organismului;

- secundari, care favorizează efectele acțiunii factorilor principali, și a căror eliminare nu constituie o garanție a evitării accidentării sau îmbolnăvirii.

Acțiunea factorilor de risc asupra organismului uman

Așa cum s-a arătat, acțiunea factorilor poate conduce fie la *vătămarea violentă* a organismului, prin lezarea integrității anatomice, determinând anularea sau diminuarea uneia sau a mai multora dintre funcțiile fiziologice, fie la *afecțiuni ale organismului*. În primul caz survine un accident de muncă, iar în al doilea, o boală profesională.

În prezent, în funcție de natura factorilor care le provoacă, se evidențiază cinci tipuri de vătămări: mecanice, termice, electrice, chimice, prin iradiere sau combinate.

Tabloul bolilor profesionale este practic nelimitat. Din considerente practice însă, legislația din diverse țări limitează în mod convențional numărul bolilor considerate profesionale.

În funcție de natura factorului de risc care le-a generat, bolile profesionale pot fi:

- intoxicații provocate de inhalarea, ingerarea sau contactul epidermei cu substanțe toxice;

- pneumoconioze, provocate de inhalarea pulberilor minerale netoxice;
- boli de iradiere;
- boli prin expunere la temperaturi înalte sau scăzute;
- boli prin expunere la zgomot și vibrații;
- boli prin expunere la presiune atmosferică ridicată sau scăzută;
- alergii profesionale;
- dermatoze profesionale;
- cancerul profesional;
- boli infecțioase și parazitare;
- boli prin suprasolicitare;
- alte boli.

Relația factori de risc – cauze

Potrivit concepției deterministe, în realitatea obiectivă nu există nimic fără să fi fost provocat de o cauză: orice cauză este efectul altei cauze și provoacă la rândul său alte efecte. Realitatea înconjurătoare într-o continuă transformare se prezintă deci ca o multitudine de înlănțuiri cauză - efect. Accidentele de muncă și bolile profesionale reprezintă momentele finale - efectele - unor înlănțuiri cauzale nedorite.

În paragrafele anterioare am arătat că în sistemul de muncă există anumiți factori (însușiri, stări, procese, fenomene, comportamente etc.) proprii componentelor sistemului care, în anumite condiții, pot provoca accidentul sau boala profesională. Am denumit prescurtat acești factori de risc de accidentare și îmbolnăvire profesională **factori de risc**.

Ei constituie deci cauze potențiale ale accidentelor și bolilor profesionale. În momentul producerii vătămării organismului (accident, boală), cauzele potențiale factorii de risc - se transformă în cauze efective (reale) ale respectivelor evenimente.

Așadar, cauzele accidentelor de muncă și bolilor profesionale (prescurtat cauze) reprezintă factori (însușiri, stări, procese, fenomene, comportamente) care au provocat accidentul sau boala profesională.

În conținut noțiunile de factori de risc și cauze reprezintă același lucru, deosebirea aparând doar în raport cu momentul în care se analizează vis-à-vis de producerea leziunii. De regulă, înainte de accident se vorbește de factori de risc, iar după accident, când posibilitatea s-a transformat în realitate, de cauze.

Bibliografie

1. Ghid metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la zgomot - Inspekția Muncii 2002
2. Popa, I. , Filip, R. *Managementul internațional*, Ed. Economică, București, 1999.
3. Darabonț, Al, *Valori limită de expunere la agenții fizici la locul de muncă – Risc și securitate în muncă*, I.C.S.P.M., București, nr. 1-2/1994

4. Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, A., *Managementul securității și sănătății în muncă* – Ed. Agir, București, 2001
5. dr. ing. Nisipeanu, S., ing. Stepa, R. *Implementarea managementului securității și sănătății în muncă*”, Ed. Libra, București, 2003
6. http://europa.eu.int/comm/educationn/policy_en.html
7. <http://www.deni.gov.uk>

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. ing. Bandi Andrea Monica
Colegiul Tehnic „Anghel Saligny” Baia Mare

Managementul sănătății și securității ocupationale (SSO) în unitățile școlare este esențial pentru a asigura un mediu sigur și sănătos pentru elevi, cadre didactice și personalul școlar. Acest referat examinează importanța managementului SSO în unitățile școlare, identifică principalele aspecte ale acestuia și explorează strategiile eficiente de implementare a unui sistem solid de management al SSO.

Importanța Managementului SSO în Unitățile Școlare

Managementul SSO în unitățile școlare are ca scop protejarea sănătății și siguranței tuturor celor implicați în mediul educațional. Elevii, cadrele didactice și personalul școlar trebuie să lucreze într-un mediu sigur pentru a-și putea desfășura activitățile în mod eficient și productiv.

Aspecte ale Managementului SSO în Unitățile Școlare

Evaluarea Riscurilor: Identificarea și evaluarea riscurilor pentru sănătate și securitate în cadrul unității școlare, inclusiv riscuri legate de siguranța clădirii, a echipamentelor și a activităților desfășurate.

Planificarea și Implementarea Măsurilor de Prevenție: Dezvoltarea și implementarea unor măsuri de prevenție pentru reducerea riscurilor identificate, cum ar fi instruirea personalului și a elevilor, asigurarea echipamentelor de protecție personală și implementarea procedurilor de prim ajutor și evacuare în caz de urgență.

Monitorizarea și Controlul Riscurilor: Monitorizarea continuă a condițiilor de sănătate și siguranță în unitatea școlară și implementarea unor măsuri corective în cazul identificării unor probleme sau deficiențe.

Implicarea Părților Interesate: Implicarea părților interesate, inclusiv elevii, părinții, cadrele didactice și personalul școlar, în procesul de management al SSO pentru a asigura o abordare cuprinzătoare și colaborativă.

Strategii Eficiente de Implementare a Managementului SSO

Formare și Educație: Furnizarea de instruire și educație regulată pentru cadrele didactice și personalul școlar în ceea ce privește procedurile și politicile de SSO, precum și pentru elevi în ceea ce privește comportamentele și practicile sigure.

Audituri și Revizii Periodice: Realizarea de audituri și revizii periodice ale sistemului de management al SSO pentru a evalua eficacitatea acestuia și pentru a identifica posibile îmbunătățiri.

Comunicare Eficientă: Asigurarea unei comunicări eficiente între toate părțile implicate în managementul SSO pentru a împărtăși informații relevante și pentru a promova o cultură a sănătății și securității.

Încurajarea Participării și Raportării Incidentelor: Încurajarea participării active a tuturor celor implicați în managementul SSO și promovarea raportării imediate a incidentelor sau a condițiilor nesigure.

Concluzie

Managementul sănătății și securității ocupationale în unitățile școlare este esențial pentru asigurarea unui mediu sigur și sănătos pentru elevi, cadre didactice și personalul școlar. Prin implementarea unui sistem solid de management al SSO și adoptarea unor strategii eficiente, unitățile școlare pot crea un mediu propice în care educația să se desfășoare într-un mod eficient și sigur.

Bibliografie

- Health and Safety Executive. (2018). Managing Health and Safety in Education. HSE Books.
- European Agency for Safety and Health at Work. (2012). Occupational Safety and Health in Education. Publications Office of the European Union.
- Lofquist, S., & Others. (2002). Creating Safe and Drug-Free Schools: An Action Guide. US Department of Education.
- Occupational Safety and Health Administration. (n.d.). Safety and Health Topics: Educational Institutions. Retrieved from <https://www.osha.gov/SLTC/educationalinstitutions/index.html>.
- International Labour Organization. (2009). Safety and Health in Education. International Labour Office.

ROLUL CRITIC AL LEADERSHIP-ULUI ÎN ASIGURAREA SIGURANȚEI PSIHOLOGICE

prof. Bălășoiu Doinița, Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Introducere

Beneficiile securității psihologice la locul de muncă sunt bine cunoscute și clar stabilite. Totuși, rămâne loc de mai bine: un mediu de lucru mai sigur și mai performant, dorit deopotrivă de angajați și de angajatori, poate fi asigurat prin dezvoltarea unor abilități specifice, iar în acest sens, liderii dețin un rol foarte important.

Când angajații se simt confortabil să ceară ajutor, să împărtășească sugestii în mod informal sau să conteste status quo-ul fără a se teme de consecințe sociale negative, organizațiile sunt mai susceptibile să inoveze rapid, să deblocheze beneficiile diversității și să se adapteze bine la schimbare – iar acestea sunt capacitățile a căror importanță a crescut în timpul pandemiei.

Cu toate acestea, o analiză atentă poate confirma că sunt puțini liderii care demonstrează comportamentele pozitive prin care pot insufla acest climat, numit siguranță psihologică, pentru forța lor de muncă.

După cum rezultă din numeroasele cercetări anterior efectuate, siguranța psihologică este un precursor al performanței adaptative și inovatoare – care este necesară în mediul de astăzi în schimbare rapidă – la nivel individual, de echipă și de organizație. De exemplu, crearea cu succes a unei „rețele de echipe” – o structură organizațională agilă care dă echipelor puterea să abordeze rapid problemele prin operarea în afara structurilor birocratice sau izolate – necesită un grad puternic de siguranță psihologică.

Dar, la fel de multe cercetări noi, sugerează modul în care organizațiile pot promova siguranța psihologică. Acest lucru depinde de liderii de la toate nivelurile, care învață și demonstrează comportamente specifice de conducere prin care îi ajută pe angajați să prospere. Investiția și extinderea programelor de dezvoltare a leadership-ului poate echipa liderii să devină vectori ai acestor comportamente și, în consecință, să cultive siguranța psihologică în cadrul organizației.

O rețetă de leadership care promovează siguranța psihologică

Liderii pot construi siguranța psihologică creând climatul, mentalitățile și comportamentele potrivite în cadrul echipelor lor. Experiența demonstrează că, acei lideri care fac acest lucru cel mai bine acționează drept catalizatori, dând putere și permițând altor lideri din echipă – chiar și celor fără autoritate formală – să ajute la cultivarea siguranței psihologice prin modelarea și consolidarea comportamentelor pe care le așteaptă de la restul echipei.

Tot experiența demonstrează că un climat de echipă pozitiv – în care membrii echipei apreciază contribuțiile reciproce, au grijă de bunăstarea celuilalt și au contribuții la modul în care

echipa își desfășoară activitatea – este cel mai important factor al siguranței psihologice a unei echipe. Dând tonul climatului de echipă prin propriile acțiuni, liderii de echipă au cea mai puternică influență asupra siguranței psihologice a unei echipe. Mai mult, crearea unui climat de echipă pozitiv poate „plăti dividende” suplimentare într-o perioadă de întrerupere. Un climat de echipă pozitiv are un efect mai puternic asupra siguranței psihologice în echipele care au experimentat un grad mai mare de schimbare în munca de la distanță decât în cele care au experimentat mai puține schimbări în timpul pandemiei de COVID-19.

Climatul pozitiv al echipei este cel mai important motor al siguranței psihologice și cel mai probabil să apară atunci când liderii demonstrează comportamente de susținere, consultative, apoi încep să-și provoace echipele.

În timpul pandemiei, a fost observată o schimbare accelerată de la stilul tradițional de conducere, de comandă și control, cunoscut sub numele de conducere autoritară, unul dintre cele patru stiluri bine stabilite de comportament de conducere care au fost analizate pentru a înțelege care anume dintre ele încurajează un climat de echipă pozitiv și siguranță psihologică. Astfel, s-a constatat că stilul comportamental de conducere autoritar al liderilor de echipă este dăunător siguranței psihologice, în timp ce comportamentele de conducere consultative și de sprijin, promovează siguranța psihologică.

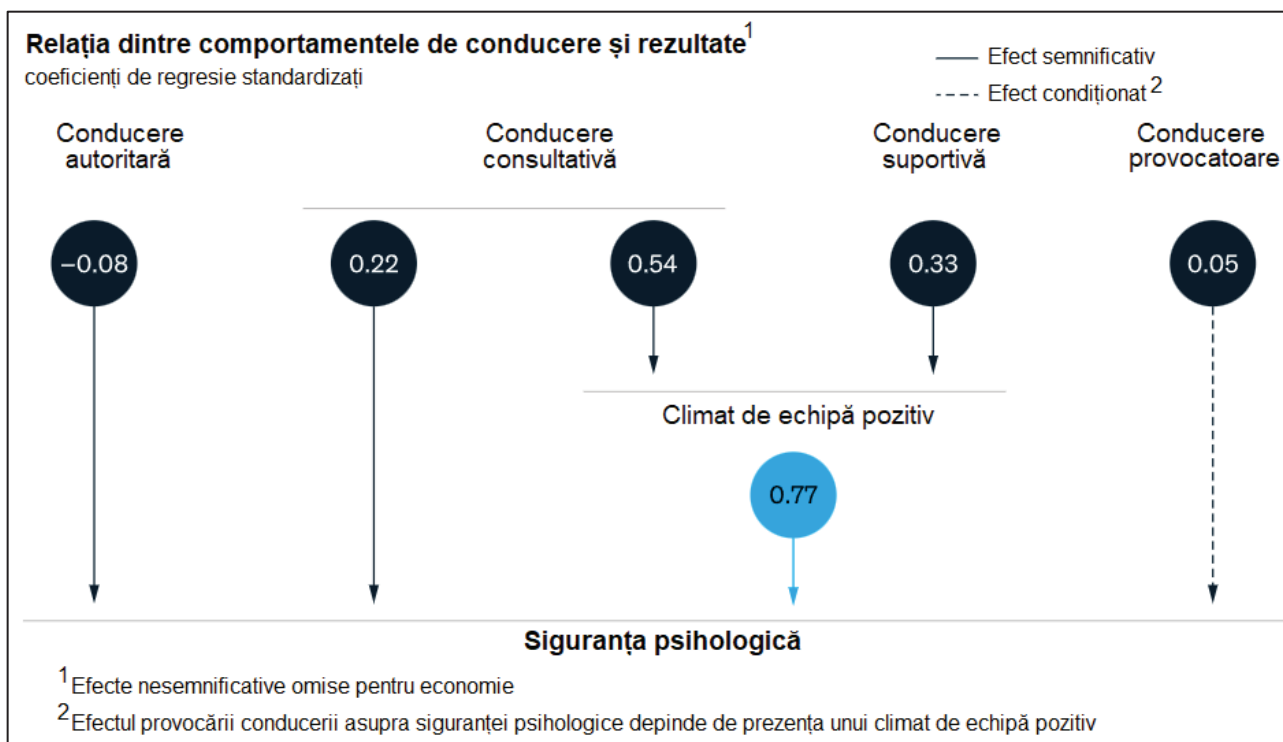


Figura 1. Liderii pot crește probabilitatea siguranței psihologice a membrilor echipei prin demonstrarea unor comportamente specifice

Aceeași analiză sugerează, de asemenea, că liderii pot spori și mai mult siguranța psihologică prin asigurarea unui climat de echipă pozitiv (figura 1). Atât conducerea consultativă, cât și cea de susținere, ajută la crearea unui climat de echipă pozitiv, deși în grade diferite și prin diferite tipuri de comportamente.

În cazul unei conduceri consultative, care are un efect direct și indirect asupra siguranței psihologice, liderii își consultă membrii echipei, solicită contribuții și iau în considerare punctele de vedere ale echipei cu privire la problemele care îi afectează. Conducerea suportivă are un efect indirect, dar totuși semnificativ asupra siguranței psihologice, ajutând pentru a crea un climat de echipă pozitiv; implică liderii care demonstrează îngrijorare și sprijin pentru membrii echipei nu numai ca angajați, ci și ca indivizi. Aceste comportamente pot, de asemenea, încuraja membrii echipei să se susțină unii pe alții.

Un alt set de comportamente de conducere poate uneori să întărească siguranța psihologică, dar numai atunci când există un climat de echipă pozitiv. Acest set de comportamente, cunoscut sub numele de conducere provocatoare, încurajează angajații să facă mai mult decât cred inițial că pot. Un lider provocator le cere membrilor echipei să reexamineze ipotezele despre munca lor și modul în care aceasta poate fi efectuată, pentru a depăși așteptările și a-și împlini potențialul. Conducerea provocatoare a fost anterior asociată cu angajații care își exprimă creativitatea, se simt împuterniciți să facă schimbări legate de muncă și caută să învețe și să se perfecționeze. Cu toate acestea, practica arată că probabilitatea cea mai mare de siguranță psihologică apare atunci când un lider de echipă creează mai întâi un climat de echipă pozitiv, prin acțiuni frecvente de sprijin și consultanță, apoi își provoacă echipa; fără o bază de climat pozitiv, comportamentele provocatoare nu au un efect semnificativ.

Conform unui sondaj interactiv realizat de Harvard Business School, experiențele angajaților arată foarte diferit în funcție de modul în care se comportă liderii lor (figura 2): puțini lideri manifestă comportamente care pot insufla siguranța psihologică, iar experiențele angajaților variază foarte mult, în funcție de modul în care acționează liderii.

În plus, rezultatele sondajului arată că un climat favorabil siguranței psihologice începe chiar de la vârful unei organizații. În ceea ce privește efectul comportamentului liderilor seniori asupra sentimentului de siguranță al angajaților se constată că liderii seniori pot contribui la crearea unei culturi a incluziunii care promovează comportamente pozitive de conducere în cadrul unei organizații, modelând aceste comportamente ei înșiși. Liderii de echipă sunt mai predispuși să manifeste un leadership susținător, consultativ și provocator dacă liderii seniori demonstrează incluziune – de exemplu, căutând opinii care ar putea diferi de ale lor și tratându-i pe ceilalți cu respect.

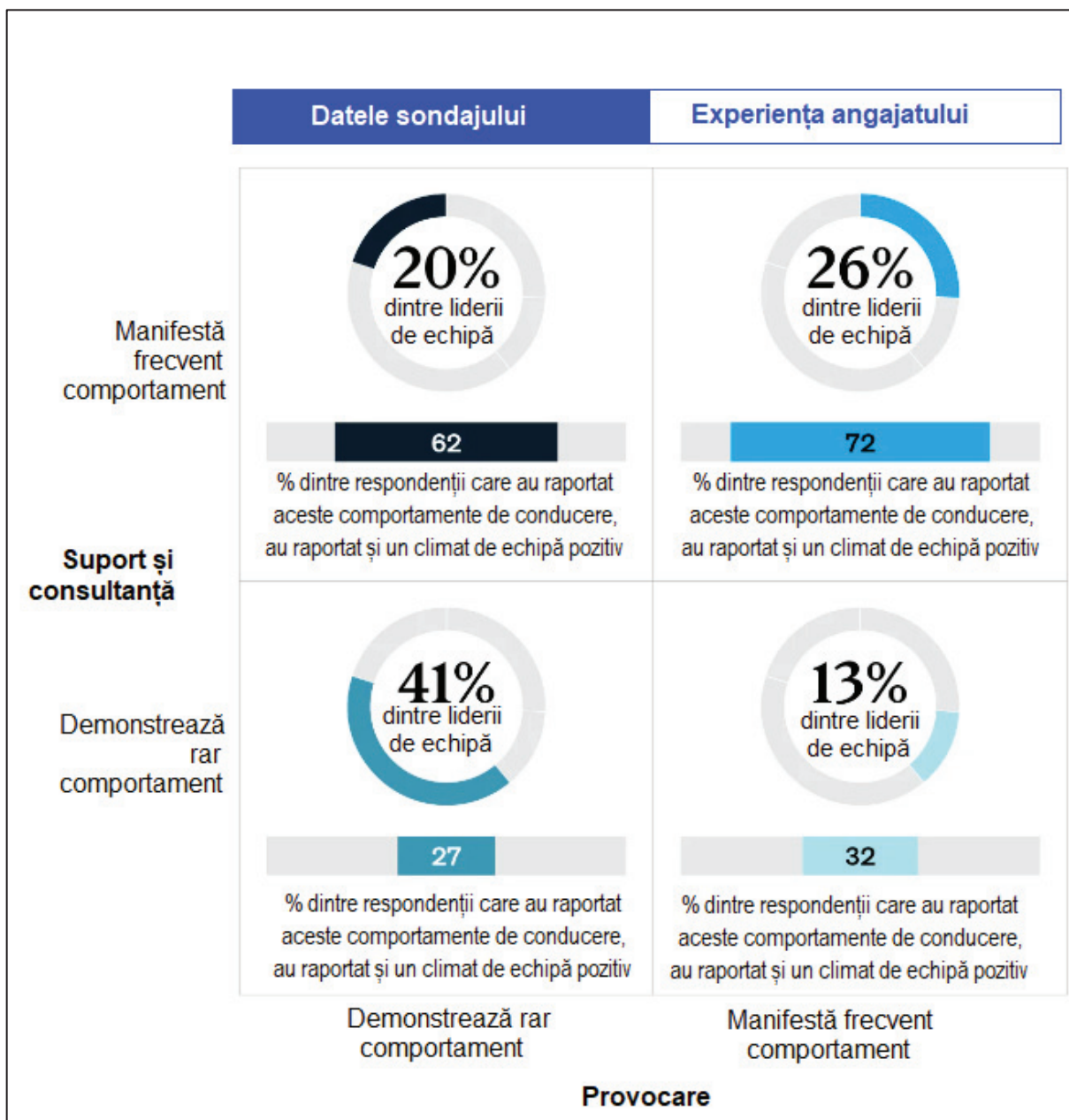


Figura 2. Comportamente de conducere raportate și climatul de echipă asociat

Importanța dezvoltării leadership-ului la toate nivelurile

Investiția în dezvoltarea leadership-ului într-o organizație – pentru toate pozițiile de conducere – este o metodă eficientă de cultivare a combinației de comportamente de conducere care sporesc siguranța psihologică. Angajații care raportează că organizațiile lor investesc substanțial în dezvoltarea leadership-ului, au mai multe șanse să raporteze, de asemenea, că liderii lor de echipă demonstrează frecvent comportamente de conducere consultative, de susținere și provocatoare. De asemenea, sunt cu 64% mai multe șanse să evalueze liderii seniori ca fiind mai incluzivi (figura 3). Cu toate acestea, rezultatele sugerează că eficacitatea acestor programe variază, în funcție de abilitățile pe care le abordează.



Figura 3. Organizațiile care investesc în dezvoltarea leadership-ului, au mai multe șanse să observe comportamente de lider care încurajează siguranța psihologică

Reorientarea abilităților dezvoltate în programele de leadership

Organizațiile încearcă adesea să acopere multe subiecte în programele lor de dezvoltare a leadership-ului. Dar concentrarea în aceste programe de învățare, pe câteva abilități și comportamente specifice, poate îmbunătăți probabilitatea unor comportamente pozitive de conducere care favorizează siguranța psihologică și, în cele din urmă, performanța puternică a echipei. Unele dintre cele mai des predate abilități în organizații – cum ar fi abilitățile de dialog deschis, care le permit liderilor să exploreze dezacordurile și să vorbească, prin tensiune, în echipă – sunt printre cele mai asociate cu comportamente pozitive de conducere. Cu toate acestea, mai multe domenii de competențe relativ neexploatate dau, de asemenea, rezultate benefice (figura 4).

Două dintre abilitățile mai rar abordate în programele de formare sunt predictive pentru leadership pozitiv. Instruirea în sponsorizare – adică a permite succesul altora înaintea celui propriu – sprijină atât comportamentele de conducere consultative, cât și provocatoare, dar doar 26% dintre respondenți spun că organizațiile lor includ abilitățile respective în programele de dezvoltare. Și dezvoltarea umilinței situaționale, despre care 36% dintre respondenți spun că organizațiile lor se adresează, îi învață pe lideri cum să dezvolte o mentalitate și curiozitate de creștere personală. Abordarea acestei aptitudini este predictivă pentru liderii care manifestă comportamente consultative.

Dezvoltarea la vârf este la fel de importantă

Potrivit datelor, promovarea siguranței psihologice la scară începe cu top-liderii companiilor care dezvoltă și încorporează comportamentele de conducere pe care doresc să le vadă în organizație.

Abilități abordate în programele de dezvoltare a conducerii care sunt predictive pentru comportamentele pozitive ale liderului de echipă și pentru promovarea incluziunii de către liderii seniori				
■ Efect semnificativ		Conducere consultativă și suportivă	Conducere provocatoare	Incluziune promovată de liderii seniori
Cel mai frecvent abordate ↑ ↓ Cel mai rar abordate	Grupuri dinamice			
	Abilități de dialog deschis	■		■
	Conștiința de sine			
	Conștientizare culturală			■
	Dezvoltarea de relații sociale de înaltă calitate în echipe	■	■	■
	Ascultare atentă		■	
	Conștientizarea situației			■
	Prejudecăți inconștiente			
	Umilință situațională ¹	■		■
	Sponsorizare ¹	■	■	

¹Umilința situațională și sponsorizarea sunt doar predictive pentru comportamentele de conducere consultativă, nu comportamente de conducere suportivă

Figura 4. Abilitățile abordate cel mai rar în programele de dezvoltare, promovează comportamente care favorizează siguranța psihologică

Multe dintre aceleași abilități care promovează comportamente pozitive de lider de echipă pot fi dezvoltate și în rândul liderilor seniori pentru a promova incluziunea. De exemplu, abilitățile de dialog deschis și dezvoltarea relațiilor sociale în cadrul echipelor sunt, de asemenea, seturi de abilități importante pentru liderii seniori.

În plus, mai multe abilități sunt mai importante chiar la vârful organizației. Conștientizarea situațională și culturală, sau înțelegerea modului în care convingerile pot fi dezvoltate pe baza observațiilor selective și a normelor din diferite culturi, sunt ambele legate de incluziunea liderilor seniori.

Direcții de acțiune

Având în vedere ritmul accelerat al schimbărilor și perturbărilor și nevoia de răspunsuri creative și adaptative din partea echipelor de la fiecare nivel, siguranța psihologică este mai importantă ca niciodată. Organizațiile care dezvoltă abilități de conducere și un mediu de lucru pozitiv care ajută la crearea siguranței psihologice pot obține multe beneficii, de la îmbunătățirea inovației, experimentare și agilitate, până la o sănătate și performanță organizațională mai bună.

Oricât de clar ar fi apelul la acțiune, rămân câteva întrebări frecvente: „Cum dezvoltăm siguranța psihologică?” și, mai precis, „De unde începem?”. Aceste rezultate ale sondajului arată că nu există timp de pierdut în crearea și investirea în dezvoltarea leadership-ului la scară pentru a ajuta la creșterea siguranței psihologice. Organizațiile pot începe să facă acest lucru în următoarele moduri:

A. Înlocuirea programelor de formare unice și implementarea unui sistem la scară, de dezvoltare a leadership-ului

Comportamentele umane nu sunt ușor de schimbat peste noapte. Cu toate acestea, de prea multe ori pot fi observate companii care încearcă să facă acest lucru folosind doar programe de formare specifice. Schimbarea comportamentelor de conducere într-un sistem complex la nivel de individ, de echipă și de întreprindere începe cu definirea unei strategii clare aliniate la aspirația generală a organizației și a unui set cuprinzător de capacități care sunt necesare pentru a o atinge. Este esențial să se dezvolte o taxonomie a competențelor (având un dialog deschis, de exemplu) care nu numai că sprijină realizarea identității generale a organizației, ci și încurajează învățarea și creșterea și se aplică direct muncii de zi cu zi a oamenilor. Practic, în timp ce furnizarea de învățare poate fi secvențială (printr-o serie de instruiți) – și rapid codificată și scalată pentru toți liderii dintr-un departament al organizației – acele instruiți vor fi și mai eficiente atunci când sunt combinate cu alte componente ale unui plan mai larg al sistemului de învățare, cum ar fi întăririle comportamentale. În timp ce experiențele de învățare arată mult diferit acum decât înainte de pandemia de COVID-19, învățarea digitală oferă companiilor mari, mai multe oportunități de a distruge grupurile izolate și de a crea, prin învățare, noi conexiuni în cadrul unei organizații.

B. Investiția în experiențe de dezvoltare a leadership-ului care sunt emoționale, senzoriale și creează momente „aha”

Experiențele de învățare care sunt captivante și angajante sunt ținute minte mai clar și pentru mai mult timp. Cu toate acestea, o capcană obișnuită a programelor de învățare este concentrarea excesivă asupra conținutului – chiar dacă, de obicei, nu lipsa de cunoștințe îi împiedică pe lideri să-și realizeze întregul potențial. Prin urmare, este esențial ca programele de învățare să-i determine pe lideri să se implice și să-și schimbe convingerile, presupunerile și emoțiile care stau la baza lor pentru a aduce schimbări durabile ale mentalității. Acest lucru necesită un mediu de învățare care este atât propice procesului de învățare adesea vulnerabil, cât și proiectat cu experiență. Companiile pot începe cu experiențe facilitate care împing cursanții către introspecția personală prin întrebări de reflecție direcționate și conversații mici, intime. Aceste medii pot ajuta liderii să obțină o conștientizare de sine sporită, să stârnească dorința de creștere în continuare și, cu ajutorul reflecției și feedback-ului, să conducă creșterea și performanța colectivă.

C. Construirea de mecanisme care să facă din dezvoltare, o parte din munca de zi cu zi a liderilor

Învățarea formală și dezvoltarea abilităților servesc drept rampe de lansare în contextul muncii reale; cele mai de succes călătorii de învățare reprezintă învățarea bogată care are loc în munca și interacțiunile de zi cu zi. Utilizarea indicațiilor de învățare (adică memento-uri zilnice, direcționate pentru indivizi) poate ajuta cursanții să depășească obstacolele și să treacă de la reținere la aplicarea cunoștințelor lor. În paralel, cei mai înalți lideri ai organizației trebuie să fie primii care adoptă munca reală în centrul dezvoltării lor, ceea ce presupune ca liderii seniori să modeleze –

public – propriile procese de învățare. În acest context, conceptul de modele de urmat a evoluat; mai degrabă decât modele de urmat care servesc drept exemple ale produsului finit, ele devin exemple ale lucrării în desfășurare, cu încredere în sine, dar fără răspunsuri perfecte. Aceste exemple devin semnale puternice pentru liderii din întreaga organizație că este sigur să practice, să eșueze și să se dezvolte la locul de muncă.

Concluzii

Siguranța psihologică ar trebui să fie una dintre țintele managementului organizațional, datorită beneficiilor cu care contribuie la succesul activităților pe care le desfășoară acestea. La prima vedere, pare simplu să fie asigurate condițiile prin care abilitățile de conducere favorizante ale unei atmosfere pozitive de lucru în echipă sunt dezvoltate și exersate permanent. Însă practica demonstrează că sunt necesare preocupări susținute și constante, la fiecare nivel ierarhic organizațional, pentru ca siguranța psihologică să-și poată face simțită contribuția substanțială la dezvoltarea resursei umane și a întreprinderii/afacerii.

Bibliografie:

[1] Gagnon, C., e.a., Why rigor is the key ingredient to develop leaders, on People&Organisations Blog, April, 2019

[2] De Smet, A., e.a., Psychological safety, emotional intelligence, and leadership in a time of flux, on People&Organisations Blog, July, 2020

[2] * * * <https://psychcentral.com/health/mobbing-at-work-group-bullying>

PROCEDURI PRIVIND SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ

Bogdan Iuliana-Adelin

Pădurețu Mădălina Carmen

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Drobeta Turnu Severin, Mehedinți

Accidentele în cadrul școlilor din ultima perioadă, unele care au dus chiar la pierderea de viață omenești, cum este cazul Liceului „Tamasi Aron” din Odorheiul Secuiesc, atrag atenția asupra importanței respectării normelor de securitate în muncă. Totodată, acestea impun ca necesară redactarea de către cei responsabili a unor proceduri concrete care să îi protejeze pe cei implicați în activitatea școlară, indiferent că sunt elevi, cadre didactice sau personal nedidactic.

Constituția României, Codul muncii (Legea 53/2003), Legea protecției muncii nr. 90/1996, republicată, Norme Generale de Protecția Muncii, ediția 2002, HG 1425/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor, Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările și completările ulterioare; precum și prin alte acte normative specifice învățământului sunt doar o parte de acte legislative care urmăresc asigurarea condițiilor de securitatea și sănătate în muncă, componentă importantă a activității desfășurate de managementul unităților de învățământ.

Integritatea fizică și psihică a persoanelor devine un drept fundamental garantat de *Constituția României*, prin articolele 22 și 41, de aceea instituțiile de învățământ sunt obligate să asigure măsurile de protecție ce privesc:

- securitatea și igiena muncii
- regimul de muncă al femeilor și al tinerilor
- instituirea unui salariu minim pe economie
- repausul săptămânal
- concediul de odihnă plătit
- prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

Articolul 11 și articolul 12 din *Norme Generale de Protecția Muncii* stabilesc clar atribuțiile conducătorului, angajaților și elevilor instituțiilor de învățământ, ce trebuie respectate în cadrul școlilor. Aceste reguli au drept scop eliminarea sau diminuarea factorilor de risc de accidentare și/sau îmbolnăvire profesională, precum și informarea, consultarea și participarea angajaților și a reprezentanților acestora în procesul de asigurare a securității și sănătății în muncă. Aceste norme privind protecția, igiena și securitatea în muncă sunt amintite și în *Regulamentul de ordine interioară* al fiecărei școli.

De protecția tuturor grupurilor de persoane menționate mai sus răspunde directorul unității împreună cu o comisie de securitate și sănătate în muncă. Iar câteva din responsabilitățile pe care le au sunt:

- evaluarea riscurilor de îmbolnăvire sau accident și stabilirea măsurilor de prevenire și înlăturare a acestora;

- selectarea și punerea în aplicare a măsurilor de prevenire stabilite în urma evaluării;
- asigurarea sănătății și securității la locul de muncă din toate punctele de vedere;
- includerea în fișa postului a responsabilităților și atribuțiilor tuturor angajaților din interiorul unității de învățământ;
- elaborarea unor instrucțiuni personalizate de protecție a muncii în școli specifice unității de învățământ în care își desfășoară activitatea;
- evaluarea capacității fiecărui angajat de a-și îndeplini atribuțiile pentru asigurarea sănătății și protecției la locul de muncă;
- asigurarea tuturor resurselor necesare pentru instruire a cadrelor didactice și a personalului cu funcții auxiliare;
- informarea și pregătirea tuturor persoanelor vizate prin punerea la dispoziție de materiale instructive precum manualele, filmele educaționale și fișele tehnice de securitate.

Toate aceste acte documente, specifice învățământului sau nu, trebuie luate în calcul atunci când sunt întocmite procedurile legate de sănătatea și securitatea în muncă. Bineînțeles că acestea trebuie actualizate ori de câte ori se produce o modificare legislativă. Totodată, acestea trebuie să vizeze atât activitățile desfășurate în cadrul instituțiilor de învățământ, cât și activitățile extrașcolare sau cele de practică, cum este cazul instituțiilor de învățământ tehnice. Cu ajutorul acestora se urmărește protejarea tuturor celor implicați în aceste activități.

Instructajul de protecție a muncii se efectuează de cei care organizează, controlează și conduc munca și activitățile școlare, extrașcolare sau de practică. Instrucțiunile sunt stabilite clar în procedurile elaborate sau îmbunătățite anual de *Comisiei pentru Evaluarea și Asigurarea Calității* din fiecare școală, fiind notate în anexele acestora. Tot în anexe va fi prezentat și tabelul prin care semnatarii își asumă respectarea normelor de igienă și protecția muncii, PSI și asigurarea unui climat de securitate. Aceste proceduri sunt stabilite în conformitate cu legislația de protecție a muncii în vigoare, precum și cu „Ghidul Comisiei pentru Evaluarea și Asigurarea Calității în unitățile de învățământ preuniversitar” (ediția 2007).

Cel mai important este ca aceste proceduri să fie aduse la cunoștință tuturor celor implicați în procesul instructiv-educativ, urmărindu-se implementarea corectă a acestora.

În concluzie, elaborarea procedurilor prin care sunt stabilite normele de protecție a muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice, altfel spus, asigurarea unui climat optim desfășurării procesului instructiv-educativ.

Bibliografie:

- Ordinului Ministrului de Interne nr. 163/2007 privind Norme generale de prevenire a incendiilor
- Legea Educației Naționale (L.E.N.) nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10.01.2011.
- Ghidul Comisiei pentru Evaluarea și Asigurarea Calității în unitățile de învățământ preuniversitar” - ediția 2007

STRESUL- PROBLEMA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE

Prof. Bostan Elena

Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Pitești

Motto: „A trăi o zi de relaxare netulburată înseamnă a trăi o zi de nemurire.” Proverb chinezesc

În ultima perioadă stresul a devenit o prezență activă în viața noastră, astfel încât este considerat în prezent ca fiind unul din cei mai importanți factori care duc la îmbolnăvire. Se manifestă sub diverse forme, prima formă fiind cea ce ne permite să rezolvăm sub efectul adrenalinei probleme prezente, sau care țin de supraviețuire, până la menținerea pe perioade lungi de timp, situație în care devine acut și un factor declanșator de boală.

Literatura de specialitate descrie două forme de stres:

- **eustres:** cu acțiune trofica, efecte stimulative, de adaptare, de imbold, o anumită stare de activare a organismului necesară în orice acțiune;
- **distres:** rezultatul unei supraîncărcări, cu efecte de supraîncordare ce induce modificări fiziologice și psihosociale.

Acest articol își propune să treacă în revistă factorii care declanșează stresul și efectele acestuia asupra persoanelor implicate în sistem de învățământ.

Ce este stresul?

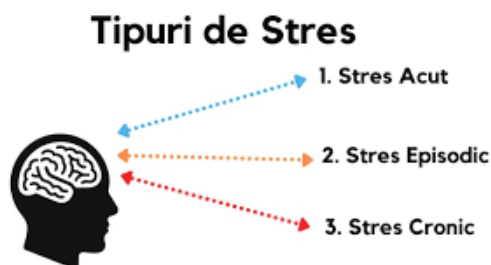
Stresul este un sistem de adaptare folosit de individ pentru a gestiona agresiunile venite din partea mediului, apariția sa reprezintă și un factor de succes adaptativ. Stresul devine un factor cu adevărat nociv doar în situația în care resursele noastre de adaptare devin suprasolicitate.

Gradul de stres din viața unui individ este dependent de *factori individuali*: sănătatea fizică, calitatea relațiilor interpersonale, multitudinea responsabilităților și sarcinilor de îndeplinit, dependența altora față de individ, așteptările celorlalți față de individ, gradul de suport oferit de către ceilalți, toleranța la stres sau capacitatea de a face față la stimuli stresori, vulnerabilitatea la stres, numărul de schimbări pe unitatea de timp, evenimente traumatice recente din viața individului, structura de personalitate a individului.



În funcție de reacțiile produse în organism, stresul se clasifică în:

- Stres organic: reacții organice de diferite intensități, care pot merge până la boli organice: hipertensiune arterială, infarct miocardic.
- Stres funcțional: manifestări funcționale la care nu se poate evidenția un substrat organic, (cefalee, migrenă, tulburări digestive diverse, iritabilitate).



Tipuri de stres, în funcție de sursa: stresul fizic, stresul mental, stresul profesional, stresul în relația personală; am prea multe de făcut, etc

Care sunt cauzele stresului?

- Cauze care nu țin de persoana respectivă, care nu pot fi controlate, care apar fără să fie anunțate: dezastre naturale, războaie sau diverse boli foarte grave;
- Evenimente importante în viață: examene, schimbarea locului de muncă, schimbarea locuinței, decesul persoanelor apropiate, situație financiară precară ,etc;
- Factori de mediu: zgomot, poluare sau aglomerație;
- Probleme zilnice, mai mult sau mai puțin importante: obligațiile la care nu poți renunța deși îți dorești, persoane pe care le consideri dezagreabile, aglomerația din trafic, etc.;

Simptomele stresului

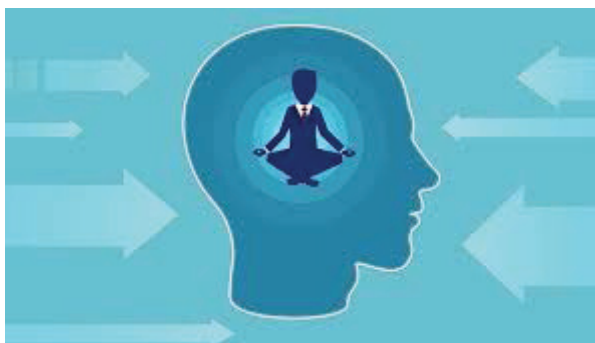
Reacțiile organismului la stres prelungit se încadrează în următoarele categorii:

- Reacțiile fizice: dureri de inimă, migrene, senzația de durere în piept, apetit alimentar scăzut / crescut, senzația de apatie, amețelă, stare generală de rău, constipații, dureri musculare, oboseala cronică.
- Reacții cognitive: deficit de atenție, probleme de concentrare, probleme de memorie, diminuarea capacității de creație, senzația de blocaj mental
- Reacții emoționale: senzație de iritabilitate, lipsa interesului, dorința de izolare de ceilalți, instabilitate emoțională, depresie, lipsa bucuriei, agitație și nervozitate crescute,
- Reacții comportamentale: performanțe scăzute, insomnii sau alte probleme de somn, consum excesiv de alcool, agresivitate.

Tehnici de management al stresului

Dacă nu este gestionat corespunzător stresul poate deveni un factor de boală, de aceea este necesar să: determinăm cauza / sursa stresului, să stabilim prioritățile personale și să acționăm la sursă pentru a reduce stresul. În continuare voi include câteva idei pozitive pentru managementul stresului.

- Gândește pozitiv – trebuie să învățăm să gândim pozitiv!
- Nu uita să râzi în fiecare zi;
- Tratează situația cu umor!
- Ai grijă de tine prin alimentație sănătoasă și exerciții fizice regulate!
- Fă exerciții de relaxare sau de meditație!



- Controlează-ți perioadele de cădere!
- Nu fi prea dur cu tine sau cu ceilalți!
- Fă pauze!
- Nu uita să faci în fiecare zi ceva care te bucură!
- Conectează-te cu ceilalți, nu te izola!
- Acceptă situațiile pe care nu le poți controla! Dacă este necesar, apelează la un specialist!

Bibliografie:

- <https://www.drmax.ro/articole/stres-gestionare-sanatoasa>
- <https://www.dormeo.ro/articole/sanatate-si-stare-de-bine/totul-despre-stres>
- <https://xgen.ro/wp-content/uploads/Managementul-stresului-PPT.pdf>
- <https://www.kinderpedia.co/ro/stresul-in-comunitatea-scolara.html>
- <https://www.scrigroup.com/didactica-pedagogic/Managementul-stresului-Managem51188.php>

ASIGURAREA UNUI MEDIU DE MUNCĂ SIGUR, ÎN EFECTUAREA STAGIILOR DE PRACTICĂ ÎN U.E.

prof. Munteanu Daciana
prof. Brezovan Marina
Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

În societatea globală, progresele tehnologice rapide au un impact mare în multe aspecte ale vieții noastre, inclusiv în condițiile locului de muncă.

Deși lucrează ca să obțină beneficii, se poate întâmpla ca lucrătorii să fie răniți, să se îmbolnăvească sau chiar să moară la locul de muncă.

Lucrătorii trebuie să știe cum riscurile profesionale le pot afecta viața. Lucrul într-un mod sigur și sănătos este un drept al omului care trebuie învățat cât mai curând posibil.

În calitate de lucrători noi, tinerii sunt probabil fără experiență și nu sunt familiarizați cu multe sarcini cerute de ei, astfel încât trebuie să învețe și să practice abilitățile generale de sănătate și siguranță.

Când se gândesc la pericolele la locul de muncă sau la riscurile asociate activității, mai mulți oameni își imaginează ocupații periculoase precum mineritul sau construcția și puțini se gândesc la pericolele care apar în ocupații ca munca în birouri sau în sectorul serviciilor. Cu toate acestea, un pericol la astfel de locuri de muncă poate duce, de asemenea, la daune mari pentru sănătate.

Există diferite categorii de pericole în funcție de natura și efectele acestora. Cu toate acestea, este important să se știe că pericolele interacționează între ele în mediul de lucru și că au devenit riscuri numai în funcție de expunerea umană în timpul exercitării unei activități profesionale specifice. De aceea, fiecare context de lucru trebuie să fie cunoscut și văzut ca un sistem de alegere a celor mai bune și mai eficiente modalități de a controla un pericol.

Angajatorii trebuie să păstreze locul de muncă în siguranță pentru lucrători. Cea mai bună modalitate de a controla un pericol este să îl eliminați complet. Deși acest lucru nu poate fi întotdeauna posibil, este esențial să se evalueze riscurile și să se găsească modalități mai bune de reducere a probabilității apariției unui accident sau a unei boli profesionale.

Dacă nu puteți elimina complet sau nu controlați un pericol la locul de muncă sau să îl țineți departe de lucrători, politicile de siguranță și măsurile manageriale bune pot reduce expunerea acestora la riscuri, cum ar fi instruirea lucrătorilor cu privire la modul de a-și face activitatea în condiții de siguranță în ciuda pericolelor sau organizarea activității orare și pauzelor pentru a evita și a reduce oboseala. Echipamentul personal de protecție este cel mai puțin eficient mod de a controla pericolele; totuși, lucrătorii ar trebui să îl folosească ori de câte ori alte măsuri nu sunt eficiente.

În țările cele mai dezvoltate, formarea în domeniul SSM a devenit un element comun care exprimă protecția destinată celor mai vulnerabili lucrători, cum ar fi ucenicii și lucrătorii tineri în special pentru a le ajuta să facă față pericolelor pe care le vor expune în timpul activității pe care urmează să o practice .

În conformitate cu cadrul educațional european comun precum și cu politicile naționale-curricula referitoare la SSM oglindește nivelele de prioritate acordate de statele membre. În acest consorțiu programele disciplinare oferă o varietate de subiecte și situații educaționale foarte diverse. Deși pregătirea pentru viața activă în muncă nu este singurul sau cel mai mare obiectiv atribuit educației, importanța ei în viață este incontestabilă, iar pregătirea față de cetățenie ar trebui să aibă în vedere în mod necesar pregătirea tuturor studenților într-o perspectivă incluzivă, să țină seama de protecția sănătății și integrității lor în toate aspectele vieții lor.

În special în cazul primelor lor locuri de muncă, lucrătorii tineri trebuie să fie mai bine pregătiți pentru a face față condițiilor de muncă nefavorabile care pot contribui la lipsa de siguranță și sănătate. Cu cât sunt mai familiarizați cu principiile și măsurile în materie de SSM, cu atât mai probabil vor dezvolta competențele necesare legate de prevenirea riscurilor.

Fiecare firmă trebuie să ia măsuri adecvate de pază contra incendiilor, cu proceduri de evacuare în caz de urgență, testate în mod regulat, semnalizarea căilor de evacuare în caz de urgență, precum și extincitoare și alte echipamente similare. Trebuie să existe proceduri de urgență pentru situații cum sunt accidentele din atelierele.

Atelierele sunt locurile în care elevii sunt cel mai mult expuși riscurilor cauzate de substanțe toxice și mașini periculoase. Nivelul de educație va influența semnificativ tipul de pericol și nivelul de risc, dar există câteva puncte comune cum ar fi: instrucțiunile scrise trebuie afișate la loc vizibil și regulile de securitate evidențiate ;instrucțiunile de securitate trebuie prezentate verbal și comunicate la începutul fiecărui stagiu , tutorii trebuie să aibă un comportament exemplar din punct de vedere al securității existând o supraveghere suficientă în orice moment .

Elevii care lucrează cu un echipament tehnic trebuie să cunoască în întregime instrucțiunilor de utilizare și întreținere, și cerințele de securitate și sănătate ,de asemenea trebuie purtat echipamentul individual de protecție și îmbrăcămintea de lucru adecvate în cazul tehnicienilor electricieni electroniști auto.

Echipamentele și uneltele sunt verificate și întreținute în mod regulat iar substanțele periculoase, uneltele și echipamentele sunt depozitate în locuri sigure pentru a preveni utilizarea lor neautorizată .Se asigură dotarea corespunzătoare pentru prim ajutor, pentru utilizare în cazul unui eveniment sau situație de urgență.

Abordarea europeană a activităților de prevenire se referă la : adaptarea muncii în funcție de individ, adaptarea progresului tehnic, dezvoltarea unei politici coerentă și globală de prevenire, măsurile colective de prevenire având prioritate în fața măsurilor individuale de prevenire.

Elevii pleacă în proiectul Erasmus asigurându-le încă din țară o educație și instruire corespunzătoare.

Școala este un loc de muncă cu multe pericole și riscuri de activitate. Sănătatea și securitatea ocupațională, Educația pentru risc și Promovarea Sănătății urmăresc obiective comune și utilizează abordări și strategii similare pentru a stimula rezolvarea problemelor colaborative care se referă la toți membrii comunității educaționale și ar trebui să fie responsabilitatea tuturor.

Elevii trebuie să fie conștienți de importanța SSM în viața lor actuală și viitoare, cadrele didactice fiind elementul-cheie pentru creșterea și îmbunătățirea contextelor de învățare axate pe studenți, motivându-le să își construiască cunoștințele, să dezvolte gândirea creativă și să rezolve problemele în diferite domenii viața lor activă.

Bibliografie:

<http://agency.osha.eu.int/>

http://europe.osha.eu.int/good_practice/sector/education

www.protectia-muncii-euramis.ro/accidente-de-munca

<http://itmalba.ro/4-securitate-si-sanatate-in-munca/4-7-ssm-accidente-de-munca/>

”SĂNĂTATE ȘI SECURITATE ÎN MEDIUL ȘCOLAR”

Prof. logoped Angela Claudia Bufanu-Bonici

Prof. Dana Felicia Nistor

Șc. Gim. „Dimitrie Grecescu”, Dr.Tr.Severin

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) și în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor ce pot apărea la locul de muncă. Totodată acordă posibilitatea tuturor profesorilor precum și tuturor școlărilor și preșcolărilor, indiferent de nivelul educațional, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță.

S-a demonstrat faptul că existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor!

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos pentru educație. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă; trebuie să se țină cont de prezența grupurilor vulnerabile (de exemplu preșcolari și elevi foarte tineri); dar nu trebuie uitate sau ignorate nevoile persoanelor cu dizabilități, care pot lucra sau învăța într-o școală.

Agencia Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

➤ Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă/ sala de grupă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;

➤ Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;

➤ Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și/sau împiedicare;

➤ Se va acorda o atenție sporită protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor; pentru copiii foarte mici fiind recomandată o protecție suplimentară în ceea ce privește balustradele și scările;

➤ Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Datorită faptului că securitatea și sănătatea profesorilor și a copiilor/elevilor constituie parte integrantă a programei școlare, acestea nu sunt limitate la o singură disciplină; sunt integrate ca „teme transversale”, la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite.

Pentru a îmbunătății conceptul de sănătate și siguranță în școala românească, cred căam putea lua exemplu de la școli din alte țări, unde acest concept oferă un cadru mai sănătos și ai sigur în mediul școlar. Dacă aruncăm o privire la școala italiană, vom observa că „o școală sigură“, în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian pot fi găsite „exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. Sau, dacă am citi despre școala engleză, unde „joaca în deplină siguranță, în orice moment“ urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Un al exemplu pozitiv este proiectul danez Armi, care este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale, precum și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale etapei procesului educațional,și aume: tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Etapa 1: informarea

În această etapă se culeg informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidente de copii și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școală sau condițiile de lucru din școală sau din alte instituții de învățământ.

Etapa a 2-a: planificarea

În această a doua etapă se identifică, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folosite pentru proiect, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa a 3-a: decizia

Dacă primele două etape au fost îndeplinite, se poate decide realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Se definește scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia; precum și stabilirea unui plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa a 4-a: realizarea

În etapa de implementare a proiectului, succesul poate fi determinat, de următorii factori:

- recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții,

- înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa a 5-a: evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural

Etapa a 6-a: continuarea

În această etapă se recomandă dezvoltarea unui program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabilirea planurilor pentru o continuare activă.

Școala românească poate oferi un mediu sănătos și sigur, atât cadrelor didactice cât și copiilor/ elevilor, dacă toți factorii și actorii decizionali ar colabora.

Bibliografie

- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001
- „Medicina Muncii”, Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, ed. MEDMUN, 1999
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepă, ed. Libra 2003

www.scoalaromaneasca.ro

SĂNĂTATEA ORGANIZAȚIONALĂ – CHEIA PERFORMANȚEI PE TERMEN LUNG

Prof. drd. Ciulu Simona
Prof. Giurcă Ramona Aurelia
Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Introducere

De-a lungul timpului, organizațiile se dezvoltă sau regresează, pe măsura capacității lor de a reacționa la șocuri geopolitice, progrese tehnologice, incertitudine economică, mișcări îndrăznețe ale concurenței și alte perturbări și, uneori, dovedesc o uriașă capacitate de a se recupera rapid din acestea și, mai mult, chiar de a prospera, în ciuda provocărilor. Reușita operațională a acestor organizații este cu atât mai uimitoare, cu cât se manifestă într-un context volatil, care, mai degrabă se accelerează, decât se diminuează și lasă în urmă, multe organizații cărora le este greu să mențină cursul.

Care este „secretul”?

Mai mulți ani de cercetare dau un răspuns: unul dintre motivele principale ale succesului este sănătatea organizațională.

Sănătatea organizațională se referă la modul în care liderii „gestionează locul” – adică modul în care iau decizii, alocă resurse, funcționează zi de zi și își conduc echipele cu scopul de a oferi performanțe ridicate, atât pe termen scurt, cât și în timp.

Sănătatea organizațională cuprinde trei elemente:

- cât de bine se reunește întreaga organizație în jurul unei viziuni și strategii comune
- cât de bine își execută strategia și
- cât de bine inovează și se reînnoiește organizația în timp.

Cele mai recente cercetări pe această temă reiterează gradul în care sănătatea organizațională nu este doar plăcută; este necesară pentru performanță susținută și succes organizațional.

Indicele Sănătății Organizaționale – ISO

În legătură cu sănătatea organizațională, există un indice specific, Indicele Sănătății Organizaționale (ISO) care se determină periodic prin studii de specialitate (fig. 1). De exemplu, acest indice arată că, pe termen lung, organizațiile sănătoase au o mai mare rezistență și o performanță crescută, chiar dacă lumea din jurul lor a devenit mult mai complicată.

Cele mai recente rezultate ISO evidențiază câteva dintre perspectivele convingătoare pe care acest indice le dezvăluie despre leadership, date și tehnologie și managementul talentelor. Tot ISO, permite, de asemenea, identificarea câtorva principii pentru construirea sau menținerea sănătății organizaționale în timp – ceva despre care liderii spun adesea că au timp și resurse limitate.

Însă este important să-și facă timp, nu doar pentru a crea activități noi, ci mai degrabă pentru a se gândi la cum să conducă organizația diferit și să ia în considerare atât sănătatea, cât și performanța în acțiunile zilnice.



Indicele Sănătății Organizaționale – ISO reunește opiniile angajaților și managerilor cu privire la comportamentele care pot afecta rezultatele unei organizații, în nouă dimensiuni.

Figura 1. Dimensiuni ale Indicelui Sănătății Organizaționale – ISO prin care se clarifică legătura dintre practica organizațională și performanță

Cauzele și condițiile pentru sănătatea organizațională sunt mereu în schimbare. Așa cum, de pildă, asociațiile medicale își actualizează continuu recomandările cu privire la dietă și fitness, la fel și comunitatea liderilor trebuie să își monitorizeze în mod regulat practicile și performanța. Organizațiile care o fac se pot diferenția de celelalte de pe piață: ele pot identifica mai ușor tipul de talent de care au nevoie și comportamentele specifice care vor fi necesare pentru a-și atinge obiectivele organizaționale.

Sănătatea organizațională poate „netezi” rapid calea către performanță – iar angajamentul față de sănătatea susținută, poate menține organizația pe poziția câștigată.

Sănătatea organizațională amplifică reziliența

Nu există o „rețetă” corectă către succesul susținut, dar există certitudinea că organizațiile mai sănătoase tind să aibă performanțe mai bune decât cele nesănătoase, mai ales în perioadele de incertitudine. Și acel avantaj de performanță crește în timp. Sănătatea organizațională este cel mai puternic predictor al creării de valoare și un factor critic în avantajul competitiv susținut.

În context, pot fi avute în vedere următoarele corelații:

Sănătatea organizațională și F&A (fuziuni&achiziții)

În situațiile de fuziune, organizațiile sănătoase – cele care au aplicat diverse intervenții de sănătate organizațională în timpul fazei de integrare și au subliniat sănătatea organizațională pe parcursul integrării – au obținut creșteri semnificative ale rezultatelor

Sănătate organizațională și transformări

În transformări mari, organizațiile care au inclus investiții și inițiative în sănătatea organizațională în programele lor de schimbare pe o perioadă medie/lungă au înregistrat rezultate mult mai bune.

Sănătate organizațională și rezistență

Organizațiile sănătoase nu au doar performanțe mai mari, ci sunt și mai rezistente și mai capabile să gestioneze riscul de declin. De exemplu, în timpul pandemiei de COVID-19, organizațiile sănătoase au avut mai puține șanse decât organizațiile nesănătoase să dea semne de dificultăți financiare.

Sănătate organizațională și siguranță

Organizațiile cu o sănătate organizațională superioară sunt mai capabile decât colegile lor să ofere medii de lucru sigure, limitându-și astfel expunerea la riscurile financiare, operaționale și reputaționale. Într-adevăr, organizațiile din quartila superioară în sănătatea organizațională au de șase ori mai puține incidente de siguranță decât cele din quartila inferioară.

Relația dintre sănătate și performanță poate fi cuantificată și în alte moduri, inclusiv în domeniile talentului și culturii. Din experiență, rezultă că angajații și liderii din culturile nesănătoase se concentrează adesea pe ceea ce i-a făcut să aibă succes în trecut, mai degrabă decât pe ceea ce ar putea fi necesar în viitor – iar comportamentele și modurile lor de lucru înrădăcinate pot căpăta o viață proprie.

De exemplu, considerând situația unei organizații în care angajații raportează (în sondaje privind satisfacția și pulsul organizației) că se simt motivați să-și facă treaba, dar, totuși, performanța organizației stagnează: ce explicație ar putea exista?

O analiză a ISO pune în evidență problema: comportamentele nealiniate au redus avantajul de performanță al organizației. Angajații muncesc zi de zi, dar nu în domeniile care contează cel mai mult pentru îndeplinirea obiectivelor strategice pe termen lung ale organizației; sunt angajați în efortul comun, dar confortabili – „ca într-o baie caldă”. Pentru a schimba situația, echipa de management și cea executivă s-au angajat într-o transformare pe mai mulți ani în care au reprojecțat

procesele, au instituit diferite norme de lucru pentru echipele de conducere, și-au schimbat protocoalele pentru întâlniri și comunicări, au activat agenți de schimbare în întreaga organizație și au împins mai multe decizii în jos, celor din „prima linie”. De-a lungul timpului, entuziasmul angajaților a crescut, iar descrierile „cum a fost să lucrezi acolo” au devenit mai vii și mai concentrate pe realizarea de lucruri grozave împreună. Performanța a crescut!

Sănătatea organizațională și leadership-ul

În mod clar, sănătatea organizațională contează la fel de mult în prezent, ca oricând. Cele mai recente cercetări privind starea organizațiilor și despre cum se descurcă ele într-o eră de schimbări fără precedent pun în evidență trei tendințe referitoare la:

- modul cum conduc liderii
- legăturile dintre tehnologie, date și inovație și
- valoarea mobilității talentelor.

1. Leadership-ul parcurge o transformare generațională

Este corectă afirmația că puțini directori – dacă nu deloc – au anticipat schimbările profund perturbatoare (sociale) care vor apărea din cauza pandemiei globale din 2020 și a vitezei cu care organizațiile trebuiau să se transforme. Pe măsură ce au luat în calcul schimbările în ceea ce privește locul și modul în care se desfășoară munca, liderii au învățat că trebuie să fie atât decisivi, cât și responsabili.

Până în acel punct, cercetarea ISO indică faptul că o conducere decisivă reprezintă unul dintre cei mai buni predictorii ai sănătății organizaționale. Spre deosebire de leadership-ul autoritar, în care liderii folosesc influența și autoritatea pentru a duce lucrurile la bun sfârșit, conducerea decisivă reflectă deciziile rapide ale liderilor și angajamentul lor de a acționa în baza lor. De exemplu, în timpul pandemiei de COVID-19, liderii de rang înalt de la Amazon și-au luat angajamente rapide – în decurs de zile și săptămâni, nu luni – să acorde prioritate proviziilor esențiale, să protejeze clienții de creșterea prețurilor, să majoreze salariul minim pe oră pentru lucrători și să majoreze plata orelor suplimentare. Au permis concediu plătit nelimitat, precum și două săptămâni de indemnizație de boală celor afectați de COVID-19. De asemenea, Amazon și-a extins rapid capacitatea centrului său de date pentru a satisface creșterea cererii de servicii de cloud computing, ceea ce a dus la creșterea eficienței operaționale și la creșterea organizației.

Cu toate acestea, conducerea decisivă nu este adecvată doar pentru vremuri de criză; este o cerință pentru orice organizație care vrea doar să țină pasul. În acest scop, o serie de organizații au luat măsuri pentru a împuternici lucrătorii din prima linie să ia decizii, să ofere experiențe mai personalizate clienților, reducând astfel timpul de punere în aplicare a deciziilor cu mult față de transpunerea lor în practică prin proceduri de revizuire tradiționale. Astfel, liderii care adoptă o conducere decisivă și acționează pentru deciziile luate imediat ce le-au luat, oferă organizației mult mai multe șanse de a fi organizații sănătoase.

Dar nu este suficient să fii rapid în luarea deciziilor. Experiența demonstrează că liderii hotărâți care își împuternicesc angajații (oferându-le celor mai apropiați de muncă autonomie de a lua propriile decizii) sunt cu 85% mai probabil să îmbunătățească calitatea deciziilor organizaționale, în comparație cu colegii lor. Acest lucru susține schimbarea mai veche de paradigmă în leadership și, anume, nevoia directorilor de a trece de la a fi controlori la a deveni antrenori care atrag angajații și ajută la promovarea în rândurile lor, a mentalității îndrăznețe de testare, învățare și adaptare rapidă.

2. Inovația de zi cu zi se bazează pe date

În mod tradițional, liderii s-au gândit la inovare ca la un proces prin care este adusă la viață next big-idea - „următoarea idee mare”. Dar date recente dezvăluie că organizațiile au mai multe șanse să reușească cu inițiative de inovare dacă „ideile big bang” sunt susținute de informații bazate pe date și suplimentate cu idei mai mici, mai frecvente, care vizează îmbunătățiri în procesele de zi cu zi sau în modurile de lucru.

În multe organizații, ideile pentru inovația unui „mic i” provin adesea de la oamenii cei mai apropiați de clienți – angajații din prima linie. Și, după cum se dovedește, merită să fie ascultați: datele statistice arată că organizațiile care ascultă activ și acționează la recomandările angajaților din prima linie, au 80% mai multe șanse decât altele, să implementeze în mod constant modalități noi și mai bune de a face lucrurile.

Studiile reiterează, de asemenea, că toate formele de inovare au mai multe șanse de a reuși atunci când deciziile se bazează pe date și fapte. Potrivit cercetării, organizațiile care pun accentul pe luarea deciziilor bazate pe date au cu 63% mai multe șanse decât altele să se adapteze la un mediu în schimbare.

Unul dintre cele mai bune exemple de inovație bazată pe date vine din sport, de la de la o echipă de baseball. Creșterea analizei datelor a determinat schimbări semnificative în operațiunile multor echipe; managerii și-au construit listele și și-au gestionat formațiile în funcție de procentele de scor, probabilități și alte date colectate în întreaga ligă. Cu toate acestea, dezavantajul acelei inovații bazate pe date au fost jocurile mai lungi (mai multe modificări de pase) și un meci care a fost mai puțin atrăgător pentru spectatorii mai tineri. Din nou, liga a apelat la date – de data aceasta, efectuând sondaje, focus grupuri și petrecând timp cu fanii mai tineri – pentru a afla ce era important pentru ei. Pe baza acestui feedback, liga s-a angajat în câteva experimente. A implementat modificări ale regulilor în 2023 (ceasuri de pase, baze mai mari, limite de modificare a lansărilor ș.a.m.d.) care au modificat fundamental ritmul și acțiunea jocului. Liga continuă să îmbrățișeze inovația și tehnologia, nu numai pentru a îmbunătăți jocul, ci și experiența generală a fanilor.

3. Dinamica talentelor oferă avantaje competitive

Dinamica forței de muncă a fost complet schimbată în ultimii ani, ceea ce a lăsat organizațiile cu o sarcină din ce în ce mai dificilă legată de resursele umane: să se asigure că au talentul potrivit

pentru a aborda activitățile care creează cea mai mare valoare și pentru a-și transpune cu succes strategiile. ISO arată că valorizarea dinamică a talentelor poate fi o pârgie puternică atât pentru atragerea, cât și pentru reținerea angajaților. De asemenea, poate ajuta organizațiile să pivoteze rapid pe măsură ce condițiile se schimbă sau apar noi tehnologii și tendințe globale.

Organizațiile care încurajează și chiar facilitează schimbările interne ale rolurilor pot îmbunătăți abilitățile angajaților, pot maximiza versatilitatea acestora și pot oferi căi de creștere. Conform constatărilor bazate pe ISO, angajații care experimentează mai multă mobilitate la locul de muncă sunt cu 27% mai puțin probabil să se simtă epuizați, cu 47% mai puțin probabil să raporteze intențiile de a părăsi organizația și de 2,3 ori mai puțin probabil să-și recomande companiile altora.

Dacă inițial, rotația angajaților și perfecționarea competențelor erau componente de bază ale transformării digitale în organizațiile productive, în prezent, este considerat un obicei și o piatră de temelie a eforturilor de învățare și dezvoltare organizațională.

Merită remarcat faptul că tot mai multe organizații urmează această tendință și explorează trecerea la angajarea bazată pe competențe – în parte pentru a aborda lipsa în anumite domenii de competențe, cum ar fi tehnologia, dar și pentru a crea căi pentru candidații de locuri de muncă „netradiționale” sau pentru cei care ar putea să nu aibă o diplomă de facultate sau un certificat oficial de expertiză.

A fi și a rămâne sănătos organizațional

Succesul organizațional durabil se bazează într-adevăr pe colectarea de către lideri, a datelor care să-i ajute să înțeleagă ce comportamente favorizează atingerea obiectivelor de performanță, precum și tipul și scara îmbunătățirilor pe care ar trebui să le vizeze sănătatea organizației lor.

Pentru lideri, este esențial să stabilească o linie de bază a punctelor forte actuale ale organizației, precum și a punctelor forte pe care le vizează. Având în vedere acest punct de referință, liderii pot stabili priorități comportamentale clare și pot începe să acționeze, dar este, de asemenea, esențial să realizeze importanța contextului. Organizațiile vor trebui să lanseze intervenții de sănătate care sunt specifice activităților lor, obiectivelor lor de performanță și propunerii de valoare pentru clienți. Două unități școlare – una de prestigiu, cealaltă mai puțin renumită – pot oferi servicii similare pe piață, dar fiecare necesită diferite tipuri de comportamente pentru a-și îndeplini propunerile de valoare adăugată și pentru a-și atinge obiectivele de performanță. Indiferent de punctele de plecare, fiecare va trebui să urmărească progresul față de obiective și să se adapteze după cum este necesar pe parcurs.

Cercetările de specialitate patru comportamente fundamentale, numite, de obicei, practici de putere, care pot avea efecte disproporționate asupra performanței organizaționale – și a căror absență poate crea o pierdere semnificativă asupra organizațiilor: claritatea strategică, claritatea rolurilor, proprietatea personală și perspectivele competitive.

Claritate strategică

Organizațiile sănătoase traduc în mod eficient viziunea și strategia în obiective acționabile și măsurabile, care sunt clar articulate și împărtășite cu angajații de la toate nivelurile.

Claritatea rolului

Organizațiile sănătoase tind să aibă structuri, procese și norme de lucru care accelerează luarea deciziilor, elimină straturi de birocrație și facilitează angajaților să realizeze lucrurile, chiar și atunci când situațiile sunt noi sau ambigue.

Proprietatea personală

Organizațiile sănătoase angajează și dezvoltă manageri care au un sentiment profund de proprietate personală pentru munca lor și care promovează același sentiment de proprietate în echipele și angajații lor.

Perspective competitive

Organizațiile sănătoase tind să aibă o perspectivă clară asupra locului și modului cum se încadrează în peisajul competitiv și asupra propunerilor lor de valoare; ele folosesc aceste informații pentru a stabili priorități strategice, pentru a lua decizii și pentru a alocă resurse.

Dacă oricare dintre aceste practici de putere lipsește sau este în pericol, organizațiile ar trebui să ia măsuri pentru a le rezolva; este o mișcare fără regrete pentru obținerea unei bune sănătăți organizaționale.

Pe lângă această listă, organizațiile trebuie să identifice, de asemenea, ce tipuri de talent și comportamente sunt necesare pentru a se diferenția cu adevărat de concurență - așa-numitul „sos secret” al organizațiilor. Perspectivele și reperele din industrie pot oferi o anumită direcție, dar lista finală de comportamente care transmit un avantaj competitiv unei organizații și nu altora, poate fi identificată doar de liderii seniori ai unei organizații – pe baza experienței!

Exemplul unei organizații tehnologice este ilustrativ: cu mult înainte ca locurile de muncă la distanță și hibride să devină obișnuite, organizația a stabilit norme fundamentale pentru a profita la maximum de forța de muncă distribuită. Modalitățile de lucru au fost concepute pentru a fi independente de timp și loc. Astfel, angajații sunt încurajați să „noteze lucruri”, iar notele sunt disponibile online. Modelul de operare al organizației pune accent pe o realitate comună, contribuții egale, viteză de decizie și claritatea măsurilor. Comportamentele centrale din nucleul companiei i-au oferit un avantaj, deoarece alte companii continuă să încerce să definească modele de lucru la distanță și hibride. Și astfel, această organizație a demonstrat o performanță de cel mai înalt nivel față de criteriile de referință ISO.

După cum arată și alte multe exemple, liderii organizațiilor cu performanțe mai bune au întotdeauna un plan pentru a fi „destul de buni” la toate și „cu adevărat excelenți” la câteva lucruri care contează pentru ei și organizație. Și când vine vorba de modul în care conduc, ei pun accent pe coerența culturală în cadrul organizației.

Concluzii

Toate studiile de specialitate arată clar și convingător că sănătatea organizațională este fundamentul capacității organizațiilor de a crea cu succes valoare, de a obține profitabilitate, de a construi reziliență și de a prospera în atât de multe alte domenii.

Prin urmare, devine logică întrebarea: de ce nu sunt mai mulți liderii seniori care fac din sănătatea organizațională o prioritate?

Din experiența de până în prezent, rezultă că există câteva obstacole comune. Primul este inconsecvența în modul în care liderii gândesc și vorbesc despre sănătatea organizațională: conversațiile despre sănătatea organizațională se ancorează adesea pe implicarea angajaților ca proces implicit, iar liderii consideră adesea sănătatea organizațională ca fiind separată de performanță. De fapt, ele sunt una și aceeași iar liderii ar trebui să-și pună problema cum să conducă organizația în fiecare zi – la fiecare întâlnire – în moduri care sunt atât sănătoase, cât și favorabile creării de performanțe înalte?

În context, liderii seniori ar putea să nu vadă „copacii din cauza pădurii”; mulți discută despre sănătatea organizațională ca despre o temă de nivel superior, dar sunt mult mai rar implicați în intervențiile și implementarea necesare pentru a atinge și susține sănătatea organizațională. În al treilea rând, realizarea de îmbunătățiri în sănătatea organizațională necesită timp, iar directorii trebuie adesea să se miște rapid. Setarea implicită în acest caz este să se concentreze mai degrabă pe „stingerea incendiilor, decât pe repararea sistemului”.

Și, în sfârșit, există sentimentul că sănătatea organizațională deficitară implică o conducere proastă. Liderii trebuie să facă din sănătatea organizațională o componentă centrală a stilurilor lor de conducere și să o gestioneze la fel de riguros precum o fac în cazul profitului și pierderilor. În caz contrar, s-ar putea să nu recunoască efectiv acțiunile nesănătoase atunci când le văd. Din acest motiv, liderii ar putea avea nevoie să aloce timp suplimentar, atenție și resurse pentru intervențiile de sănătate organizațională. Este posibil să fie nevoiți să reformeze discuțiile și stimulentele trimestriale și alte elemente ale managementului performanței în jurul ideii de a menține sănătatea organizațională.

Chiar și pentru acele companii care aparent sunt într-o formă excelentă, este important să continue să monitorizeze organizația pentru orice simptome deranjante sau perturbări. Așa cum sportivii de top pot pierde timp sau distanță sau abilități dacă opresc antrenamentele pentru o perioadă lungă de timp, la fel și organizațiile pot rămâne în urma concurenților dacă iau o pauză și „se culcă pe laurii victoriei”.

Angajamentul este crucial!

Bibliografie:

1. Gagnon, C., e.a. Organizational health: A fast track to performance improvement, in McKinsey Quarterly, sept. 2017
2. De Smet, A., e.a. New leadership for a new era of thriving organizations, McKinsey Quarterly, may, 2023

SĂ ÎNVĂȚĂM ÎNTR-UN MEDIU SIGUR ȘI SĂNĂTOS !

Prof. Popescu Eugen

Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Prof. Codreș Mihaela

Școala Gimnazială „Sf.Gheorghe” Craiova

Condițiile în care se desfășoară procesul de învățământ în școlile de toate gradele, complexitatea dotărilor tehnice din spațiile didactice de instruire (săli de clasă, laboratoare, cabinete, ateliere, săli de gimnastică, baze sportive, etc.) necesită organizarea și desfășurarea muncii și a activităților școlare și extrașcolare pe baza cunoașterii, înțelegerii și aplicării normelor de tehnica securității și protecția muncii.

Protecția muncii în școli are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, să țină în permanență pasul cu progresul general al științei. Protecția muncii trebuie să fie continuu perfecționată pentru a răspunde cerințelor proceselor de muncă

Laboratoarele și atelierele școlare sunt locurile în care elevii sunt cel mai mult expuși riscurilor cauzate de substanțe toxice și mașini periculoase.

Nivelul de educație va influența semnificativ tipul de pericol și nivelul de risc, dar există câteva puncte comune:

- ✓ Instrucțiunile scrise trebuie afișate la loc vizibil și regulile de securitate evidențiate ;
- ✓ Instrucțiunile de securitate trebuie prezentate verbal și comunicate la începutul fiecărui experiment ;
- ✓ Profesorii trebuie să aibă un comportament exemplar din punct de vedere al securității;
- ✓ Trebuie să existe o supraveghere suficientă în orice moment ;
- ✓ Orice persoană care lucrează cu un echipament tehnic trebuie să cunoască în întregime instrucțiunilor de utilizare și întreținere, și cerințele de securitate și sănătate ;
- ✓ Trebuie purtat echipamentul individual de protecție și îmbrăcămintea de lucru adecvate;
- ✓ Echipamentele și uneltele trebuie verificate și întreținute în mod regulat ;
- ✓ Substanțele periculoase, uneltele și echipamentele trebuie depozitate în locuri sigure pentru a preveni utilizarea lor neautorizată ;
- ✓ Laboratorul sau atelierul școlar trebuie să fie curate, având echipamentul bine întreținut;
- ✓ Trebuie asigurată dotarea corespunzătoare pentru prim ajutor, de exemplu dușuri, pentru utilizare în cazul unui eveniment sau situație de urgență.

În activitățile de întreținere și reparare a clădirilor unităților de învățământ pot fi implicați contractori externi. Este necesară o comunicare clară între școală și contractant pentru a se asigura

atât securitatea lucrătorilor cât și a elevilor. Contractorii trebuie să fie avizați asupra riscurilor suplimentare în munca din cadrul instituțiilor de învățământ, iar corpul profesoral trebuie instruit cu privire la procedurile aplicabile în vederea ținerii elevilor la distanță față zona de lucru. În vederea reducerii riscului accidentelor de transport, livrările trebuie planificate astfel încât vehiculele să nu se afle la locul de muncă în momentul în care elevii intră sau pleacă din incinta de învățământ. Trebuie luată în considerare și activitatea zilnică de întreținere a locului de muncă, cum ar fi curățenia și micile reparații. Lucrătorii și elevii trebuie protejați de orice riscuri specifice (de exemplu lichide toxice de curățat). Depozitarea în siguranță a substanțelor și uneltelor poate avea o importanță semnificativă.

În fiecare instituție de învățământ trebuie luate măsuri adecvate de pază contra incendiilor, cu proceduri de evacuare în caz de urgență, testate în mod regulat, semnalizarea căilor de evacuare în caz de urgență, precum și extincitoare și alte echipamente similare. Trebuie să existe proceduri de urgență pentru situații cum sunt accidentele din atelierele școlare și pe terenurile de joacă.

Alunecările și împiedicările sunt printre cele mai obișnuite tipuri de accidente, iar în instituțiile de învățământ, unde pot fi numeroase persoane tinere în mișcare într-un spațiu relativ restrâns, riscul este și mai mare decât în alte locuri de muncă.

În cadrul evaluării riscurilor trebuie avute în vedere cauzele alunecărilor și împiedicărilor. Acestea pot fi subsumate unui număr de factori de risc :

- ✓ de mediu (de exemplu suprafața pardoselii);
- ✓ de contaminare (de exemplu apa împrăștiată pe pardoseală);
- ✓ organizaționali (de exemplu lipsa unor sisteme de curățenie);
- ✓ încălțăminte; și factori individuali (de exemplu lucrători cu dizabilități).

Organizarea evacuării clădirii

Evacuarea elevilor se face sub supravegherea și coordonarea cadrelor didactice pe traseul căilor de evacuare și salvare dinainte stabilite (coridoare, scări); - Ferestrele și ușile se închid, dar nu se blochează. Nu trebuie lăsată lumina aprinsă; - Elevii vor fi conduși la locul de adunare dinainte stabilit pentru fiecare clasă; - Nu se aleargă, dar nu se merge nici agale; - Elevii și grupele de elevi fără supraveghere se alătură unei grupe cu profesor și părăsesc clădirea; - La părăsirea clasei, profesorii se va asigura că toți elevii au ieșit din încăperi; - De elevii cu handicap se îngrijesc colegii de clasă.

Căi de evacuare

Căile de evacuare a utilizatorilor și de acces a forțelor de intervenție vor fi menținute libere și întreținute corespunzător. v Traseele căilor de evacuare vor fi marcate cu indicatoare standardizate. Pe căile de evacuare ale clădirilor nu se admite amenajarea de încăperi ori locuri de lucru, depozitare etc. care ar putea împiedica evacuarea persoanelor și bunurilor.

Instalații de stingere a incendiilor

Este interzisă utilizarea în alte scopuri a instalațiilor, utilajelor, mijloacelor și materialelor pentru stingerea incendiilor . Accesul la hidranți nu va fi blocat cu materiale, mobilier sau utilaje,

iar ușile cutiilor hidranților trebuie să se deschidă ușor. Hidranții exteriori de incendiu vor avea menținută dotarea cu furtunuri cu lungimea necesară .

Comportament corect în caz de alarmare

- ✓ Orice semnal de alarmă trebuie să fie luat în serios.
- ✓ Fiecare persoană trebuie să cunoască calea de evacuare spre exterior din încăperea în care se afla.
- ✓ Toate trecerile, coridoarele și scarile, care, în caz de pericol, sunt cai de evacuare și salvare trebuie să fie menținute libere.
- ✓ Salvarea oamenilor primează stingerii incendiilor! În caz de incendiu, tăietate are evacuarea clădirii.
- ✓ Comportament în instituții de învățământ: în caz de incendiu, se părăsește încăperea în ordine și liniște, dar rapid; nu se iau obiecte personale sau de îmbrăcăminte.
- ✓ Profesorul se convinge că nu a rămas nimeni în încăpere.
- ✓ Ferestrele se închid, dacă mai este timp.
- ✓ Ușile se închid, dar nu se blochează.
- ✓ Nu trebuie lăsată lumina aprinsă.
- ✓ Nu alergați, dar nu mergeți nici agale.
- ✓ Elevii și grupele de elevi fără supraveghere se alătură unei clase cu profesor și părăsesc clădirea.
- ✓ În cazul în care nu puteți să vă evacuați în condiții de siguranță (culoare pline de fum sau diverse obstacole pe caile de evacuare) va întoarceți în clasă și va așezați în dreptul ferestrei pentru a fi văzuți de pompieri.
- ✓ Pe timpul alarmei elevii unei clase rămân împreună. La locul de adunare profesorul face prezenta. Elevii lipsă sunt anunțați directorului.
- ✓ Alarma este oprită doar de directorul școlii. Când semnalul de alarmă se oprește nu înseamnă neapărat oprirea alarmei.
- ✓ Ora de sport: În cazul unei alarme de evacuare, ora este întreruptă, sala de sport este evacuată; fără a se îmbrăca, elevii se îndreaptă împreună spre locul de adunare.
- ✓ În condiții de ploaie sau frig: ora este întreruptă; fără a se îmbrăca, elevii se adună în apropierea accesului spre exterior, așteptând noi indicații.
- ✓ Bazin de înot: În cazul unei alarme de evacuare, se părăsește bazinul imediat; fără a se îmbrăca, elevii se adună în apropierea accesului spre exterior, așteptând noi indicații.
- ✓ De elevii cu handicap se îngrijesc colegii de clasă. Este valabil și pentru cei cu handicap temporar (de exemplu: un picior în ghips).

La declanșarea intenționată a unei alarme false, autorul va suporta consecințele determinate de fapta sa. Sancțiunea va fi decisă și aplicată de conducerea școlii (de exemplu: plata cheltuielilor determinate de evacuare, scăderea notei la purtare, etc).

Bibliografie

1. <https://www.scrigroup.com/management/protectia-muncii/SECURITATEA-SI-SANATATEA-IN-MU52895.php>
2. https://www.isu-bistrita.ro/doc/spirc/materiale_alarmare_si_evacuare_in_scoli/informatii_evacuare_elevi.pdf
3. <https://lege5.ro/gratuit/ge4dcnjz/norme-de-prevenire-si-stingere-a-incendiilor-la-exploatarea-construcțiilor-instalațiilor-si-a-altor-amenajari-norma?dp=geydkmrygm4tm>

VIGILENȚĂ, SĂNĂTATE ȘI SECURITATE ÎN ȘCOALĂ

Prof. Înv. Preșcolar Diaconescu Gheorghita
Școala Gimnazială „Înv. M. Georgescu” Celaru

Abordarea pe baza programei școlare

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale”, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură” în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară” axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment” (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Abordarea pe baza locului de muncă

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură” vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor” (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar „Controlați” (Anglia) e o resursă pedagogică multimedia cu exemple concrete de riscuri la locul de muncă. Nu în ultimul rând, în Italia, „SSM integrată în modele de programe școlare” are ca obiective planificarea și testarea de module standard de instruire cu privire la securitatea în școli și în centrele de formare profesională.

Un posibil model de integrare

Pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Etapa 1: informarea

Culeg informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidentele copiilor și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țin cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

Etapa a 2-a: planificarea

Identific, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul meu, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa a 3-a: decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, pot să decid realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definind scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabilind un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa a 4-a: realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa a 5-a: evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Etapa a 6-a: continuarea

Dezvolt un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabilesc planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

Bibliografie

- Dr. ing. Al. DARABONT, Dr. ing. St. KOVACS, Ing. D. DARABONT, “Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii” – 1998
- Dr. ing. Al. DARABONT, “Risc și securitate în muncă”, vol. 3-4, ed. 1996
- Darabont, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă– Ed. Agir, 2001
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, ed. Libra 2003

STUDIUL DE SPECIALITATE PRIVIND MĂSURILE DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN CADRUL ORELOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI A COMPETIȚIILOR SPORTIVE

Prof. Diaconu Maria Marilena

Liceul Tehnologic „Alexe Marin” Slatina, jud. Olt

Prevenirea și evitarea accidentelor în timpul orelor de educație fizică și a competițiilor sportive implică măsuri diferențiate, în funcție de etapa de desfășurare: înaintea începerii, pe parcursul desfășurării și în încheiere.

Ca profesor de educație fizică la Liceul Tehnologic ”Alexe Marin” din localitatea Slatina, județul Olt, alături de conducerea unității de învățământ, a elevilor și a părinților acestora, în conformitate cu cadrul strategic european în domeniul securității și sănătății în muncă, suntem direct implicați în aplicarea și respectarea normelor:

1. La fiecare început de an școlar elevii au obligația să-și controleze starea de sănătate și să comunice dacă este apt să participe la lecții. Pe parcursul lecțiilor aceștia vor anunța ori de câte ori este cazul, dacă nu pot depune anumite eforturi fizice, motivând acest lucru.

2. Elevii inapți din punct de vedere medical, tot anul școlar sau parțial, au obligația să prezinte profesorului certificatul medical care specifică boala și perioada pentru care este eliberat. Toți acești elevi în timpul lecțiilor au obligația să asiste și să îndeplinească sarcinile organizatorice date de profesor.

3. Elevii au obligația de a se prezenta în echipament corespunzător.

4. În timpul desfășurării activităților practice elevii nu au voie să poarte ceasuri, brățări, inele, lanțisoare, obiecte ascuțite.

5. Elevii nu au voie să intre în sala de sport și să desfășoare activități de educație fizică decât în prezența profesorului.

6. În timpul orelor de educație fizică elevii trebuie să anunțe profesorul de eventualele defecțiuni ale aparatelor.

7. Activitățile sportive în aer liber se vor desfășura numai pe terenuri amenajate.

8. Pentru exersarea săriturilor la aparate și a elementelor de gimnastică acrobatică la sol, elevii vor folosi saltelele de gimnastică.

9. Exersarea aruncărilor (mingea de oină sau greutate) se efectuează numai sub directă supraveghere a profesorului.

10. Se interzice aruncarea și prinderea mingii la lecțiile desfășurate pe coridoare sau în spațiile unde ferestrele și instalațiile de iluminat nu au plase sau grilaje de protecție.

11. Manevrarea aparatelor și saltelelor de gimnastică se face în perfectă ordine.
12. Se interzice elevilor accesul la instalațiile electrice.
13. Pe parcursul deplasărilor, cât și în timpul acestora, elevii trebuie să aibă o conduită civilizată.
14. La concursurile efectuate în afara școlii elevii vor merge însoțiți de profesor.
15. În sala de sport nu se folosesc obiecte contondente sau cutii de chibrituri pentru jocuri.
16. În ora de educație fizică elevii nu mestecă gumă.
17. Nu se aruncă materiale către partener sau către geam.
18. Elevii trebuie să se poarte frumos- spiritul de fair-play.

Bibliografie

- Legea nr. 319/20060 a securității și sănătății în muncă;
- Ordinul nr. 3462/2012 privind aprobarea Metodologiei organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar;
- Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, fișă informativă, Prevenirea violentei asupra personalului din sectorul educațional;
- NĂSTORIU, Ioan - ABC-ul Primului Ajutor, Ed. CERES, București, 1989;
- ANDREESCU, Gheorghe - Medicina Muncii, Elemente de Practică, Ed. Medicală, București, 1981;
- BASUC, Mariana ș.a. - Securitate și Sănătate în Muncă - Cerințe Legale și Bune Practici, Centrul de Pregătire și Perfecționare Profesională al Inspecției Muncii, București, 2008;
- CĂREAN, Mariana - Elemente de Ergonomie și Studiul Muncii, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000

STUDIU DE CAZ PRIVIND SIGURANȚA EMOȚIONALĂ A ELEVILOR ÎN ȘCOALĂ ȘI ÎN AFARA EI

Diaconu Valeria

Liceul Tehnologic „Alexe Marin” Slatina, Olt

Siguranța emoțională, conform Centrului Național de Susținere a Siguranței Emoționale în Mediile de Învățare din Statele Unite ale Americii, se definește ca fiind *”experiența prin care o persoană se simte în siguranță să își exprime sentimentele și are încredere să își asume riscuri și să fie curioasă sau încântată de a încerca lucruri noi”*. Conform aceleiași surse, siguranța emoțională în școli se referă la: *”cât de sigur se simte un elev în exprimarea emoțiilor în școală și cât de încrezător este să se exprime și să încerce ceva nou”*.

Siguranța emoțională a elevilor influențează dezvoltarea și capacitatea lor de învățare. Cercetările au demonstrat că elevii care sunt sănătoși din punct de vedere mintal tind să fie mai fericiți, să manifeste o motivație mai mare pentru a învăța, să aibă o atitudine pozitivă față de școală, să participe cu mai multă entuziasm la activitățile educaționale și să aibă performanțe școlare mai bune decât colegii lor care au dificultăți emoționale și sociale.

Dezvoltarea socio-emoțională a elevilor implică trei aspecte:

- felul în care se comportă elevul în afara școlii în societate;
- felul în care elevii înțeleg emoțiile altora și capacitatea de a face față propriilor emoții;
- felul în care elevul gândește, adică cum își exprimă gândurile și importanța pe care o acordă acestora.

Siguranța emoțională a elevilor este la fel de importantă și la școală și în afara ei.

Pentru a susține siguranța emoțională în școală și în afara ei, elevii au nevoie de:

Consiliere: Consilierea poate fi una dintre cele mai importante resurse pentru susținerea siguranței emoționale a elevilor. Consilierii școlari pot ajuta elevii să își gestioneze sentimentele negative și să se simtă mai în siguranță și mai confortabili în școală.

Programe de sprijin: Programele de sprijin, cum ar fi grupurile de susținere sau cluburile de discuție, pot ajuta elevii să se conecteze cu alți elevi și să își dezvolte abilități sociale și emoționale.

Educație emoțională: Educația emoțională poate ajuta elevii să înțeleagă și să gestioneze propriile emoții, precum și să dezvolte abilități sociale și emoționale.

Formare pentru profesori: Profesorii pot beneficia de formare pentru consolidarea siguranței emoționale și a managementului conflictelor, astfel încât să poată susține elevii în mod adecvat.

Mediu fizic sigur: Un mediu fizic sigur, care să nu aibă obstacole periculoase sau zone nesecurizate, poate ajuta la creșterea siguranței emoționale a elevilor și a profesorilor.

Comunicarea deschisă și transparentă: Discuții deschise și transparente între administrație, profesori și elevi pot crește siguranța emoțională prin îmbunătățirea relațiilor și prin clarificarea așteptărilor.

Clasificarea emoțiilor după D. Goleman

Emoție primară	Emoție secundară
Dragostea	Afecțiune, Dorință
Bucuria	Veselie, Entuziasm, Satisfacție, Mândrie, Optimism, Încântare, Ușurare
Surpriza	Surpriză
Mânia	Iritare, Exasperare, Furie, Dezgust, Invidie, Tortură
Tristețea	Suferință, Tristețe, Dezamăgire, Rușine, Indiferență, Simpatie
Frica	Oroare, Nervozitate

Școala poate fi un spațiu al siguranței și învățării abilităților de viață, dacă are în vedere dezvoltarea pe parcursul anilor de școală a următoarelor componente: educația emoțională, dezvoltarea rezilienței (reziliența înseamnă, printre altele, abilitatea de a rezolva probleme, conștientizare emoțională, autocontrol, optimism, umor, suport social), provocarea convingerilor proprii, educația financiară, găsirea unui scop personal și cultivarea relațiilor sănătoase.

Bibliografie

- ȘOVA, T., PAREA, A., ”Dezvoltarea emoțională a elevilor claselor primare – Ghid metodologic pentru cadre didactice și părinți”, Camerei Naționale a Cărții, Bălți, 2020;
- CLERGET, S., ”Ghidul adolescentului pe înțelesul părinților”, Editura Minerva, București, 2011;
- GOLEMAN, D., ”Emoții vindecătoare. Dialoguri cu Dalai Lama despre rațiune, emoții și sănătate.”, Curtea Veche, București, 2008, ISBN 9789736695568;
- <https://inimainstitute.com/siguranta-emotionala-sustine-apartenenta-in-scoli/>
- <https://www.kinderpedia.co/ro/cinci-moduri-prin-care-profesorii-pot-sprrijini-dezvoltarea-emotionala-a-elevilor.html?format=html>

DEZVOLTAREA CONTINUĂ A ACTIVITĂȚILOR PRIVIND SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. Tomescu Delia

Colegiul Tehnic „Iuliu Maniu” București

Prof. Hertzog Roxana

Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Orice organizație școlară continuă să se dezvolte în condițiile unei preocupări permanente a întregului personal pentru creșterea constantă a eficienței și eficacității proceselor/ activităților în care este angajat, inclusiv a celor privind sănătatea și securitatea celor implicați în actul educațional. Îmbunătățirea continuă reprezintă baza pentru eliminarea și/sau reducerea posibilelor riscuri legate de SSM.

Conform ISO 9004 *„pentru a se asigura viitorul organizației și satisfacerea părților interesate, managementul ar trebui să creeze o cultură care să implice în mod activ personalul în căutarea oportunităților de îmbunătățire a performanței proceselor , activităților și produselor.”*

Pentru îmbunătățirea performanțelor sunt posibile două abordări:

1. proiecte de îmbunătățire radicală: fie prin revizuirea radicală a proceselor existente, fie prin înlocuirea proceselor existente cu altele noi;

2. activități de îmbunătățire „cu pași mici”, la care participă tot personalul din organizație. Acest mod de îmbunătățire trebuie să beneficieze de suport tehnic și resursele necesare , iar activitățile trebuie controlate de o autoritate pentru înțelegerea efectelor.

Dar, indiferent de calea aleasă de organizație, pentru ca procesul de schimbare- ca succesiune de evenimente organizaționale - să aibă succes, este necesar parcurgerea următoarelor etape, conform ciclului PEVA, de îmbunătățire continuă :

- *Planifică*: se stabilesc noi obiective privind protecția persoanelor, se propun proiecte pentru realizarea acestor obiective și se planifică activități ce vor susține schimbarea;

- *Efectuează*: documentarea, instruirea personalului și implementarea noilor procese planificate sau modificarea celor existente;

- *Verifică*: măsurarea și monitorizarea proceselor în scopul evaluării rezultatelor obținute ca urmare a schimbării, inclusiv a experienței asimilate, adică raportarea rezultatelor la indicatori de performanță specificați care transpun cerințele specificate de către beneficiari;

- *Acționează*: instituționalizarea schimbării, în sensul menținerii nevoii de a produce schimbări pentru îmbunătățirea continuă a proceselor și rezultatelor acestora; pentru îmbunătățirea continuă a performanțelor proceselor, se raportează și se analizează rezultatele obținute în etapa de verificare, în cadrul analizei efectuate de management, iar datele de ieșire sunt utilizate pentru stabilirea de noi obiective.

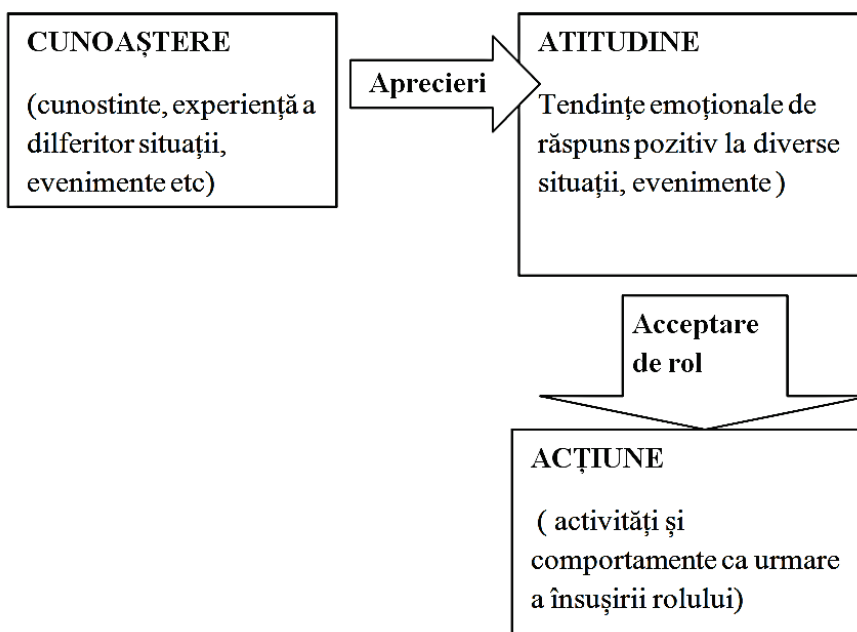
Reușita procesului de îmbunătățire este condiționată de modul cum este percepută schimbarea atât la nivelul individului cât și la nivelul grupului în plan cognitiv, în plan atitudinal și în plan comportamental.

Succesul îmbunătățirii continue a sistemului de management SSM ca proces de schimbare a culturii organizaționale, este strâns legat de modul cum personalul organizației răspunde la acest proces. Pentru a obține un răspuns pozitiv este necesar ca personalul organizației:

- pe plan cognitiv: să cunoască ce presupune la nivel individual și de grup implementarea sistemului de management SSM, menținerea și îmbunătățirea continuă a acestuia;

- pe plan atitudinal: să aibe o atitudine pozitivă relativ la schimbările pe care le implică îmbunătățirea continuă a sistemului de management SSM;

- pe plan comportamental: să dezvolte un anumit comportament individual și de grup care să susțină îmbunătățirea continuă a sistemului de management performant.



Conform ciclului PEVA, acțiunile repetabile , de fiecare dată la un nivel calitativ superior și corelând rezultatele obținute anterior, sunt:

1. Identificarea pericolelor și evaluarea riscurilor

Organizația școlară trebuie să înregistreze prin dovezi obiective activitățile derulate pentru identificarea pericolelor, evaluarea riscurilor și măsurile proactive/ reactive întreprinse pentru asigurarea SSM. Aceste dovezi includ:

- procedura pentru: identificare pericol, evaluare a riscului, măsuri de control
- fișe de identificare a factorilor de risc profesional;
- fișe de evaluare;
- lista locurilor de muncă (lista activităților – lista riscurilor asociate);
- lista măsurilor de control ;

- înregistrări ale accidentelor, înregistrări ale zonelor cu risc de incendii, explozii, zonelor cu acces limitat;

- înregistrări ale îmbolnăvirilor.

2. Politici SSM; obiective și programe

Politica SSM în organizația școlară stabilește un cadru pentru gestionarea SSM bazat pe angajamentul fiecărei persoane implicate în actul educațional față de îmbunătățirea continuă, eliminarea riscurilor SSM și protecția elevilor, angajaților, a partenerilor externi și a comunităților locale. Elaborarea politicilor SSM revine managementului școlii, care demonstrează astfel angajamentul său de a construi o cultură SSM în care toată lumea își cunoaște responsabilitățile în ceea ce privește prevenirea accidentelor și evitarea riscurilor privind sănătatea.

3. Implementarea programelor

Implementarea programelor implică aplicarea unui pachet de proceduri operaționale privind SSM, care include:

1. Controlul echipamentelor de protecție personală
2. Securitatea echipamentelor
3. Analiza securității postului
4. Securitatea electrică
5. Inspecții la locul de muncă
6. Identificarea pericolului și evaluarea riscului
7. Stabilirea controalelor
8. Instruirea pentru situații de urgență

4. Acțiuni preventive

Corelat cu Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor și cu alt referențial legislativ, școala este obligată să își facă analiza de risc la securitate fizică, ce pune în prim plan siguranța și integritatea vieții omenești și apoi siguranța bunurilor. Evaluarea de risc trebuie să fie o examinare atentă, sistematică și prioritizată a unității de învățământ. Ca urmare, organizația școlară se preocupă de crearea unor mecanisme de prevenire care să identifice neconformități potențiale, să analizeze cauzele acestora, să evalueze efectele lor și oportunitatea unor acțiuni preventive, să implementeze acțiunile necesare, să înregistreze rezultatele obținute și să analizeze acțiunile preventive întreprinse. Responsabilitatea deciziei de promovare a acțiunilor preventive revine conducerii școlii și implică alocarea resurselor adecvate.

Acțiunea preventivă se referă la eliminarea cauzelor unor neconformități sau a unor situații nedorite posibile, dar care nu s-au manifestat efectiv, în orice etapă a derulării proceselor.

Identificarea, inițierea și implementarea acțiunilor preventive vizează:

1. aspectele de mediu (atmosfera, teren, peisaj, zgomote, vegetație, floră, faună);

2. infrastructura:

- clădiri, ateliere, teren de sport, cămine, cantină, parc auto si utilitati asociate;
- echipamente pentru desfășurarea proceselor (mașini și utilaje, mobilier, calculatoare, bibliotecă, instalații de laborator);
- servicii suport (de transport sau comunicare).

3. factorilor de ordin psihologic, ca urmare provocărilor actuale (violență, bullying, mobbing, cyberbullying, adicții ș.a.)

5. Acțiuni corective; tratarea neconformităților

Acțiunea corectivă reprezintă acțiunea de eliminare a cauzei unei neconformități constatate sau a unei situații nedorite. Acțiunea corectivă are o semnificație pronunțat managerială, în sensul că elimină cauzele profunde care au generat neconformități și asigură prevenirea repetării neconformității.

Organizația școlară elaborează și implementează procedura de sistem „Acțiuni corective” prin care documentează modul de identificare, urmărire și rezolvare a neconformităților, precum și responsabilitățile și autoritatea persoanelor implicate în acțiunile corective. De asemenea, procedura asigură ținerea sub control a neconformităților și efectuarea unor analize aprofundate a cauzelor care au generat aceste neconformități, în vederea eliminării lor și prevenirea în acest mod a apariției acestora.

Bibliografie:

1. Ministerul Educației și cercetării, Institutul de științe ale educației, Management educațional pentru instituțiile de învățământ, București 2001
2. Nicolescu Ovidiu, Verboncu Ion, Fundamentele managementului organizației, Editura Universitară, Bucuresti, 2008
3. Olaru Marieta, Managementul calitații, Editura Economica Bucuresti, 1999
4. http://osha.europa.eu/fop/romania/ro/pdfs/publicatii_agentie/factsn52-ro.pdf

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. Marinescu Mihaela Dana

Liceul Tehnologic „Dimitrie Filășanu” Filaș

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Nu de alta, dar acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță.

Ar fi interesant de aflat, de pildă, câți știi că existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor!

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

- Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;
- Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;
- Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;
- Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor.
- Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;
- Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

În condițiile în care, în România, cam 35-40% dintre școli obțin anual cel mult avize sanitare provizorii de funcționare, mai are sens să ne întrebăm dacă lucrurile acestea sunt respectate și în ce proporție? Nu mi-am propus să arăt cu degetul pe cineva, cu atât mai puțin să fiu tezisist, dar nu pot să nu remarc faptul că situația în sine are o primă explicație la nivel administrativ: în Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ din România, elaborat de minister în 2005, sintagma „protecția muncii“ apare o singură dată, mai exact în articolul 23, litera j: „Directorul

unității de învățământ îndeplinește și următoarele atribuții: răspunde de respectarea condițiilor și a exigențelor privind normele de igienă școlară, de protecție a muncii, de protecție civilă și de pază contra incendiilor, în unitatea de învățământ“. Și atunci, nu cumva e cel puțin hilară introducerea, în secțiunea „îndatoririle elevilor“ din același document, a prevederilor stipulate de art. 111, pct. 2, alin. d și e, conform cărora ei trebuie să cunoască și să respecte normele de tehnica securității muncii, de prevenire și de stingere a incendiilor și cele de protecție civilă.

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor.

Pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Etapa 1: informarea

Culegeți informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidentele copiilor și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țineți cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

Etapa a 2-a: planificarea

Identificați, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul vostru, de exemplu

rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa a 3-a: decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, puteți să decideți realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definiți scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabiliți un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa a 4-a: realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa a 5-a: evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vostru vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Etapa a 6-a: continuarea

Dezvoltați un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabiliți planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

Bibliografie

- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001
- „Medicina Muncii”, Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, ed. MEDMUN, 1999
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, ed. Libra 2003
- www.scoalaromaneasca.ro

PRIMUL AJUTOR IN CAZ DE ACCIDENTARE PRIN ELECTROCUTARE

Mândrilă Florina

Zloteanu Dana Anca

Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gheorghe Airinei”, București

La instalațiile electrice, atingerea părților conductoare de curent provoacă în majoritatea cazurilor o contractare bruscă și involuntară a mușchilor. Din aceasta cauză, când accidentatul ține conductorul în mâini, degetele se strâng atât de tare, încât descleștarea lor de pe conductor devine imposibilă. Dacă acesta rămâne în atingere cu părțile conductoare, atunci este necesar să se știe că fără aplicarea măsurilor necesare de securitate, atingerea celui aflat sub curent este periculoasă și pentru viața celui ce intervine. Prima acțiune de întreprins este deconectarea părții de instalație de care este prinsă persoana accidentatului. Cu această ocazie trebuie să se țină cont de următoarele:

1. În cazul în care accidentatul se găsește agățat la o înălțime oarecare, deconectarea instalației și eliberarea acestuia de sub tensiune poate să provoace un rău mai mare decât cel cauzat de curentul electric, de aceea trebuie luate toate măsurile care să garanteze securitatea celui accidentat în caz de cădere.

2. În caz de deconectare, pot fi stinse concomitent și luminile. De aceea, trebuie luate măsuri pentru a avea alte surse de iluminat: (felinare, făclii, lumânări, un iluminat de rezervă, felinare cu acumulatori, etc.) fără să se întârzie din această cauză deconectarea instalației și măsurile de prim ajutor pentru cel accidentat.

3. În cazul în care deconectarea instalației nu poate fi executată suficient de repede, atunci trebuie luate măsuri de separare a persoanei accidentate de părțile conductoare de care este agățată și anume:

➤ Pentru separarea celui accidentat de părțile conductoare de curent sau a conductei electrice de acesta, trebuie să se facă uz de o haină, o frânghie uscată sau un băț, sau orice mijloc asemănător neconductor și uscat; nu se pot întrebuința în aceste cazuri obiecte metalice sau umede; pentru ca accidentatul să fie separat repede de părțile conducătoare de curent, se poate trage de haina lui, dacă este uscată și este depărtată de corp (poalele hainei), evitând în același timp atingerile de obiectele metalice înconjurătoare și de părțile corpului neacoperite de haine;

➤ De asemenea, nu se recomandă să se tragă cel accidentat de picioare, fără a se lua măsurile necesare, deoarece încălțăminte poate fi umedă iar cuiele bătute și ochiurile pentru șireturi sunt bune conducătoare de electricitate; persoana care intervine își va pune mănuși sau își va înfășura mâinile cu o haină uscată; în cazul când nu are asemenea obiecte, își va pune sub picioare un covor de cauciuc electroizolant, scânduri uscate sau va încălța cizme electroizolante.

Când, în vederea salvării, este nevoie să se atingă cel accidentat pe părțile corpului ce nu sunt acoperite cu haine, trebuie să se pună mănușile de cauciuc și galoșii sau să se înfășoare mâinile

cu un fular uscat, cu o șapcă de postav sau cu mâneca ori pulpana propriei haine uscate etc. sau acoperind persoana accidentată cu o haină de cauciuc ori cauciucată (impermeabil) sau cu simpla stofă uscată. Se mai poate interveni stând cu picioarele pe o scândură sau pe orice alt așternut uscat, neconductor de curent, pe o legătură sau pachet de haine etc. Se mai recomandă să se folosească, dacă se poate, numai o singură mână. La joasă tensiune, când curentul se scurge în pământ prin corpul celui accidentat prin electrocutare și acesta strânge convulsiv în mâini un conductor, iar rețeaua nu se poate deconecta urgent, este mai bine ca cel accidentat să fie izolat față de pământ (de exemplu împingând sub el scânduri uscate sau orice alt material izolant uscat, astfel încât să nu mai atingă solul, pereții sau alte obiecte din imediata apropiere) decât să se încerce desprinderea mâinilor. Persoana care intervine trebuie să respecte măsurile ce trebuie luate la atingerea celui accidentat, arătate mai sus. De asemenea, se va avea grijă ca cel accidentat prin electrocutare să nu sufere alte accidente la luarea acestor măsuri. În caz de nevoie trebuie tăiate conductoarele de joasă tensiune, cu ajutorul unui topor cu coada de lemn uscat, cu foarfeci izolate sau cu ajutorul unui aparat cu o izolație corespunzătoare. Operația trebuie executată cu precauție (nu se ating conductoarele, se taie fiecare conductor în mod separat, cu mănușile de cauciuc și cu galoșii puși). La înaltă tensiune, pentru izolarea celui accidentat față de pământ sau de părțile conducătoare de curent, cel care întreprinde acest lucru trebuie să poarte încălțăminte de cauciuc dielectrică și mănuși și să acționeze cu o prăjină sau clești izolați la o tensiune corespunzătoare. Pe liniile electrice de transport, când scoaterea accidentatului de sub tensiune printr-una din metodele arătate mai sus nu se poate executa suficient de repede și fără pericole, trebuie să se recurgă la scurt-circuitarea (prin aruncarea unor conductoare) a tuturor conductoarelor de linie și legarea lor sigură la pământ (după regulile generale de tehnica securității). În acest caz, trebuie luate măsuri ca bucla aruncată să nu atingă corpul persoanei care acordă ajutorul. De asemenea trebuie să se țină cont de următoarele:

a) dacă accidentatul se găsește la înălțime, trebuie să se prevină sau să se evite pericolul de cădere; b) dacă accidentatul atinge un singur conductor, este adesea suficient să se lege la pământ numai acest conductor;

c) pentru a realiza legarea la pământ și scurt-circuitarea, este necesar în primul rând ca, conductorul întrebuințat în acest scop să fie pus la pământ apoi aruncat peste conductoarele de linie care urmează să fie puse la pământ;

d) trebuie de asemenea reținut că, dacă în linie există o capacitate electrică mare, prin deconectare poate rămâne o sarcină periculoasă pentru viață și numai legarea la pământ a liniei o poate face inofensivă.

Modul de aplicare a măsurilor de prim-ajutor este în funcție de starea în care se află accidentatul după scoaterea de sub curent. În cazul când acesta se află în deplină cunoștință, deși până atunci fusese în leșin sau a stat mult timp sub tensiune, el va fi îndrumat sau transportat la un

medic, spre a preveni o eventuală agravare a stării sale; în situații grave, trebuie să fie chemat medicul sau salvarea la fața locului.

În operația de readucere la viață a celui accidentat prin electrocutare, care în aparență este mort, fiecare secundă este prețioasă, de aceea primul ajutor trebuie dat imediat, dacă este posibil chiar la fața locului; el va fi transportat în alt loc numai în cazul când pericolul continuă să amenințe atât pe cel accidentat cât și pe cel care acordă primul ajutor sau în cazul imposibilității acordării primului ajutor în timpul transportului. Electrocutatul poate fi considerat mort numai în cazul unor grave leziuni externe, de exemplu fracturarea cutiei craniene în cădere sau carbonizarea întregului corp. Moartea poate fi declarată de către medic. În nici un caz nu trebuie să se aplice celui accidentat mijloace empirice.

Accidentele mortale prin electrocutare, reprezintă anual, circa 10 % din totalul accidentelor. Pe baza unei analize a accidentelor mortale prin electrocutare pe o durată de 10 ani, s-a constatat că 33,3 % s-au produs în rețelele de joasă tensiune și 36,7 % în rețelele de înaltă tensiune. În ceea ce privește modul de accidentare, a rezultat că 73,2 % dintre accidente au avut loc prin atingere directă și 26,8 % prin atingere indirectă. Mai interesant este faptul ca electricienii, cărora la revine sarcina să asigure protecția lor și a celorlalți muncitori, reprezintă aproape 44 % din numărul total al accidentaților.

Bibliografie

Pece, Șt., Dăscălecu Aurelia, Mitrea, Șt. S., Bârlă, A. – Protecția muncii (pentru învățământul preuniversitar). Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998

Sufrim, M. “Protecția contra tensiunilor accidentale”, Editura Tehnică, București, 1967.

Toader, C., Postolache P., Dumitriu C.,- “Introducere în electrosecuritatea sistemelor de distribuție”, Editura Printech, București, 2006

* * * - STAS 8275 – 98 - „Protecția împotriva electrocutărilor. Terminologie”.

SIGURANȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. psihopedagog Neagoe Ancuța-Daniela

Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Sfântul Stelian” Costești, Argeș

Siguranța în mediul școlar a reprezentat un obiectiv prioritar al Guvernului României, aplicarea măsurilor structurilor cu responsabilități în domeniu fiind integrate în mecanisme de cooperare interinstituțională pentru crearea cadrului necesar aplicării unitare, la nivel național, a activităților subsumate obiectivului de consolidare a climatului de siguranță școlară.

Crearea unui mediu școlar sigur, îmbunătățește calitatea relațiilor și a comunicării între toate persoanele angrenate în actul educațional, contribuind, în mod esențial, la calitatea acestuia.

Instituțiile de învățământ reprezintă medii aparte în care siguranța și protecția la locul de muncă trebuie asigurate într-un mod special. Protecția muncii în școli este o activitate care se desfășoară nu doar pentru bunăstarea cadrelor didactice, ci și pentru asigurarea celor mai bune condiții pentru elevii înscriși și familiile acestora.

În cazul școlilor trebuie avut întotdeauna în vedere protecția mai multor categorii de persoane: cadrele didactice; personalul cu funcții auxiliare; elevii și familiile lor.

Dincolo de reperate și valențele academice incontestabile ale școlii românești, trebuie să asigurăm tinerilor siguranța necesară, securitatea în spațiile școlare și servicii complete pentru a sprijini și a stimula activități ce vizează progresul școlar, pregătirea profesională, performanța și excelența.

Probleme de siguranță și securitate a elevului/studentului în instituțiile de învățământ.

Aproximativ 3 din 10 elevi sunt afectați de fenomenul bullying, iar, din păcate, aceste forme de agresiune fizică, verbală, atitudinală sunt tot mai accentuate, efectele fiind vizibile în comportamentul și atitudinea celor agresați. La acestea se adaugă incidente în relația cu profesorii de la catedră, dar și prezența actelor de violență în contextul pătrunderii în incinta școlilor a unor persoane străine mediului școlar. Toate aceste aspecte generează o stare de nesiguranță a elevilor și preocuparea părinților.

În acest sens, menționăm că prin Camera Deputaților a parcurs fluxul legislativ un proiect de lege ce prevede obligativitatea introducerii camerelor de filmat în instituțiile de învățământ, inclusiv la nivel preșcolar, tocmai pentru a asigura supravegherea, monitorizarea copiilor și a elevilor, evitarea unor incidente cu efecte grave în plan afectiv, psihologic, atitudinal. În același sens am votat o inițiativă axată pe tema bullying-ului – definire conceptuală, integrare în context educațional, măsuri și demersuri, precizarea modului în care trebuie să se implice instituții și factori educaționali importanți.

Trebuie să ne preocupe constant calitatea ambientului școlar și universitar, siguranța și securitatea acestuia, existența personalului de specialitate, asigurarea acelei firești stări de bine a

tinerilor în mediul școlar, trebuie să anticipăm atât nevoile, cât și posibilele riscuri educaționale, astfel încât să asigurăm în școli accesul la cunoaștere, formare, învățare eficientă, dar și pachete de servicii complete. Școala sau universitatea nu înseamnă doar locul unde tinerii acumulează cunoștințe, unde studiază într-un anumit spațiu, ci și locul în care se formează, se dezvoltă, aspiră, comunică, interferează în proiecte, judecă valoric, de fapt un spațiu real și simbolic în aceeași măsură, prin care trece povestea lor de viață, cunoaștere și devenire. În aceste condiții, alături de Guvern este importantă și contribuția autorităților locale, nu doar în calitate de simpli finanțatori, ci și ca reprezentanți implicați ai comunității, conștienți de rolul esențial pe care îl au și de efectele pe termen lung pe care le antrenează educația.

Bibliografie:

1. Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001;
2. Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, „Medicina Muncii”, ed. MEDMUN, 1999
3. dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepă, „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, ed. Libra 2003
4. www.scoalaromaneasca.ro;
5. https://www.protectiamuncii.ro/pdfs/publicatii_agentie/factsn46-ro.pdf.

SĂNĂTATEA ȘI SIGURANȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR

**Profesor psihopedagog: Neagoe Daniel Nicolae,
Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Pitești, județul Argeș**

Instituțiile de învățământ reprezintă medii aparte în care siguranța și protecția la locul de muncă trebuie asigurate într-un mod special. Protecția muncii în școli este o activitate care se desfășoară nu doar pentru bunăstarea cadrelor didactice, ci și pentru asigurarea celor mai bune condiții pentru elevii înscriși și familiile acestora.

În cazul școlilor trebuie avut întotdeauna în vedere protecția mai multor categorii de persoane: cadrele didactice; personalul cu funcții auxiliare; elevii și familiile lor.

Angajatorii sunt solicitați să evalueze riscurile pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor și să acționeze în vederea prevenirii sau controlului acestor riscuri. Acest proces poate fi desfășurat într-o succesiune de etape:

- planificarea evaluării prin consultare cu lucrătorii ;
- identificarea riscurilor;
- identificarea persoanelor care pot fi vătămate, în ce mod și unde ;
- evaluarea nivelului de risc și decizia privind modul de acțiune ;
- luarea măsurilor în vederea eliminării sau reducerii riscului ;
- monitorizarea și analiza acțiunilor.

O instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități.

Datorită faptului că școala este mediul în care elevii își petrec marea majoritate a timpului, aceștia au nevoie să fie în siguranță, într-un mediu școlar sigur și fără factori de risc.

Comisia de sănătate și siguranță în muncă este responsabilă de implementarea normelor de protecție în școală. Aceasta este formată din cadre didactice din școala respectivă și coordonată de directorul unității de învățământ.

Printre esponsabilitățile Comisiei de Securitate și Sănătate în Muncă se enumeră următoarele:

- evaluarea riscurilor de îmbolnăvire sau accident și stabilirea măsurilor de prevenire și înlăturare a acestora;
- selectarea și punerea în aplicare a măsurilor de prevenire stabilite în urma evaluării;
- asigurarea sănătății și securității la locul de muncă din toate punctele de vedere;

- includerea în fișa postului a responsabilităților și atribuțiilor tuturor angajaților din interiorul unității de învățământ;
- elaborarea unor instrucțiuni personalizate de protecție a muncii în școli specifice unității de învățământ în care își desfășoară activitatea;
- evaluarea capacității fiecărui angajat de a-și îndeplini atribuțiile pentru asigurarea sănătății și protecției la locul de muncă;
- asigurarea tuturor resurselor necesare pentru instruire a cadrelor didactice și a personalului cu funcții auxiliare;
- informarea și pregătirea tuturor persoanelor vizate prin punerea la dispoziție de materiale instructive precum manualele, filmele educaționale și fișele tehnice de securitate.

Laboratoarele și atelierelor școlare sunt locurile în care elevii sunt cel mai mult expuși riscurilor cauzate de substanțe toxice și mașini periculoase. Nivelul de educație va influența semnificativ tipul de pericol și nivelul de risc, dar există câteva puncte comune:

- Instrucțiunile scrise trebuie afișate la loc vizibil și regulile de securitate evidențiate;
- Instrucțiunile de securitate trebuie prezentate verbal și comunicate la începutul fiecărui experiment ;
- Profesorii trebuie să aibă un comportament exemplar din punct de vedere al securității;
- Trebuie să existe o supraveghere suficientă în orice moment ;
- Orice persoană care lucrează cu un echipament tehnic trebuie să cunoască în întregime instrucțiunile de utilizare și întreținere, și cerințele de securitate și sănătate ;
- Trebuie purtat echipamentul individual de protecție și îmbrăcămintea de lucru adecvate;
- Echipamentele și uneltele trebuie verificate și întreținute în mod regulat ;
- Substanțele periculoase, uneltele și echipamentele trebuie depozitate în locuri sigure pentru a preveni utilizarea lor neautorizată ;
- Laboratorul sau atelierul școlar trebuie să fie curate, având echipamentul bine întreținut;
- Trebuie asigurată dotarea corespunzătoare pentru prim ajutor, de exemplu dușuri, pentru utilizare în cazul unui eveniment sau situație de urgență.

Bibliografie:

1. Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001;
2. Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, „Medicina Muncii”, ed. MEDMUN, 1999

3. Dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepă, „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, ed. Libra 2003
4. www.scoalaromaneasca.ro;
5. https://www.protectiamuncii.ro/pdfs/publicatii_agentie/factsn46-ro.pdf.

FIZICA IN LABORATORUL DE FIZICA-SECURITATE PENTRU SANATATE

Prof. Pasca Monica

Școala Gimnazială „Inv. M. Georgescu” Celaru

Munca în laborator este cheia progresului în domeniul științei. În laboratorul de fizică veți pune în practică proceduri de laborator fundamentale și tehnici experimentale pe care fizicienii le utilizează pentru dobândi noi cunoștințe.

Nici o activitate umană nu se poate face complet fără risc. Echipamentele și aparatele care le veți folosi implică variate măsuri de siguranță. Profesorul vă va îndruma în mod corespunzător, în ceea ce privește utilizarea echipamentelor și efectuarea experimentelor, dar trebuie să vă asumați responsabilitatea în acest proces. Cu implicarea activă a elevului și a profesorului, riscurile pot fi minime, astfel încât lucrul în laboratorul de fizică să poată fi un proces sigur și plăcut de descoperire.

Reguli de siguranță în laboratorul de fizică

1. Îmbrăcămintea personală trebuie să fie adecvată pentru munca de laborator

Pe parcursul activităților de laborator evitați să purtați coliere lungi, brățări și bijuterii voluminoase. Vaporii chimici pot reacționa cu unele bijuterii, cum ar fi perlele, și le pot deteriora.

Părul lung ar trebui să fie legat la spate, iar nasturii de la mâneci, încheiați.

Evitați să purtați haine largi pe corp. Îmbrăcămintea din bumbac este de preferat celei din lână, nailon sau poliester.

Purtați pantofi care să vă protejeze picioarele de scurgerile unor substanțe chimice.

2. NU lucrați niciodată singur în laborator

Lucrați în laborator numai sub supra-veghearea profesorului. Nu lăsați echipamentele nesupra-vegheate în timpul funcționării.

3. Păstrați ordinea și curățenia în zona de lucru

Pentru asigurarea condițiilor de igienă a muncii se va păstra curățenia la locul de muncă, iar la începutul și sfârșitul orei de laborator se va aerisi bine laboratorul.

De pe locul unde se desfășoară experimentele se vor îndepărta obiectele care nu sunt necesare.

Numai cărțile și caietele necesare experimentului sunt permise în laborator. Păstrați alte cărți, rucsacuri și articole similare în clasă sau în zona de depozitare desemnată.

Faceți ordine în timpul lucrului în laborator, aranjați aparatele și raportați orice produs deteriorat sau care lipsește.

Pentru a putea urmări ușor sau verifica schemele de montaj electrice, se recomandă ca toate elementele din montaj să fie așezate într-o ordine corespunzătoare spre a avea acces la nevoie, de exemplu:

- acces la manipularea întrerupătoarelor.
 - acces la manipularea și citirea instrumentelor electrice și electronice.
- Se va evita pe cât posibil încrucișarea dezordonată a firelor de legătură.

Nu se recomandă legături improvizate.

4. Pregătiți activitatea de laborator citind, în primul rând, regulile de protecție a muncii

Citiți fișa activității experimentale înainte de intrarea în laborator. Dacă nu sunteți sigur de ceva, cereți explicații profesorului.

5. Luați aminte întotdeauna la simbolurile de siguranță și avertismentele din fișa activității experimentale și caietul de notițe, postate în laborator, sau la avertismentele verbale ale profesorului.

Ele sunt oferite pentru siguranța voastră.

6. Cunoașteți procedurile adecvate în caz de incendiu, localizarea ieșirilor de incendiu și a echipamentelor de urgență

Asigurați-vă că știți procedurile de urmat în cazul unui incendiu sau a unei situații de urgență.

7. Raportați profesorului toate accidentele, imediat, chiar dacă sunt minore.

Dacă aveți o durere de cap, vă doare stomacul sau sunteți amețit, anunțați imediat profesorul.

8. Raportați profesorului scurgerile de substanțe chimice, imediat

Anunțați profesorul, înainte de a încerca să curățați substanțele respective. Profesorul vă va spune dacă este sigur pentru voi să faceți acest; dacă nu, profesorul va ști cum trebuie curățat, în condiții de siguranță, locul respectiv.

9. Experimentele de laborator trebuie să fie aprobate de către profesor înainte de a fi încercate de către elev

NU efectuați experimente neautorizate de către profesor și nu schimbați destinația materialelor sau echipamentelor. Folosiți numai materialele și echipamentele enumerate în lista de echipamente din fișa de activitate sau autorizate de către profesor.

Urmați etapele specificate în fișa de lucru sau descrise în manual și aprobate de către profesor.

10. Lucrați cu atenție

Aveți grijă de cei din jurul vostru sau de echipamente atunci când se efectuează un experiment. Dacă nu sunteți sigur cum se procedează, întrebați profesorul.

11. Amuzamentul în laborator este foarte periculos

Echipamentele și aparatura de laborator nu sunt jucării; nu vă jucați niciodată în laborator sau nu folosiți timpul utilizării laboratorului sau echipamentele pentru altceva decât scopul propus.

12. Alimentele, băuturile și guma de mestecat nu sunt permise în laborator

13. Nu gustați niciodată substanțele chimice.

Nu atingeți substanțele chimice și nu le permiteți să intre în contact cu pielea voastră.

14. Manifestați extremă prudență atunci când lucrați cu plite sau alte dispozitive de încălzire

Țineți capul, mâinile, părul și îmbrăcămintea departe de flacără sau zonele încinse.

Închideți dispozitivele de încălzire atunci când nu sunt folosite. Țineți minte că metalele aflate în contact cu suprafețele încălzite vor deveni fierbinți prin conducție.

Asigurați-vă că toate dispozitivele de încălzire și arzătoarele de gaz sunt închise înainte de a pleca din laborator.

Nu lăsați niciodată o plită electrică sau alt dispozitiv de încălzire nesupravegheat atunci când este în uz. Țineți minte că nu toate articolele din metal, ceramică, sticlă par fierbinți atunci când sunt.

Permiteți tuturor elementelor să se răcească înainte de depozitare.

15. Manifestați prudență atunci când lucrați cu echipamente electrice

Nu utilizați echipamente electrice cu fire răsucite sau neizolate.

Asigurați-vă că aveți mâinile uscate înainte de a utiliza echipamentele electrice.

16. Spălați-vă pe mâini cu apă și săpun la încheierea fiecărei activități de laborator.

Bibliografie

- Dr. ing. Al. DARABONT, Dr. ing. St. KOVACS, Ing. D. DARABONT, „Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii” – 1998
- Dr. ing. Al. DARABONT, “Risc și securitate în muncă”, vol. 3-4, ed. 1996
- Darabont, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă– Ed. Agir, 2001
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, ed. Libra 2003

SISTEMUL DE MANAGEMENT AL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII ÎN ȘCOLI

Picu Emilia Mădălina

Liceul Tehnologic „Dimitrie Filiașanu” Filiași

OHSAS este seria de evaluare pentru Sănătatea și Securitatea Muncii (SSM), pentru sisteme de management privind sănătatea și securitatea muncii. A fost creat în scopul ajutorării organizațiilor să controleze sănătatea muncii și pericolele securității în muncă. Seria s-a dezvoltat ca răspuns la o cerere largă pentru un ghid recunoscut ca bază pentru evaluări și certificări.

OHSAS ajută într-o varietate de aspecte: minimalizarea riscului pentru angajați și alte persoane, îmbunătățirea unui sistem existent de management OH&S, demonstrarea preocupării pentru sănătatea și siguranța personalului sau creșterea siguranței în raport cu managementul riscului.

Sistemul OHSAS este aplicabil oricărei organizații care dorește:

- să stabilească un sistem de management OH&S (OH&S – sănătate și securitate ocupațională) pentru a elimina sau minimiza riscurile pentru angajați și alte părți interesate care pot fi expuse la riscuri OH&S asociate cu activitățile sale;
- să implementeze, să mențină și să îmbunătățească în mod continuu un sistem de management OH&S;
- să se asigure de propria conformitate cu politica sa OH&S declarată;
- să demonstreze această conformitate și altora;
- să obțină certificarea/înregistrarea sistemului său de management OH&S de către o organizație externă;
- să realizeze o auto-determinare și o declarație a conformității cu specificația OHSAS.

Avantajele certificării Sistemului de Management al Sănătății și Securității Ocupationale:

Avantaje externe:

- ❖ Îmbunătățirea modului de percepere a organizației de către membrii societății.
- ❖ Percepția cât mai favorabilă din partea consumatorilor, este deosebit de important într-o societate de consum tot mai competitivă.
- ❖ Îmbunătățirea relațiilor cu partenerii de afaceri și organismul de certificare.
- ❖ Creșterea competitivității pe piața națională și internațională.
- ❖ Îmbunătățirea relațiilor cu toate autoritățile competente din domeniul securității și sănătății ocupaționale.

Avantaje interne:

- ❖ Crearea unui cadru unic și coerent pentru eliminarea pericolelor și riscurilor legate de muncă.

- ❖ Identificarea pericolelor și evaluarea riscurilor profesionale.
- ❖ Realizarea unui control mai eficient asupra factorilor de risc de accidentare și / sau îmbolnăvire profesională.
- ❖ Îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru angajați.
- ❖ Implementarea de măsuri care să asigure îmbunătățirea continuă a sistemului.
- ❖ Crearea unui sistem de muncă cu riscuri scăzute de accidentare și / sau îmbolnăvire profesională.
- ❖ Obținerea unor performanțe superioare din partea angajaților.
- ❖ Îmbunătățirea comunicării cu și dintre angajați.
- ❖ Îmbunătățirea mediului de muncă și a relațiilor interumane la locul de muncă.
- ❖ Conștientizarea personalului cu privire la valoarea pe care organizația o acordă capitalului său uman.
- ❖ Fidelizarea personalului prin creșterea încrederii acordate.

SR OHSAS 18001:2008 Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale. Cerințe

Acest standard din seria Evaluarea Sănătății și Securității Ocupaționale (OHSAS), împreună cu OHSAS 18002 – Linii directoare pentru implementarea OHSAS 18001, au fost elaborate ca răspuns la cererea clienților cu privire la un standard recunoscut al sistemului de management al sănătății și securității ocupaționale, față de care pot să fie evaluate și certificate sistemele lor de management.

OHSAS 18001 a fost elaborat pentru a fi compatibil cu standardele pentru sisteme de management ISO 9001:2000 (Calitate) și ISO 14001:2004 (Mediu), pentru a facilita integrarea sistemelor de management al calității, mediului și al sănătății și securității ocupaționale de către organizații, în cazul în care se dorește acest lucru.

Principalele schimbări față de ediția anterioară sunt:

- „Sănătății” i se acordă o mai mare importanță.
- OHSAS 18001 este acum un standard și nu o specificație sau un document ca în ediția anterioară. Acest lucru reflectă interesul crescând față de adoptarea lui OHSAS 18001 ca bază pentru standarde naționale referitoare la sistemul de management al sănătății și securității ocupaționale.
- Diagrama modelului „ Planifică – Efectuează – Verifică – Acționează” este prezentată doar în capitolul Introducere, în totalitate, și nu ca secțiuni de diagrame la începutul fiecărui articol.
- Publicațiile de referință din articolul 2 se limitează doar la documente internaționale.
- Au fost adăugate noi definiții, iar definițiile existente au fost revizuite.
- Există îmbunătățiri semnificative în alinierea cu ISO 14001:2004 pe tot parcursul standardului și a fost îmbunătățită compatibilitatea cu ISO 9001:2000.
- Termenul „risc tolerabil” a fost înlocuit cu termenul „risc acceptabil”.
- Termenul „accident” este acum inclus în termenul „incident”.

– Definiția termenului „pericol” nu se mai referă la „dauna adusă proprietății sau daună adusă mediului de lucru”. Acum se consideră că astfel de „daune” nu sunt direct legate de managementul sănătății și securității ocupaționale, care reprezintă scopul prezentului standard OHSAS, ci sunt incluse în domeniul managementului activelor. În schimb, riscul ca astfel de „daune” să aibă efect asupra sănătății și securității ocupaționale ar trebui identificat prin intermediul procesului de evaluare a riscurilor din cadrul organizației, și ținut sub control prin aplicarea unui control adecvat al riscurilor.

– Articolele 4.3.3 și 4.3.4 au fost îmbinate, aliniindu-se cu ISO 14001:2004.

– nouă cerință a fost introdusă pentru a lua în considerare ierarhizarea controalelor ca parte a planificării OH&S.

– Managementul schimbării este acum prezentat mai explicit.

– A fost introdus un nou articol: „Evaluarea conformării”.

– Au fost introduse noi cerințe referitoare la participare și consultare contractorilor.

– Au fost introduse noi cerințe pentru investigarea incidentelor.

Bibliografie

1. SR OHSAS 18002:2009 Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale – Ghid pentru implementarea standardului OHSAS 18001:2007
2. <https://standardizare.wordpress.com/2009/03/09/ohsas/>

STRATEGII CONSTRUCTIVE DE SOLUȚIONARE A STĂRILOR CONFLICTUALE DIN SISTEMUL EDUCAȚIONAL

Prof. Pitiș Eugenia

Școala Gimnazială „Sf. Gheorghe”, Craiova

„Adevărata descoperire nu înseamnă să găsești tărâmurii noi,
ci să vezi lumea cu alți ochi.” (Marcel Proust)

Capacitatea de a gestiona cu succes conflictele este o abilitate importantă pentru directorii de școli. Un motiv important pentru aceasta este faptul că managerii școlari se confruntă cu divergențele între nevoile individuale și cele organizaționale, solicitându-le să petreacă o mare parte din timpul lor pentru medierea conflictelor. Strategia „corespunzătoare” de gestionare într-o anumită situație necesită identificarea originii conflictului, a participanților precum și a relațiilor lor, în scopul de a aplica tehnica de soluționare cea mai eficientă. În mod ideal tehnica trebuie să reducă dimensiunea disfuncțională a conflictului, astfel încât să se profite de funcționalitatea acestuia pentru binele tuturor celor implicați. Din moment ce conflictul este inevitabil în școli, managerii școlari trebuie să fie pregătiți pentru a le răspunde, nu neapărat pentru a elimina, pentru că este imposibil, ci pentru a obține beneficii de pe urma lor. În consecință, anticiparea, identificarea conflictelor trebuie să constituie primele două faze ale unui management al conflictelor eficient.

Cercetările empirice desfășurate au pus în evidență faptul că stările conflictuale sunt inevitabile în școlile noastre. Pentru a le gestiona ca o resursă de creație directorii trebuie să recunoască că există conflicte și să le conștientizeze pentru a fi tratate eficient. Înțelegerea conflictelor va permite directorilor de școli să se ocupe mai eficient de problemele organizaționale ale școlii, de implementarea schimbărilor în organizația școlară. Nu numai managerii școlari trebuie să depună eforturi pentru a înțelege conflictul, ci și ceilalți actori, cadrele didactice, pentru a nu cădea în capcana vizualizării în continuare a conflictului într-o perspectivă negativă. Scopul general al acestei cercetări este, în primul rând, de natură metodologicoteoretică, în sensul că reprezintă o contribuție la studiul conflictului în contextul organizațional al școlii, schițând o serie de argumente și strategii pentru gestionarea constructivă a conflictelor în contextul unor schimbări cu caracter continuu. În acest sens, contribuția principală se referă la configurarea unui cadru conceptual, care să permită o analiză adecvată a conflictelor de substanță din organizația școlară. Astfel, procedeele de analiză a conflictului tip, de gestionare și rezolvare a unui conflict, în special listele de strategii și tactici de mediere și negociere din literatura de specialitate, au fost integrate în perspectiva școlii ca organizație care învață și produce învățarea. Managerii organizațiilor școlare trebuie să fie

conștienți de faptul că un conflict într-o organizație poate fi pozitiv sau negativ, poate contribui la eficiența organizației și la realizarea obiectivelor, în condițiile în care conflictul este unul „sănătos” (funcțional) și nu îi este permis să ruleze la extreme patologice. Liderii organizației școlare trebuie să identifice dacă situațiile conflictuale sunt de fond sau afective, personalizate. Situațiile conflictuale de fond fac referire la decizii, direcții și acțiuni, în timp ce cea de-a doua categorie sunt conflicte de personalitate.

Prin identificarea și înțelegerea naturii conflictului pot fi abordate în mod eficient strategii de soluționare a conflictelor identificate anterior.

- Managerii organizației școlare să instituționalizeze harta de gestionare a conflictelor;
- Să adopte medierea ca pe o opțiune de gestionare a tuturor conflictelor care apar în organizație;
- Să evalueze activitățile de gestionare a conflictelor pentru a stabili dacă au fost atinse obiectivele stabilite;
- Să dezvolte parteneriate cu membrii organizației pentru a explora modul în care aceștia percep conceptul de gestionare a conflictelor și în care pot fi antrenate abilitățile lor în activitățile de gestionare a stărilor conflictuale;
- Managerii trebuie să fie în mod permanent conștienți de existența situațiilor conflictuale și de gradul de răspuns pe care îl au membrii organizației. În concluzie trebuie remarcat că stările conflictuale sunt realități care traversează toate granițele organizatorice și care afectează indivizi și grupuri.

Conflictul este inevitabil în școlile noastre. Managerii școlari pentru a le gestiona ca o resursă de dezvoltare, trebuie să recunoască că există conflict și că poate fi tratat eficient. Înțelegerea conflictelor va permite managerilor școlari să se ocupe de problemele de eficiență organizațională, de raportul dintre elementele de stabilitate și cele de schimbare. Gestionate în mod corespunzător printr-un stil adecvat de gestionare a conflictelor poate mări eforturile managerilor școlari în atingerea obiectivelor organizației școlare. Pentru managerii școlari care se confruntă realist cu stările conflictuale, acestea pot reprezenta o forță dinamică care să faciliteze organizației creșterea, schimbarea, adaptarea și supraviețuirea. Din punct de vedere metodologic demersul investigativ pentru elaborarea unui cadru metodologic privind strategiile de soluționare a stărilor conflictuale în organizația școlară este acțiunea – cercetare.

În concluzie trebuie remarcat că stările conflictuale sunt realități care traversează toate granițele organizatorice și care afectează indivizi și grupuri. Conflictul este inevitabil în școlile noastre. Managerii școlari pentru a le gestiona ca o resursă de dezvoltare, trebuie să recunoască că există conflict și că poate fi tratat eficient. Înțelegerea conflictelor va permite managerilor școlari să se ocupe de problemele de eficiență organizațională, de raportul dintre elementele de stabilitate și cele de schimbare. Gestionate în mod corespunzător printr-un stil adecvat de gestionare a

conflictelor poate mări eforturile managerilor școlari în atingerea obiectivelor organizației școlare. Pentru managerii școlari care se confruntă realist cu stările conflictuale, acestea pot reprezenta o forță dinamică care să faciliteze organizației creșterea, schimbarea, adaptarea și supraviețuirea.

Modelul cercetării-acțiune propus de Kurt Lewin (1946) este compus din:

- diagnoză, analiza problemelor și formularea ipotezelor;
- terapie, prin care ipotezele sunt testate direct în procesul de schimbare.

Pornind de la acest model cercetarea-acțiune se definește ca un proces de diagnosticare a problemelor, de planificare și implementare a acțiunilor de reducere sau de eliminare a disfuncționalităților, concomitent cu monitorizarea schimbărilor sociale induse.

Cercetarea-acțiune are patru caracteristici (cf. Bums, 1990/2000,444, Chelcea S., 2004): a) este situațională, în sensul că vizează diagnoza unei probleme în contextul ei specific și se urmărește rezolvarea ei în contextul dat;

b) presupune colaborarea cercetătorului cu actorii sociali în diagnoza problemelor;

c) presupune participarea nemijlocită a actorilor sociali în desfășurarea cercetării;

d) este autoevaluativă, toți cei implicați în cercetare evaluează continuu rezultatele schimbărilor produse.

Consider oportună și necesară valorificarea cercetării-acțiune pentru că strategiile de gestionare a stărilor conflictuale în organizația școlară sunt dependente de o serie de factori situaționali: importanța conflictului așa cum este perceput el de către manageri și de către actorii sociali implicați, de presiunea timpului, de cauzele conflictului (determinat de ambiguități, de diferențe de interpretare, de diferențe de scopuri și valori), de specificul relațiilor dintre cei aflați în conflict, de frecvența interacțiunilor viitoare ale celor aflați în conflict, de probabilitatea angajamentului părților față de o soluție propusă de manager, de orientarea părților, în situația în care li s-ar ceda controlul asupra rezolvării stării conflictuale. Managerii care vor recurge la utilizarea modelului cercetării-acțiune nu o vor face pentru a descoperi noi adevăruri, ci pentru că acest model le va oferi posibilitatea de gestionare eficientă a stărilor conflictuale prin care pot contribui la construirea unui climat pozitiv. În școală, în activitatea instructiv-educativă profesorii promovează strategii de învățare prin colaborare și cooperare, lucrul în echipă, dar la nivelul organizației școlare cadrele didactice promovează astfel de strategii? Se promovează cooperarea și colaborarea, se încurajează munca în echipă? Răspunsurile la aceste întrebări sunt importante pentru că echipa ca formă de organizare a activității reduce sursele multe din sursele conflictelor încă din „fașă”, datorită procesului de comunicare deschis din cadrul echipei. În consecință se impune construirea unui climat de muncă deschis care să încurajeze procesele competitive benefice, în care părțile să „concuereze” unele cu altele dar fără a se ajunge la conflicte disfuncționale, cu efecte negative atât la nivel individual, cât și la nivel organizațional.

Bibliografie:

1. Popescu Alexandrina- Managementul conflictului în organizația școlară
2. Managementul conflictului, 2001. Ghid MEC – CNPP: București
3. Ghergut, A., 2007. Managementul General și Strategic în Educație. Editura Polirom: București.
4. Hocker, J. & Wilmont, W., 1985. Comprehensive Assessment Guides, Interpersonal Conflict. Brown Publishers, Dubuque, Iowa, pp. 149-156;
5. Iucu, B.,R., 2000. Managementul și gestiunea clasei de elevi. Editura Polirom: București.
6. Manolescu, A., 1998. Managementul resurselor umane. Editura R.A.: București.
7. Matran, F., 2000. Situații conflictuale și de criză în clasa de elevi. Universitatea de Arte Plastice.
8. Petelean A., 2004. Disconfort, incident, neînțelegere, tensiune sau criză?, Managementul conflictelor.
9. Wendy Grant. 1997, Rezolvarea conflictelor, București, Teora.

SECURITATEA SI SANATATEA IN UNITATILE DE INVATAMANT

Prof. Inv. Primar: Sandu Mihaela
Școala Gimnazială „Înv.M. Georgescu” Celaru

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Nu de alta, dar acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță. Ar fi interesant de aflat, de pildă, câți știu că existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor!

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;

2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală

3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;

3. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;

4. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Strategia Uniunii Europene în domeniul securității și sănătății în muncă a nominalizat educația și cultura preventivă ca factori-cheie pentru menținerea și îmbunătățirea calității muncii. În scopul susținerii acestei strategii, Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a publicat un raport intitulat Integrarea securității și sănătății în muncă în sectorul învățământ: Bune practici în școală și în învățământul profesional, care prezintă, de o manieră globală, exemple de bune practici din Europa și evidențiază etapele care conduc la o strategie sistematică în vederea integrării securității și sănătății în muncă (SSM) în domeniul educației și formării. Vom prezenta mai jos o sinteză a acestui raport, structurată pe trei tipuri de abordare: „holistică”, pe baza programei școlare și pe baza locului de muncă. Exemplele de bune practici sunt repartizate în funcție de acestea.

Raportul conține 36 exemple de bune practici, din care 14 sunt prezentate ca studii de caz. În prima categorie întâlnim o viziune globală asupra securității și sănătății în muncă și dimensiunea stării de bine fizice, mentale și sociale. Aceste cazuri sunt orientate spre ansamblul sistemului educațional în vederea îmbunătățirii mediului de muncă și de învățare. În Anglia, „Standardul național pentru o școală sănătoasă“ este un program național care prevede un proces de acreditare pentru parteneriatele din domeniile învățământ și sănătate. „O școală în deplină securitate“ este o inițiativă identificată în sistemul olandez de educație, orientată spre lărgirea comunicării cu privire la securitate și violență în cadrul școlilor și în jurul acestora. În același sens, Grecia a adoptat dezvoltarea de proceduri globale pentru evaluarea securității zilnice în școală și în mediul înconjurător școlii, prin dezvoltarea unui parteneriat public-privat intitulat „Lumină asupra securității în școală“. La acesta se adaugă „Cercul școlar“, un concept referitor la conceperea mediului de muncă și de învățare în școlile suedeze.

Abordarea pe baza programei școlare

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Abordarea pe baza locului de muncă

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar „Controlați“ (Anglia) e o resursă pedagogică multimedia cu exemple concrete de riscuri la locul de muncă. Nu în ultimul rând, în Italia, „SSM integrată în modele de

programe școlare“ are ca obicetive planificarea și testarea de module standard de instruire cu privire la securitatea în școli și în centrele de formare profesională.

Un posibil model de integrare

Pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Etapa 1: informarea

Culeg informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidentele copiilor și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țin cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare

Etapa a 2-a: planificarea

Identific, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul meu, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa a 3-a: decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, pot să decid realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definind scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabilind un plan de ac-țiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa a 4-a: realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa a 5-a: evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Etapa a 6-a: continuarea

Dezvolt un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabilesc planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

In acest context, colectivul clasei pe care-l coordonez are parteneriat cu SVSU Celaru “Prietenii noștrii, pompierii!”

Bibliografie

- Dr. ing. Al. DARABONT, Dr. ing. St. KOVACS, Ing. D. DARABONT, „Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii” – 1998
- Dr. ing. Al. DARABONT, „Risc și securitate în muncă”, vol. 3-4, ed. 1996
- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă– Ed. Agir, 2001
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepă, ed. Libra 2003

NORME DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ

CLASA A VII-A – EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ

Prof. Stănescu Alina

Liceul Tehnologic Electrotimiș, Timișoara, Timiș,

Prof. Stănescu Tony

Școala Gimnazială Izvin, Timiș

1. MATERIALE TEXTILE

- În timpul lucrului, se va purta obligatoriu echipamentul de lucru și de protecție;
- În cazul apariției unor defecțiuni la părțile mecanice sau electrice, mașina trebuie oprită imediat;
- Unele mașini din industria confecțiilor textile au instalații care produc abur (fierul de călcat), de aceea trebuie manevrat cu atenție;
 - Pe mașinile și utilajele din industria confecțiilor textile se aplică etichete de avertizare pentru evitarea riscului de accidentare;
 - Obiectele ascuțite (foarfecile), trebuie să fie în stare bună de funcționare, pentru a evita accidentele;
 - Este interzisă aglomerarea locului de muncă cu obiecte: unelte, foarfeci, șurubelnițe, chei;
 - În permanență se va menține curățenia la locul de muncă.

2. MATERIALE LEMNOASE

- Tejgheaua sau masa de lucru se menține în ordine;
- Se vor folosi numai unelte fără defecte, cu mânere netede, bine fixate, fără fisuri sau crăpături;
- În funcție de operația executată, se va purta echipament de protecție format din: salopetă, ochelari, mănuși, căști de protecție, mască, etc;
 - Materialul de prelucrat trebuie să fie bine fixat;
 - Pânzele și lamele tăietoare vor fi bine ascuțite și nu se verifică cu mâna;
 - Resturile de material rezultate prin prelucrare se îndepărtează cu o mătură, nu cu mâna liberă și se vor sufla;
 - La aplicarea băițurilor, lacurilor și a vopselelor, se va purta echipament de protecție, având în vedere că se degajă vapori toxici și inflamabili;
 - În unitățile de prelucrare a lemnului, sunt obligatorii stingătoarele de incendiu. Pentru incendiile de lemn se folosesc stingătoare cu apă, pulbere și spumă, iar după incendiile cu lacuri, vopsele, materiale lichide, se vor folosi și stingătoarele cu dioxid de carbon;
 - Elevii execută lucrările practice numai cu îndrumarea și sub supravegherea profesorului.

3. MATERIALE METALICE

- Manevrarea cu atenție a materialelor, semifabricatelor, pieselor mai grele și a diferitelor substanțe chimice folosite în cadrul unor operații;

- Purtarea echipamentului de protecție adecvat(salopetă, mănuși, ochelari de protecție, mască de protecție,etc.);
- Folosirea sculelor, instrumentelor, dispozitivelor, utilajelor în perfectă stare de funcționare și numai pentru domeniul lor de folosință, evitarea suprasolicitării acestora pentru a elimina posibilitatea distrugerii;
- Manipularea cu atenție a sculelor, instrumentelor, dispozitivelor, care au vârful ascuțite sau margini tăioase;
- Dotarea mașinilor și utilajelor cu dispozitive de protecție corespunzătoare.

Bibliografie

Marinela Mocanu, Dache Magda, Loredana-Irean Săndulescu, Manual de educație tehnologică și aplicații practice, manual pentru clasa a VII-a, editura Aramis, București , 2019.

INTEGRAREA SSM ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT LA NIVEL DE CURRICULUM ȘCOLAR– ACTIVITĂȚI ALE STATELOR MEMBRE DIN UE

Prof. Stoian Carmen, Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova

Pentru a sprijini educația în domeniul securității și sănătății în muncă (SSM) în școli, este necesară oficializarea acesteia în curriculumul școlar. Modul în care statele membre ale UE au integrat SSM și educația referitoare la riscuri în programele lor naționale, sunt aspecte ce vor fi prezentate mai jos.

Există progrese și activități considerabile atât la nivelul educației primare, cât și la nivelul educației gimnaziale în ceea ce privește atât acțiunile realizate, cât și cele planificate în statele membre. Acțiunile care vizează integrarea SSM în învățământ la nivel de curriculum școlar includ:

- prevederi legale;
- programe școlare voluntare;
- ghiduri practice și resurse informative în sprijinul aplicării prevederilor legale și programelor voluntare;
- recomandări oficiale;
- ghiduri practice și resurse informative naționale în cazul în care nu a fost stabilit un curriculum școlar;
- campanii de promovare în sprijinul integrării SSM în învățământ;
- abordări legate de școli sigure și sănătoase.

Cooperarea privind educația la nivel european duce la o convergență în ceea ce privește disciplinele fundamentale și obiectivele de învățare în școlile din statele membre. Educația cu privire la riscuri și SSM nu sunt tratate, în general, ca o disciplină de sine stătătoare; în schimb, există numeroase oportunități pentru integrarea SSM în obiectivele de învățare a celorlalte discipline fundamentale din curriculumul școlar, cum ar fi științele, educația fizică, educația sanitară și educația cetățenească. În consecință, este important să se dezvolte obiectivele de învățare legate de educația cu privire la riscuri și de SSM în cadrul disciplinelor fundamentale din curriculumul școlar pentru diferite niveluri de vârstă.

În momentul introducerii SSM și a educației referitoare la riscuri în curriculumul școlar, se adoptă deseori o abordare axată pe *parteneriate*, implicând organisme cum ar fi autorități din domeniul SSM, ministere ale educației și autorități care răspund de curriculumul școlar. Pe măsură ce curriculumul național se modifică și se dezvoltă, autoritățile din domeniul SSM trebuie, de asemenea, să fie în măsură să influențeze acest proces încă din faza de propunere.

Numeroase *resurse inovatoare* au fost dezvoltate la nivel național și regional în statele membre, pentru a susține predarea. Resursele și planurile de predare în clasă care au legătură cu curriculumul vor fi cât se poate de utile.

În unele state membre, cum ar fi Suedia, se adoptă *abordări integrate* prin care se stabilește o legătură între educația referitoare la riscuri și un mediu de învățare sigur pentru profesori și elevi, dar și cu sănătatea elevului la școală. Unele inițiative sprijină educația referitoare la riscuri în școli, oferind în același timp sprijin școlilor pentru a îmbunătăți securitatea în clădirile școlii. Elevii pot fi implicați activ în probleme privind securitatea în școli, de exemplu, prin desemnarea unor reprezentanți ai elevilor cu probleme de securitate – cerință legală în unele state membre – și participarea elevilor la identificarea pericolelor în școli.

Deși există unele resurse excelente disponibile pentru profesori, s-a acordat o atenție mult mai redusă *pregătirii profesorilor* înșiși. Se recunoaște faptul că profesorii au nevoie de pregătire în ceea ce privește modul de aplicare a educației referitoare la riscuri; dacă nu dispun de o astfel de pregătire, iar educația referitoare la riscuri este doar o opțiune care poate fi aleasă din programă, aceștia ar putea fi refractari în ceea ce privește încercarea de a o preda și ar putea opta pentru un subiect mai confortabil pentru ei, chiar dacă li s-au pus la dispoziție resurse corespunzătoare. În consecință, este nevoie de programe de formare pentru profesorii existenți, iar predarea SSM și a educației referitoare la riscuri trebuie inclusă în programele de formare ale viitorilor profesori. Toți profesorii de la toate nivelurile de învățământ au nevoie de această pregătire.

Exemple de dezvoltare de abilități ale elevilor în cadrul curriculumului pentru educația referitoare la riscuri

Exemple de abilități personale și sociale

- să dobândească și să demonstreze abilități în materie de securitate;
- să își asume responsabilități;
- să fie în măsură să solicite ajutor;
- să își dezvolte încrederea de a oferi sfaturi;
- să facă față stereotipurilor și presiunilor nefolositoare;
- să recunoască riscurile și să facă alegeri mai sigure.

Exemple de abilități în domeniul sănătății

- să fie în măsură să acorde primul ajutor;
- să promoveze un stil de viață sănătos.

Exemple de abilități privind cetățenia

- să înțeleagă nevoia existenței regulilor;
- să ia parte la elaborarea și modificarea regulilor;
- să cerceteze și să discute probleme locale și de actualitate;

- să țină cont de problemele sociale și morale;
- să participe la luarea deciziilor.

Exemple de învățare legată de carieră

■ să se întâlnească și să discute cu persoane care au o serie de roluri și competențe în domeniul muncii;

- să își identifice propriile competențe și realizări;
- să se gândească la modalități de dezvoltare a acestor competențe.

Exemple de competențe specifice educației referitoare la riscuri, de exemplu, în cadrul unor discipline practice din curriculum

- să fie informați cu privire la pericole, riscuri și controlul riscurilor;
- să recunoască pericolele, să evalueze riscurile și să adopte măsuri în vederea controlului riscurilor pentru sănătatea lor și a celorlalți colegi;
- să utilizeze informațiile pentru a evalua riscurile imediate și cumulative;
- să își gestioneze mediul pentru a asigura sănătatea și securitatea lor și a altora;
- să explice etapele care trebuie parcurse pentru controlul riscurilor.

Printre factorii de succes privind integrarea SSM în învățământ se numără:

- stabilirea unui angajament clar și furnizarea de resurse adecvate;
- stabilirea unor obiective pentru integrarea SSM în învățământ în strategia națională privind SSM;
- fundamentarea acțiunilor pe baza cercetării referitoare la ceea ce se întâmplă în realitate, ceea ce poate fi realizat în mod realist, ceea ce funcționează cel mai bine etc.;
- dezvoltarea unei cooperări strânse cu autoritățile din domeniul educației, în special cu organismele care elaborează curriculumul național;
- identificarea oportunităților de integrare a SSM în curriculumul școlar și încercarea de a influența curriculumul pe măsură ce aceasta se modifică și se dezvoltă;
- crearea de propuneri și inițiative personalizate pentru programa de bază și pentru politica și metodele de predare actuale, inclusiv integrarea educației referitoare la riscuri în programa obligatorie și voluntară; printre domeniile cheie în care integrarea SSM este esențială se numără educația personalului, educația sanitară și socială, precum și educația cetățenească; educația referitoare la riscuri ar trebui integrată, de asemenea, în școlile care promovează sănătatea (programele „școli sănătoase”);
- dezvoltarea unor obiective de predare pentru SSM și educația referitoare la riscuri pentru subiectele relevante din cadrul programelor, potrivite vârstei și abilităților copiilor și tinerilor; concentrarea obiectivelor de învățare pe dezvoltarea înțelegerii riscului, inclusiv recunoașterea pericolelor, evaluarea riscurilor și dezvoltarea unui comportament mai sigur bazat pe informare;

- furnizarea de resurse privind SSM/educația referitoare la riscuri, adecvate pentru diferitele discipline din curriculumul școlar și nivelurile de vârstă;

- asigurarea dezvoltării profesionale în domeniul educației referitoare la riscuri pentru profesori și instructori; formarea este necesară pentru profesorii de la toate nivelurile, atât în cadrul dezvoltării profesionale a profesorilor titulari, cât și în cadrul programelor destinate profesorilor stagiați; analizarea nevoilor altor persoane implicate în educație, cum ar fi cele implicate în administrarea școlilor, precum și părinții;

- dezvoltarea unei calificări în domeniul SSM la nivelul școlii, care să se potrivească cu sistemul de calificare al școlii;

- dezvoltarea de parteneriate cu promotori esențiali ai educației referitoare la riscuri, pentru a obține o abordare consecventă și a evita repetările;

- ghidarea inițiativelor și monitorizarea și revizuirea progreselor;

- efectuarea de schimburi de experiență și constituirea de rețele;

- situarea învățării despre riscuri în cadrul unei abordări la nivelul întregii școli a securității și riscurilor; abordarea ar trebui să se refere atât la un mediu sigur de învățare pentru elevi, cât și la sănătatea și securitatea personalului; stabilirea unei legături între acest aspect și inițiativele privind „școlile sănătoase”.

Bibliografie

Educația pentru sănătate în școală – manual orientativ; Ed. Fiat Lux -1999

Pliant Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în muncă

<http://agency.osha.eu.int/publications/reports>.

http://osha.europa.eu/priority_groups/young_people

<https://osha.europa.eu/sites/default/files/publications>

http://osha.europa.eu/en/publications/reports/teachers-trainingrisk-education_TE3111358ENN/view

<http://osha.europa.eu/en/publications/factsheets>

<http://osha.europa.eu/en/topics/osheduca>

ORGANIZAREA ȘI REALIZAREA INSTRUCȚAJULUI DE PROTECȚIE A MUNCII ÎN ȘCOLI ȘI LA OPERATORII ECONOMICI

Prof. Șarpe Stela, Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Craiova

În zilele noastre școala are un rol important atât pentru instruirea elevilor cât și ca mediu în care aceștia își petrec timpul și socializează. Atât profesorii cât și elevii pot petrece în medie 8 ore pe zi în interiorul școlii, ceea ce solicită o foarte bună organizare a instituției de învățământ pentru asigurarea condițiilor care susțin desfășurarea proceselor ce au loc aici în condiții de eficiență. În acest sens, privim implementarea normelor de protecție a muncii în școli ca măsura de bază care contribuie la reducerea riscurilor și ridică nivelul condițiilor de sănătate și securitate, atât pentru elevi cât și pentru profesori și personalul auxiliar.

În instituțiile școlare din sistemul nostru de învățământ, securitatea și sănătatea în muncă se constituie ca sarcină didactică pentru personalul didactic care organizează procese de muncă și ca obligație pentru toate cadrele din școli sau din unitățile economice care conduc procese de muncă și de producție desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

În implementarea normelor de protecția muncii în școli, au responsabilități principale conducătorul unității de învățământ și comisia de securitate și sănătate în muncă. Aceștia vor desfășura toate acțiunile necesare pentru:

- asigurarea securității și sănătății în toate aspectele referitoare la muncă;
- asigurarea evaluării riscurilor pentru securitatea și sănătatea angajaților, pentru a stabili măsurile de prevenire necesare;
- dispunerea evaluării riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională pentru toate locurile de muncă și pentru toți angajații, inclusiv pentru cei care sunt expuși la riscuri particulare;
- alegerea și implementarea măsurilor de prevenire, în urma efectuării evaluării, celor mai potrivite pentru asigurarea protecției și reducerea riscurilor;
- stabilirea măsurilor tehnice și organizatorice de protecție a muncii în concordanță cu mediul de muncă și factorii de risc evaluați la fiecare loc de muncă;
- stabilirea în fișa postului a răspunderilor și atribuțiilor angajaților și a tuturor participanților la procesul de muncă, în întreaga arie de protecție a muncii, corespunzător funcțiilor;

- elaborarea instrucțiunilor proprii de protecția muncii în școli, în care să fie elaborate și detaliate normele specifice;
- estimarea și evaluarea capacității angajaților de a îndeplini sarcinile de muncă ce le revin din punctul de vedere al securității și sănătății în muncă;
- informarea și educarea angajaților în privința normelor de protecția muncii în școli prin instructaj, manuale, filme, cărți, fișe tehnice de securitate;
- asigurarea resurselor necesare pentru instruirea și formarea personalului cu atribuții în domeniul protecției muncii.

Un sector special al normelor de protecție a muncii în școli îl ocupă activitatea care se desfășoară în laboratoare, cabinete și ateliere. Toate normele vor fi particularizate aici, în funcție de specificul activității desfășurate și de riscurile implicate. Amenajarea și dotarea spațiilor trebuie să aibă în vedere evitarea și reducerea accidentării și folosirea necorespunzător a aparaturii. Astfel, se vor stabili instrucțiuni proprii de protecție a muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor care se desfășoară în laborator sau în atelier.

În ceea ce îi privește pe elevi, aceștia trebuie să cunoască și să respecte normele de securitate și sănătate a muncii în amenajarea, în dotarea și în utilizarea spațiilor didactice de instruire. Scopul principal este evitarea producerii accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale. Vor fi instruiți să utilizeze corect echipamentele de protecție, substanțele periculoase și mijlocele de producție.

Scopul acestei Instrucțiuni Tehnice de Securitatea Muncii este de a informa despre instrucțiunile specifice locului de muncă ale elevilor care efectuează stagiul de practică, pe baza principalelor prevederi cuprinse în actele normative aplicabile. Scopul instruirii este prevenirea riscurilor de accidentare a practicantului pe timpul efectuării stagiului de practică, pe timpul activității practice și pe timpul deplasării pe traseul de la adresa de domiciliu/reședință a practicantului la adresa de efectuare a stagiului de practică, respectiv de la adresa de efectuare a stagiului de practică a partenerului de practică la adresa de domiciliu/reședință a practicantului, la data încheierii stagiului de practică. Înainte de începerea stagiului de practică, practicanții vor fi instruiți cu privire la securitatea și sănătatea în muncă. Stagiul de practică se organizează și se efectuează în conformitate cu planul de învățământ și reglementările detaliate privind stagiile de practică, cuprinse în contractele de pregătire practică, elaborate de fiecare încheiate între școală și operatorii economici conform metodologiei în vigoare.

În perioada efectuării stagiului de practică, elevii participanți la procesul de muncă sunt asimilați lucrătorilor. Ca atare, elevul practicant trebuie să fie informat cu privire la riscurile profesionale, normele de protecție a muncii și apărare împotriva incendiilor. Practicantul este obligat să execute dispozițiile tutorelui, în condițiile prezentelor instrucțiuni și este obligat a preveni sau opri orice acțiune care ar putea conduce la accidentarea proprie sau a altor persoane.

Instructajul introductiv general se face personalului angajat și ucenicilor, elevilor la începutul anului școlar și ori de câte ori se trece la o activitate diferită de cea pentru care au fost instruiți în anul respectiv.

În instituțiile de învățământ în care este organizat cabinet de protecția muncii, instructajul se va desfășura în acest cabinet; dacă elevii desfășoară practica la operatorul economic, instructajul se va efectua și la sediul acestuia.

Durata instructajului introductiv va fi de cel puțin 8 ore, iar la locurile de muncă unde există condiții de muncă deosebite, durata instructajului va fi de cel puțin două zile.

Instructajul la locul de muncă se efectuează de către conducătorul locului de muncă respectiv (profesor, inginer, maistru-instructor, tehnician ș.a.) tuturor elevilor și altor persoane care urmează să-și desfășoare activitatea în mod temporar sau permanent, la acest loc de muncă. Durata instructajului la locul de muncă nu va fi mai mică de 8 ore în funcție de condițiile în care se desfășoară munca și de complexitatea agregatelor.

Instructajul la locul de muncă se efectuează pe baza prevederilor normelor generale de protecție a muncii și a instrucțiunilor proprii elaborate pentru locul de muncă, pentru mașinile, utilajele și instalațiile la care vor lucra persoanele supuse instruirii. Instructajul va avea un caracter practic, demonstrativ.

Admiterea la lucru a elevilor și a altor persoane se va face numai după ce șeful ierarhic al persoanei care a efectuat instructajul introductiv general și instructajul la locul de muncă a verificat ca cel care a fost instruit și-a însușit cunoștințele de protecție a muncii necesare pentru activitatea ce urmează să o desfășoare.

Instructajul periodic se efectuează la locul de muncă de către conducătorul respectiv (profesor, inginer, maistru-instructor, tehnician): elevilor și tuturor persoanelor care își desfășoară activitatea la acel loc de muncă și are ca scop să reamintească normele de protecție a muncii, să corecteze lipsurile manifestate și să întărească disciplina în respectarea acestora.

Acest instructaj se va efectua folosind: demonstrația practică, materiale sugestive și documentare (grafice, fotografii, planșe cu aspecte concrete din activitatea colectivului etc.). Noțiunile, măsurile de securitate și sănătate a muncii se vor trata și demonstra cu ocazia prezentării operațiilor și a sculelor. Astfel, se demonstrează poziția corpului celui care lucrează și care trebuie să corespundă operațiilor executate cu diferite unelte manuale și mecanice. Se demonstrează poziția corectă, execuțiile greșite, precum și uneltele necorespunzătoare, însoțind demonstrația cu exemplele necesare, cu prezentarea consecințelor unei poziții incorecte. De asemenea, se prezintă echipamente de protecție și se demonstrează modul de întrebuințare a acestora. Esența măsurilor de protecție a muncii constă în caracterul lor preventiv, de aceea este important să se sublinieze că utilizarea corectă și precisă a uneltelor asigură atât realizarea corespunzătoare a produsului cât și siguranța celui care îl execută.

Intervalul dintre două instructaje periodice pentru angajați va fi stabilit prin instrucțiuni proprii în funcție de condițiile de muncă din instituția de învățământ. Pentru personalul tehnico-administrativ intervalul între 2 instructaje periodice va fi de cel mult 12 luni.

În vederea desfășurării corespunzătoare a instructajului, instituțiile de învățământ au obligația să asigure *materialele documentare și de propagandă* necesare (norme de protecția muncii, instrucțiuni, pliante, planșe, afișe, machete, diapozitive, filme, diafilme etc.). În toate fazele instructajului de protecția muncii se vor folosi mijloace audio-vizuale și, îndeosebi, desene, schițe, fotografii, diapozitive, declarații (ale accidentaților, martorilor) înregistrate pe benzi de magnetofon etc., care să permită o prezentare cât mai realistă a pericolului pe care îl prezintă încălcarea normelor de protecția muncii.

Instructajul (general introductiv, la locul de muncă și periodic) se va consemna în mod obligatoriu în fișa individuală de instructaj. După efectuarea instructajului introductiv general și a instructajului la locul de muncă, fișa de instructaj este semnată de cel care a fost instruit, de cel care a efectuat instructajul și de cel care a verificat instruirea, confirmând, pe baza examinării persoanei instruite, că aceasta și-a însușit cunoștințele necesare de protecția muncii.

Bibliografie:

1. <http://sanatatesisecuritateinmunca.webgarden.ro/>
2. www.scribd.com/document/324644385/pmscoli-doc
3. <https://www.protectiamuncii-evaluarerisc.ro/>
4. <https://pocu.asoceduciv.ro/ssm/>
5. <http://protectiamuncii.ro>

SARCINILE ȘI OBLIGAȚIILE CONDUCĂTORULUI UNITĂȚII PRIVIND SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ

prof. Toporan Daniela, Liceul de Industrie Alimentară Craiova

Protecția muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice și ținerea pasului cu progresul științei și tehnicii.

În țara noastră protecția muncii constituie o problemă de stat și este reglementată prin Constituția României (art. 41), Codul muncii (Titlul V), Legea protecției muncii Nr. 90/1996 republicată, precum și prin alte acte normative.

În conformitate cu aceste reglementări, obligația de a asigura securitatea și sănătatea, în toate aspectele referitoare la muncă, revine conducătorului unității iar obligațiile angajaților și elevilor nu afectează principiul responsabilității angajatorului.

Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligatorii pentru toate persoanele juridice și fizice, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

Directorul, în calitate de conducător al unității de învățământ trebuie:

- să asigure evaluarea riscurilor pentru securitatea și sănătatea angajaților în vederea stabilirii măsurilor de prevenire, incluzând alegerea echipamentului tehnic, a substanțelor chimice și a preparatelor utilizate, amenajarea locurilor de muncă etc.;

- să dispună evaluarea riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională pentru toate locurile de muncă, inclusiv pentru acele grupuri de angajați care sunt expuși la riscuri particulare; în urma acestei evaluări, măsurile preventive și metodele de lucru stabilite de către angajator trebuie să asigure o îmbunătățire a nivelului de protecție a angajaților și să fie integrate în toate activitățile unității respective, la toate nivelurile ierarhice;

- să asigure auditarea de securitate și sănătate în muncă a unității, cu ajutorul instituțiilor abilitate;

- să stabilească măsurile tehnice și organizatorice de protecție a muncii, în concordanță cu mediul de muncă și factorilor de risc evaluați la fiecare loc de muncă, pentru asigurarea securității și sănătății angajaților;

- să stabilească în fișa postului atribuțiile și răspunderea angajaților și a celorlalți participanți la procesul de muncă în domeniul protecției muncii, corespunzător funcțiilor exercitate;

- să elaboreze instrucțiuni proprii de securitate a muncii, care să detalieze și să particularizeze prezentele norme și normele specifice de securitate a muncii, în raport cu activitatea care se desfășoară;

- să asigure și să controleze, prin personal propriu sau prin personal extern abilitat, cunoașterea și aplicarea de către toți angajații a măsurilor tehnice și organizatorice stabilite, precum și a prevederilor legale în domeniul protecției muncii;

- să ia în considerare din punctul de vedere al securității și sănătății în muncă capacitatea angajaților de a executa sarcinile de muncă repartizate;

- să asigure, pentru angajații care au o relație de muncă cu durată determinată sau cu caracter interimar, același nivel de protecție de care beneficiază ceilalți angajați ai unității;

- să ia măsuri pentru asigurarea de materiale necesare informării și educării angajaților: afișe, filme, cărți, broșuri, pliante, acte normative, manuale, teste, fișe tehnice de securitate etc.;

- să asigure informarea fiecărei persoane, anterior angajării, asupra riscurilor la care aceasta va fi expusă la locul de muncă, precum și asupra măsurilor tehnice și organizatorice de prevenire necesare, inclusiv cele referitoare la primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor și evacuarea personalului în caz de pericol iminent;

- să asigure măsurile necesare pentru informarea angajatorilor din orice unitate exterioară, ai căror angajați lucrează în unitatea sa, referitor la riscurile pentru securitate și sănătate la care aceștia din urmă pot fi expuși, precum și la măsurile de prevenire și protecție adoptate la nivel de unitate și loc de muncă, inclusiv cele referitoare la primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor și evacuarea în caz de urgență;

- să asigure resurse pentru instruirea, testarea, formarea și perfecționarea personalului cu atribuții în domeniul protecției muncii;

- să ia măsuri pentru autorizarea exercitării meseriilor și a profesiilor conform reglementărilor în vigoare;

- să angajeze numai persoane care, în urma controlului medical și a verificării aptitudinilor psihoprofessionale, corespund sarcinilor de muncă pe care urmează să le execute;

- să se asigure că sunt consultați angajații și/sau reprezentanții lor în problemele referitoare la măsurile și consecințele privind securitatea și sănătatea în muncă la introducerea de noi tehnologii, alegerea echipamentului tehnic, îmbunătățirea condițiilor și a mediului de muncă, la desemnarea persoanelor cu atribuții specifice sau la angajarea, când este cazul, a instituțiilor specializate sau persoanelor juridice și fizice abilitate pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, la desemnarea persoanelor cu atribuții privind primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor, evacuarea angajaților, precum și la modul de desfășurare a activității de prevenire și protecție împotriva riscurilor profesionale, inclusiv a celei de instruire în domeniu;

- să acorde reprezentanților angajaților cu atribuții privind securitatea și sănătatea în muncă un timp adecvat, care va fi considerat timp de muncă, și să le furnizeze mijloacele necesare pentru a-și putea exercita drepturile și atribuțiile prevăzute în prezentele norme;

- să ia măsuri corespunzătoare pentru ca numai angajații care au fost instruiți adecvat să poată avea acces la locurile de muncă unde există riscuri pentru securitatea și sănătatea acestora;
- să asigure periodic sau ori de câte ori este cazul, verificarea încadrării nivelului noxelor în limitele admise, prin măsurători efectuate de către organisme abilitate sau laboratoare proprii abilitate;
- să stabilească și să țină evidența locurilor de muncă cu pericol deosebit și să identifice locurile de muncă unde pot apărea stări de pericol iminent;
- să comunice, cerceteze, înregistreze, declare și să țină evidența accidentelor de muncă, a bolilor profesionale, a accidentelor tehnice și a avariilor;
- să asigure funcționarea permanentă și corectă a sistemelor și dispozitivelor de protecție, a aparaturii de măsură și control, precum și a instalațiilor de captare, reținere și neutralizare a substanțelor nocive degajate în procesele tehnologice;
- să prezinte documentele și să dea relațiile solicitate de către inspectorii de muncă în timpul controlului sau al cercetării accidentelor de muncă;
- să asigure realizarea măsurilor stabilite de inspectorii de muncă, cu ocazia controalelor și a cercetării accidentelor de muncă;
- să desemneze, din oficiu sau la solicitarea inspectorului de muncă, persoanele care participă la efectuarea controlului sau la cercetarea accidentelor de muncă;
- să ia măsuri pentru a nu se modifica starea de fapt rezultată din producerea unui accident de muncă mortal sau colectiv, în afara cazurilor în care menținerea acestei stări ar genera alte accidente sau avarii cu consecințe grave, sau ar periclita viața accidentaților sau a altor angajați;
- să anunțe imediat producerea unor avarii tehnice, evenimente, accidente de muncă sau îmbolnăviri profesionale la inspectoratul teritorial de muncă și organele de urmărire penală competente, potrivit legii;
- să asigure dotarea, întreținerea, verificarea echipamentelor individuale de protecție și a echipamentelor individuale de lucru și să nu permită desfășurarea nici unei activități de către angajații săi fără utilizarea corectă de către aceștia a echipamentului din dotare;
- să acorde, la recomandarea medicului, materiale igienico-sanitare și alimentație de protecție;
- să asigure supravegherea medicală corespunzătoare a riscurilor pentru sănătate la care angajații sunt expuși în timpul lucrului;
- să asigure întocmirea fișei de expunere la riscuri profesionale pentru fiecare angajat expus și completarea acesteia de fiecare dată când se produc schimbări ale procesului de producție;
- să întocmească evidența nominală a angajaților cu handicap și a celor cu vârsta sub 18 ani.

Bibliografie:

Nisipeanu, S., Stepa, N.- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, Ed. Libra, Bucuresti, 2003

<http://www.inspectmun.ro>

<http://protectiamuncii.ro>

http://europa.eu.int/comm/education/copenhagen/resolution_en.pdf

http://europa.eu.int/comm/educationn/policy_en.html

http://europe.osha.eu.int/good_practice/sector/education

<http://leonardo.cec.eu.int>

CREAREA UNUI MEDIU SĂNĂTOS ÎN ȘCOALĂ

Prof. Vlăduțu Mihăița

Școala Gimnazială „Sf. Gheorghe, Craiova, Dolj

1. Promovarea activității fizice și a alimentației sănătoase:

- Încurajarea activității fizice prin intermediul orelor de educație fizică și a programelor extracurriculare, cum ar fi cluburile sportive.

- Furnizarea de opțiuni alimentare sănătoase în cantinele școlare și promovarea unui stil de viață sănătos prin intermediul educației nutriționale.

- Organizarea de evenimente speciale, cum ar fi zilele sportive sau concursurile de fitness, pentru a încuraja implicarea și participarea elevilor.

2. Asigurarea unui mediu sigur și curat:

- Implementarea unor politici și reguli clare privind siguranța și securitatea în școală.

- Menținerea curățeniei și igienei în clădirile școlare și în curtea școlii prin intermediul programelor de curățenie și a echipamentelor adecvate.

- Promovarea unui comportament respectuos și tolerant între elevi și personalul școlii pentru a preveni conflictele și violența.

3. Sprijinirea sănătății emoționale și a bunăstării mentale:

- Furnizarea de servicii de consiliere și suport emoțional pentru elevi prin intermediul consilierilor școlari și a psihologilor educaționali.

- Organizarea de programe și evenimente care promovează conștientizarea și gestionarea stresului, cum ar fi atelierile de mindfulness sau sesiunile de yoga.

- Încurajarea comunicării deschise și a relațiilor de sprijin între elevi și cadrele didactice pentru a oferi un mediu în care elevii se simt ascultați și sprijiniți.

4. Implicarea comunității și colaborarea cu părinții:

- Implicarea părinților în viața școlară prin intermediul întâlnirilor părinți-profesori, a grupurilor de consiliere și a voluntariatului în activitățile școlare.

- Colaborarea cu organizațiile comunitare și autoritățile locale pentru a oferi resurse suplimentare și sprijin pentru programele școlare legate de sănătate și bunăstare.

- Organizarea de evenimente și programe care să aducă împreună comunitatea școlară pentru a promova un mediu de sprijin și solidaritate.

5. Respectarea diversității și promovarea incluziunii:

- Promovarea diversității și respectarea tuturor formelor de identitate, inclusiv rasă, etnie, religie, orientare sexuală, identitate de gen și abilități diferite.

- Organizarea de evenimente și programe care să celebreze diversitatea și să încurajeze toleranța și acceptarea reciprocă între membrii comunității școlare.

- Implementarea politicii de toleranță zero față de discriminare și hărțuire și asigurarea unui cadru sigur și sprijinitor pentru toți elevii.

6. Dezvoltarea abilităților socio-emoționale și a rezilienței:

- Integrarea în curriculum a programelor educaționale care să promoveze dezvoltarea abilităților socio-emoționale, cum ar fi empatia, rezolvarea de probleme, gestionarea conflictelor și dezvoltarea relațiilor sănătoase.

- Organizarea de activități și programe extracurriculare care să ofere elevilor oportunități de a-și dezvolta reziliența și abilitățile de coping în fața stresului și adversității.

- Sprijinirea formării unui mediu în care elevii se simt în siguranță pentru a-și exprima emoțiile și pentru a căuta ajutor atunci când au nevoie.

7. Evaluare și monitorizare continuă:

- Implementarea unui sistem de evaluare și monitorizare continuă a mediului școlar pentru a identifica nevoile și preocupările elevilor și pentru a evalua eficacitatea programelor și politicilor existente.

- Colectarea și analizarea datelor legate de sănătatea și bunăstarea elevilor, inclusiv date privind absenteismul școlar, rezultatele academice și feedback-ul elevilor și al părinților.

- Utilizarea rezultatelor evaluărilor pentru a adapta și îmbunătăți programele și politicile școlare, asigurându-se că mediul școlar rămâne receptiv și sensibil la nevoile elevilor.

Concluzie:

Crearea unui mediu sănătos în școală necesită eforturi și implicare din partea întregii comunități școlare, inclusiv elevi, părinți, cadre didactice și autorități locale. Prin implementarea unor strategii și programe adecvate, școlile pot deveni locuri în care elevii se simt în siguranță, sprijiniți și încurajați să își atingă potențialul maxim atât din punct de vedere academic, cât și din punct de vedere al sănătății și bunăstării.

Este esențial ca școlile să rămână deschise și adaptabile, asigurându-se că mediul școlar rămâne un loc în care toți elevii se simt sprijiniți și încurajați să-și atingă potențialul maxim.

Bibliografie

1. Organizația Mondială a Sănătății (OMS). Sănătatea școlară: ghid pentru acțiune. [https://www.who.int/school_youth_health/resources/healthy-school-action-guide/en/]
2. Centrul pentru Controlul și Prevenirea Bolilor (CDC). Health and Academic Achievement [https://www.cdc.gov/healthyyouth/health_and_academics/pdf/health-academic-achievement.pdf]
3. Dobbins, M., DeCorby, K., Manske, S., & Goldblatt, E. Effective practices for school-based tobacco prevention. *JAMA Pediatrics*, 163(9), 813-824 (2009).

4. National Association of School Psychologists (NASP). Promoting Mental Health and Psychological Well-being: Health Promotion Strategies from a Multicultural Perspective. [<https://www.nasponline.org/resources-and-publications/resources-and-podcasts/mental-health/school-psychology-and-mental-health/promoting-mental-health-and-psychological-well-being-health-promotion-strategies-from-a-multicultural-perspective>]
5. Ministerul Educației Naționale. Strategia Națională privind sănătatea școlară. [http://www.edu.ro/sites/default/files/strategia_nationala_privind_sanatatea_scolara_2012-2020_1.pdf]

